

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN17667	ImageGroup:	I3CN17669
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བདེན་དོན་དོ་རྗེའི་བྲག་རི། bden don rdo rje'i brag ri/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. 35198
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	d+ha ram sa la/
Publisher:	bod gzhung bde srung las khungs/
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 18

7-1

D35198

བདེན་དོན་ལྟོ་རྒྱུ་བྲག་རི།

བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ལ།

བདེན་དོན་དོ་རྩེའི་བྲག་རི།

ཐོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ལ།

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

ལེགས་པའི་པ། ཨ་ཐར་ཅན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བྱ་ངན་འགའ་ཞིག་ ༡༩༧

༡ གྲུ་ལོ་ ༡༩༧༥༦༧ རྒྱ་སྐད་བཞི་ནམསྤར་ཁང་གི་མིང་ཚོགས་ནས་
བོད་སྐད་ལས་སྐད་སྐད་ལ་བཀྲང་བའི་ཡི་ཐེ་ཏི་ནང་..... ༡༨

༣། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥༡༡༡༩༩ བོད་སྐད་ཡི་མཁས་ཁྲུང་ས་ནས་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༣༩ ལོ་འཁོར་དུ་སྤྱི་ནང་གི་མུ་རུ་འབྲིན་སྐད་སྐད་མེ་ནང་། ༣༩༩

१। ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༢|༥|༡༤ ཇི་སི་རྒྱ་བཞི་གླང་དྲུག་དྲུས་ཀྱི་ཁྱབ་
རྒྱན་ལས་ཁང་ནས་པོ་ད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་བཟོན་ལ་
བཏང་གནས་ཅད།..... ༡༩

९। ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥༥༥༧༦ ཅིན་པོ་ད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་པོ་ད་པའི་
ཁྲེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་པོ་ན་ཏན་མཆོའི་མིང་ཐོག་བཏང་པའི་
དེ་ཅིན་ཡིག་ཡི་གེ་ ༩༠༠

५। ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་པོར་སོག་ལས་ཁུངས་
 གྱི་པོར་དོན་འགན་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་མཚེས་བཟང་
 བཞུགས་ནང་། ༣༠༩

༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥༡༡ ཉིན་ཞི་ལི་ཁྲུ་མང་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་མིང་ཐོག་
ནས་པོད་མོག་ལས་བྱུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ལོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་
བཏང་གནས་ནང་།

དབར་བསྐྱན་གསལ་བཤད།

༡། དེ་འདི་དབར་བསྐྱན་གྱི་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་སྒྲེར་
 ལུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་དགག་ལན་དང་གསལ་བཤད་གྱི་དཔེ་མེད་ལ། རྣམ་མ་གཏིང་སྒྲོང་
 གྱི་དཔེ་དེ་བས་ཀྱང་མིན། འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་
 རྣམས་ཕྱི་རབས་པ་ཚོར་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱ་བ་ལྟོན་མེད་མེ་རབས་
 ཚོའི་འོས་འགན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རང་ཅག་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མ་
 མཆིས་པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་འབྱེད་ལྟུང་མོར་མགོང་ས་མཁུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཡང་
 དག་པའི་དབྱུང་འབྱེད་དང་། བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་བ་དེ་
 དག་ལ་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲི་འདོགས་དང་། གཞི་མེད་བསྟོན་འཇུགས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱལ་རྣམས་བཤད་ཡིག་ཐོག་པར་བསྐྱན་ཀྱིས་གང་བྱུང་ཕྱི་བསྐྱགས་ཀྱི་དཔེ་དག་ལ་དོན་དངོས་
 གསལ་བཤད་བྱ་བ་ལྟུང་སྐབས་བབས་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཡོལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། མི་མང་
 རྣམས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་ལས་ཡུན་ཐེངས་གཉིས་ཏེ་བཀའ་ཤག་
 སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ལས་ཡུན་རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར། ལས་ཡུན་དེ་དག་རིང་ལོགས་
 ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཟེར་གཡམ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ལས་དོན་ཆེ་ཕྱ་མཐའ་དག་
 བཅོན་ཏུ་ལོད་མེད་བཅའ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་ཞིང་། མི་མང་གི་བདེན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་འབད་
 བརྩོན་ཞུས་ཡོད་ལ། གཞུང་ལ་གཞི་མེད་བསྟོན་འཇུགས་བྱས་པ་ཁག་ལ་ཡང་སྐབས་འཕྲལ་
 སོ་སོར་གསལ་བཤད་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད། འོན་ཏེ་ཉེ་རབས་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དུ་བྱས་ཤིང་ས་

ཡོད་པའི་གནད་ཆེད་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་པུ་ཌུ་ལཱ་ཁང་གི་མིང་ཐོག་ནས་
 ཡིན་ཟེར་པའི་ “མ་རུང་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བར་ལན་འདེབས་དེ་སྤྱོད་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་
 ཐོག་མདའ་” ཞེས་པའི་དཔེ་དབུགས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་སྤྱི་ཚོགས་སྤོང་བྱེད་སྤེལ་བྱུང་ངེས།
 མི་མང་ཁྱོད་ནས་གཞུང་གིས་དེ་དག་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་
 མ་བྱས་སྐབས་བདེན་པས་ཐོངས་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཚུལ་འཛིན་མཁན་ཡང་ཡོད་འདུག་པ་དང་།
 དེ་མཛུགས་སྐར་ཡང་ཡ་ཐར་འདས་པའི་གཏམ་བཤད་བརྒྱན་འཕྲིན་འོད་སྤེར་ཞིག་འཆར་གཞི་དང་
 རྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་སྐབས་བརྒྱ་བཞི་པའི་ཐོད་མི་མང་གྱི་
 འཕྲས་རྒྱན་ལས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ འཁོད་ཡ་ཐར་འདས་པའི་
 བརྒྱན་འཕྲིན་འོད་སྤེར་དེར་གཞུང་ནས་ངེས་པར་གསལ་བཤད་དགོས་སྒོར་ཡིག་ཐོག་འབྲང་བསྐྱེད་
 བཀའ་ཤག་ཏུ་གནང་འཕྲོར་བྱུང་བར་བཀའ་ཤག་ནས་འདི་ག་བདེ་སྤྱོད་ནས་རྒྱས་བབས་ལན་
 འདེབས་བཅོ་དགོས་ཞེས་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ འཁོད་བཀའ་ཡིག་ཤེབས་དགོངས་
 ལྟར་ཞིན་བྲིས་ཀྱི་ས་ཡོན་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང་བར་ལམ་ནར་འགྲུངས་སུ་ལུས་པ་དང་བྲེལ་བ་ཡང་
 ཆེར་མ་མཐོང་། ད་ཆ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཤག་གི་ལས་ལུན་
 གཉིས་པ་གཙང་སྐབས་སུ་བསྒྲིན་འཛུགས་དེ་དག་གྱེ་མ་རྒྱ་སྤྲོད་ལྟར་མཐོང་ཡང་མ་
 མཐོང་པའི་བྲལ་གྱིས་བསྐྱར་འཛིན་བྱས་ན་ནས་ཡང་མ་འཕྲས་པས་བདེན་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
 ཡིག་ཆ་བདེ་མཛུགས་སྤོང་བྱེད་སྤེལ་བསྤྱི་གཞི་ལྟར་ཆང་མས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལུལ་དུས་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་འགལ་ཟླ་གཙོ་ལུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིན་པ་ལྟར། ད་སྐབས་ང་ཚོས་འགན་ཁུག་ཚུ་བཅོ་བྲུང་མེད་དུ་བཞག་ནས་ནང་
 བྲལ་གྱི་གནས་སྒོ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་སྤེལ་བཅེར་མ་མཐོང་སྐབས་ཡིག་ཆ་འདི་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་
 ནང་བྲལ་ཡིག་ཆ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞག་ནས་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་མཁན་ཞེས་

ལ་མཁོ་ཡན་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་མ་རུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་དང་། ལྷག་
པར་དགག་གཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་ཟེར་བའི་ནང་གི་དོན་གནས་ཆེ་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་
བྱས་པ་ལས། ཚིག་ངན་དང་། རྒྱག་གཏམ། སྟོམ་བཤད་ཀྱི་རིགས་བཅས་ལ་གསལ་
བཤད་དགོས་པ་མ་མཐོང་བས་ཚུལ་བ་བྱས་མེད། མ་འོངས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་
ནས་བྱང་ཟེན་པའི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མཇུག་རྟོག་མ་ལོག་པ་ཡོང་བའི་དབྱེད་
གཞིར་བྱགས་པན་གསོས་སྤྱད་ནང་ཁྲལ་འགྲེམས་སྟེལ་ཞུས་པ་བཅས། བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་
ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ལ།

འཕྲོད་རྒྱུད་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བཀའ་བློན།

ཐེང་བཟླ་།

༡༡། ཁྱི་ཐང་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཤན་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་
 དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་ཞེས་པ་བཞག་རྗེས་སྤར་
 ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་ “མ་རུང་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བར་ལན་འདེབས་དོ་
 སྤྱོད་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་” ཟེར་བཞིག་ “ཆུ་སྤང་དབུས་
 གྱི་བྲུབ་རྒྱན་ལས་ཁང་” ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་འདུག
 དེབ་དེར་ཕར་བཞུས་ན་ཤོག་གངས་ ༥༦༠ ཡོད་པའི་དེབ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དང་། མིང་ལའང་ “གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་” ཞེས་བཏགས་
 འདུག་རུང་། དོན་ལ་སྟོན་གཏམ་མང་པོ་བསྐྱར་སྒྲོས་ཡང་སྒྲོས་བྱས་པ་ལས།
 དོན་དངོས་དང་མཐུན་པ་གཞི་མེད་སྟབས། “གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་” ཟེར་
 བའི་འཕྲུན་འཁྲུང་གྱིན་གྱི་འབྲུག་སྐུ་ལྟར་སྟོང་གཏམ་དུ་ཟད།

དེབ་དེའི་ནང་དོན་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་ཆུ་བཞི་སྤང་དབུ་གི་སྒྲིག་འཇུགས་
 དབུ་བརྟེན་སའི་ས་གནས་ཁྲུངས་མ་དག་པ་བཀོད་འདུག་པ་སྟེ། དེབ་ཀྱི་ཤོག་
 གངས་ ༡ པར་ “ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འགོ་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་
 རྩོ་ཁ་ལྷགས་ཆ་གྱི་གུ་ཐང་དུ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྤང་དབུ་ག་བཞུན་སྤང་དྲང་སྤངས་དམག་གི་
 སྤར་ས་བཏབ་ཞེ་བཞུན་དག་ཀྱང་མར་ལ་དག་པོའི་སྒོ་ལ་འཛིང་བྱས་” ཞེས་བྲིས་འདུག
 ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྩོ་ཁ་ལྷགས་ཆ་གྱི་གུ་ཐང་ཞེས་
 པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། དོན་དེ་ག་རང་ནས་ཁྲུངས་མེད་ཀྱི་གདོང་རིས་མཐོང་

དེ་བ་དེའི་ནང་བདེན་གཏམ་ཏ་ལམ་མེད་ཀྱང་། མོག་ངོས་ ༡༢
 པར་ “ཁྱེད་ནམ་པ་མི་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཚོ་དྲུག་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་”
 ཞེས་དང་། མོག་ངོས་ ༡༣༤ པར་ “ང་ཚོ་རྒྱ་དམར་ལས་སྐྱུག་པ་ཞིག་གང་
 འདྲ་སེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་” ཞེས་བཀའ་བྱི་སྐུས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གསུམ་དུ་ཨ་
 བར་སོགས་དྲུག་འགྲོ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་དམར་ལས་སྐྱུག་པ་འདྲ་ཅེས་བཞོད་རིགས་
 གཏན་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རང་གིས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དྲི་བ་བཏོན་པ་ལྟར་
 བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ཨ་བར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་
 རྗེས་ཆེ་སྟོད་ལག་པས་བསུབ་སྟེ། རྒྱང་དོར་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་སྤྱིའི་
 ཅ་དོན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བར་ཞུགས་པ་དེའི་དགོས་དམིགས་གང་ཡིན་ནམ།
 སྟོན་པས། “ལེགས་དང་ངན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་
 ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱེད་ཅག་རང་དང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་བཏོན་
 པའི་དེ་བ་དང་ཆགས་པར། ཁྱེད་ཅག་གིས་བྱས་པའི་བྱ་ངན། ལྷག་པར་༡༩༩༩
 ལོར་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས་པའི་ཨ་བར་གྱི་གཏམ་བཤད་འོད་སྟེར་བཅས་པར་
 རྒྱ་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་ནས་བཅག་ཅིང་དཔྱད་ན་གསལ་པོར་མཐོང་རྒྱ་དང་།
 “གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་” ཟེར་བའི་དེ་བ་ཀྱི་ཏམ་གཏམ་ནམས་དཔྱད་ཤེས་ན་
 དེས་པ་རྟོད་དེས་ཡིན།

དེ་བ་དེ་ཐོག་མར་སྟེལ་སྐབས། སྐབས་དེའི་བྱུང་རིམ་སྐྱེ་རྗེས་ཀྱི་ཡིག་
 ཆ་དང་གནས་ཚུལ་དངོས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན་པ་དང་།
 བཀའ་བྱི་ཟུང་ནས་ཨ་བར་ཅན་གྱི་འཁྲོག་བཤད་ལ་ལན་འདེབས་མདོར་

བདེན་དོན་དོན་མེད་པ་ཟེན་ཅི།

བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལོངས་ཀྱི་འདུག་ཏུ་སྤྱི་ལ་ཐེན་པ་དེས་མ་འབྱུངས་པ་མེད་པར་བརྟེན།
ད་པར་དགག་བཞག་གི་ངལ་བ་མ་བྱས། འོན་ཀྱང་གཅིག་ནས་གནས་ཚུལ་བྱུང་
སྟེ་ད་པར་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་རིང་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མ་ཤེས་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་
མུས་དང་། དེའི་ཐོག་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གྱིས་འཁྱོག་བཤད་བྱས་པའི་འོད་སྤེལ་
ཞིག་ཨ་ཐར་དོ་བདག་འདས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སོང་རྗེས་ཆེད་དུ་འགྲེམས་
སྤེལ་བྱས་འདུག་པ་དང་། གཉིས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་འདི་ཆོ་གསལ་
པོ་མ་བཟོས་ཆོ། ལོ་རིམ་སོང་གིས་ལོག་བཤད་དེ་དག་གིས་ཕྱི་རབས་རྒྱམས་
མགོ་པོ་མོངས་གཞིར་གྱུར་ཉེན་ལ་བརྟེན། བྱིམས་དང་དངོས་དོན་གཉིས་ཐད་
ནས་ཡང་དག་པའི་མཛད་སྤྱོད་གས་རྒྱལ་བཅོས་མའི་གཏམ་གྱི་ཐོག་མཛད་འཕེར་
བས་རྒྱལ་ཡང་བཞིག་པར་མི་རྒྱས་པའི་བདེན་དོན་དོན་མེད་པ་ཟེན་ཅི་འདི་ཆེད་དུ་
སྤེལ་དགོས་བྱུང་།

གཞི་ཅ་དེ་བདེའི་འགོ་ནས་མཐུག་པར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི།
ཐེ་མཚན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་མདོ་སྟོད་རྒྱུ་རྒྱུ་དག་གི་རྒྱན་ལས་ཆོགས་གཙོ་
ལི་ཐང་ཨ་ཐར་སོགས་དཔར་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་དེ་
དག་བོད་ཕྱི་དོན་ལ་གཞི་དེ་འགའ་དོར་འཁྱུལ་བྱས་པར་ངོས་ལེན་དང་འགྱུར་
བཤགས་བྱེད་འདོད་མེད་པར་བརྟེན། ཇི་སྐད་དུ། མཁས་མཆོག་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་
གྱིས། དན་པ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་སྟོན། གང་ཡིན་གཞན་ལ་འགོ་ས་པར་བྱེད།
༥༥ ཏས་མི་གཙང་ཐོས་པའི་མཆོ། ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་འབྱེད།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ཚུལ་དུ་འགོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

པདེན་དོན་དོ་མེའི་བྲག་རི།

སྐབས། གནད་འགག་ཆེ་རིགས་ཡིག་ཚོགས་ལ་མ་འདྲེས་པར་ཨ་ཐར་
སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཆ་ཚང་ཡིག་ཚུང་ནང་བཀོད་རྗེས་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་བྱས་ཡོད། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་དེབ་ནང་དོན་གནད་གཅིག་བསྐྱར་སྒྲོས་
ཡང་སྒྲོས་ལན་མང་དུ་བྱས་པར། ལན་འདེབས་སྐབས་དེ་སྐར་མི་དགོས་པར་
བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐེངས་གཅིག་བཀག་ཐེན་རྗེས་གལ་ཆེ་ནན་
དཔེས་བསྐྱར་སྒྲོས་དགོས་པ་ཁ་གསལ་ལས་དེ་མིན་བསྐྱར་སྒྲོས་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས།
བཀའ་སློབ་དང་ཡིག་ཆ་གཞན་ནས་དྲངས་པ་ནམས་དྲངས་ཏེ་གསུང་། (“ ”)
འདིའི་ནང་བཀོད་ཅིང་། ལུང་ཁྲུངས་ནས་འབྲེལ་མི་ཆེ་བ་དང་ཡིག་ཚོགས་
དབང་གིས་དབྱུང་པ་ནམས་(‘ ‘ ‘)ཆོག་གསུམ་འདིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

ཡང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་སྡེ་ཁག་དང་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་
པར་སྒྲོན་འཇུགས་བྱས་རིགས་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་འགན་
ཁུངས་གཞུང་ལ་མེད་སྐབས་མ་བྱས་ཤིང་། ཆོགས་སྡེ་འཕམ་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་
པའི་སྐོར་གཞུང་གི་ལས་དོན་དང་སྒྲེལ་ཏེ་སྒྲོན་འཇུགས་བྱས་རིགས་ལ་ལན་
འདེབས་བྱས་ཡོད་པ་བཅས།

ཐེག་དང་པོ། བྱང་རིམ།

དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་ཐེ་མཆོད་པོད་སྟོན་པ་ལས་
 བྱངས་དང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་གསི་པལོ་བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་དོན་ཆན་
 གསུམ་ཡོད་པའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་པ་རེད།

ཐོས་མཐུན་དེའི་པོད་ཡིག་མ་ཡིག་ཆ་ཆ་རེ་མ་རེ་བཞིན་ཞིབ་བཤེད་
 ཞུས་པ་གསལ་གསལ།

པོད་མོག་ལས་བྱུང་ས་དང་པོད་མོག་ལྷན་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཚུ་བཞི་ལྟར་
དུག་གཉིས་ཚོགས་པ་དྲུ་ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེན་པེས།

༡༩ དུས་ཚིག་ བྱེ་ལོ་ ༡༩༧༩ (མིང་གོ་ལོ་ ༡༩) ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་
༣༡ ཉིན་དགྲའ་ཚུ་ཚིག་ ༩ པར།

༣། ས་ཆེན་ གྲུ་གར་རྟོན་ལོར།

༡། ཆོགས་གཙུག་ལྷན་པུ་ཡོན་གྱི་ གང་ཅུན་དུམ་གྱི་ སྒྲིབ་པ་
ལོ་ལྷ་ཆོ་རིད་།

ཐེན་བྱིས་བྱ་མཁན་ ཡུན་གཤིག་གིང་། (ཁོད་མིང་ཡིན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།)

༤། ཚཱ་གས་ཐུགས་གནང་མཁན་མཆོག་ལ་

ཀྲ་རྒྱ་དཀྱིལ་རིན་ཆེན་ཆེ་ཤིང་། བཅོ་ལུ་ཆེ་ཤིང་། ཉི་ཁྱིེད་བར་རྒྱལ།
སར་ཆོང་ཨི། བད་མ་བདེ་ལེགས། ཡུན་གཤམ་ག་ཤིང་། འཆི་མེད་ཆེ་ཤིང་།
ལེ་ཐང་ལྷ་ཐང་། བསོད་ནམས་ལྷན་ཆོགས།

བདེན་དོན་དོ་མེད་ཐག་རི།

༥། གྲོས་བསྐྱར་དོན་ཆུང་། བོད་རིགས་སྤྱན་རླུང་ཆོག་པ་ལུ་བཞི་
སྒང་དྲག་དང་ང་ཆོ་མོས་མཐུན་ཅི་འདྲ་ཡོང་ཏུ།

༦། དོན་ཆུང་ཐག་གཅོད་ཁག་།

རང་དང་(དབང་)དམངས་གཙོས་ཏུ་ནག་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་འོག་ལ་

(༡) བོད་རང་ལྷགས་རང་སྦྱོངས་(སྦྱོང་)ལ་འགན་བསྐྱར་བྱ་ཏུ།

(༢) ཏུ་ལའི་ཐ་མ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་དབུ་འཁྱེད་ལ་བྱལ་བ་(བྱལ་)བསྐྱར་
(སྦྱོར་)དང་འོ་(འོས་)ལེན་ཏུ།

(༣) ཏུ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མཐུན་ལམ་གྱི་ལྷ་བའི་འོག་ལ་ཏུ་
བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དཔལ་
འབྱོར། དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བཅས་ཡར་ཏུ་ས་གོང་འཕེལ་གཏོང་
ཆེད་དུ་འབད་པ་མཉམ་བཅོན་བྱ་ཏུ།

༧། དགོང་འོ་ཆུ་ཆོད་ ༥ དང་སྐར་མ་ ༡༠ ལ་ཆོག་པ་འདྲ་གྲོ་ལ།

ཆོད་པ་ ༥ ལ་ཆོག་པ་འདྲ་གྲོ་ལ།
༡ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༢ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༣ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༤ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༥ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༦ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༧ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༨ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༩ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༡༠ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་

༤ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༥ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༦ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༧ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༨ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༩ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་
༡༠ རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་པ་

ཡང་ཁྱོས་མཐུན་དེའི་རྒྱ་ཡིག་མ་དཔེའི་ཆོག་བཟོད་བོད་བསྐྱར་གསལ་
གསལ།

བོད་སྐད་ཡིན་ལྟར་ཁང་དང་བོད་རིགས་སྐད་ཆ་བཞི་སྐད་དུ་ག་
སྐད་འདྲེན་པར་གྱི་ཐེངས་དང་པོའི་ཆོག་སྐད་འདྲེན་ཐོ།

༡། དུས་ཚོད། གྲང་ཏུ་མིང་གོའི་ལོ་ ༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་
དགུང་ཆུ་ཚོད་ ༩ པར།

༢། ས་གནས། རྒྱ་གར་ཐེང་ལོར།

༣། ཆོག་སྐད་གཙོ། ཡིན་པར་གྲང་གྲང་ཐུན་དུའི་སྐད་སྐྱར་བཅོ་ལྔ་
ཆེ་རིང་། ཡིག་འབྲི། བྲིན་དུའི་ཕྱི་ལོ།

༤། ཆོག་སྐད་ཞུགས་པ། “ཆོག་སྐད་ཞུགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཞུགས་པ་”

༥། ཁྱོས་བསྐྱར་གྱི་དོན་གནད། རི་ལྟར་གཞུང་དང་བོད་རིགས་སྐད་
ཆ་ཆུ་བཞི་སྐད་དུ་ག་བར་ལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་སྐད་
ཐེང་ཆུ།

༦། ཁྱོས་ཚོད་ཀྱི་དོན་གནད། རང་དབང་དམངས་གཙོས་གྲང་གོ་
གཅིག་གྱུར་བྱུང་བའི་སྐད་འབྲི་ཆ་ཆུན་ལོག་དུ།

༡ བོད་ཀྱི་རང་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ལ་འགན་ལེན་བྱའོས་པ།

༢ ཏུ་ལའི་ཟླ་མ་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཡིན་པར་ངོས་
འཛིན་དང་བྱུང་སྐྱོར།

༡ རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ཞི་མཐུན་གྱི་ཅ་དོན་ལ་
གཞི་བཅོལ་ནས། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་
ཆོས་ལུགས་དང་། རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར། དེང་རབས་ཀྱི་
སློབ་གསོ་བཅས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར་རྒྱས་
ལུགས་འདོན་འོས།

༢། ཆོགས་གྲོལ། བྱེད་ཆུ་ཆོད་ ༥ གླར་མ་ ༡༩ ཅེས་གསལ་
ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་རྟགས་བཞོད་ཡོད་
པ་རེད།

七、散會

下午五時十分

在自由民主統一中國之前題下：
(一) 西藏自治制度應予保障；
(二) 承認並支持達賴喇嘛為西藏之宗教領袖；
(三) 基於漢藏兩族和諧團結之原則，漢藏兩族應協力於
宗教、文化、經濟、現代教育等各方面之發展。

六、決議事項

如何促使政府與藏胞四水六禮組織共濟之達成？

五、討論事項

王 雲 芳
陳 又 新

Phuntshok

出席：張委員長駿遠

口譯：覺非慈仁

記錄：陳又新

地點：印度班格魯

時間：八十五年六月廿日下午三時

蒙藏委員會與藏胞四水六禮組織第一次會議紀錄

གོང་གསལ་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་གྱི་མ་ཡིག་གི་སྒྲིམ་གཞི་
དང་ཆེག་དོན་ལ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟེ།

ཀ། པོད་ཡིག་གི་མ་ཡིག་དེ་གནད་བསྐྱེད་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་
ཐོག་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་ཡིག་དེ་ཕྱན་བྱུང་བ་གསལ་བ་ཡོད།

ཁ། པོད་ཡིག་གི་མ་ཡིག་དུ་གསལ་བའི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ས་ཁེས་པ་དེ།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ “རང་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་” ཞེས་འཁོད་ཡོད།

ག། པོད་ཡིག་གི་མ་ཕྱིར་ “རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འོག་
ལ་རྒྱ་ནག་ཆེག་སྤྱི་ལ་སྐབས་” ཞེས་པ་དེ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་དང་
པོ་ཁོ་ནའི་ནང་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་ཕྱིར་དེ་གྲོས་མཐུན་
དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་ལག་བརྟུང་གི་ཐོན་འབྲེལ་ཆ་རྒྱུ་དུ་བཀོད་འདུག

ང། པོད་ཡིག་གི་མ་ཕྱིར་གྲོས་མཐུན་འཛིག་པའི་ཆོག་ལ་ཕྱེད་ཡོལ་ཚུ་
ཆོད་ ༩ ནས་ ༥༩༡༠ བར་ཡིན་པར་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚུ་
ཆོད་ ༩ ནས་ ༥༩༡༩ བར་ཡིན་པ་གསལ་འདུག

ཅ། པོད་ཡིག་གི་མ་ཕྱིར་གྲོས་མཐུན་ལ་ས་ཡིག་འཕོད་མཁན་ཁག་ཅིག་ཟུར་
ཉན་པའི་གསུ་སྐད་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་ཕྱིར་ས་ཡིག་འཕོད་
མཁན་ཆང་མས་ཆོག་སྐད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ས་ཡིག་བཀོད་འདུག

ཆ། པོད་ཡིག་གི་མ་ཕྱིར་ཟུར་ཉན་པའི་ཁོངས་པད་མ་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་

མིང་ཞིག་འཁོད་ཀྱང་དེའི་ས་ཡིག་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་མ་ཕྱིར་
དེའི་ཆབ་ཏུ་ས་ཡིག་ཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་མིང་བཀོད་མི་འདུག་

གཉིས་པ། སྐབས་དེར་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་
བཀག་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་སྟོད་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་ཚོགས་པའི་སྐབས་དེའི་སློབ་
གཞི་ལེའུ་དང་པོ། གཞི་ཅེའི་ལམ་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཚན་ལྔ་པ་སློབ་འཁྲུགས་
ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་དོན་ཚན་དང་པོར་ “སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་
ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་པོད་གཞུང་
གི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། སློབ་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་ལེན་གྱིས་
རང་གཞུང་གི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཐབས་སུ་འཕྱར་བུ་མཉམ་འདེགས་ལྷན་ཁྲུ་”
ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གཞི་དེ་གའི་ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོགས་མིའི་
ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་ཞེས་པའི་དོན་ཚན་དུག་པ་ཚོགས་མིའི་འོས་ཚུལ་གྱི་
ནང་གསལ་དོན་ཚན་ ༥ པར་ “རྒྱ་དམར་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་
དངོས་ལུགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་” ཞེས་གསལ་ཡོད།

དེ་མིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡
ཆེས་ ༡༡ ཉིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩༥ པའི་དོན་ཚན་ ༩
པར་ “བོད་དང་ཐེ་ཝན་དབར་བར་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་རྫོག་འཛིངས་ནམས་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་སློབ་ཁྲིམས་ཅེས་གིག་སངས་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་བར་
གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་རྒྱ་མ་འཐུས་” ཞེས་གསལ་བ་དང་། ༡༩༩༩

ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡིག་
 ཆ་ཡང་ ༡༡ པའི་དོན་ཚན་གཉིས་པར་ཡང་ “བོད་དང་ཐེ་ཝན་དབར་
 འབྲེལ་ལམ་གནང་སྟོགས་ཐད་ཀྱང་སྟོན་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡
 ལ་བཞག་པའི་སྤྱི་འབྲུག་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ཚང་མ་འགྱུར་མེད་རང་
 འཇགས་ལག་བསྟར་དགོས་སྐུར་རྒྱུ་གཞི་ན་བྱ་རྒྱུ་” ཞེས་གཤམ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་
 ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུ་གཞི་ན་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་བཅན་སྤྱི་ལོ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་
 པ། ཡུལ་མིའི་ལས་འགན་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ཡང་དང་པོར་ “བོད་རྒྱལ་
 ཁབ་ལ་ཡོད་ཆེས་ཆོ་གཏད་” ཅེས་དང་། ནང་གསལ་ཡང་གཉིས་པར་ “བཅའ་
 ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་སྤྱིར་ནས་བཅི་བཀྱར་” ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། གྲྭ་བས་དེར་ལོ་རྒྱུས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་དང་སྤྱི་འབྲུག་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དགོངས་དོན་ལྟར་རང་གཞུང་ནས་བོད་མི་ཕྱི་བླ་
 པ་དང་ཚོགས་པའི་དོན་ནས་ཐེ་ཝན་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་དང་དེའི་སྐྱབས་
 བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་རྒྱུར་དགག་བྱ་དང་དམ་བསྒྲགས་ནན་
 པོ་གནང་མུས་ཐོག་སྟོགས་གཞན་ནས་བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་མ་དགོས་
 པར་ཐེ་ཝན་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོད་རྒྱུར་ཐབས་
 ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཅུ་ལ་སྤྱུག་གནང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། བོད་སྟོག་ལས་ཁུངས་ནས་
 ཀྱང་དོན་དེར་འགོ་གཞི་བཞེད་ཆེད་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་མང་ཕྱིན་བཞིན་ཡོད་པ་
 བློ་སྒྲུབ་ཅི་དགོས།

བཞི་པ། བློ་མཁུན་ལྟ་བུ་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་དེ་བཞག་ནས་ཉིན་བར་ལུ་
 བཞི་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷོ་
 ལིར་ཆུ་སྐང་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༥ འཚོགས་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ རྣམ་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་ལྷོ་ལིར་
 མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༧ འཚོགས་པའི་
 ཐོག་ ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་ཆུ་སྐང་གི་སྤྱི་གཞིའི་ནང་ “ཆུ་དམར་དང་།
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་དངོས་ཤུགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་”
 ཞེས་པ་དེར་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་མ་སོང་བར་བརྟེན།
 སྐབས་དེའི་མདོ་སྤོད་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་གཙོ་གྱུར་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་
 བཅར་བཅི་གྲངས་ ༢༠ ལས་མས་འཛོམས་པ་རྣམས་ལ་འང་བློ་མཁུན་ལྟ་བུ་
 ཁྲིམས་མཐུན་འདིའི་སྐོར་གསལ་བཤད་མ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་རྒྱུན་ལས་ནང་
 ཁུལ་ལ་ཡང་གསང་བ་བྱས་པ་རེད།

ལྔ་པ། ཁྲིམས་མཐུན་དེ་བཞག་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སོང་བའི་དུས་དེ་ལོ་
 དེའི་ཟླ་བ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཆུ་སྐང་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་།
 ཚོགས་གཞིན་བྱུ་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། ཚོགས་གཞིན་བྱ་མྱོད་དོན་ཡོད་གསུམ་
 ཆུ་སྐང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་ཚད་སྟན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མགོང་ས་མཆོག་གི་
 མཇལ་ཞུར་བཅར་བ་དང་། མཇལ་ཁའི་སྐབས་ཆུ་སྐང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་
 ཚད་སྟན་སེང་ཞུས་ཟིན་རྗེས་གལ་ཆེའི་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟན་སེང་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བྱུ་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གིས་ཕར་ཚུར་བཞུས་དེ་དོགས་ཐོན་

ཆེ་མདོག་བྱས་པ་དང་། ལེ་ཐང་ཨ་ཐར་གྱིས་ཨ་མ་ཕྱག་ནང་ནས་ཡིག་སྒྲིག་
 ཅིག་བཏོན་ནས་ཕུལ་བ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡིག་སྒྲིག་ནང་གི་ཡིག་
 ཆ་དེར་གཟིགས་ཤེས་སྐབས་དེ་རང་ལ། ༡༥ གལ་ཆེའི་གསང་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིག་ཆ་མ་བཞག་གོང་ནས་སྟན་མེད་གོ་བསྟུར་མ་ཞུས་
 པར་ལས་ཀ་ཆང་མ་ཆར་ཤེས་གཞི་ནས་བཞུད་པ་འདི་མགོ་དྲིང་ལོག་པ་རེད།
 ༡༦ གནས་ཚུལ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་
 གྲོས་ཆོག་གི་ཆོག་གཙོ་གཉིས་ལ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མ་རེད།
 ༡༧ ངས་བྱེད་རང་ཆོར་འདི་བྱེད་འདི་མ་བྱེད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་བ་བྱེད་
 རང་ཆོས་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ངས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པར་ཉན་
 འཛིག་མ་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཕམ་ཡོད། ད་ཆ་ཡིན་ཡང་ངས་འདིར་འབྲེལ་བཤད་
 བྱེད་པ་བྱེད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་རེད་བསམ་པ་མི་འདུག ཉན་རོགས་བྱེད་
 ཅེས་བཞུད་ཆུ་གང་ཡང་མེད། ད་ཆུགས་ཀྱི་ཅེས་དགོངས་འབྲུག་གི་ནམ་
 པས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དུག་པ། ལེ་ཐང་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་སྔ་ཤེས་ཀྱི་སྟུང་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན།
 ཡགོང་ས་མཆོག་དང་པོ་དག་ཞུང་ལ་སྔོན་དུ་ཡསྟན་མེད་དགོངས་སྒྲོར་གང་
 ཡང་མེད་པར་བྲིམས་འགལ་གྱིས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་
 མཐུན་བཞག་ཤིང་། རྒྱ་སྐད་ཆོག་ཆེན་ཆོག་ཆོག་པའི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་
 པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་དངོས་ཤུགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་གསལ་བའི་དོན་ཆེན་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ཐབས་བྱས་པ་ལམ་དུ་སོང་མེད།

པདེན་དོན་དོན་པེ་ཐག་པེ།

དེར་བཞེན་ཆུ་སྒང་ཆོག་ས་ཆེན་ཐོག་པོ་དེ་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་དང་མཉམ་དུ་
གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་སྒོར་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ན། རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་
བསམ་ཅན་གྱི་མདོ་སྟོན་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་དོ་སྐོལ་བྱ་རྒྱུ་དེས་པར་བཞེན།
ཆུ་སྒང་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་སྙན་སེང་ལྷ་བའི་ཁོར་ཅམ་དུ་གྲོས་
མཐུན་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྟུན་ལྷ་ཅམ་བསྐྱར་ཏེ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ནས་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྙན་སྟོན་ལྷས་
ཟེན་ལུགས་བཞེད་ནས་གྲོས་མཐུན་དེ་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱ་ཅིས་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁོང་ཆོས་ཕྱིས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དུང་
དུ་དགོངས་བསྐྱོར་བཀའ་སྟོན་ལྷ་བར་བཅར་བཞིག་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཆོ།
ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་གྲོས་མཐུན་དེ་ནོར་འཛོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བད་སྟོན་
གསལ་པོ་མཛད་རྗེས་འགྲོད་བཤགས་དང་བཅས་གྲོས་མཐུན་དེ་ཅིས་མེད་
གཏོང་ཐབས་འཕྲལ་མཉིད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་ལྟར་བྱས་མེད།

བདུན་པ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཇུག་ལྷ་བར་བཅར་པའི་ཕྱི་ཉིན་ཏེ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སྟུན་ཞིག་ཕུལ་བའི་ནང་
“ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གྲུས་ཆོར་དགོངས་འབྲུག་གི་ནམ་པའི་
ཐེབས་སྟོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
ཅིང་། གྲུས་ཆོ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དུག་གི་ཤི་གསོན་ཡོངས་ཀྱིས་འདི་
ཕྱིའི་ཡསྐྱབས་གནས་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཁོ་ན་ལས་མེད་དེས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་དེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་།

ཡཀོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་འབྲལ་ཐབས་མེད་
 པཞིག་སྟེང་དབུས་དམ་པར་གཞིས་ཤུས་དོ་ཡོད་མི་དོ་མཐའ་དག་གི་བསམ་
 ཚུལ་ཡིན་པར་ཆོས་དོ་ཆབ་བྱལ་དེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱུ་ལགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
 རྒྱ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པའི་ཡུལ་མེད་སྟེང་དབུས་
 རས་ཕྱག་ཐལ་མོ་དང་བཅས་བཀྱིན་མི་རྒྱུད་བཟུ་བུ་བྱ། མཐུན། མཐུན།
 ཞེས་འཁོད་ཡོད། ཁྱུ་སྟན་འདིའི་ནང་ཁོང་ཆོས་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བའོས་ལེན་
 དང་། ཡཀོང་ས་མཆོག་དགོངས་འབྲུག་བྱུང་བར་འགྱོད་བཤགས་ཁྱུ་པའི་ནམ་
 པ་རྒྱུར་ཅམ་ཡང་མ་གསལ་སྟབས། རྒྱ་སྟེར་བྱུང་ཆེས་བསྟར་འབྲལ་ཁྱུ་ཤེས་
 ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་མྱིར་སྟོན་གནང་ཡོད།

བརྒྱད་པ། ཉིན་དེ་རང་ལ་ཨ་ཐར་སོགས་མི་གསུམ་པ་གའ་ཚོགས་
(བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ།) ལྷན་ཁྲིམས་སར་བཅར་སྐབས།
ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷ་དགོངས་དྲངས་ཆེད་གྲོས་མཐུན་ཡིག་
ཆའི་སྐོར་གསལ་བཤད་ཅི་ཡང་མ་ཞུས་པར། ལགོང་ས་ཆེན་པོས་གྲོས་མཐུན་
ཡིག་ཆ་པ་གའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་གནང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་པ་གའ་མེད་ས་ལྟར་
བས་ཁྱེད་ཚོས་གསུང་རྒྱུ་འི་ཡོད་ཉན་སར་ཡོང་བ་ལས། ར་ཚོར་ཞུ་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད་ཅེས་བཤད།

དགྲ་པ། དེའི་ཁྱིའི་ནེའི་ཁྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཨ་ཐར་
སྐགས་པ་ཀའ་ཚོགས་ནང་གཉིས་ཀྱི་སར་བཅར་ཏེ་དུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་བཞི་ཙམ་
རིང་པ་ཀའ་མོལ་གསུང་རེས་གནང་བའི་སློང་པོ་ནི། ཐོག་མར་པ་ཀའ་ཚོགས་

བདེན་དོན་པོ་ལྟེན་པའི་བླ་མ་ཡི།

གཉིས་ནས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་དུ་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲིལ་བཞག་པ་དེ་
ཆབས་ཆེའི་ཁོར་འབྲུལ་ཡིན་སྟངས་ལྟ་མཆན་ཞིབ་པ་དང་བཅས་པོ་སྟོན་གནང་
རྒྱུ་ལ་ཐར་སོགས་ཀྱིས། ༡༡ པོད་གཞུང་གིས་འབྲེ་ཆུ་ཤར་རྩལ་དཔེ་བའི་
སྟོན་བྱས་བཟུང་སྟངས་བསམ་ཆོད་པོ་འདྲིལ་མ་བཏང་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་།
༡༢ པོད་པ་མང་པོས་གོ་མིང་ཏང་ནས་དཔུལ་ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ང་ཆོ་ཆོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་སྒྲིག་སྒྲིག་
པལ་པལ་མིན་པར་པན་ཚུན་དཔར་ཡིག་ཆ་བཞག་སྟེ་ལེན་ལྟུ་བྱས་པ་ཡིན།
༡༣ པོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཆབ་ཐེ་ཐན་དུ་ཐེབས་སྐབས་གོ་མིན་ཏང་པོད་སོག་ལས་
ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་ཐེབས་ཀྱི་དང་། ཀམ་པུ་ཏར་། ལ་སྒོར་ལྔ་སྟོང་
བཞེས་འདུག་སོགས་བཤད། དེར་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་ ༡༤ པོད་གཞུང་
གིས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༥ རིང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་སྟོན་བྱས་
བཏན་བཟུང་གནང་ཡོད་པས། བྱེད་ཆོས་པོད་གཞུང་གི་སྟོན་བྱས་ཡིག་ཆ་གང་
འདྲིལ་གི་ནང་འབྲེ་ཆུ་ཤར་རྩལ་དཔེ་བའི་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་ཁྲུངས་སྟེལ་
དགོས། དེ་མིན་གང་ཟག་ཕྱེ་བྲག་པས་སྟེར་གྱི་བསམ་འཆར་བཤད་པ་དང་། དེ་
ཡང་སྟེར་གྱི་བསམ་འཆར་ཡིན་པར་ཡོངས་བསྐྱགས་གནང་ཐོན་པ་ཁ་ལ་འབྱེར་
ཏེ་དག་པོད་གཞུང་གི་སྟོན་བྱས་ཡིན་པར་སྟོན་འདུགས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས།
༡༥ གོ་མིང་ཏང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཆོད་ཐན་ཞིག་ཚུགས་ཐབས་གལ་ཆེར་
བཅིས་ནས་པོད་གཞུང་གིས་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལམ་སྟོན་སྟེར་འབྲེལ་
བ་གནང་ཡོད། པོད་གཞུང་དང་གོ་མིང་ཏང་གཞུང་དཔར་འབྲེལ་མཐུད་གནང་

མཁན་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཤོག་ཏུ་ཀྲུང་ཅི་
 ཡིས་སྐྱེ་ཚབས་ཐེངས་གཉིས་པ་ཐེབས་སྐབས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་ལས་
 དོན་ཕྱེད་ཚུགས་མ་འགྲིག་པ་ཇི་ཡོད་པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་རང་གི་ཚོགས་གཙོ་
 ཀྲང་ལ་གསུངས་རོགས་ཞེས་པེ་འདུན་གནང་བ་ལྟར། པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་
 ཞེས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀྲང་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་ཀྲང་ནས།
 ལོ་ལོ་མ་མཆོག་དང་པོད་གཞུང་གི་དཔོན་པོ་ལོ་ལོ་མ་མཆོག་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལེན་ཕྱེད་
 རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཟོད་འདུག་ཅུང་། པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཐེར་བ་པོད་གཞུང་
 དང་པོད་མི་མང་གིས་རོས་ལེན་གནང་ཐབས་མེད་སྐབས། པོད་སོག་ལས་
 ཁྲུང་ས་བརྒྱད་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆོའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་
 འཁེབས་གནང་བའི་སྲིད་བྱས་པེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པོས་གསུངས་ཡོད།
 ༡༥ ཐེབས་ཏེ་དང་ཀམ་པུ་ཏུ་སོགས་ནི་ཐེ་ཐན་སྲིད་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ལ་
 རྒྱུ་ལོ་ལོ་མ་མཆོག་ལྟར་ལོ་ལོ་མ་མཆོག་ལྟར་པའི་ཐུག་ཏུགས་ཡིན་པ་ལས།
 པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱིས་ཐུལ་བ་མ་པེད། ཐེ་ཐན་སྲིད་འཛིན་ལ་ཕར་ཡང་
 ཐུག་ཏུགས་ཐུལ་ཡོད། ཨ་སྒོར་ལྔ་སྟོང་ནི་རང་དབང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་
 པས་ཁོང་ཆོའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་པས་པོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་རྣམས་ཏོང་
 ཀོང་དུ་ཐེངས་གཉིས་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་དེའི་ཀུན་གསལ་དུ་ཐུལ་བ་ལས།
 པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ལྟ་ཅི་གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་ཀྲང་ཨ་སྒོར་གཅིག་བཞེས་
 མེད་ལུགས་གསལ་ཡོད།

དེ་ལྟར་སྔ་རྒྱ་ཆོད་ ༡༠༡༣༠ ནས་ཉིན་དགའ་གི་ ༣༡༣༠ བར་
 ངང་རྒྱ་དེ་རིང་པོས་སྤྲངས་བཤད་གནང་ཞིང་། རྒྱ་སྐད་གི་ཚོགས་གཙོ་གསུམ་
 ནས་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དེ་རྩོམ་འབྲུལ་བྱུང་མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་དུ་བཤད་
 རྒྱབས་མཐའ་བསྡོམས་སུ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས། རྣམ་པ་རྩོམ་པོད་སྟོག་
 ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པ་འདི་ཡིག་ཆ་དེ་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་འགྲེལ་
 བཤད་གནང་བ་དེ་སྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་མི་འདུག་པས།
 ད་ཆ་ཡིག་ཆ་དེ་གཙང་མ་བཟོ་བར། མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་དྲི་བ་ཁག་གཉིས་
 འདི་སྐད་ཆ་མ་དྲིས་ཐབས་མེད་ཆགས་གྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར། ཨ་ཐར་
 སྟོགས་གྱིས་ང་ཚོས་རྩོམ་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པེད། ཁྱེད་རྣམ་པས་རྩོམ་ཤག་
 གསུང་གི་ཡོད་པེད། ད་པོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐུགས་ཡན་གསོས་ན་མདོ་
 སྟོད་མི་མང་ལ་གསལ་བསྐྲགས་གནང་རྒྱ་དེ་ག་རང་པེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་དགག་
 བྱ་མེད་ཅེས་མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད།

བརྒྱུ་པ། དེ་ནས་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་ལས་མ་ཐུན་པར་ལི་ཐང་ཨ་
 ཐར་སྟོགས་གྱིས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་རྩོམ་པའི་འཕྲད་སྐབས།
 བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་ཐུར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་མ་བྱུང་།
 རྒྱ་ཆ་པོད་བརྒྱུ་གི་མི་འདུག་ བཀའ་བཀྲོན་རྒྱུང་རྒྱུང་གནང་སྟེ་ཉེས་པ་
 གཏོང་གི་ཡིན་གསུང་གི་འདུག་ ཅེས་རྒྱན་གཏམ་བཤད་ཡོད།

བརྒྱུ་གཅིག་པ། ཉིན་དེ་གའི་ཉིན་རྒྱབ་དུ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་སྤྱི་འབྲུས་
 རྒྱན་ལས་སུ་བཙུར་ནས་གནས་ལུགས་ཁག་དང་དྲི་བ་དོན་ཆེན་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཡིག་ཆ་གོ་སྒྲིག་གནང་གནས་སྟན་མེད་གནང་། སྐབས་དེར་མདོ་སྟོད་
 གྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེས། རང་ཉིད་ལ་ཁུ་སྐྱང་གི་ཆོག་པ་གཙོ་འབྲང་ཚུལ་
 དང་། ཁོང་ཆོས་བཀའ་ཆོག་པ་གཉིས་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་བཅུག་གི་མི་འདུག
 བཀའ་བརྟུན་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་སྟེ་ཉེས་པ་གཏོང་གི་ཡིན་གསུང་གི་འདུག
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་མ་ཟུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
 སོགས་ཞུས་པར། བཀའ་ཆོག་པ་གཉིས་ནས། རང་ཆོང་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཐོག་
 ནས་ཕན་ཚུན་ཤོད་རེས་བྱས་པ་ལས་བཀའ་བརྟུན་ཟེར་བ་ཆོག་གཅིག་གསུང་
 མཁན་བྱུང་མ་སོང་། ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཁོང་རང་ཆོས་
 འགན་ཁུར་སྐྱབས་ཏེ་གསུངས་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཆོའི་ངོས་ནས་དེ་ལྟའི་
 རྩོམ་འབྲུལ་ནི་ཆབས་ཆེ་ཡིན་གནས་ཆ་ཆང་ཤོད་ཀྱི་མ་གཏོགས་ཕྱིར་འཐེན་
 གྱིས་ཞེས་བཀའ་གཏོང་ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། བཀའ་བརྟུང་ནས་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་པས་ཡིག་ཆ་དེ་ཅིས་མེད་དུ་འགྲོ་ཐབས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསུངས།

དེར་མདོ་སྟོད་གྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་དང་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱལ་བྱུང་གིས་གནས་ཚུལ་དེ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་ཐབས་དང་རེད་གཉིས་
 ནས་ཁོང་ཆོར་བཀའ་མོལ་ཐེངས་གཅིག་ཞུས་ན་འགྲིག་པས་མིན་ཞུས་པར།
 ཆང་མས་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་གང་ལེགས་ཡོང་གནས་གསུངས་ཐོག་ ཕྱིར་འཐེན་
 བྱས་པ་ཡིན་དང་ཅིས་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་མིན་པར། དེ་ལྟའི་ཆབས་
 ཆེའི་རྩོམ་འབྲུལ་ཡོད་པ་ཁུ་སྐྱང་གི་ཆོག་པ་གཙོ་གཉིས་ནས་འགན་ཁུར་གྱིས་
 ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ཆབས་ཅིག་ཁུ་སྐྱང་གྲིག་འདུག་སྐྱུང་སྟོབ་གནང་རྒྱུ་

འདི་ན་ན་ན་མེ་མེ་མེ།

དང་། རྣམ་པའི་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་འགན་བཞེས་གནང་གལ་ཞེས་བཀའ་མངགས་
གནང་ཡོད།

བཙུ་གཉིས་པ། མདོ་སྟོན་གྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་དོ་རྗེ་དང་བསོད་
ནམས་སྟོ་བས་རྒྱལ་གཉིས་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་སར་ཕེབས་ཏེ་ཡིག་ཆ་དེ་
“ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་ན་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཀའ་མས་སོང་ན་རྣེ་ག་
སྒྲིང་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བཞེན་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རོགས་”
ཞེས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབ་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་སྤང་ཚོགས་གཙོ་གསུམ་ནས་
“ང་ཚོས་སྤྱོད་གཞི་འདི་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ད་ལོ་ན་ཉིན་པོད་
གཞུང་གི་སྤྱི་བུས་པར་སྤྲད་རྒྱུ་པར་སྤྲད་རྒྱུར་ལེན་རྒྱུ་རྒྱུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་།
འབྲི་རྒྱ་ཤར་བྱ་བ་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་འབྱེད་པ་སོགས་སྤྱི་བུས་འདྲ་མིན་མང་པོ་
ཞིག་འདིང་ཡོང་གི་འདུག་པ་དང་། དེ་ཚོའི་སྒྲོར་ལ་ལྗེ་ལེར་རྒྱ་མིའི་གཞུང་
ཚབ་ཁང་དུ་བཀའ་སློན་གསུམ་ཕེབས་ནས་གནས་རྒྱལ་ག་འདྲ་ཞུས་ཡོད་པ།
པེ་ཅིང་དུ་པོད་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་ཚོས་ག་རེ་གསུང་ཡོད། ཐེ་ཅན་དུ་ཕེབས་
ནས་ག་རེ་གསུང་ཡོད་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་དགོ། དེ་ཚོ་ཁྲུང་ས་བསྐྱེལ་བྱ་རྒྱུ་
ཡོད་ལུགས་ད་རང་སྤྱོད་བཀའ་ཚོགས་ལྷན་མདུན་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད།
ང་ཚོ་མདོ་སྟོན་མི་མང་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་བ་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁ་མ་བྲལ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་བརྩ་
ས་གང་ཡང་བསྐྱད་མ་སོང་བསམ་ནས་ཡིག་ཆ་འདི་བཞག་དགོས་ཐུག་སོང་”
ཞེས་པོད་གཞུང་གིས་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཁ་འབྲལ་གཏོང་ཆེས་ཡོད་པ་དང་།

མདོ་སྟོང་མི་མང་དང་ལོ་གོང་ས་མཆོག་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཉིས་ཡོད་པ། བོད་
 མོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་གྲོས་མཐུན་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞག་པས་བོད་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་ཁ་བྲལ་ཉེན་ལས་སྦྱོབས་ཐུབ་པ་དང་། ལོ་གོང་ས་མཆོག་དང་བྲལ་
 ཉེན་ཡོད་པ་ལས་སྦྱོབས་ཐུབ་པ་ཡོང་འདྲའི་བྱིས་པའི་ལབ་དོལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ཞེས་བཤད་རྗེས། “ཡིན་ནའང་བྱེད་རང་གཉིས་ནས་ཡུ་
 རྒྱལ་གིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཆོག་
 ཡིན་ནའང་བོད་གཞུང་ནས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་པོ་ཁ་མ་བྲལ་བ་སྦྱིད་སྦྱུག་
 མཉམ་བཞེས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གནང་དགོས།
 དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་” ཞེས་ངན་བྱས་ཏེ་ལ་འབྱེད་
 ཏེ་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་པ་རེད།

འདིར་བྱུགས་སྒྲུང་མཇུག་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཨ་ཐར་མོགས་ཀྱིས་
 གོང་དུ་རྒྱ་ ༦ ཆེས་ ༡ འཁོད་སྟན་ཞུ་ཡུལ་བའི་སྟིང་པོ་ “ལོ་གོང་ས་
 ལ་སྦྱོབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་
 སྟིང་དབུས་དམ་པར་གཞིས་བྱེས་ཏེ་ཡོད་མི་ཏོ་མཐའ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་
 ཡིན་པ་ང་ཆོས་ཏོ་ཆབ་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཞུ་ལགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྟ་
 དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པ་” ཞེས་གསལ་བའི་གོ་ས་ནི།
 ཨ་ཐར་མོགས་ཏོ་མས་མདོ་སྟོང་གྱི་འབྲས་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱིས་པའི་
 སྟན་ཐོའི་ནང་ “ད་ལོ་ན་ཉིན་བོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་པར་སྤྲད་རྒྱ་པར་སྤྲད་
 ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། འབྲི་རྒྱ་ཤར་རུབ་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་

འདིན་དོན་དོན་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་

འབྲེད་པ་སོགས་སྤྱིད་བྱས་པ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོད་ཀྱི་འདུག་པ་དང་
..... དེ་ཚོ་ཁྲུངས་བསྐྱེལ་བྱ་བྱུ་ཡོད་ལུགས་དང་རང་སྤྱོད་བཀའ་ཚོགས་
ལྟན་མཐུན་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། རང་ཚོ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་གསོན་
གཉིས་ཀྱི་རེ་བ་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འབྱུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁ་མ་བྲལ་ཙམ་
ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་མཁུ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅས་ས་གང་ཡང་བསྐྱད་མ་སོང་
བསམ་ནས་ཡིག་ཆ་འདི་བཞག་དགོས་ཐུག་སོང་” ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པས།
སྟན་ཞུ་འདི་དགོངས་སེལ་སྟན་ཞུ་ཡིན་དང་། འགོང་ས་མཆོག་དང་གང་གིས་
དབུ་འབྲིད་པའི་བོད་གཞུང་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་རན་བྱས་
དང་བཅས་ཐུལ་བ་གང་ཡིན་གོང་གི་ཆོག་ཅུང་མ་གཉིས་ལ་ཞིབ་བརྒྱུར་དང་།
དེ་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རིམ་སོང་ནང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཟིན་པ་
ཞིག་རེད།

བརྒྱ་གསུམ་པ། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་འཆི་མེད་དོན་རྗེ་དང་བསོད་ནམས་
སྟོབས་ཀྱལ་གཉིས་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སར་བཅར་ཏེ་གོང་དོན་སྟན་སེང་
ཞུས་པར། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་ “བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
བའི་སྤྱིད་བྱས་དེ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་གཙོ་བོ་རེད། མི་ལོ་ ༡༥ རིང་
ལ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་སྤྱིད་བྱས་འཛིན་བཞིན་པ་རེད།
..... ད་ལན་(སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་)དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་
བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་སྤྱི་དེ་འདྲའི་སྤྱིད་བྱས་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་།
འཇུག་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ད་བར་བཀའ་སློབ་གནང་བསྐྱད་པ་དེ་ཆོར་ཡིད་

ཆེས་མ་ཕྱས་པའི་བཙོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ཙམ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད།”
 ཅས་གསུངས་ཤེས་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསར་པ་དེ་འདྲ་དགོས་དོན་མེད་པ་
 དང་གཅིག་ བེ་མཚན་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེ་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་
 དགོས་པ་དང་གཉིས། འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་སྤང་གི་ཆོག་གས་གཙོ་བོ་བྲེལ་གཞོན་གཉིས་
 ཚུ་སྤང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཙོ་སྤང་བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་
 བྱ་དགོས་པ་བཅས་ཆ་རྒྱུན་དོན་ཆོན་གསུམ་ཡང་བསྐྱར་གསལ་ཁ་བཏོད་དེ་
 གསུངས་ཡོད།

བཅུ་བཞི་པ། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་སོགས་
 ཀྱི་སར་ལེབས་ཏེ་གོང་དོན་འབྲེལ་བཟོད་ “ཡང་ཡང་” གནང་མཐར་
 ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་སྲིད་བྱས་གསར་པ་གཏན་འཁེབས་མི་དགོས་པར་དེ་
 འདྲའི་སྲིད་བྱས་ཡོད་པར་ “ཁས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་” དང་།
 དོན་ཆོན་གསུམ་འཁོད་པའི་གྲོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་།
 ཚུ་སྤང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་མ་བཙོ་སྤང་ཆོག་གས་གཙོ་ཆོག་གས་གཞོན་གཉིས་
 ཀྱི་གོ་གནས་ནས་བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ལྟ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་
 མེད། དེར་བཀའ་ཆོག་གས་གཉིས་ནས་ཆབས་ཆེད་ནོར་འཁྲུལ་དེ་ཚུ་སྤང་གི་
 ཆོག་གས་གཙོ་གཉིས་ནས་གནང་བ་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཚུ་སྤང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་
 མིང་ཐོག་ནས་གནང་བར་བཏེན་ལས་འགན་ཤེས་འབྲེལ་འགན་ཁུར་ཏེ་སྒྲིག་
 འཇུགས་གཙང་མ་བཙོ་བར་བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ལྟ་དགོས་ཤིང་།
 ཆབས་ཆེད་ནོར་འཁྲུལ་བྱས་ཤེས་མུ་མཐུད་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་

འདི་ན་དོན་དེ་མེད་པར་གསུང་།

ལ་རང་འཇགས་གནས་ཆེ་སྤྱི་ག་འཇུགས་དེ་གཙང་མ་ཆགས་ཐབས་མེད་ལ།
ནངས་པ་ངོས་ལེན་གྱིས་དགོངས་ཞུ་མ་གནང་ན་ཡིག་ཆ་ཅིས་མེད་དུ་འགྲོ་མི་
ཐུབ་པར་ངོས་འཛིན་གནང་།

འདིར་སྐབས་དོན་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མི་ཐང་ཨ་ཐར་
མོགས་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་པོད་གཞུང་ལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
ཆིག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ཡོད་པར་ “ཁས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་” བྱས་ཀྱང་།
གོས་མཐུན་ཡོངས་སུ་ཅིས་མེད་དང་ཚུ་སྤང་གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་གཙང་མ་
བཟོ་ཆེད་ལས་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་བྱ་བྱ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་མ་ཟད།
ཕྱིས་སུ་ཁོང་ཆོས་བརྟོན་པའི་དེབ་དང་། ཡིག་ཆ། འོད་སྤེར་བཅས་པའི་
ནང་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་གནང་བའི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་
གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་རང་ཉིད་ངོ་མས་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་
ཡོད་པར་ “ཁས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་” ཡོད་ཅིས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་ཅིས་
མེད་དོག་རོལ་དུ་བཏང་སྟེ། མུ་མཐུད་པོད་གཞུང་གིས་པོད་དུ་མ་བྱར་གཏོང་
བྱའི་སྤྱིད་བྱས་བཟུང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་འཇུགས་ཅལ་དུ་བརྟོན་ནས་བྱས་ཡོད།
ཚུགས་གཞན་ནས་དཔྱད་ན། གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་སྤྱི་ག་འཇུགས་གཙང་བཟོ་དང་
གོས་མཐུན་ཡོངས་སུ་ཅིས་མེད་ནུས་མེད་དུ་གཏོང་བྱ་ཁོ་ནའི་དགོས་དོན་ཆེད་
ཨ་ཐར་མོགས་ཚུ་སྤང་ཆོགས་པའི་གོ་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་ཆ་
ཉེན་བརྟོན་པ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆེ། པོད་གཞུང་ལ་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྐྱེལ་
གྱི་སྤྱིད་བྱས་ཡོད་པ་ “ཁས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་” བྱ་གཏན་འཁེལ་བས།

མེད་སྐྱེས་པའི་ཁོ་ནའི་ཚོག་ནས་པོད་གཞུང་པ་ཚོ་ལ་གསུམ་ཆིག་བཞི་པ་གྱི་
 མིང་ལུས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ངོས་ལེན་མེད་པ་དང་། ཚོ་ལ་གསུམ་ཁ་བཅུ་
 བཞི་དེ་ཆིག་མེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་འདུགས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཁོང་ཆོའི་
 ཆབ་མིང་གྱི་དགོས་མཁོར་བརྟུན་ནི་མྱོད་པའི་ལག་ཆ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་
 ཡང་མིན་པ་གསལ་པོར་ལུང་།

བཅོལ་པ། ཁྱིམ་མཐུན་དེ་རྒྱས་མེད་དུ་གནོང་བར་ལམ་གཉིས་ཡོད་པ་
ལས་དང་པོ་ཁྱིམ་མཐུན་འཛིག་མཐུན་ཆོས་ཙོང་ས་སྐྱོན་ངོས་མེན་དང་བཅས་
ཡིག་ཆ་སྒྲིབ་འཐེན་མ་བྱས་སྐབས། ད་ཆ་ཐབས་ལམ་གཅིག་རང་ཡོད་པའི་ཀྱ་
ཆེའི་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཀྱ་སྒྲིབ་ཆོག་གས་གཙོ་ནས་པར་དེ་འདྲའི་
དབང་ཆ་ད་སྟེད་ཡོད་མེད་དང་། བོད་སྟོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པའི་
ཁྱིམ་མཐུན་དོན་ཆོན་གསུམ་དེར་མོས་མཐུན་ཡོད་མེད་སྟེད་ཆ་འདྲི་ཀྱ་དེ་རེད།
དེར་བརྟེན་བཀའ་བྱི་ཐུན་མོང་ནས་ཨ་ཐར་སྟོགས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་
ལྟར། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༡ ཉིན་དགོངས་བསྐྱར་གཏན་འཁེབས་
གནང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་སྟེལ། གསལ་བསྐྱགས་ཆ་ཆོང་གཤམ་གསལ།

“ ༡༡། རྒྱལ་གཅེས་རྩལ་བསམ་གྱིས་དཔའ་བའི་མདོ་སྟོན་ཐུ་བཞི་
རྒྱུ་དུག་ཁོངས་གདོགས་བཅན་ཐོལ་ཤོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྙན་ལམ་དུ་
གསོལ་བྱུང།

ཐུ་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་སྐྱོ་གྲང་ཆོག་ས་
གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐང་ཞོར་བུ་དང་། ཆོག་ས་གཞོན་བུ་དང་། རིན་ཆེན་ཆེ་ཡིང་།

འདེན་དོན་ནི་མེད་པ་ལྟར་།

ཆོག་མཁན་གཞིན་པུ་སྐོད་དོན་ཡོད་གསུམ་སྤྱོད་ནི་ར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོར་མཇལ་བཅར་དང་འབྲེལ་ཆུ་སྤང་ཆོག་མཁན་ཆེན་གྱི་ལས་བསྡོམས་ལུལ་རྗེས།
ཡིག་ཆ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ལུལ་འདུག དེ་ནི་ཐེ་ཕན་པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་གྱི་
འགན་འཛིན་ཀྱང་ཅུན་དཔྱི་དང་། མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྤང་དུག་མཚན་ཐོག
༡༧༧༩ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ལ་ཆུ་གར་ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱེད་ལོར་དུ་དོན་ཆེན་གསུམ་
ཡོད་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་ཡིག་ཆར་པོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་གྱི་ཆོག་མཁན་གཙོ་
ཀྱང་ཅུན་དཔྱི་ཅན་མི་བཞི་དང་། ཆུ་སྤང་ཆོག་མཁན་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་
བུ་དང་། ཆོག་མཁན་གཞིན་པུ་དཔྱད་པོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དྲགས་
འཁོད་པ་དང་། ཟུར་ཉན་དུ་ཉིང་བྲི་དབང་རྒྱལ་དང་། པད་མ་བདེ་ལེགས།
ཀུན་བཟང་སྒྲ་མ། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་། བསོད་ནམས་ལུན་ཆོག་མཁན་བཅས་ཀྱིས་
ཀྱང་མཚན་དྲགས་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་དེ་
འདྲ་རང་འཆམས་གྲུ་ཆོམ་གྱིས་དབང་ཆ་དུ་ལས་བཞུལ་བའི་ཐག་གཅོད་དང་།
པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་གནོད་གཞི་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ད་ཆ་ཁག་
དཀྱི་བུ་ལུལ་ལྟ་བུར་སྤན་སེང་ཞུས་པར་ཡལོང་ས་མཚོག་ཐུགས་ལམ་གྱི་རྣམ་
པ་དང་བཅས་བསམ་ཞིབ་ཞུ་སྤྱད་དེ་ཉིན་རང་བཀའ་ཆོག་མཁན་ཁྲོད་ཐོག་སྐུལ་སོན་
བྱུང་བར་ཆོག་མཁན་གཙོ་གཉིས་དང་། བཀའ་ཤག་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་བཅས་སུ་
བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་ཞུས་པའི་མཐའ་དོན་དུ།

མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྤང་དུག་གི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་དེ་བཞིན་པོད་བཞུན་པ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཅུགས་པའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་

ཕྱི་ལོ་ཆིག་ཚྲིང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གྲངས་ནས་བཟུང་། རྒྱ་དམར་དམག་
 དཔུང་གིས་བོད་མྱོང་ས་སྤྱི་མས་འགལ་བཅན་བཟུང་ལ་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་
 གཅིག་བསྐྱེལ་གྱིས་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་དོན་ཐོག་རྒྱ་དམར་ལ་
 རོ་ཆོལ་འབྲལ་བཅོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་འགོ་འཇུགས་ཀྱིས་རིམ་
 པས་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་དྲང་བླངས་དམག་གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ནང་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་
 དཔལ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་བསྐྱན་སྤྱིད་ལ་སྤྱན་པའི་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་
 ལུས་སྤྱིག་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྫོས་བདང་ཐོག་བོད་ཤར་རུབ་ཚྭ་བྱང་གི་
 ས་གནས་དུ་མར། རྒྱ་མིའི་བཅན་གཞོན་ལ་ཆོལ་འཛིངས་ཤུགས་ཆེ་བུས་པའི་
 ལག་རྩེས་རྒྱབས་ཆེན་ཡོད་པའི་གལ་ཆེའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཤིག་དུ་བོད་གཞུང་
 ནས་རོས་འཛིན་གནང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བཞི།
 བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འཇུག་རྒྱུའི་ངན་བྱས་སྐང་གཞི་བུས་ནས་བཙུགས་
 པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་དང་། དེ་ལ་བོད་
 གཞུང་ཕྱོགས་ནས་རོས་འཛིན་ཅ་བ་ནས་གནང་རིགས་བྱང་མེད་པ་མ་ཟད།
 མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་གསལ་ལྟར། ཐའི་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་ནས་འདས་པའི་
 མི་ལོ་ ༡༥ རིང་བཅན་བྱུལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དོན་མེད་ཀྱི་རྫོག་
 འཛིངས་སུ་མཐུད་བཞེས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་དངོས་ཤུགས་ནས་གཞོད་སྤྱོད་
 ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པར་བརྟེན། ༡༩༩༠ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡ ལ་བཞག་
 པའི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་དཔུད་གཞིར་བཟུང་ཐའི་ཕན་གཞུང་གི་
 ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་མཉམ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་ཐའི་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་

[illegible]

[illegible]

པདེན་དོན་ཐོ་མེད་ཐག་རི།

ཞེ་ཡུགས་སུ་ཆོལ་ཁ་སོ་སེའི་ཁེ་པན་ལོན་ཐབས་གཙོ་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་
ཆོད་བགམ་བྱེད་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཆགས་ཤིང་། ཉེ་ཆར་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༥
ཆོས་ ༩ ཉིན་མདོ་ཁམས་ཚུ་སྐང་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་
དོན་ཆོན་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཚུ་བཞི་སྐང་དུ་གཤི་དམིགས་ཡུལ་དང་བསྐྱབ་
བྱ་ནི་པོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་རང་དབང་རང་བཅན་སྤྱད་གསོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་
ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཐའི་ཕན་སྲིད་གཞུང་མཉམ་བཞག་པའི་མོས་མཐུན་
ཡིག་ཆའི་དོན་ཆོན་དང་པོའི་ནང་“རང་དབང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་
འོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཅིག་སྒྲིལ་སྐབས། པོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་
སྤྱོད་སྤང་དང་འོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་”ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་ཕྱི་ནང་མི་མཚུངས་པའི་
ནང་འགལ་བྱི་གནས་ཚུ་ལ་དེ་གཉིས་གང་ལ་ཆ་འཛིན་བྱ་དགོས་མ་ཤེས་པ་དང་།
ལྷག་པར་པོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐོག་ཚུ་སྐང་ཆོགས་
པ་གཅིག་གི་མིང་འཁྲུང་བྱི་ཐོག་ནས་བརྒྱ་ཁ་གཅིག་ཆོད་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་
འདུག་པ་དེ་བསམ་བཞོད་ལས་འདས་པའི་ཐལ་ཆ་ཆེ་བཞིག་རེད་འདུག །

དེར་བརྟེན་ད་ལན་དོན་གནད་འདི་ཐད་བཅན་བྱོལ་པོད་མིའི་སྤྱི་
ཆོགས་ནང་གནས་ཚུ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་མ་བཟོས་ན། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་
གི་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནམས་དོན་མེད་ཞོར་དུད་ཀྱིས་མང་ཆོགས་མགོ་བོ་
སྤངས་སུ་འདུག་པའི་ཐོག་སྤྱི་དོན་ལ་གནོད་ཆབས་གང་མིན་ཡོང་རྒྱ་མ་ཐད།
བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་མ་འོངས་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྤངས་ལ་འང་ཐག་ཆོད་དཀའ་
པའི་སྤྱི་ངལ་ཡོང་ངེས་སུ་འདུག་པས་ད་ལས་ཆེད་གཉེར་བྱི་མང་ཆོགས་ལ་

བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་འདི་དོན་ཚན་གསལ་གསལ།

༡༩ མི་ཐང་ཨ་ཐར་ཞོར་བྱ་དང་། བྱུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་
ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གིས་ཚུ་བཞི་སྤྱད་ཏུ་ག་མཚན་ཐོག་མ་འོངས་ཆབ་སྲིད་
དང་འབྲེལ་བའི་པོད་ཀྱི་ཅ་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་
གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་དམ་མེད།

༡༩ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ལ་གོང་མིང་ཏང་སྲིད་གཞུང་མཉམ་
གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་དེར་དོས་ལེན་ཡོད་དང་མེད་བཅས་གོང་གསལ་དྲི་བ་
སོ་སོར་ལན་འདེབས་དང་འབྲེལ། གལ་ཏེ་ཚུ་སྤྱད་ལས་བྱེད་ཅེ་བྱུང་དང་
ཐའི་ཕན་གཞུང་དབར་བཞག་པའི་མོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་ཚུ་སྤྱད་མི་མང་
གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་ཅེ་བྱུང་གིས་རང་འཆམས་
བྱས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐོག་ནས་མང་ཆོག་ས་དོན་མེད་མགོ་བསྐྱོར་པེད་
སྟོད་དུ་ཕྱིན་ན་ཏ་ཅང་ཞོར་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཅི་སྟེ་གོང་གསལ་
ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་
བྱུང་ན་བཅོན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྲུགས་དང་། དགོངས་
པ་བཞེས་སྲུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་འོས་གནང་བདེ་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་དེ་དོན་
དགོངས་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛམས་བཅོམ་དང་འཛིགས་ཞུམ་མེད་པར་རང་
གི་དགོངས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཁ་གསལ་ལྷུག་པོར་གསུང་གནང་ཡོང་བ་ཞུ་ཞིང་།
ད་ལྟ་འདྲི་བཅུད་ཞུ་སྐབས་མེད་པས་གནང་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་ ༡༩༧༩ ཕྱི་ཟླ་ ༥
ཆེས་ ༡༡ ནས་མ་འགྲུངས་པར་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་སོ་སོའི་བཞུགས་

མེད་ན་ན་མོ་མེད་ཐག་རི།

ཡུལ་གྱི་ཐག་ཉེ་འབྲེལ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་པོད་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཤིག་དུ་
འབྲུལ་གནང་མཛད་འབྲུས་བཅས་དེ་ལུགས་ལྟ་དགོངས་སུ་མངའ་བ་འཆོལ།
པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ཚུངས་གིས་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦
ཆེས་ ༡ ལ།

ཕུལ།།” ཞེས་བཞེད་ཡོད།

བརྩ་དྲུག་པ། འོན་ཀྱང་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་དེ་སྔོན་བཀའ་ཆོགས་
གཉིས་ཀྱི་མདུན་ལས་འགྲུལ་དེར་དགག་བྱ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་
འགལ་བྱས་ཏེ། མདོ་སྟོད་མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་བསྐྱུ་བའི་ལས་རིམ་དེ།
ཆུང་ཆུང་ཆེན་པོ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་སློབ་འཇུགས་
ཙ་གཏོར་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྲལ་གཏོར་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་
སོགས་འཁྲོག་བཤད་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་སྤེལ།

བརྩ་བདུན་པ། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡༠
འཁོད་གདན་སའི་ཁོངས་ཀྱི་མདོ་སྟོད་མི་འབྲུས་དྲུག་དང་རྒྱ་སྐད་རྒྱུན་
ལས་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ཡིག་ཆ་ཞིག་པོད་གཞུང་ལ་ཕུལ་ཞིང་།
དེའི་ནང་པོད་གཞུང་གི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་དག་དག་དགའ་གཉེན་སྦྲུག་ཡིན་
ཚུལ་སྟོན་བཅོལ་དང་འབྲེལ་གདན་སའི་མི་འབྲུས་ནམས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྟར་
དོན་ཆཚན་གསུམ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཚུལ་ཙམ་ལས། དོན་ཆཚན་གསུམ་པོ་ནོར་
འབྲུལ་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱ་སྐད་སློབ་འཇུགས་ཐོག་འགན་འཁུལ་མེད་པར་

སྤྱི་གཞི་འདྲུགས་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུ་ལྟར་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་བཀོད་མེད་པ་རེད།
 བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་བྱེད་སྤངས་དེ་ནི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནུས་མེད་
 འགོ་རྒྱུར་ཡན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མདོ་སྟོང་མི་མང་
 ཅང་ཁྲལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སྟེ་ལ་རྒྱུ་ལྟར་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ངོས་
 འཛིན་དང་སྒྲགས་གནད་སའི་ཁོངས་ཀྱི་མདོ་སྟོང་མི་འབྲས་ཆོར་གསལ་བཤད་
 མཐེལ་བྱིན་གནང་ཐོག ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ དང་། ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩
 འཁོད་གནས་བྱིས་ཁག་གཉིས་གནང་སྟེ་ཁྲལ་སོ་སོར་ལན་གསལ་གནང་ཡང་།
 བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག་དེ་གཉིས་ཁྲལ་སྤྱི་གཞི་གསལ་
 བསྒྲགས་མ་བྱས་པར། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་གྲོས་མཐུན་བྱིར་འཐེན་བྱས་ཟིན་
 ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པ་རྒྱུ་ཆེར་སྟེ་ལ་ནས་མང་ཚོགས་མགོ་པོ་ཆོངས་
 ལུ་འདྲུག་ཐབས་བྱས།

བཅོ་བརྒྱད་པ། དེ་རྗེས་ “ཞུ་མིའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐར་དུག་
 དབུས་སྤྱི་ཁབ་ལས་ཁང་ནས་ཇ་དག་ཚོགས་འདུ་དུག་བསྐྱེད་ཤིག་བསྐྱེད་བསྐྱོང་
 ཞུ་དགོས་བྱུང་བས་ཚོགས་མི་ལྷན་རྒྱས་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཞུ་
 རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་དོན་ཚན་ ༣༩ དང་ཤོག་གངས་ ༩༡ ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་ལ་
 ཏེ་རང་སྤྱོད་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ། རང་ཉིད་ཉེས་མེད་ཆད་ལྡན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་
 བྱས་ནས་འཁྲིག་བཤད་མང་པོ་སྟེ་ལ།

བརྒྱ་དགུ་པ། ཁོང་གསལ་བོད་གཞུང་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་བཅན་
 སྤྱིལ་ནང་གི་མདོ་སྟོང་མི་མང་རྣམ་པར་དྲི་བ་གཉིས་དྲིས་པའི་ཐོག་བསམ་ཤོག་

པདན་དོན་རྒྱུ་ཡི་ཐག་རི།

འབྲུལ་མཁན་མདོ་སྟོང་མི་མང་བྱོན་གངས་ ༡༡༩༧ བྱང་ཡོད་ཅིང་། དེས་
བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཁོངས་མདོ་སྟོང་འཕེན་མི་གངས་བསྐྱེམས་ ༡༡༩༨
ཡོད་པའི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༦་ཀྱི་ཐོན་ལོད། གོང་གསལ་མི་གངས་ ༡༡༩༩
ཁོངས་ནས་མི་གངས་ ༡༡༩༩ གྱིས་ཨ་ཐར་སོགས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་
མཉམ་གྲུབ་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཆ་ད་སྟོན་མེད་པ་དང་། གོ་མིང་ཏང་
སློན་གཞུང་མཉམ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་འཕེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་།
མི་གངས་ ༩ གྱིས་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཆ་ད་སྟོན་ཀྱང་གོ་མིང་
ཏང་གཞུང་མཉམ་གྲུབ་མཐུན་བཞག་པ་དེར་འཕེན་མེད་ཅེས་བཤད།
མི་གངས་ ༡༤ ཡིས་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཆ་ད་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གོ་མིང་ཏང་སློན་གཞུང་མཉམ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་འཕེན་ཡོད་ཅེས་
དང་། མི་གངས་ ༧ གྱིས་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་བཀོད་པར་འགྲེངས་ཤོག་
ཐོག་མཆན་ནགས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

ཉི་ཤུ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་མི་མང་གི་འཐུས་
རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་ནས་གསལ་བསྐྱགས་སོག་འོས་ ༡༠
དང་ཟུར་འཛར་སོག་འོས་ ༩ ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྟོན་ཆ་གསུམ་ཅན་
གྱི་གྲོས་མཐུན་དེ་ཁྱེད་མེད་ཅིས་མེད་སོང་བྱེད་པ་ཡོད་པས་བསྐྱགས་གནང་ཐོག་
ལེ་ཐང་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཕྱ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཐུགས་ཐམ་བྱུང་བའི་ནམ་པ་
གསལ་པོར་བསྟན། གསལ་བསྐྱགས་ཆ་ཆང་གཤམ་གསལ།

“གསལ་བསྐྱགས།

༡༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་།
མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐར་དྲུག་མིང་འཁུར་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཚན་གསུམ་
ཡོད་ཀྱི་མོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེའི་སྒོར་བཅན་བྱེད་མདོ་སྟོང་མང་ཆོགས་ལ་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ འཁོད་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་དང་།
བཀའ་བླ་མ་ཐུན་མོང་གི་གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དང་ཆབས་ཅིག་

༡༩ ལེ་ཐང་ཨ་ཐར་ཨོར་བུ་དང་། བུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་
ལ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་ཀྱི་བཞི་སྐར་དྲུག་མཚན་ཐོག་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་
པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་གྲྀས་མཐུན་
བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་དམ་མེད།

༢༩ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༡ ལ་གོང་མིང་ཏང་སྲིད་གཞུང་མཉམ་
གྲྀས་མཐུན་བཞག་པ་དེར་ངོས་ལེན་ཡོད་དམ་མེད་བཅས་དོན་ཚན་གཉིས་
ཐོག་དགོངས་འཆར་ཤོག་ལྟེ་བསྐྱེད་ལེན་ཞུས་པའི་འབྲུས་བྱར་བྱུར་འཇར་ ༡༡༡
པའི་ནང་གསལ་ལྟར་གྱི་ས་གནས་ཁག་སོ་སོ་ནས་དགོངས་འཆར་འགོངས་ཤོག་
གནང་འབྱོར་བྱུང་བ་བྱོགས་བསྟོམས་གཤམ་གསལ།

༡) ཁོང་ཚོར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་གྲྀས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་
ཚད་སྤྱད་མེད་པ་དང་། གོ་མིང་ཏང་སྲིད་གཞུང་མཉམ་བཞག་
པའི་གྲྀས་མཐུན་ངོས་ལེན་མེད་པའི་བསམ་ཤོག་གནང་མཁན་མི་
གྲངས་:.....༡༡༣༤༣

ཁ) གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་མིང་ཏང་གི་
གཞུང་མཉམ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་དེར་ངོས་ལེན་མེད་པའི་བསམ་
ཤོག་གནང་མཁན་མི་གྲངས་༡༡

ག) གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་པ་མ་ཟད། གོ་མིང་ཏང་
གི་གཞུང་མཉམ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་
བསམ་ཤོག་གནང་མཁན་མི་གྲངས་༡༩

ང) གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་འཁོད་པར་འགོངས་ཤོག་ཐོག་མཆན་
རྟགས་གནང་མཁན་མི་གྲངས་༡༩

བཅས་ཁྱིན་མི་གྲངས་༡༡༩༧༩ བཅས་བྱང་འདུག

གོང་གསལ་ཁྱིན་བསྡེ་མས་ཀྱི་མི་གྲངས་འདི་ག་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་འོས་བསྐྱེད་ལས་
ཁང་དུ་ཡོད་པའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིངས་མདོ་སྟོན་འོས་འཕེན་མི་གྲངས་
བསྡེ་མས་འཛོར་ ༡༡༧༦༩ གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༦.༩ ཟེན་གྱི་ཡོད།

༡༨༩ དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཟུར་འཛོར་༡༩༡ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་མདོ་
སྟོན་མི་མང་དང་ས་གནས་ཆུ་སྐང་རྒྱ་ལས་ཁག་བཅས་རང་མོས་ཀྱིས་གྲོས་
མཐུན་འདིའི་འཛོག་རིམ་དང་འབྲུ་དོན་གཉིས་ཀར་ངོ་སྤྲོད་དགག་བྱ་བྱས་
ཆེ་བས་པའི་མཆན་རྟགས་འཁོད་པའི་སྟན་ཞུ་ཁག་ ༩༩ བཏང་འཕྲོར་བྱང་།

༡༩༩ གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་བྱལ་སྤྱོད་ཡོད་ཚུལ་ལྟར་ཀོ་བ་གཞིས་
ཆགས་གསར་རྒྱུ་གི་ཆུ་སྐང་མི་མང་གི་སྟན་ཞུ་མི་གྲངས་ ༩༠༠ སྤྱོད་གྱི་
མཆན་རྟགས་སམ་མཛུ་བ་ཐིལ་འཁོད་པ་ཞིག་དང་། ཀྱམ་ར་སྟོན་གྲུ་དཔོན་

གཞིས་ཆགས་ནས་མི་གྲངས་ ༡༠ ལྷོར་གྱི་མཚན་དགས་བཤོད་པའི་སྐད་ལྟ་
གཅིག་བཅས་འབྱོར་བྱུང་ཡང་། འདི་ནས་འགོངས་ཤོག་མ་བཀངས་ན་ཁྱབ་
སྐྱོར་དགག་བྱ་གང་དུའང་ཉིས་སྐྱུ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཤོད་གསལ་གཞིས་
ཆགས་གཉིས་ཀར་ཡིག་ཐོག་འབྲུལ་ཟེན་པ་ལྟར་བསམ་ཤོག་གི་གྲངས་འཕྲོར་
ནང་ཉིས་མེད། དེ་བཞིན་བསམ་སྐབས་ཤོད་ཤོག་ཐོག་ཁྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ཁ་
གསལ་མ་བཤོད་པ་དང་། བསམ་ཤོག་མ་ཁྱུངས་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་
ལ་ངོས་ལེན་དང་ཁྱབ་སྐྱོར་གནང་འདོད་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

༡༨༤ ཤོད་གསལ་སྐྱུ་མཚན་འདི་དག་གིས་ད་ལན་གྱི་གྲོས་མཐུན་འདི་
བཞིན་མི་དྲ་ཅང་ཉུང་གས་ཤིག་གིས་སྐྱུ་སྐང་མི་མང་གིས་ཤེས་ཤིགས་དང་།
མོས་མཐུན། ཁྱབ་སྐྱོར་གང་ཡང་མེད་པར་རང་འཚམས་ཀྱིས་སྒྲིག་དུ་འཛོག་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁྱུངས་སྐྱུ་ལ་ར་སྤྱོད་བསྐྱོན་མེད་གསལ་པོ་བྱུང་བ་རེད།

༡༨༥ དེས་ན་ ༡༩༧༤ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ལ་ཤོད་ཤོག་ལས་ཁྱུངས་
ཀྱི་དབུ་འཛིན་དང་། རྒྱ་སྐད་ཆོག་གས་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་གོ་མིང་ཏང་སློང་གཞུང་དང་།
མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐང་དུག་སྒྲིག་འཛུགས་མིང་ཁྱུངས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་
མཐུན་ཡིག་ཆ་འདི་བྲིམས་ལུགས་དང་སྐྱུ་སྐྱོལ་ལྟར་ན་ཤོད་སྐྱུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་མ་
འོངས་པའི་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གྱི་ཐོག་ཆོལ་ཁ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲོས་མཐུན་འཛོག་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་
ཆ་མེད་པ་དང་གཅིག་མདོ་སྟོད་རྒྱ་སྐད་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩
ནས་ཆོག་གས་གཙོ་མ་ཐར་ནོར་བྱུང་དང་། ཆོག་གས་གཞིན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་གཉིས་

ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཡི་ཡག་རི།

ལ་གྲོས་མཐུན་འཛིན་རྒྱུ་ཡི་དབང་ཆ་ད་སྤྱད་མེད་པ་དང་གཉིས། མདོ་སྟོད་མི་
མང་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ ནས་གྲོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཆེན་ཁག་ལ་མོས་མཐུན་མེད་པ་
དང་གསུམ། གྲོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་དོན་ཆེན་གསུམ་ག་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་སྟོན།
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་རྟོག་བཟོ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པ་
དང་བཞི། མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྤྱང་དུག་རང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་སྤྱི་དབུས་དང་། རྒྱལ་པར་ཆུ་སྤྱང་ཆོགས་ཆེན་ན་རིམ་དུ་བཞག་
པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་ཁག་གི་འབྲུ་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་ལྡ་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཅན་ཤྱོ་ལ་བོད་
གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་སྤྱད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་སྟོན་སྟོར་གྱི་ཅ་འཛིན་
སྤྱི་དབུས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་དང་དུག བོད་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་
གཞུང་བཅན་ཤྱོ་ལ་བོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་ཐྱོང་གིས་གྲོས་མཐུན་འཛིན་པའི་བྱ་
རིམ་དང་། གྲོས་མཐུན་གྱི་ནང་དོན་དོན་ཆེན་གསུམ་ག་ཆད་འཛིན་དང་དོས་
ལེན་མི་རུང་བར་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་བདུན་བཅས་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཆེན་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་ཁྲིམས་
དང་། སྤྱི་སྟོན། སྤྱི་དོན། ཡང་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
ཆད་འཛིན་དང་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཐ་ཆོག་བཏན་
པོ་གསལ་བསྐྱགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་ཆུ་སྤྱང་ཆོགས་གཙོ་
ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། ཆོགས་གཞོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། ཆོགས་གཞོན་བྱ་

མཛད་དེ་ན་ཡིད་གསུམ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཛད་བཅར་ཐོག་མུ་
 གླུ་གྲུ་འཛུགས་དང་ཐེ་མཚན་སྲིད་གཞུང་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཚད་ཀྱི་པོད་
 ཡིག་འབྲེལ་བུམ་འབྲུལ་ལམ་ཁུས་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཐུགས་པམ་དང་
 བཅས་གྲོས་མཐུན་དེར་ཐུགས་བབས་མ་ཡུང་པའི་ནམ་འགྲུར་གསལ་པོ་བསྟན་
 བཞུང་མཛད་འདུག་ཀྱང་། མུ་གླུང་མཛད་གཙོ་ནམ་གསུམ་གྱིས་ ༡༩༩༩
 གྱི་ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡ འཁོད་པའི་དགོངས་ཐེལ་སྟན་ཁུ་ཞིག་འབྲུལ་པའི་ནང་
 གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་གྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་ལྷོ་ཅི། མོར་འབྲུལ་ཡུང་ཚུལ་ཅམ་གྱི་
 གླུང་བཛྲོད་ཀྱང་མེད་པར་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཁོ་ན་བཀོད་དེ་གཡོལ་ཐབས་
 མཛད་འདུག་པ་དེས་བཀའ་ཆོག་གས་ཐྱིང་ཐོ་པམ་ཆད་མེད་ཡུང་།

[illegible]

༡༩༩ བྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ བྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༩ ཉིན་པག་འཛོམས་ཀྱི་དགེ་
ཆུང་མཇུག་གཙོ་ནམ་གསུམ་དང་ཚོེད་པའི་ཙམ་པོ་དང་པག་འཛོམས་ལྷུག་ལུས་
ཀྱིས་ཀྱོས་མཐུན་འདི་པའི་ན་བཞིན་བྱིས་ས་དང་ལམ་སྟོལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་

ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལྟར།

མ་ཟད། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གཞི་དགའི་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་
ལྟ་མཆན་གསལ་བཤད་དང་བསྟོ་སྒྲུབ་མཐེལ་སྤྱོད་ཞུས་ཀྱང་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་
པ་དོས་བཞེས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་རྒྱལ་མོལ་བྱུང་ཅས་
ཡང་མ་བཏོན་པར་བཀའ་ཚོགས་ཐོང་སྒོ་པམ་བྱུང་།

༡༩༧༩ དེའི་རྗེས་རྒྱ་ནག་ལས་ཁོངས་བཞུགས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ནམ་
གཉིས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་རྒྱལ་དུ་འབྲོས་མོལ་
གནང་སྐབས་ཀྱང་། ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། བྱོས་མཐུན་ཡིག་
ཆ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡངས་
ཕྱོགས་ལ་ཚོལ་གཏོར་ཆེད་པེད་སྟོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་སྐབས།
དེའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཡིག་ཆ་འཛོག་མཁན་དོ་བདག་
རང་ཉིད་ནས་ནོར་འབྲུལ་དོས་ལེན་གྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ཆབས་ཅིག་
ལུ་སྒྲུབ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མོས་མཐུན་མེད་བཞིན་ལུ་སྒྲུབ་སྤྱི་འབྲུགས་ཀྱི་མཆན་
ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་སྐབས། སྤྱི་འབྲུགས་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་རང་དོས་
ནས་བཟང་སྟོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁས་པའི་ལས་འཁུར་དགོངས་
ཞུ་གནང་བྱུ་གཉིས་ཚོ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་རུང་། དོན་ཆཅན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་
ཞུས་ཚོགས་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་དགོངས་ཞུས་གནང་དགོས་མེད་
ཅེས་རང་འདོད་མཐུགས་བཟུང་གིས་དོས་ལེན་གནང་མ་མོང་།

༡༩༨༠ དེར་བཏེན་ཆབས་ཆེའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་པ་རོལ་པོས་པེད་སྟོད་
ལོག་པར་མི་གཏོང་ཆེད་བཅེ་མེད་བཟོ་བྱུང་། ཐབས་ལམ་གཞན་གཅིག་ཁོ་ན་

ཡོད་པ་ནི། མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་གི་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་བྱ་བ་ཀྱིས་མང་མོས་
 རྒྱུ་སྦྱར་ཡོད་མེད་བཟུ་རྒྱ་དེ་རང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མཛད་གཙོ་ནམ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཀྱང་པོད་བཟུན་སྲིད་ལ་ཕན་ན་དེ་ག་གནང་རྒྱུ་ར་ང་ཚོར་དགག་བྱ་མེད་
 ཅེས་མོས་མཐུན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན།

༡༩༦ འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་མང་ཆོག་གི་ལ་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་བའི་ལས་
 རིམ་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ལྟེན་ལས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་
 རྒྱུ་ག་འཇུག་ཅུ་གཏོར་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྲལ་གཏོར་རྒྱུ་དམིགས་
 ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་འབྲུག་བཤད་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་
 ཞིག་ཅིག་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་འདུག་པར་སྒོ་ཕམ་བྱུང་།

༡༩༧ གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཟེགས་ན། རྒྱ་སྐད་མཛད་གཙོ་
 གསུམ་པོས་ལགོང་ས་ཆེན་པོའི་ལྟ་དགོངས་དྲངས་ཆེད་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་
 རྒྱས་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་བཀའ་ཆོག་སྤྱོད་ལ་མཐུན་ལམ་གཏན་
 ཅུག་མ་གནང་བ་འདི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པ་
 མཐུན་ཐུབ།

༡༩༨ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༠ འཁོད་གདན་སའི་ཁོངས་
 ཀྱི་མདོ་སྟོད་མི་འབྲས་བླ་ག་དང་རྒྱ་སྐད་རྒྱུ་ལས་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཆེད་
 ཡིག་ཆ་ཞིག་ཕུལ་འཁྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། པོད་གཞུང་གི་གསལ་བསྒྲགས་དེ་
 དག་དག་དགའ་གཉེན་སྟུག་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་བཟོད་དང་འབྲེལ་གདན་
 སའི་མི་འབྲས་ནམས་ཀྱིས་རེ་འདུན་ལྟ་རྟོག་ཆེན་གསུམ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་

པདན་དོན་དོན་མེད་ལྟ་མི།

གནང་ཚུལ་ཙམ་ལས། དོན་ཚན་གསུམ་པོ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པ་དོས་ལེན་དང་།
ཚུ་སྐང་སྒྲིག་འདྲུགས་ཐོག་འགན་འཁུལ་མེད་པའི་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱའི་གནས་
ཚུལ་འདི་ཡིན་གང་ཡང་མ་འཁོད་པ་ཞིག་གནང་བ་དེ་དག་གོས་མཐུན་ཡིག་
ཆ་ནུས་མེད་འགྲོ་རྒྱུར་ཡན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོན་
མི་མང་ནང་ཁྲུལ་བསྐྱེད་བྱེད་གསལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གནང་
འདུག་པ་དེ་ཡན་ཐོགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གདན་སའི་མི་འབྲུས་ཚོར་གསལ་
བཤད་མཐེལ་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཚོགས་སྤྱོད་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༦
ཆེས་ ༡༩ དང་། ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡༥ འཁོད་པའི་གནས་བྲིས་ཁག་གཉིས་
བརྒྱད་ཁྲུངས་སོ་སོར་ལན་གསལ་འབྲུལ་ཟིན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་ཡུལ་
བའི་གནས་ཡིག་དེ་དག་ཁྲུངས་སུ་གསལ་བཤད་མ་གནང་བར་དོས་དོན་མ་
ཡིན་པའི་གོས་ཚད་ཕྱིར་འཐེན་ཟིན་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལོག་པ་རྒྱ་ཆེར་
བྱས་འདུག་པའང་སྟོང་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

༡༩༡ ཟླ་ཆེས་མ་འཁོད་པའི་ “ཕྱི་ལོའི་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་
དབུས་སྒྱི་བྱུང་ལས་ཁང་ནས་ཇ་དག་ཚོགས་འདུ་དུག་བསྐྱེད་ཤིག་བསྐྱེད་བསྐྱོང་
ཞུ་དགོས་བྱུང་བས་ཚོགས་མི་ལྷན་རྒྱུས་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཞུ་
རྒྱུ་” ཞེས་པའི་དོན་ཚན་ ༡༩ དང་ཤོག་གྲངས་ ༩༡ ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་
ཞིག་འབྲེམས་སྡེ་ལ་གནང་འདུག་པའི་ནང་གོས་མཐུན་འཛོག་པར་སྒྲིན་ཆ་དོས་
ལེན་དང་། ཐུགས་འགྲོད་སྐྱེ་ཙམ་མེད་ཁར། ད་དུང་མཐའ་བསྐྱོར་རི་བསྐྱོར་
གྱིས་ཉེས་མེད་ཆད་ལྟར་དུ་བྱུང་རྒྱའི་འབད་བཙོན་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད།

དངོས་བདེན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མེད་དང་བག་ཅམ་གྱི་འཁྲོག་བཤད་དུ་མ་ཞིག་
བཏོད་འདུག་པ་ཡིག་ཆ་དེ་རེ་ཞིབ་གཟེགས་གནང་ན་མཐེན་ཞུ་རྒྱུ།

༤༩༡ མདོ་དོན། རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་གོ་ས་གཞི་འབྲས་མིན་ཡོད་པ་
ཆེན་པོར་དགོངས་བསྐྱོར་ཞུས་ཏེ་འབྲིགས་ཀྱི་མེད་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་ལུགས་དང་། རྒྱལ་ས་གཞན་ཞིག་ནས་ ཀ༡ བཅན་གྱི་ལ་བོད་གཞུང་
གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། རང་སྐྱོང་རྒྱུ་ལེན་རྒྱུ་འཕྲིན་
བྱས་ཡོད་རྒྱུ་དང་། ཁ༡ གོ་ས་མཐུན་དོན་ཆེན་ནང་འཁོད་རང་ལུགས་
རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པ་ཆེན་པོས་ཡུ་རོབ་གོ་ས་ཆོགས་སུ་བསྐྱལ་བའི་
གསུང་བཤད་དུ་རང་སྐྱོང་རང་སྐྱོང་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལུགས། ཀ༡ བོད་
གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་གཤིས།
མགོ་ཐར་སར་གཟུགས་པོ་ཐར་བ་དགོས་ལུགས་ཉམ་བཤད་ཆད་མེད་གནང་
འདུག་པ་འདི་དག་དངོས་བདེན་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་གསལ་ཡོངས་གྲགས་རེད།

༤༩༢ ཡོད་པ་ཆེན་པོར་དགོངས་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་དངོས་བདེན་ཡིན་ན།
ཡོད་པ་མཆོག་དགོངས་བབས་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཞུས། དེ་རྗེས་བཀའ་ཆོགས་སྐྱོང་སར་བཀའ་བསྐྱུར་
ཞིབ་རྒྱུད་བྱང་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་མཆོག་ལ་དགོངས་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་
དང་། རྒྱལ་ས་བབས་མ་གྱུར་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཅིའི་ཕྱིར་
མ་གསུང་།

ལདེན་དོན་དོ་མེད་ཐག་ཅི།

༤༩༤ ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བཅན་ཤྱུ་ལོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་སུ་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུ་ལི་བསམ་ཚུལ་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་ཆོང་བ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཞུས་སྐབས། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་དང་། བཀའ་རྒྱོན་གྱེ་བྲག་པའི་གསུང་བཤད་ཐོན་ནས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་གྲོས་ཆོག་སྤངས་དང་། གསར་ཤོག་བཅས་སུ་ཡང་ཡང་གསལ་བསྒྲགས་ཟིན་པའི་ལུང་འདྲེན་ཏེ་བྱུང་མ་གཏོགས། བྱུངས་སྐྱེལ་གནང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་འཕྲོད་བྱུང་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་བསྐྱར་ལྡབ་ཡང་ལྡབ་གནང་བའི་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

༤༩༥ ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཆོག་སུ་གསུང་བཤད་དུ་གསལ་བའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འབྲེལ་བཅོད་ནན་པོ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་ཚུ་གྲོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙ་ཁྲིམས་ཁག་དུ་འཁོད་པའི་རང་སྐྱོང་ཚོང་ས་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་པར་སྤྱི་ཙམ་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་གསལ་ལགས། མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཙ་བའི་དམ་བཅའ་བོད་རང་བཅན་གཙང་མ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་གྱིད་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་ནད་བཤད་བཞིན་དུ་རང་སྐྱོང་གི་ངོས་ལེན་གྲོས་ཆོད་འཛིག་པའི་ངོ་སྤྲོད་མི་མཚུངས་པ་དེ་མཛད་གཙོ་ནམ་པའི་བསམ་སྐྱོད་མཆོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

༤༩༦ བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་བྱུངས་ལ་ངོས་ལེན་དང་།

འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱ་མིན་པའི་རྩ་དོན་འགྲུར་བ་གཏོང་བའམ་མེད་པའི་ཉེར་
ལེན་གྱིས་སྒྲུ་ཚབ་སྒྲུ་རྒྱུ་ལས་རིམ་ལམ་སྒྲོང་མ་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་
བཞིན་དུ། བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ཚུལ་ལྟ་ཚུགས་བསྟོན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་རེ་བྱུང་གིས་སྒྲེར་གྱི་དགོངས་འཆར་གསུང་པ་གཞུང་
འབྲེལ་སྤྱི་དབྱུང་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ད་དུང་དེ་དག་གཞུང་གི་ཕྱག་ལས་
ཡིན་ཚུལ་ལྟ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་གནང་ལུགས་འདིས་མངའ་མོ་འཕེན་འདོད་མ་
ཡིན་པར་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་ཡིན་པ་དེ་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ནམ།

༤༩༡ གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་དང་། བྱུང་རིམ་ལ་སྒྲོས་
ཉེ་དུ་ལམ་སྒྲུ་བཞི་སྒྲུ་དུག་དང་། ཐེ་ཐན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དབར་
གྲོས་མཐུན་ཐོག་མཚན་ཉགས་འགོད་མཁན་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་།
གཤུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། ཟུར་ཉན་པ་ཉིང་བྲི་དབང་རྒྱལ། པད་མ་བདེ་
ལེགས། ཀུན་བཟང་ལྷ་མ། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་། བསོད་ནམས་ཡུན་ཚོགས་
བཅས་ནས་ཀུན་སྒོར་དང་ལྷག་བསམ་ལ་སྟོན་ཡོད་མེད་བརྗོད་དཀའ་ཡང་།
གནང་སྟོགས་ཐད་བོད་སྒྲོང་ས་ཚོལ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་།
བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ལུལ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་མི་
མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་རྩ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཟད།
ལགོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལའང་སྒྲོས་མེད་གནང་བར་

འདིན་དོན་དེ་མེད་པར།

དོས་འཛིན་དང་། གསལ་བསྐྱགས་མི་ཞུ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར།

༥༨༡ བྱད་པར་པད་མ་བདེ་ལེགས་ནི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཆན་འཁུར་ཡོད་བཞིན་དུ་གྲོས་མཐུན་ཚོགས་
འདུའི་ནང་ཞུགས་པ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་མཆན་དྲགས་འགོད་མིན་དེ་ལྟར་ཡང་།
རང་ཉིད་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་ཚེས་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཆ་ཀློན་ཆ་ཆང་བ་
ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་ཀྱང་། རང་སྤྱོད་དོས་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ནས་
དགོངས་ཞུས་གནང་སྟབས་འདིར་བསྐྱར་སྒྲིམ་མ་དགོས།

༥༨༢ དེ་བཞིན་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གསལ་བཤད་དང་།
དངོས་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་དྲོག་བཟོའི་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མཆན་དྲགས་འགོད་
མཁན་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་དང་། མདོ་གཉན་གསེར་དགའ། ཀམ། གཡུང་
བྱང་ནམ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱང་འགལ་འཛོལ་ལ་དངོས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟབས།
གོང་ཞུས་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་གཞི་དགའི་ཡུལ་ལས་གནང་བར་དོས་འཛིན་
མི་ཞུ་མཐུ་མེད་མ་ཟད། དེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་བསམ་གྲུབ་མཁན་
མི་གངས་ ༡༩ ལའང་དེ་དང་མཐུན་པར་དོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།

༥༨༣ མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒང་དུ་གཤི་སྤྱི་ག་འཇུགས་འདི་བཞིན་གཟི་
བརྒྱུད་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཏེ་ཅང་ཅ་ཆེ་ཞིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསའི་ལས་འགལ་
དང་། མ་འོངས་རང་དབང་བོད་ཀྱི་འཇུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་བེན་དུ་
གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་ཀྱང་། བསྟོན་བདེ་

དམན་པ་ཞིག་ལ། གོང་དུ་མཚན་འཁོད་ཀྱི་རྒྱན་ལས་མཛད་གཙོ་ནམ་པ་དུག་
གི་ལས་རྒྱན་རིང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུང་དུག་དབུས་སྤྱི་བྱེད་རྒྱན་ལས་ཁང་
དེ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་ཁྲིམས་མཐུན་ཚོགས་པའི་ལས་ཁྲུངས་སུ་
བཅན་བྱེད་པོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་བཅས་བུལ་བས་ཇི་སྲིད་མཛད་གཙོ་
དེ་ནམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱུ་ཞུ་
རྒྱུ་དང་། རྒྱན་ལས་དེ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན།
གང་ལགས་ཟེར་ན། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་དང་།
བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཤད་
ཇི་ཅུ་ཞིག་ཞུས་རུང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་བཀའ་ལན་གནང་རྒྱུ་མེད་བཞིན་
དུ་ད་དུང་ནོར་འབྲེལ་ངོས་བཞེས་མ་གནང་བར་མཁྲག་བཟུང་གིས་དགོངས་
ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བཅས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་བཏོན་བྱུང་བ་དེ་
ལས་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་བཅས་བུལ་བ་དངོས་གསལ་རེད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུང་
མེ་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཞུ་དགོས་ནམ་བྱུང་ས་གནས་སོ་སོའི་མེ་མང་ལ་ཐད་ཀར་
འབྲེལ་གདུགས་ཞུ་གི་ཡིན།

༥༨༡ རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། ཡུ་རོ་བ། ཨ་རི་སོགས་ས་ཁུལ་རིས་
མེད་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་མེ་མང་བྱིངས་ཡོངས་
ཀྱིས་ད་ལམ་ལོགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་མ་འབྲུག་པའི་སློན་ནས་ནོར་འབྲེལ་ཅན་གྱི་
རྒྱན་ལས་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་དང་བདེན་རང་དབང་གི་སློན་ནས་
ཐེ་མཚན་གཞུང་དང་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ངན་བྱས་ལམ་དུ་མ་བཏང་བར་

བདེན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པོ།

ཀླུ་ལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཙ་དོན་ཐོག་ལྟག་བསམ་དོན་ཙ་གཅིག་བསྐྱེལ་
གྱི་དམ་བཅའ་དོན་མེད་བཞིན་མི་གཡོ་བར་གནས་བཞུགས་ཐུབ་པ་འདི་དེ་ཙ་
བསྐྱེལ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཆེ་བ་མ་ཟད། འབྲུང་འཆར་ཡང་པོད་རང་དབང་
བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཕྱོད་ངས་ཐོག་ཀྱི་ནང་ཆོལ་གསུམ་དམ་ཆོག་
གོང་ཕུ་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དཔུང་གདང་མཉམ་བསྐྱེལ།
གོམ་པ་མཉམ་སྒྲིལ་མཛད་ཀྱི་མ་ཟད། མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁྲུལ་དམ་ཆོག་
དོག་ཙ་གཅིག་བསྐྱེལ་གནང་རྒྱུ་འོག་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་བའི་ཡིད་ཆེས་
གཙང་མ་ཞུ་གི་ཡོད།

༥༩༩ གོང་དུ་མཆན་སྟོས་ཁྲུལ་པའི་ཆུ་སྒང་མཛད་གཙོ་ནམ་པས་
ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུའི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཛད་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་སྟེ།
མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལ་གུས་བཀུར་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་
མཐུན་པའི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་མཛད་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་ཕྱག་བཞེས་བསྐྱར་བའི་རེ་
བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཞུ་གི་ཡོད།

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ན་པར་མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དང་རྒྱབ་འགལ་
གྱི་མཛད་སྟུས་མཐུག་བཟུང་གནང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་
མི་མཐུན་ཞིང་། བཟང་སྟོན་དང་འགལ་བའི་མཛད་སྟོན་ཅིག་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་
དགོས།

ཉེར་གཅིག་པ། དེ་རྗེས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཨ་ཐར་ཅན་སོགས་
ལ་དེ་སྟོན་པོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བཟེ་ཕན་དུ་ཐེབས་པའི་སྐྱབས། སྐྱེ་ཆ་བཟོ་
བཞུགས་རྒྱན་རིང་གི་འགྲོ་སོང་ནམས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་རང་དབང་
མང་གཙོ་ཆོགས་པར་སྤྱད་པའི་བྱང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཆ་སྤྱད་དོན་ལྟར།
ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་པོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་འབྲེམས་སྟེ་ལ་བྱས་ཏེ་དཀྲོག་
གཏམ་ཤུགས་ཆེ་སྟེ་ལ་སྐྱབས། དཀའ་ཤག་ནས་ཐེ་ཕན་སྤྱད་སྟོན་དང་།
རང་དབང་མང་གཙོ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོར་ཤོལ་བྱེད་གི་ཡི་གེ་ལུལ་ཐོག་
༡༩༧༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཡོངས་ཁྲུབ་གསར་འཛོད་གསལ་བསྐྱགས་
སྟེ་ལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་དེ་དངོས་བདེན་མིན་པ་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད།

ཉེར་གཉིས་པ། དེ་རྗེས་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ནས་
ཉིན་གསར་རིང་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གཅེས་མདོ་སྟོད་ལུང་ཚན་ཁག་
གི་མི་མང་གིས་མ་སྐྱེལ་དང་བྲངས་ཐོག་ནས་འགན་ཁུར་བྲངས་ཏེ་མདོ་སྟོད་
རྒྱ་སྐྱང་དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་སྟོང་འཆོགས་བྱས་གིང་། ཆོགས་འདུ་
དེར་མདོ་སྟོད་ལུང་ཚན་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་འཐུས་མི་དང་། ཡོངས་
ཀྱགས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྐྱང་ས་གནས་ཁག་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི།
དེ་བཞིན་བཅན་ཤྱོལ་གནས་ཡུལ་ཁག་གི་འཐུས་མི་བཅས་ཁྱོན་མི་གངས་ ༩༣༥
ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་མགོན་དུ་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ནི་དཀའ་སྟོབ་སྐུལ་བའི་སྟེང་པོ་འགའ་
དངས་ན། “ང་ཆོ་བོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་དང་འགག་དོག་ས་ཞིག་གམ།

འགན་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་
 པའི་སྐབས་ལ། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་སྤྱིག་འཇུག་ས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
 མིང་ཐོག་ནས་འཁོན་འཁོན་ཐོག་ས་ཐོག་ས་མེད་པར་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཞག་དུས།
 སར་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ནང་བོད་གཞུང་གིས་བཀའ་བཀའ་ཅི་ཙམ་བྱས་
 གུང་ང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟེ་
 བ་ཡོང་བྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཨ་ཐར་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཆད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཐད་“ཙམ་
 བའི་ཆུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་ད་ལྟའི་བྱུང་དཔོན་དང་། ཨ་ཐར་། དོན་ཡོད་ཁོང་ཆོ་ལྷག་བསམ་མ་
 དག་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུ་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དག་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
 པར་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་རྩོག་དུ་བཅོ་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག
 ད་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་གཅིག་དུ་མ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཆོག་ཁག་བཅུ་
 གསུམ་ཞེས་ངོ་མའི་ཐོག་མཇུག་པོ་བཅུགས་ས་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་
 ལྟར་ང་ཆོར་དཀའ་རྒྱུ་ཅིག་འཕྲད་ཡོད། དེ་སྐབས་དངོས་གནས་ཆུ་བཞི་
 སྐར་དུག་གིས་དེའི་ཐོག་རྒྱས་པ་ཞིག་བཏོན་ན་ཡལ་ཆེར་འདོན་བྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
 རེད་སྟེ་སྤྱི་བར་ཡང་། ཆུ་བཞི་སྐར་དུག་གིས་རྒྱས་པ་གང་ཡང་བཏོན་མ་བྱུང་།
 དེ་བཞིན་ཀོང་པོའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་བོད་གཞུང་གིས་མ་འོངས་པའི་
 གནས་ཚུལ་བྱ་དད་རེད། མ་འོངས་པར་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེད།
 གནས་སྐབས་ཤིག་དེ་སྤྱི་དགའ་ལྡན་ལོ་བྱང་གཞུང་གི་རྒྱས་དབྱེད་གཏན་
 འབེབས་ཡོད་པ་འདི་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོལ་ཁའི་འགྲོ་སྐབས་དེ་རང་བྱས་ན་

པདན་དོན་རྒྱུ་ལོ་གསུམ་།

ཡག་པོ་རེད་ཅེས་གདན་འདེབས་བྱས་ཡོད། འདི་ལ་ཅ་བཞིན་ནས་བཅིས་མ་
བྱུང་། ཅན་དེ་རྟོག་རོལ་གཏོང་བྱུང་བཤང་བྱུང་། ཨ་ཁ་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་།”
ཞེས་དང་། ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྐྱེལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཐད་“ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་
གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆོལ་སྒྲེར་གྱི་བསམ་ཆོ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ལ་མ་
བརྟོགས་པར་སྦྱིར་བཤང་གི་ནམ་འགྱུར་བརྟན་སྤངས་འདི་པོད་གཞུང་གིས་
ཅུ་བཞི་སྐར་དུག་དང་ཁམས་པ་ཆོར་སྤྱུག་པ་ཞིག་བྱེད་གྱི་རེད་བསམས་
པའི་ནམ་ཆོག་འཆང་བའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡོད་དུས། ཨ་འདི་འདྲའི་ཡ་མཚན།
པོད་གཞུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བཀའ་ལློན་དང་། སྦྱི་འབྲས་ཆོ་རེད། དེ་ནི་
འདེམས་བསྐྱོད་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
ག་རེ་བཤད་རུང་མ་བཤད་རུང་ད་ལྟའི་བཅན་ཤྱོལ་གཞུང་གི་མཐར་མཐུག་གི་
འགན་འདི་ང་ལ་འབྲི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀའ་ལློན་འཕྲོ་འགྱུར་དང་། བསྐྱར་
བཅོས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་མཐར་མཐུག་གི་འགན་ངས་འབྲིར་གྱི་ཡོད་དུས།
ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སའི་མི་དེ་དག་ནང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཆིག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་འདི་
ང་ཆོལ་ཅ་བའི་སྲིད་བྱས་ཡིན་པ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་མིས་དགོས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་ཡིན་མ་གཏོགས། འདི་ལ་མདོ་སྤྱུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་
མིན། ང་རང་སྒྲེར་གྱི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ནའང་། རིང་ནས་སྤྱི་དུ་བརྟན་པའི་
འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་པོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ།
ཞེས་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་པ་འདིའི་ནང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
པོད་མི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚུད་པའི་ཆིག་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་

ངས་སྒྲིན་མ་ནས་བཤད་ཡོད། ད་ལྟ་ཡང་སྒྲིན་བྱས་འདིའི་ཐད་སྒྲིན་ལམ་
 རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་གཞི་ཡོད། གྲུ་གཞི་ཡོད་པའི་ཐད་བཅན་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པའི་
 ཆོལ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། ང་ཚོའི་
 དམིགས་ལུ་ཡང་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་ཐོད་རང་དབང་གི་ལུང་
 པ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། རོས་ནས་ང་རང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་བྱས་
 རང་བཅན་ཡིན་ནའང་འདྲ། རང་སྒྲིན་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྒྲིན་སྒྲིག་
 རེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ང་ཚོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་པོ་འདི་མགོ་དང་མཛེང་པ་བྲལ་
 ཐབས་མེད་པའི་གཅིག་གྱུར་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་འདི་ངའི་ཙམ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན།
 ད་དུང་འདི་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་བསྒྲིན་དཀྱི་བྱེད་བྱས་སྒྲོ་ཕམ་གྱི་འདུག
 ད་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ངའི་རོས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་སྒྲིག་བསམ་ནམ་དག་བྱས་
 པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་སྒྲིན་འགོང་རྟག་པར་ཤོད་པ་འདི་ད་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་
 རྒྱུ་མ་པ་དཀྱི་འདུག་ཅེས་སོགས་ཐེབས་ཡོད།

ཆོག་སྒྲིག་སྒྲིལ་བའི་བཀའ་ཆོག་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ནང་།
 “བར་ལམ་སྒྲིལ་ཆོག་སྒྲིན་ནང་ལེ་ཐང་ཨ་ཐར་ཅན་ནས་མདོ་སྒྲིན་མི་མང་ནང་
 བཀའ་སྒྲིལ་གཉིས་ནས་ཆུ་བཞི་སྒྲིག་འདུགས་མེད་པ་བཟོ་གི་ཡོད་
 པ་དང་། མདོ་སྒྲིན་དུམ་བུར་གཏོང་བའི་སྒྲིན་བྱས་ཟེན་ཉེ་ལས་འགྲུལ་གནང་
 གི་ཡོད་པའི་དཀྱིགས་ཤིང་གི་དཀྱིག་གཏམ་ཤུགས་ཆེར་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་རོས་དོན་ནི་ཨ་ཐར་ཅན་ནས་ཀྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་
 ལུས་སྒྲིག་ཡོངས་སྒྲིན་སྒྲིས་བཏང་གིས་ཐོད་རང་དབང་རང་བཅན་ཆེད་

ཡེན་དོན་ཅེ་ཅེ་བླ་མ་།

པུགས་པའི་ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ཅ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅ་གཏོར་གྱི་བྱ་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཀློན་པས། ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆབས་ཆེན་གྱི་བྱས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཚུ་སྐྱང་
སྒྲིག་འཇུགས་ལ་མིང་ཀློན་ཆེན་པོ་ཡོག་པར་བརྟེན་བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས་ཚུ་
སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་གཞི་ཅའི་དམིགས་ཡུལ་སྤྱི་བརྟན་འགྱུར་མེད་དུ་གནས་
ཐབས་དང་། ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་དེ་བཞིན་གཙང་མ་སྤྱིས་གཙང་བཟོ་སྤྱོད་
དུ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚོད་དང་མ་མཐུན་ནའང་དེར་རྟོགས་མེད་ཀྱིས་ཨ་
ཐར་ཅན་རང་མོས་དྲང་བླངས་ཀྱིས་འགོ་བྱིན་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་རེ་
འདུན་བཏོན་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་བྱིས་ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་མེད་པ་བཟོ་གི་
འདུག་ཅེས་བཤད་པ་དེ་རང་གི་བྱས་ཉེས་དེ་བཀའ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་གཡོག་
ཐབས་བྱེད་པའི་རན་བྱས་ཤིག་རེད། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་
བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་བོད་གཞུང་གི་གཞི་ཅའི་སྤྱི་བྱས་གཙོ་
བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་ཏོགས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཅང་།
བྱེ་བྲག་བཀའ་བྱིས་མདོ་སྟོད་མི་མང་དུ་མ་བྱ་དང་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་
སྟོན་བརྗོད་བྱེད་པར་བདེན་དོན་སྤྱི་ཅམ་ཡང་མེད། བོད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
ཤེས་སྤྱི་རྒྱལ་ཉེ་ཁོ་ཆོའི་འདོད་པ་བཞིན་བོད་དུ་མ་བྱར་གཏོང་བའི་ལས་དོན་
དེ་ཨ་ཐར་ཅན་ནས་མདོན་སྤྱིམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་
ཆོས་རེད། ཚུ་བཞི་སྐྱང་དུ་གཞི་སྒྲིག་འཇུགས་དེ་སྤྱི་བར་བྱི་གསུམ་དུ་བོད་
གཞུང་ནས་ད་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིག་བཅིས་གནང་ཞེ། དེར་ཕན་ཤོགས་གནང་ཡོད།
དཔེར་ན། བཙན་བྱོལ་ནང་དེ་སྤྱི་ཚུ་སྐྱང་སྒྲིག་འཇུགས་ནང་འགལ་བླ་ཆགས་

ཏེ་ཆུ་སྐང་གསར་ཆིང་གཉིས་ཞེས་དུམ་བུ་ཆགས་སྐབས་དེ་ཆབས་ཆེའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་གནང་གིས་ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་
 རོ་མས་ཕྱག་འཆང་སྟེ་ཆུ་སྐང་གཅིག་གྱུར་བཞེས་གནང་མཛད་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པར་མ་ཟད། བཀའ་བློན་ཀྱི་ལོ་དོན་གྱུ་བསྐྱེད་གྱིས་པར་སྤྱད་ཚུར་
 ལེན་གསུངས་པ་གཞུང་གི་སྤྱད་ཕྱིས་མིན་པ་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཆབ་ཆོ་
 བཟུངས་དུ་བཞུགས་ཆུན་རིང་གི་འགྲོ་སོང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་
 ཟེར་བ་བདེན་པ་མིན་ལུགས་སོགས་གསུངས་མཛད་གྱི་མདོ་སྟོན་མི་མང་
 གིས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཨ་མར་དང་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་།
 བྱ་ཚོད་དོན་ཡོད། མདོ་གཉན་གསེར་དགལ། རི་མེད་སྟེང་མཁར་བྱབ་བཞུགས།
 གཡུང་དྲུང་རྣམ་ཀྱལ། རེ་ཁྲི་ཀ་མ་བཅས་ནས་ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོའི་བཀའ། བཀའ་སླེའི་གསལ་བསྐྱགས། མདོ་སྟོན་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་
 བཅས་པར་བརྟེན་མེད་དོན་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་ཁ་གཏད་དུ་ཡངས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 དབྱེན་སྦྱོར་དཀྱགས་ཤིང་གི་བྱ་བ་མུ་མཐུད་ཆུན་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་རེད།
 བོད་གཞུང་གི་ཕྱག་དུ་ཁྲིམས་དང་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་ནའང་། བོད་སྤྱིའི་
 ཅ་དོན་ལ་གཞོན་གཞི་དང་། དགྲ་བོའི་འདོད་དོན་སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བར་འགོག་
 རོལ་མུ་མཐུད་གནང་བྱེད་ངའོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད། མདོ་སྟོན་མི་མང་
 རྣམས་ནས་དེ་མཐུན་ཁོ་ཆོའི་བྱ་སྦྱོང་ངན་པ་རྣམས་ལ་མ་རྟོག་དུ་མི་གཏོང་བའི་
 འགན་ཁུར་ངེས་པར་བཞེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཉེར་གསུམ་པ། ཚོགས་ཆེན་དེའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་དང་
མཐུན་པར་མདོ་སྟོང་ཚུ་སྦྲང་རྒྱན་ལས་གསར་པ་མི་གངས་བཅོ་ལྔ་འདེམས་
སྒྲུག་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥
ཉིན་བཀའ་ཤག་ནས་གསལ་བསྒྲགས་སྟེལ་ཏེ། ཚུ་སྦྲང་རྒྱན་ལས་གསར་
འདེམས་གནང་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་བཞེས་དང་། དེ་ཅིས་གཞུང་མང་སྤྱི་
སྐོར་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་འབྲེལ་བ་མཇུག་ཕྱོགས་དགོས་ཚུ་གསུངས་ཡོད།

ཉེར་བཞི་པ། དེ་རྗེས་ལུགས་མཐུན་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཚུ་སྦྲང་སྒྲུག་
འཛུགས་དང་ཨ་ཐར་ཅན་སོགས་དབར་གནས་ཚུ་ལ་ཇི་བྱུང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་
པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཞོད་ཅིང་། ཨ་ཐར་ཅན་སོགས་ནས་ཡལ་པ་མཆོག་
དང་རང་གཞུང་གི་མཆོན་སྟན་དང་མཇུག་བྱས་ལ་གནོད་པའི་ལས་དོན་སྤྲོ་མང་
བཅུམས་པ་དཔེར་ན། བྱང་བདེན་ཞེས་པའི་གསར་ཤོག་ནང་དགྲོག་གཏམ་སྤྲོ་
ཚོགས་སྟེལ་བ་དང་། བསམ་ཡས་སྤྱི་དགེ་བརྒྱ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་ལ་གཅེས་
སྤྲོག་བསམ་ཅན་གྱི་མི་སྤྲོ་མང་པོར་དྲུང་དེ་ག་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་ངན་སྤྲོ་མང་
བཅུམས་པ་ཞིབ་ཕྲ་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཛིགས་ཏེ་འདིར་བཞོད་མེད།

ལེབ་གཉིས་པ།

ཅ་པའི་གནད་དོན་བཞིའི་སྒྲིག་སྐབས་དགག་པ།

ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་དེ་བ་དེའི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དོག་ལ་ཁྱིལ་གྱིས་བསྒྲིལ་
ན། བོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་བྱས་ལུགས་དང་།
ལོང་ས་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་བཙུང་བ་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བཅོས་མའི་ནམ་པ་
བསྟན་ཏེ་བཀའ་སྤྱི་བྱུང་ལ་སྒྲིག་འཇུགས་བྱེད་པ། དོན་ཆོན་གསུམ་དེ་རྣམས་
མེད་བཟོ་ཐབས་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལག་ཆར་བཟུང་ནས་བོད་གཞུང་གིས་ཆུ་
སྐང་ཅ་གཏོར་གཏོང་ཅིས་ཡོད་པ། དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་པར་འགལ་
ཉིས་མེད་པ་དང་། ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་དོན་མེད་ལུགས་
བཅས་ཅ་པའི་དོན་གནད་བཞི་ཡིན་པས། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དགག་པ་ལ།

༡། བོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་བྱས་པ་ཞེས་པའི་ སྒྲིག་སྐབས།

ཨ་ཐར་སོགས་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར་སྐབས་དང་། དེ་
བཞིན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་གཉིས་དང་འཕྲད་སྐབས། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་
དང་གྲོས་མཐུན་འཛིག་དགོས་པའི་ཆུ་མཆོན་སྤྱིང་པོ་གཅིག་དུ་ “བོད་གཞུང་
གིས་ཡར་སྔོན་རྒྱུ་ལེན་ཞེས་བོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱུར་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་

བདེན་དོན་པོ་མེད་པ་ཟེན།

ང་ཚོ་ཁམས་པ་ནམས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་བཏང་ཐབས་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་ཞེས་པའི་དེབ་
དེའི་མགོ་མཇུག་ཀྱན་ལ་དེའི་སྒྲོར་ནས་སྤྱོད་ཏེ་བོད་གཞུང་ལ་སྟོན་འཇུགས་
མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། དེབ་དེའི་ཤོག་ངོས་ ༤༡༤༦ ཏུ་ “དེས་
ན་རྒྱ་དམར་དང་གསང་གྲོས་ཀྱི་ས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལེན་རྒྱའི་འབད་བཙོན་དང་།
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྒོ་བཟང་དང་། དབང་ཚད་མེད་པ་དང་གཅིག་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་།
བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་ཤོག་ཁག་གིས་ངའི་ས་ཆ་ཡར་སྤྱོད་
ཀྱི་རེད་ཅེས་ཨ་མ་དོ་བ་རྒྱལ་མི་རྩིས་སྤྱོད་རྒྱའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་ངོས་ལེན་
ནམ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་གཉིས། འབྲི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་སྤྱེས་ཏེ་བོད་མི་
ཁ་བྱལ་དུ་མ་བྱར་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་ལ་ཁམས་པ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཐམས་པས་མོས་མཐུན་
ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་གསུམ། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལེན་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་མི་ཤར་མི་སྟག་
ཏུ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་མ་ཟད། ཁྱིམས་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ལ།
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོག་བཟོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བས་མ་འགྲུབ་པ་མ་
གཏོགས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལེན་ཐབས་ཀྱི་བྱས་ངན་མ་རུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དང་བཞི་” ཞེས་
དང་། ཤོག་ངོས་ ༤༡༥ པར་ “རྒྱ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་གི་གྲོས་ཆོད་ལྷ་མཚན་ནང་དང་།
རྒྱ་དུ་ནས་བོད་རང་བཙན་བསྐྱར་གསོ་མ་བྱུང་སྤྱིན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ལྟ་སྤྱོད་བཟན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། བཀའ་སློབ་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ཨ་མི་
རི་ཀའི་ནང་དང་། ཁེ་མོ་ཤར་ཏེ་མི་ལོང་བཙས་སུ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལག་ཤོས་ཤིག་ལས།
བོད་རང་བཙན་ཡོང་གི་མ་རེད། ཡར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡར་སྤྱོད། རྒྱ་ལེན་རྒྱ་རྒྱ་ལེན་ཟེར་

བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཁོངས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་བ་ནམས་པར་སྒྲོན་ཆུ་ལས་ཚུར་ལེན་མི་
 ཐུབ་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའད་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཆུབ་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱད་བྱས་ལས་ཆབ་མདོ་
 ཡན་ལྟ་འཕྲོས་རང་སྒྲོང་སྒྲོངས་ཅིས་ལེན་བྱ་བྱུང་གི་སྐབས་དོན་འཁེལ་བྱུང་མཚམས།
 དེ་སྐབས་ཚུ་སྒྲུག་འཇུགས་ནས་རང་བཅན་དང་། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་
 ན་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པར་འགལ་ཆེན་བཟོ་དོགས་ཡོད་པ་བཅས་ཚུ་སྒྲུག་འཇུགས་དང་།
 མདོ་སྟོད་སྤྱིའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ནུས་ལུགས་འཛོར་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནང་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཐོབ་
 དབང་མི་འབྱུང་སོགས་བཟོ་ཐབས་བྱ་དགོས་པའི་ཅ་བཤེད་ག་རེད། དེ་འདྲའི་ལྟ་སྟངས་
 འཛིན་པ་དེ་ནི་ནམ་པ་ཆོའི་མོར་འབྲལ་དུ་ལས་པ་དེ་ལས་སྤྱུག་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏུ་ནས་མི་
 འོས་པ་དང་། མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན།” ཞེས་དང་། ཡང་དེ་བཤེད་པོ་ག་གྲངས་ ༥༩
 པར་ “བྱེད་ནམ་པའི་ཕྱག་ལས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ཅེན་འགལ་ཆེ་ཞིང་།
 སྤྱུག་དཀ་སྐབས་ང་ཆོས་གཅིག་ན་ཚུ་སྒྲུག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དང་། གཉིས་ན་
 གྲོས་གཞི་བདོན་མཁན་ཁམས་ཤར་བྱང་གི་མི་ད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལས་འབད་ཚོད་བྱེད་པའི་
 བོད་རང་སྒྲོང་སྒྲོངས་ཟེར་བཤེད་ཁོངས་མི་ཐེ་བའི་མི་ང་སྒྲུར་གྱི་ངོས་ནས་རང་འགན་
 འཁུར་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ས་མེ་དུམ་བུར་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་དགོས་སུ་མཁོང་
 ས་མཚོག་དང་ཆབ་སྤྱད་ཡ་བྲལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་
 བཏང་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།” ཞེས་དང་། ཡང་དེ་བཤེད་པོ་ག་ངོས་ ༥༩
 ནས་ ༩༡ པར་གསལ་བར། “མཁོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་ནི། བོད་མི་ཡོངས་
 ཀྱི་འདོད་དོན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གཞི་འཛིན་གནང་སྟེ་འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་། བན་
 ཚུན་གཉིས་པན་གྱི་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བཀའ་སྔ་རྩེས་སུ་ལེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད།

བདེན་དོན་དོན་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་

བཀའ་དགོངས་དེ་ལ་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་པོ་ཡལ་ཆེ་བས་གུས་བཀུར་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཀྱི་
དམར་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་ལ་བརྩེ་བཀུར་བསམ་ཤེས་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པེད། འོན་ཀྱང་ཀྱང་དམར་གྱི་དཔོན་ཟིགས་ཆོས་རང་ཁེ་གཞན་
ཡམ་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་གྱི་བསམ་སྒྲོར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་མཁུགས་བཟུང་བྱས་
ནས་ལགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལ་བརྩེ་མེད་བཅན་ཤུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད།
བཅན་ཕྱོད་པོ་ད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་བྱེད་ནས་པས་ཀྱང་གཉིས་པན་གྱི་ལམ་
དབུས་མ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཐོག་ཤུགས་རིང་ཞི་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་བྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྱོད་ནས་
ཆོད་དཔག་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་རང་འདོད་དབང་ཤུགས་གྱིས་རང་ཡིད་ཆོམ་ནས་དོལ་
རྒྱུག་དོལ་ལང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བཀའ་དགོངས་ཀྱི་གཞི་ཅ་བརྩེ་མེད་ཅ་བརྒྱག་གི་
མངོད་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གནང་ཐོག་ དངོས་གསལ་དོད་པོས་སུ་པར་སྤྱོད་རྒྱ་པར་སྤྱད།
རྒྱུར་ལེན་རྒྱ་རྒྱུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། བོད་རང་བཅན་ཡོང་གི་མ་པེད། དེ་ལས་རང་
སྤྱོད་ལག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་གི་པེད་ཟེར་བ། བྱོད་རང་གི་ས་ཆ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་པེད།
ངའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ཀྱི་པེད་ཟེར་བ། སྤོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་དང་། དབྱིན་ཇི། ཉི་ཧོང་།
རྒྱ་གར་དང་བཅས་པས་བོད་རང་བཅན་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་པེད་མོགས་ལུ་བརྒྱགས་
མདའ་བརྒྱགས་གནང་མཁན་བཅན་ཕྱོད་པོ་ད་གཞུང་གི་ལས་ཐོག་བཀའ་སྒྲོན་བྱེད་པ་པེད།
དེ་འདྲའི་བྱུང་བརྒྱགས་འཛམ་གླིང་ནང་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། གནས་རྒྱལ་དེ་དག་
ལགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བཅན་ཕྱོད་པོ་ད་གཞུང་གི་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཡང་མིན་
ལ། གང་ཟག་བྱེད་བྱག་པ་ཞིག་དང་། བཀའ་སྒྲོན་བྱེད་བྱག་པའི་གསུང་བཤད་པེད་ཅེས་སྤྱི་སྤྱོད་
རྒྱར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསལ་བརྒྱགས་ཤིག་གནང་ན་བཅན་ཕྱོད་པོ་ད་གཞུང་གི་སྤྱོད་བྱས་

ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བྱེད་བསམ་ཚུལ་ནས་ཡང་བྱུང་མ་ཚོར་བ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་
 པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་མྱོད། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 གཙོའི་མཚན་ཐོག་ནས་དུས་སྐབས་ཐོག་གསལ་བསྐྱགས་གནང་དགོས་ཤིག་ཟེད་ལ།
 གནང་འོས་ཤིག་ཀྱང་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་འོན་པས་རྒྱ་བྱལ་གྱི་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཞལ་བཙུམ་
 རྟེན་བྱུགས་པ་ཡིན་ཅང་། ད་ཆ་དུས་ལ་མ་བབས་པའི་འཁྲིག་བཤད་གནང་བར་བདེན་
 འབྲེལ་གྱི་གསལ་བཤད་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བཅི་ཞིག་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༡ པའི་ནང་དགུན་ཁའི་ཚོགས་དུས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་ ༤༦ དང་འོ་ཡོད་བཀའ་ཚོན་ ༥ བཅས་བསྐྱོད་མས་ཆེས་
 མཐོའི་དཔོན་རིགས་མི་གྲངས་ ༥༡ ད་དུང་དུང་ཆེ་ནམས་དང་གསར་འགོད་པ་སོགས་
 ཟུར་ཉན་ཁག་བཅས་ཡོད་པའི་མདུན་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་དམ་པ་དེས།
 ལར་སྤྱད་ཚུར་ལེན་བྱ་བྱུང་། བོད་རང་བཅན་ཐོབ་ཡས་མེད་པ། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་
 ཡག་ཚུལ། རྒྱ་མི་དང་བསྐྱུན་མཁས་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམག་གིས་བཅན་དབང་དྲག་
 པོས་ཁག་པོ་བརྗོད་བྱུ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་ཨ་རི་ནས་གནས་ཚུལ་འཕྲོར་འདུག་པ་དེ་དག་
 བདེན་མིན་བཀའ་རྒྱུ་ཞུས་སྐབས། བཀའ་ཚོན་གྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་འབྲུབ་ནས་བཀའ་ལན་དུ།
 རྒྱ་བོད་གཉིས་འགྲིག་གཙོའི་བསམ་གཞིགས་གང་ལུ་བཅོག་ ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་
 གཅིག་ཀྱང་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་དབང་ཡོང་ཐབས་དགོས་ལུགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་
 ས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་བོད་རིགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ས་ཆ་ཡང་
 ཡོད་སྐབས། རྒྱ་མི་ལ་ཕར་སྤྱོད་བྱུ་ཕར་སྤྱད། ཚུར་ལེན་བྱུ་ཚུར་ལེན་པའི་ཐོག་

པདན་དོན་རྒྱུ་ཡི་ཐག་རི།

ནས་པན་རྒྱུ་འབྲེལ་བསྐྱུན་བྱེད་དགོས་ལུགས་ཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཚོག་ནས་བཤད་པ་ལས།
ཅ་དོན་ལ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད་ཅེས་དང་། ལུ་མཐུད་གསུངས་གསལ།
པར་སྤྱད་རྒྱུར་ལེན་ཟེར་བ་དེ་པན་རྒྱུན་བསྐྱུན་མཁས་བྱ་དགོས། ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་
ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། ཨ་མདོ་དང་། ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན། ཡུ་ནན་ཞིང་ཆེན་དེ་ཆོ་བོད་
རིགས་ཀྱི་ཡུང་པ་རེད། ད་ཆ་ཁ་གསུངས་ནང་ལ་བོད་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱ་མི་དང་
ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཡོད། ཡང་བསྐྱར་མདོ་
ལྷོད་སྤྱི་འབྲས་ནང་ཆེན་གདོམས་པ་བྱ་ལོ་ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
པར་སྤྱོད་རྒྱུར་ལེན་གསུངས་པ་དེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་རེ་དོན་དང་འགལ་བ་ཞིག་
རེད། ང་ཆོ་ཆོལ་གསུམ་གྱི་ཚུད་ཡུལ་ས་ཆ་དེ་དག་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་མེད་སྟབས་བཀའ་
སྒོན་མཆོག་ནས་གསུངས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྒོ་པམ་ཆེན་པོའི་ནམ་འགྱུར་
དང་བཅས་ཞུས་འདུག དེའི་ལན་དུ་བཀའ་སྒོན་མཆོག་ནས་ཆིང་དྲན་ཞིང་ཆེན་དང་།
མཆོ་སྤྱོན། ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་སོགས་ནང་རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེ་ག་སྟག་མ་གདོགས་བོད་
རིགས་མེད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཞིང་ཆེན་དེ་ཆོ་བོད་
ནང་ཡོད་རྒྱ་མི་ནམས་ལུང་ཐབས་མེད་སྟབས། ང་ཆོས་པར་ལེན་རྒྱུར་སྤྱད་བྱས་ན་
སྟམ་ཞེས་གསུངས་འདུག གསུང་ཆོག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུ་རོབ་ཁྲལ་གྱི་བོད་
མིའི་སྤྱི་འབྲས་ཏེ་ཉི་ར་ཐུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་ནས་སྤྱི་རོ་སྒྲིལ་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་
མོལ་དེ་འབྲ་གནང་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ། ད་བར་རྒྱ་མིར་བསྐྱུན་མཁས་བྱས་ནས་
འབྲས་བྱ་གང་བྱུང་ཡོད་དམ། ལོ་གསུམ་རྗེས་དབྱས་སྤྱོད་གས་ས་ཆ་ནམས་ལ་རྒྱ་མི་
པོན་ཆེ་སྒྲེབས་ན་དེ་ཡང་རྒྱ་མིར་སྤྱོད་ཅིས་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

བདེན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤིང་།

མཐའ་གཏོང་མཆོག་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཡོད་པ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་།
བཅོན་པོལ་བོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་མིན་པ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ལུགས་ཐོག
གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་དང་། བཀའ་ཐོན་གྱེ་བྲག་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ལུགས། བཅོན་
པོལ་བོད་ཀྱི་ཁྲོམ་ཆོག་ནས་རོམ་ལེན་མེད་ལུགས་དང་། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་
དང་བཀའ་ཐོན་གྱེ་བྲག་པས་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དེ་དག་ནི་རྩ་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་
གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཐར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅོན་པོལ་བོད་གཞུང་གཅང་མ་བཟོ་སྤྱོད་
དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བྲུབ་གནང་སྟེ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་དགོས་པ་སྤྱི་
སྟོན་ལྟར་གནང་ཡོད་ན་ང་ཚོར་གསལ་བཤད་མ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆགས་པ་དང་།
ང་ཚོས་ཀྱང་བཤད་དགོས་དོན་ཅི་ཡ་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བྱུང་ན་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་སྲིད་བྱུས་གི་མེད་པ་དངོས་བདེན་ཡིན་ན་སྐབས་
མཚམས་དེར་དགག་ལན་གསལ་བསྐྱགས་གནང་མ་བྱུང་བ་དེ་ཆོག་གཙོ་ཟམ་གཏོང་
སྟེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་འགན་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་རེད།”

ཅེས་ཟེར་བར་སྟོང་པོ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གནད་ནི། དང་པོ།
སྲིད་ཆོས་བོད་གཞུང་གི་ས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་
ལུགས་ཀྱི་གཞི་མེད་སྟོན་འཇུགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། དེ་སྟོན་བཀའ་
ཐོན་གྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་ “རྒྱ་བོད་གཉིས་འགྲིག་གཅིའི་བསམ་
གཞིགས་གང་བྱུང་ཐོག་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་རང་
དབང་ཡོང་ཐབས་དགོས་ལུགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་བོད་
རིགས་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ས་ཆ་ཡང་ཡོད་སྐབས།

རྒྱ་མི་ལ་ཕར་སྤོང་རྒྱ་ཕར་སྤོང་། རྒྱ་ལེན་རྒྱ་རྒྱ་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་
 འབྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་ཡུགས་ཕན་སྤེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ལས། ཅུ་དོན་
 ལ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད་” (གྲོས་ཚོགས་གསར་ཤོག་ནས་ཨ་ཐར་
 མོགས་ཀྱི་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའི་ཤོག་ངོས་ ༡༧ རྩམས་ཡོད།)
 ཅེས་མོགས་གསུངས་པ་འདི་རེད། འདིས་བཅན་ཤྲོལ་པོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་
 གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྤྱི་དབྱུང་བསྐྱུང་བ་གྲུབ་ཐུབ་རྒྱ་ཕར་བཞག་བཀའ་
 མོལ་འདི་གསུང་མཁན་རྒྱ་ལེན་གྲུབ་ལགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཆོལ་
 གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱའི་དགོངས་ཚུལ་བསྐྱུང་བའམ་བཏོན་པ་གྲུབ་མི་ཐུབ།
 ཀའ་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་སྤྱི་དབྱུང་གསུངས་པའི་དགོངས་ཚུལ་གྱི་ཅུ་དོན་ནི་
 པོད་རྒྱ་གཉིས་འགྲིག་གཙོ་དང་ “ཆོལ་གསུམ་པོད་རིགས་ཡོངས་གཅིག་
 གྱུར་” གྱི་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་ཆེད་ཡིན་པ་ལས་ཆོལ་གསུམ་པོད་རིགས་
 ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་མིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གླེང་ཡོང་གཞིའི་བཀའ་
 མོལ་ནི་མཆོ་སྤྱོད་དང་། ཀན་སུ། ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་དེ་དག་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་པོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཡིན་ཡང་། ད་ཆ་རྒྱ་གྲོང་དུ་གྱུར་ཏེ་པོད་མི་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་ས་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་སྤྱོད་མ་དེ་དག་པོད་ས་ཡིན་ཞེས་ད་ལྟ་དེར་གནས་
 སྤོང་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱ་མི་ཡུད་ཐབས་མེད་སྐབས་རྒྱ་མིར་སྤོང་རྒྱ་དང་།
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་པོད་རིགས་གནས་བཞིན་པའི་ཆོལ་གསུམ་ས་ཆ་གཞན་
 ནམས་རྒྱ་འོག་ནས་རྒྱ་པོད་མིས་ལེན་པ་བཅས་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 བསྐྱེད་མཁས་བྱས་ལེགས་སྤེལ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། འདིར་

དེ་སྐད་ཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་ཆོལ་ཁ་གཅིག་གས་གཉིས་ཆ་ཆང་པར་སྒྲིང་རྒྱ་དང་ཆོལ་ཆ་གཅིག་ཆ་ཆང་རྒྱར་ལེན་རྒྱུ་དེ་དགོངས་ཆོལ་གསུངས་མི་འདུག་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་ཤེས་སྐད་སྐད་ཀྱི་དེ་ལས་སྒྲིག་སྒྲེ་ཁོང་གིས་ “ཆོལ་གསུམ་པོད་རིགས་ཡོངས་སྒྲིགས་གཅིག་གུར་” དགོས་རྒྱ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གནང་འདུག བྱེད་ཅག་གིས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་བྱས་ལུགས་བཟོད་པ་དེ་ནི་པོད་གཞུང་གི་སྤྱི་བུས་ཡིན་པའི་སྒྲིན་འཇུགས་བྱས་པ་དེ་ལ་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་པོད་གཞུང་གིས་པོད་རང་སྒྲིང་སྒྲོངས་ཟེར་པའི་མངའ་ཁུལ་རྒྱར་ཐངས་འབྲི་རྒྱ་པན་ཆོད་རྒྱ་དམར་ལ་སྒྲིང་ཅིས་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། རྒྱ་ལ་གཅིས་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་མདོ་སྒྲིང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་དང་མདོ་སྒྲིང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་ཁྲ་སིམ་མེར་སྒྲིང་ཤེས་ཀྱི་རེད་དམ། ཁོང་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་ཆོ་སྐད་ངན་རྒྱག་པ་གཞི་མེད་ཀྱི་བསྒྲིན་འཇུགས་ཡིན་པ་ཀུན་ཤེས་ཡིན།

གཉིས་པ། པོད་རང་སྒྲིང་སྒྲོངས་ལེན་རྒྱར་རྒྱ་སྐད་སྐད་ཀྱི་འཇུགས་ནས་འགལ་ཆེན་བཟོད་གསུང་ཡོད་པས་རྒྱ་སྐད་སྐད་ཀྱི་འཇུགས་དང་། མདོ་སྒྲིང་སྤྱི་བུ་གཅིག་གུར་གྱི་ལུས་ཀྱིས་འཛོར་ཐབས་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་ཉེས་གཞན་འགལ་བྱ་ཐབས་སུ་ཟད། གལ་ཏེ་གཞུང་ལ་འཆར་གཞི་དེ་འདྲིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་པོད་རང་བཅན་གྱི་ཡངས་སྤྱོད་ཀྱི་བཟོད་པོ་བཟུང་མཁན་གྱི་ཆོགས་པ་

ཆེན་པོ་གཞིན་ཅུ་ལྷན་ཆོག་མ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་བཞིན་ཡང་དང་པོར་བྱ་བྱ་ཡིན།
ཁོང་ཆོས་ཅི་ཡང་མ་སྒྲུས་པ་ནི་ཁྱིད་ཆོའི་དོན་པོ་ཡིན་པས་རེད།

གསུམ་པ། སྐབས་དེའི་པལ་འབྲོག་ཁྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་
ཕར་སྒྲིད་ཚུར་ལེན་གྱི་སྒྲོར་གསུངས་པ་དེ་ཆོལ་གསུམ་ཁ་འབྲལ་གཏོང་བའི་
དགོངས་ཚུལ་མིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཁོང་སྒྲེར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་སྒྲོར་
བོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་མ་སོགས་དང་། དེ་མིན་གྱི་ཆོག་མ་འདུའི་ཐོག་
ཡོངས་གྲགས་གསལ་བཤད་གནང་བེན་ཡོད་ལ། བཅན་བྱུལ་བོད་གཞུང་གི་
སྤྱི་དབུས་ཡིག་ཆ་གཏན་འཁེབས་གང་གི་ནང་དུ་འདེད་པའི་བཞིན་ཆོག་
འཁོད་པ་གཏན་ནས་མེད། སྒྲེར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ལ་འབྲེག་བཤད་བྱས་པས་
མ་ཆད་དེ་གཞུང་གི་ཡངས་སྤྱོད་ཡིན་ལུགས་སྒྲིན་འཇུགས་ཀྱི་དང་པོ་འདོད་
པས་ངོ་ཆ་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བར་ཟད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་དེ་
ལྷན་གསུངས་པ་དེས་ཁྱིད་ཆོའི་ཐོག་ལས་ཁུངས་དང་གྲོས་མཐུན་མ་འཛོག་
ཀ་མེད་བྱང་ཚུལ་བཞིན་པ་ཆེད་མངགས་ཁ་གཡར་ས་བཅའ་བཞིག་རེད།
གལ་ཏེ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དེ་གཞུང་འབྲེལ་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་
དཔང་དུ་བཏང་ཡང་། ཁྱིད་ཆོར་བོད་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དབང་བྱིས་ས་
འགལ་ངང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ཏུ་བཞག་སྟེ། “རང་དབང་དམངས་
གཙོའི་རིང་ལུགས་འོག་ལ་རྒྱ་ནག་ཅིག་སྒྲིལ་སྐབས་” བོད་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་རང་
སྒྲིང་གི་ངོ་བོར་གནས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་འཛོག་པའི་དབང་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པ།
མདོ་སྟོད་མི་མང་རང་ནས་གསལ་པོ་བཅོས་པ་དེ་ཡིན།

པའི་པ། ལྷ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་དགོངས་ཚུལ་འདི་དབྱེན་སྐད་ཐོག་
 “Give and take” ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཉིད་པོད་སྐད་ཐོག་“ཕར་སྤྱོད་
 ཚུར་ལེན་”ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ་པོད་སྤྱོད་གནང་འདུག་སྐབས་འདིའི་ “ཕར་སྤྱོད་
 ཚུར་ལེན་” ཞེས་དབྱེན་ཆོག་ནས་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་ཏེ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་།
 ཡང་དབྱེན་ངིའི་ཆོག་ “Give and take” འདིའི་གོ་དོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་
 པའི་བ་ཏུ་བཞེད་ན་ས་ཆ་སོགས་དངོས་པོ་སྤྱོད་ལེན་ནམ་བཟོ་འབྲེམས་བྱེད་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་པར། རྩོགས་གཉིས་ཀ་ས་གཉིས་པན་གྱི་རྩ་དོན་ཐོག་བསམ་
 བེས་ཀྱི་བཤངས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་དང་མཉམ་མཐུན་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།
 དེ་ནི་ཆོག་མཛོད་མང་པོར་རྩོགས་མཐུན་དུ་འདུག་པ་འདིར་གྲགས་ཅན་གྱི་
 ཆོག་མཛོད་ Encarta Dictionary ལས་འབྲེལ་བཤད་བྲངས་ན། ཆོག་མཛོད་
 དེ་ནས་དེའི་གོ་དོན་འབྲེལ་བཤད་དུ།

1. Cooperation and compromise: mutual cooperation and understanding between people or groups, often involving concessions on all sides
2. Mutually beneficial exchange of ideas: a useful exchange of ideas or information in which everyone involved benefits

ཞེས་གོ་དོན་གཉིས་པའད་པ་ལས་དང་པོ། “མཉམ་ལས་དང་མཉམ་
 མཐུན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་འམ་སྡེ་ཁག་དབར་གཉིས་མོས་ཀྱི་མཉམ་ལས་དང་བསམ་གཤམ་
 བྱེད་པར་གོ་ཞིང་། ལྷན་དུ་སྤྱོད་གས་ཆང་མས་གྲུ་བའདས་བྱེད་པ་ཚུད་”ཅེས་
 དང་། གོ་དོན་གཉིས་པར། “གཉིས་པན་གྱི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་རེས་བྱེད་པ་སྟེ།

ཆང་མར་ཁེ་ཡན་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ལམ་གནས་ཚུལ་སྤྱད་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཅན་
བརྟེན་པའི་བྱེད་པ་ཞིག་” ཅེས་བཤད་པར་ལེགས་པར་བསམས་ན་དོན་དོ་མ་
ག་རེ་གསུངས་ཡོད་པོ་ཆ་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཡོང་གུ་ཡིན།

༡། མགོང་ས་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཡོད་ཁུལ་དང་སྐྱགས་བཀའ་སྤྱི་ གནིས་ལ་སྒྲིལ་འཕྲུགས་བྱེད་པའི་གདོང་རིས་དོ་མ།

ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ས་གྲོས་མཐུན་དེ་བཞག་པའི་གུ་མཆོན་དུ། “མགོང་ས་
མཐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁམས་པ་གི་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཡིན།
མགོང་ས་མཆོག་སྒྲོས་གདོང་ཐུབ་མིན་ལ་བརྟེན་གུ་ནག་པོ་དང་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་
ཐབས་མེད་བྱུང་།” ཞེས་དང་། “ཡང་སྒྲོས་སུ་མགོང་ས་མཆོག་དང་ཆབ་སྲིད་ཡ་བྲལ་
མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གནིས་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།”
ཞེས་དང་། “ཤོད་གུ་མིས་བཅན་འཕྲུགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མགོང་ས་མཆོག་ཤོད་
ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གནིས་ལྷན་གྱི་དབུ་བྱིད་ཡིན་པར་གུ་མི་དམར་ནག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་
གུ་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ལྟར་འབད་བཅོན་བྱས་” ཞེས་བཤད་དེ། གྲོས་མཐུན་དེ་
མགོང་ས་མཆོག་དང་ཁམས་པ་ཁ་བྲལ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་
མགོང་ས་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཞག་ལུགས་ལྟ་བུ་བཤད་དེ། མགོང་ས་མཆོག་
ལ་བརྟེན་བཀྲུ་ར་ཞུ་གི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བྱུགས་ཆེན་སྒྲིལ་ཐབས་བྱས་པ་དང་།
དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའི་ཤོག་དོས་ ༥༩ པར་ “མགོང་ས་མཆོག་

བདེན་དོན་དེ་ལྟེན་གྱི་ཡིད་ལྟོང་།

གི་དགོངས་གཞི་ནི། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འདོད་དོན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གཞི་འཛིན་
གནང་སྟེ་འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་པུན་གྱི་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བཀའ་སྲུང་སྲུ་
ལེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། བཀའ་དགོངས་དེ་ལ་འཇམ་སྒྲིང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་
ཆེ་བས་གུས་བཀུར་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཀྱང་མཐར་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་ལ་བརྩེ་བཀུར་བསམ་
ཤེས་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་” ཅེས་དང་།
ཡང་དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའི་ཐོག་ངོས་ ༡༠༠ ནང་ “གུས་ཆོའི་
ངོས་ནས་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལྷན་པས་ཡུལ་དམ་པ་ནི་ལོ་གོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལས་གཞན་སྟེ་ཡང་མེད། ལོ་གོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་ལ་
འདེབས་པ་དང་། དད་པ་དམ་ཆོག་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་།
རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་ཡིན་པར་ཚིད་དུ་མེད། དེ་མིན་དཔོན་
བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་མཛད་གཅོད་མཐོ་ཤོས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཚོགས་རྣམ་པ་འཕྲོ་འགྱུར་
མ་བྱུང་བར་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་ཐབས་བྱལ་བ་དངོས་གསལ་རེད་” སོགས་བཤད་དེ།
ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡང་དག་པ་དང་དད་གུས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་
རྒྱུ་དངོས་སུ་བཀའ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་སྟོན་འཇུགས་བྱས་པར་མ་ཟད། ལོ་གོང་ས་
མཆོག་ལ་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་བཞེས་མཁན་
བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ལོ་གོང་ས་མཆོག་དང་ཁ་བྱལ་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཡོད།
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆེའི་མང་ཚོགས་དང་ཀྱལ་སྤྱིའི་
མི་མང་གིས་ལོ་གོང་ས་མཆོག་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མེད་དུ་བརྩེ་
བཀུར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། ཨ་ཐར་སོགས་

ཀྱིས་ཡོན་ཏེ་ས་མཆོག་ལ་བཅི་བཀྱར་ཡོད་ཚུལ་བཅོས་མའི་ནམ་པ་བཞུག་ནས།
 བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་གསུང་མེད་བཅོ་ལྔ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་ཨ་ཐར་སོགས་
 ཀྱི་བུ་སྤྱོད་ཇི་ཡིན་ཐེར་འདོན་ར་སྤྱོད་བྱས་ན།

དང་པོ། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏེ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 འདི་ཕྱི་འོ་སྐབས་ཡུལ་དུ་བཀྱར་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཅམ་ལས་
 འོན་དངོས་ལག་ལེན་ཐོག་དེ་ལྟར་མེད། དཔེར་ན། སྐབས་དེར་ཁ་མས་པ་
 བེ་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་འོ་སྐབས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བཅོད་མཁན་གཙོ་བོ་ལི་
 ཐང་ཨ་ཐར་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཁོ་པས་ ༡༩༩༩ ལོར་བཏོན་པའི་གཏམ་
 བཤད་འོད་སྟེར་ནང་། ཡོན་ཏེ་ས་མཆོག་གི་མཛད་པ་ལ་ལོག་མཐོང་གིས་།
 སྤྱོན་བཅོད་མང་པོ་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ལག་ལེན་གྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན། སྤྱོན་ཆད་ཡོན་ཏེ་ས་མཆོག་ལ་མཛད་དཀའ་
 ལན་མང་བཅོས་པའི་སྐོར་ཡུལ་བའི་གསུང་ངོ་མགོང་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར།
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་དུ་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་
 པ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོན་གསལ་པོ་གནང་ཡང་སྟོས་མེད་ཀྱིས་
 ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཅ་དོན་ལ་གཞོད་པའི་བུ་ངན་སྐྱ་མང་རྒྱུན་མཐུད་སྤེལ་ཡོད།
 ཡོན་ཏེ་ས་མཆོག་ལ་ “དགོངས་སེལ་” ཟེར་བ་ཞུས་པར་བུ་མས་གཟིགས་
 ཀྱིས་དགོངས་དྲངས་ཀྱི་དབུགས་དབྱུང་སྐུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ན་ལན་ལོག་འཇལ་
 ཀྱིས་སྐོག་དུ་ཡོན་ཏེ་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་སྟོན་འཇུགས་ཀྱི་འོད་སྟེར་
 པར་ལེན་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱི་གཞུང་གི་མིང་ཐོག་ནས་འཆར་གཞི་

ཡན་པོ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡུལ་།

ལྟ་བུ་ཡི་རང་འབྲེལ་སྤྱི་ལ་བྱེད་མཁས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཁ་དག་ཆོག་ལ་མི་
གནས་པའི་རང་མདོག་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་འདི་ཡིན།
ལྟ་བུ་པར་ “ཡམོང་ས་མཆོག་སྒོ་ས་གཏོང་བྱ་བ་མིན་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ནག་པོ་
དང་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་ཐབས་མེད་བྱུང་” ཞེས་བཤད་པ་ནི། རྟོན་དུ་
ཡམོང་ས་མཆོག་སྒོ་ས་བཏང་ནས་གང་གི་བཀའ་དམིགས་དང་ཅ་འགལ་
བྱས་ཏེ་ཀྱན་གཏེ་པར་དུ་བྱུངས་པའི་རྟོན་དངོས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སར་ཡོད་
བཞིན་དུ་སྒོ་ས་གཏོང་མི་བྱ་བ་ཅེས་ཏམ་པ་རི་ཅམ་བཤད་པ་ངོ་མི་ཆའམ།
ཡམོང་ས་མཆོག་སྒོ་ས་གཏོང་མི་བྱ་བ་པ་དང་། བཙེ་བཀའ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་
ན་དགོངས་འབྲུག་གི་རྣམ་པ་བྱུང་འཕྲུལ་འབྱོར་བཤགས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་ཕྱིར་
འཐེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་མེད་པ་རེད།

གཉིས་པ། “པོད་ཀྱི་མིས་བཙན་འབྲེགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡམོང་
ས་མཆོག་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པར་ཀྱི་མི་དམར་ནག་
གིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ལྟར་འབད་བཙོན་བྱས་ལུགས།”
ཟེར་བ་དང་། ལྟ་བུ་པར་བྲིད་ཆོའི་བར་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་ནང་རང་དབང་
དམངས་གཙོས་ཀྱན་གཏེ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་སྐབས། པོད་ལ་རང་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་
ལག་བསྟར་དང་ཡམོང་ས་མཆོག་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་འཛིན་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་ཀྱབ་སྐྱོར་བྱ་བྱུ་ཟེར་བ་ཀོད་པ་དེ་ནི་ཡམོང་ས་མཆོག་ལ་བཙེ་བཀའ་
ཡོད་མདོག་གིས་བྲིད་ཆོའི་བྱས་ཏེ་ས་འགོ་བས་པའི་གསང་རས་ལྟ་བུ་ལས་དོན་
གོ་གང་ཡང་མི་ཆོད་པ་ཤེས་དགོས།

པོད་བཅན་འཕྲིན་ཕྱེད་མཁའ་རྒྱ་མི་དམར་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དམར་
ནག་གཉིས་ནི་ལྷ་བ་དང་ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་དག་ཆེད་འགལ་བ་ཡོད་པ་
མཐོང་གསལ་ཡིན་པས་རྒྱ་མི་ནག་པོས་ཁས་ཐུངས་པ་དེ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་ཁས་
ཐུངས་པའི་གོ་གཤམ་ཆོད་། དེ་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནས་ཡོག་མར་བྱེད་བྱེད་ཕྱེད་པ་ཞིག་
ཡིན། གཞི་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་བྱོན་པོད་གཞུང་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུས་
ཏེ་གངས་ལྗོངས་ལྷ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སྤྱི་མགྱན་གྱིས་གསེར་བྱི་མང་འགསོལ་དང་།
ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་
འདེབས་གྱིས་ཕྱི་བས་སྒོང་འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཆོན་དུ་འབུལ་བཞེས་གནང་བ་དེ་
ནས་བཟུང་ལོངས་སྤྱོད་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་བྱིད་ཀྱི་མཆོན་གནས་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་པ་ལས།
རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

གསུམ་པ། བྱེད་ཆོས་གོང་དུ་ “ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་
ནི། པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འདོད་དོན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གཞི་འཛིན་
གནང་སྟེ་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་། ཡན་ཚུན་གཉིས་ཡན་གྱི་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་
བཀའ་ལྡན་རྒྱ་མི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། བཀའ་དགོངས་དེ་
ལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ཆེ་བས་གུས་བཀུར་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་.....”
སོགས་བཀོད་པ་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལྷ་ར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་
ན་བཀའ་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་
དགོངས་སྐྱབ་པར་གཅིག་དུ་གཞོལ་བའི་བཀའ་སྒྲོན་བྱི་པ་དང་སྤྱི་འབྲུས་ཆོགས་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཀྱི་མཁའ་མཁུ་།

གཙོ་སྟོན་གསལ་ལ་གཞི་མེད་ཀྱི་སྟོན་འདུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
ཁྱོད་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་
ཉམས་ཞན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲེར་ཕན་འགྲུབ་ཐབས་ཀྱི་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཨ་ཐར་
ངོ་མའི་གཏམ་བཤད་འོད་སྟེར་ནང་ལོ་སྟོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཆེག་
བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱི་དབྱུས་དགོངས་པའི་མཐེལ་དུ་བཟུང་མེད་པའི་སྟོན་འདུགས་
དང་སྒྲགས་བདེན་གསལ་སྟོན་ལམ་ནང་ “རིང་ནས་སྤྱི་དབྱུས་ཀྱི་པ་དེ་
འདོད་པའི་དོན།། ཡོངས་ཤོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ།།”
ཞེས་བྲགས་སྟོན་ཚུན་ཆད་ནས་ཆོལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེལ་གྱི་ཅ་དོན་དགོངས་
པའི་སྤྱི་དབྱུས་ཀྱི་པ་དེ་མཐའ་དང་ཟུར་བུ་དང་སྟོན་འདུགས་ཁུས་པ་དེ་ནས་
གསལ་པོ་ཡིན།

བཞི་པ། ཁྱོད་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་དབྱུས་ལོ་སྟོང་ས་མཆོག་ལ་
གཞིགས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐར་དུག་གི་དམིགས་
བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་སློབ་གསལ་པོ་གནང་ཡོད། “རྩ་བའི་ཁྱེད་
བཞི་སྐར་དུག་གི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཀྱི་མཐའ་
ད་ལྟའི་བྱུ་དཔོན་དང་། ཨ་ཐར། དོན་ཡོད་ཁོང་ཚོ་.....ལྷག་བསམ་མ་
དག་པ་རེད་ཅེས་བཞིན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དག་པོ་རེད་ཅེས་བཞིན་
པར་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་བཟོ་མཐའ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག་
དེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན།” ཞེས་དང་། “ཨ་འདི་འདྲའི་
ལ་མཆོན། བོད་གཞུང་ཞེས་བཞིན་ཀྱང་བཀའ་སློབ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོ་རེད།

ད་དུང་འདི་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་བསྟོན་དགེ་བྱེད་དུས་སྒོ་ཡམས་ཀྱི་འདུག
 ད་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ངའི་ངོས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་བྱས་
 པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་སྐྱར་འགོང་དྲག་པར་ཤོད་པ་འདི་ད་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་
 ལྷམ་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག” ཅེས་ཐེབས་པ་འདི་ར་སོམས་དང་། ལྷམ་དཔྱོད་
 ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཀའ་སྒྲོ་བ་འདི་ལན་གཅིག་ཐོས་པ་དང་མིག་ནས་
 མཆི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུ་ལྷང་ནས། རྩ་མ་མཐུན། དེ་དཀོའ་སྒོ་གསུམ་
 ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཀྱི་དུས་ལག་མཐེལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་གཟིགས་འདུག་པས།
 སྐྱེན་རས་གཟིགས་དངོས་མི་ཡི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པའི་ཞབས་འོག་དུ་ང་ཆོས་
 འདི་ཕྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལས་ངན་བསགས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ཕྱིན་ཆད་
 བཀའ་དགོངས་འགལ་མེད་ཞུ་ཞེས་སྟོང་ལ་དམ་བཅའ་བཀོད་དེ་ལམ་ནོར་
 རྩོག་ཤེས་བྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་ཅག་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མིག་ལྷན་གཡང་
 མཆོངས་ངང་ཁ་ལོ་ཆེན་པོས་ “བྱེད་ནམ་པ་མི་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཆོ་དུད་འགྲོ་ལྟ་
 བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་” (དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་ཞེས་པའི་ཤོག་ངོས་ ༥༥
 ལ་གསལ།) ཞེས་འཁང་ར་བྱས་པ་དོ་མི་ཆོའམ།

༡། དོན་ཚན་གསུམ་དེ་འགོག་ཐབས་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ལག་ཆར་
བཟུང་ནས་མདོ་སྟོང་ཆུ་སྒྲང་ཅ་མེད་བཟོ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲུབ།

དེ་བ་དེའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༡ ནས་ “ཁྱེད་ཀྱིས་པར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན།
ང་ཆོས་འོར་འཁྱུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུ་ལ་གྱི་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་འཇུགས་སྟོ་རྒྱལ་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་
ལེན་ཞུ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཡན་ཐོགས་མེད་པའི་བསམ་ངན་སྒྲོར་རྩལ་གི་རྩ་ལོ་
ཆ་བས་ཆེ་པའི་དགོངས་ཚུ་ལ་ཞིག་རེད། ཁྱེད་ཆོའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཡིག་ཆ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་
དུས་འཇམ་སྒྲིང་ནང་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མཇུག་གཞོན་གྲགས་ཆེ་ཞིག་བྱས་ན་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་
འཇུགས་ཅ་འཇོར་དང་། ཁམས་པའི་མི་རབས་ལ་འཕར་ཆུ་མེད་པའི་ནག་ཉེས་ཆེན་པོ་
ཞིག་གཡོག་ཐུབ་ངེས་ཡིན་བསམ་པའི་དགའ་སྐྱང་གིས་བགད་གིག་གིག་བྱས་ནས་ང་ཆོར་
གསལ་བསྐྱགས་བྱ་ཐག་བཅད་ཆར་བ་ཡིན། ཡིག་ཆ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོགས་གཙོའི་ཐུག་ཏུ་
གསལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཉིན་མཆན་སྟོས་མེད་ཀྱིས་བཟོས་བྱུང་བ་དེ་བཞུན་བྱུང་།
གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་དེ་འགྲིག་མིན་དགོངས་སྟོར་ཞུ་ཆེད་བཅར་བ་ཡིན་པ་
གསལ་པོར་གཤམ་སྐབས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཤོར་དོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་བཀའ་
གནང་ཁྲལ་ཙམ་ཡང་མ་གནང་བ་རེད། ང་ཆོ་ཆེད་བཅར་གྱིས་དགོངས་སྟོར་ཞུས།
ཡིག་ཆ་ཐུག་ཏུ་ཐུལ། ཞེས་དང་།” དེ་བ་དེའི་ཤོག་ངོས་ ༥༡།༥༢ ལ། “ང་ཆོས་
སྟོན་མ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ། གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་མེད་པ་བཟོ་པའི་མདའ་མོ་
འཕེན་འདོད་མ་ཡིན་པར། ཆུ་སྒྲང་ཅ་མེད་གཏོང་པའི་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་རེད་ཅེས་

པདེན་དོན་དོ་མེད་ཀྱག་ཟེ།

ཁྱེས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ཁྱེས་ཚོག་ཀྱང་། དགོངས་ཁྱེས་གནང་དགོས་མེད་
ཅེས་རང་འདོད་མཐེགས་བཟུང་གིས་ངོས་ལེན་གནང་མ་སོང་ཟེར་བ་དེས་ར་འཕྲོད་པ་རེད།
གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་གིས་བཅན་ཕྱོད་པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ལངས་ཕྱོགས་ལ་གཏོར་རྒྱུ་ཆེད་པེད་ཕྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་བ་དེན་
གཏམ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་ཚོས་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ཁྱེས་ཚོག་ཁྱེས་པ་དེར་ངོས་ལེན་
མི་གནང་བ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་སྐད་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་ལས་གྲོས་གཞི་
མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་མིན་པ་ར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དངོས་འབྲེལ་སྒྲིག་ཡོད་པ་
ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ཚོས་ཁྱེས་པ་ལྟར་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་མེད་པ་བཟོས།
དེ་ནས་རྒྱ་སྐད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་འཚོགས་ནས་དེ་ཐོག་ང་ཚོས་ལུགས་མཐུན་གྱི་
དགོངས་ཁྱེས་ཀྱི་བཅས་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཁྱེས་ཀྱང་། པོད་མིའི་ཆེག་སྒྲིལ་གཏོར་
བའམ། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཕྲུགས་ཅ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་དོགས་ཀྱིས་བྱེད་
ནམ་པས་ངོས་ལེན་མ་གནང་བ་དེས་ང་ཚོའི་བཞེད་དོན་ཡོངས་ཚྲོགས་དངོས་ར་འཕྲོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཐོན་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་ཅི་ཅི་ལ་ངན་བྱས། ཐོད་ཁང་མེས་བསྐྱེགས་
ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་བྱེད་ནམ་པས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་གི་བྱ་བ་རེད།”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། དང་པོ། བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་
དེ་སྙན་མེད་བྱུང་ཇེས། ཡགོང་ས་མཚོག་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་ཆབས་
ཆའི་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོན་གསལ་པོ་དང་འགྲེལ་བཤད་གནང་ཡང་།
ཁྱོད་ཚོས་ནོར་འབྲུལ་མེད་པ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཐབས་བྱས་གཤིས་།
དེ་ཡང་བྱེད་ཆོའི་སྐད་ཆའི་སྒྲིང་པོ་བཤད་ན། བྱེད་རང་ཆོའི་དེབ་ནང་དུ་

“ང་ཚོས་ཆེད་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ལ་བྱེད་ནམ་པས་སྒྲིན་བཟོད་
བྱས་པ་ཙམ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞུ་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་
དང་ཞུ་དགོས་དོན་ཡང་ཅི་ལ་ཡོད་” (དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའ་
ཤོག་ངོས་ ༡༧༠་་་་་་་་་་ ༡༧༡ ཏུ་གསལ།) ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེར་
སྤྱིར་འཐེན་སྒྲོར་བྱུར་ཙམ་ཡང་སྤང་མེད།

གཉིས་པ། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ལ་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་“ཡུ་ཚུགས་
”གནང་བ་བཀོད་པ་ལས་“ནོར་འབྲུལ་ཤོར་བ་”ངོས་ལེན་བྱས་མེད།
དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་གཙང་བཟོའི་ཆེད་དང་གྲོས་མཐུན་རྒྱས་མེད་དུ་གཏོང་
ཆེད་རྒྱ་སྤང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་གནས་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་
ཞུ་དགོས་པའི་སྤང་བྱ་བཏོན་པར་ཡང་དང་ལེན་ཞུས་མེད། གནས་སྤངས་དེ་
འདྲར་གྱུར་དུ་ས་དོན་གྱི་བདག་པོ་མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་
རྒྱུ་ལ་བསྟུ་རྒྱུ་ལས་ལམ་གཞན་གང་ཞིག་འདུག་གམ།

གསུམ་པ། བྱེད་ཆོས་ནོར་མེད་པ་དང་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་མེད་
ཅེས་ཡུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་པ་ལས་འགྲིགས་གཙོའི་གནས་ལུགས་བཀའ་
སྤྱི་གཉིས་ལ་ཞུས་ཤིགས་ནས་ཡང་མ་བྱུང་བས་“རྒྱ་སྤང་འགན་འཛིན་ལྷན་
ཚོགས་འཚོགས་ནས་དེ་ཐོག་ང་ཚོས་ལུགས་མཐུན་གྱི་དགོངས་ཞུ་བྱ་རྒྱུ་བཙས་
མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཞུས་”ཞེས་པའི་བྱིས་ཀྱི་བསམ་བཏང་བྲན་སྤྱོད་ཀྱི་
རྒྱན་གཏམ་རེད། གལ་ཏེ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་སྤྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་དངོས་

པདེན་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཟེའོ།

སུ་གསུངས་ཀྱང་དང་ལེན་ཞུ་མིན་ནི་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

བཞི་པ། བོད་སྤྱིའི་ཅ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་
ཐད་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་བཅན་ཕྱོད་པོད་མིའི་སྤྱི་ག་འདྲུགས་གལ་ཆེ་ཞིག་
གི་མིང་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་ལེན་བཞིན་དུ་འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་གཞོད་
ཀྱི་ཁྲིམས་འགལ་གྱོས་མཐུན་བཞག་པ་དེ་དང་དེའི་ཤུགས་རྒྱན་ངན་པ་
ཡོངས་སུ་འགོག་ཐབས་དང་། བྱས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྦྲང་
དུག་གི་སྤྱི་ག་འདྲུགས་དེ་ཉིད་མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོག་
པ་བཟོ་མི་ཐུབ་པར་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟན་ཚུགས་
དང་། དེའི་གཟི་བུ་དེ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱར་བཞིན་རྒྱན་གནས་ཡོང་ཆེད།
ཁ་ཤས་ཀྱི་འདོད་སྦྱོར་མ་བབས་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲོས་མེད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་
སྒྲོལ་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཡུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་
དང་འགལ་འདས་ཕྱ་མོ་ཅམ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དོ་བདག་མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་
མང་ཆོགས་ལ་ཐད་ཀར་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤུལ་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
འདི་ལ་“མདོ་སྟོད་ཚུ་སྦྲང་ཁམས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་ཐབས་”བརྗོད་གལ་རུང་།
དེ་བཞིན་ཡུལ་མཆོག་དང་མགོན་པོ་གང་གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བོད་གཞུང་
ལ་སྒྲོས་མེད་དང་། རང་གི་མིང་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མདོ་སྟོད་ཚུ་སྦྲང་གི་སྤྱི་ག་
འདྲུགས་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱར་བསམ་གཞིགས་མི་བྱེད་མཁན། མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་
མང་ཆོགས་ཀྱི་མདོན་འདོད་ལ་བརྟེན་མེད་ཀྱིས་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་འབྲལ་
ཕྱགས་གཉིས་ཀའི་མདུན་ལམ་འཕུང་ལ་སྦྱོར་བའི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་མ་

ཟད། དེ་དག་ནི་རྩ་བའི་ལྷན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁྱེད་པ་འཛིན་པ་བཅས་
དེ་དག་ནི་ཆུ་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པ་མང་ཆོག་ཤིང་།
མདུན་སར་རྩ་བའི་འཛུགས་ལ་ཤི་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུགས་མཁན་
གཙོ་པོ་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཤིང་གཙོ་ཆོག་ཤིང་གཞིན་གཉིས་གྲོས་མཐུན་རྒྱས་
མེད་དང་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་གཙང་བཟོ་བའི་ཆེད་ལས་གནས་ནས་དགོངས་ལུ་བྱེད་
དགོས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ “ཆུ་སྐྱེད་སྤྱོད་བྱས་བྱེད་པ་” ཞིག་ཡིན་པ་ལས།
ཅ་མེད་བཟོ་ཐབས་ག་ལ་ཡིན། བྱེད་ཅག་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། མདོ་ཁམས་
ཆུ་བཞི་སྐྱེད་དུ་གཤིས་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་ཁོངས་བྱེད་གཉིས་ལས་ཆོག་ཤིང་གཙོ་ཆོག་
གཞིན་འཛིན་མཁན་གཞན་མེད་ཟེར་རམ་ཅི། དེ་མིན་བྱེད་གཉིས་དགོངས་ལུ་
བྱས་འབྲུལ་ཆབ་གསར་སྐྱེད་ཁོངས་ནས་གསར་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ལ་མ་སྒོལ་ཡིན་
པས་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་ཅ་མེད་དུ་ཁྱེད་ལྟར་འགྲོ།

དུག་པ། དགའ་ཁྱུ་གཉིས་ནས་གལ་ཆེན་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་ཆུ་སྐྱེད་ཀྱི་གཟི་
བརྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་གཙང་མར་གནས་ཐབས་གནང་བ་དང་། བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཁས་
ཁུངས་པའི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནག་པོ་དེ་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ནས་བཅན་ཤོལ་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་ཆོལ་ཆེད་ནམ་ཡང་བེད་སྤྱོད་མི་
བྱུང་པ་ཞིག་ནི་རང་འགན་ཡིན། རང་འདོད་མཁྱེད་པ་འཛིན་པ་རེ་བྱུང་མི་
དགའ་བ་ཡོད་རྒྱུ་ཡང་ཐབས་ཤེས་མེད། དོན་དུ་ཆུ་སྐྱེད་ཀྱི་འཛུགས་ཀྱི་གཟི་
བརྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུད་གཙང་མར་གནས་ཆེད། གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནག་

པེན་ནོན་ནི་ཡེ་ཐག་རེ།

པོ་དེ་རྒྱས་མེད་དུ་བཏང་བ་ནི། མདའ་མོ་འཕེན་ཐོག་འཕེན་འདོད་པ་ལས་གཞུ་
མོ་བཅག་འདོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པ་ས་རིས་ཐང་གསལ་ཡིན།

བདུན་པ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བྱེད་ཅག་གསུམ་ལ་ཚུ་སྤང་སྤྱིག་
འཇུགས་སྒོ་རྒྱག་དགོས་པའི་ཁས་ལེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་དངོས་བྱགས་བརྒྱད་
གསུམ་ནས་གསུངས་རིགས་མེད་ལ། ཁམས་པ་མི་རབས་ལ་འཕམ་རྒྱ་མེད་
པའི་ནག་ཉེས་ཆེན་པོ་གཡོས་ཐབས་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད་ལ་དེ་ལས་ཐོག་
སྟེ་རེ་བྱུང་གི་བྱས་ཉེས་ཁམས་པ་སྤྱི་མགོ་ཐོག་དུ་མ་རྒྱུང་བའི་ཆེད་དུ་
ཉེན་ཐོན་སྤངས་པའི་ལས་དོན་བསྐྱབས་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོ་མི་བདུན་དང་།
རྣལ་པར་ཚུ་སྤང་གི་ཆོགས་གཙོ་ཆོགས་གཞོན་གྱི་མིང་འཁྲུང་མཁན་གཉིས་ཀྱི་
བྱེད་བབས་ངན་པའི་དབང་གིས་ཚུ་སྤང་ཁག་གཉིས་སུ་བྱེས་གིང་། ཁམས་པ་
མི་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་ཐོག་བྱས་ཉེས་ཀྱི་ཟིན་ཐོ་ནག་པོ་ལ་བྱགས་ཕམ་
བྱུང་ཞེས་སྤང་ཡང་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

༧། འགལ་ཉེས་ཡོད་མེད་དང་ཚུ་སྤང་རྒྱུན་ལས་ནས་དགོངས་ཞུ་
དགོས་མིན་སྒྲོར།

ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞེད་ནང་ལན་མང་པོར་ “གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་
གསུམ་པོ་དེས་རྩ་དོན་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་ཉེས་གང་ཡང་མེད། གལ་སྲིད་
འགལ་ཉེས་ཡོད་ན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་བཅུག་ན་འཐུས་རྒྱ་ལས་ཚུ་སྤང་རྒྱུན་

ལས་དགོངས་ཞུ་དགོས་དོན་མེད་” ཅེས་ཟེར་པའི་ཐད། འགལ་ཉེས་ཡོད་
པ་གོང་དུ་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་བྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་གཉིས་ཀ་ནས་འགལ་ཉེས་
ཡོད་པ་སྟེ།

༡༥ མདོ་སྨོན་རྒྱ་བཞི་སྤང་དུ་གཏོགས་པའི་སྐབས་དེའི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་
“སྨྱོན་པ་མཁོང་ས་མཐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་
བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་བཅའ་བྲིམས་དང་། སྒྲིག་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་
བརྟེ་བཀུར་དང་ལེན་གྱིས་རང་གཞུང་གི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཐབས་སུ་
འཇུག་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་” ཞེས་གསལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་།

༡༦ དེ་བཞིན་སྒྲིག་གཞི་དེ་རང་དུ་ “རྒྱ་དམར་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲངས་
དང་དངོས་ཤུགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་” ཞེས་གསལ་བ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ཡོད།

༡༧ དེ་བཞིན་སྒྲིག་གཞི་དེའི་དོན་ཆེན་ ༡༤ ནང་གསལ་ ༤ ཆ་དུས་
རྒྱན་གྱི་ཆོགས་མིར་མི་རུང་པའི་སྒྲུ་བོ་ནི་ “དགའ་བོ་དམར་ནག་གཉིས་
ཀྱི་ངན་པའི་བསྐྱལ་བྱས་འོག་ཕྱིན་པར་ཁྲངས་སྒྲུལ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་”
ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་པ་ལོ་པའི་བསྐྱལ་བྱས་འོག་སྤང་པའི་ར་འཕྲོད་
ཁྲངས་སྒྲུལ་ཡོད།

༡༨ བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོགས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡིག་ཆ་ཨང་
༡༥ པའི་དོན་ཆེན་ ༩ པར་ “བོད་དང་ཐེ་ཕན་དཔར་བར་སྐབས་སུ་
བྱུང་བའི་རྒྱ་ག་འཛིངས་ནམས་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་ཚོལ་ཁེངས་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཟེམས།

ངེས་ཤིག་སངས་བུ་པ་མ་བྱུང་བར། གཏན་འཇགས་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་
ཏུ་མ་འབྲས་” ཞེས་གསལ་བ་དང་འགལ་བ།

༥༥ ཡང་སྤྱི་འབྲས་ལྟ་བུ་ཆོག་གས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡིག་ཆ་ཡང་ ༡༡
པའི་དོན་ཆེན་གཉིས་པར་ཡང་ “པོད་དང་ཐེ་ཐན་དབར་འབྲེལ་ལམ་
གནང་ཚུགས་ཐད་ཀྱང་སྤྱི་ལྟ་བུ་ ༡༧༧༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༢
ལ་བཞག་པའི་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་དོན་ཆེན་ཆང་མ་འགྱུར་མེད་རང་
འཇགས་ལག་བསྟར་དགོས་ཏུ་རྒྱུ་བ་གཞོན་བྱ་ཏུ་” ཞེས་གསལ་བ་
དང་འགལ་ཡོད་པ།

༥༦ དེ་བཞིན་བཅན་བྱུང་པོད་མའི་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་དོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ་པ།
ཡུལ་མའི་ལས་འགན་ཞེས་པའི་ནང་གསེས་ཡང་དང་པོར། “པོད་ཀྱལ་
ཁབ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་”ཅེས་པ་དང་།

༥༧ ནང་གསེས་ཡང་གཉིས་པར་ “བཅའ་བྲིམས་དང་བྲིམས་ལུགས་ལ་སྤྱི་
ནས་བཅི་བཀུར་” དགོས་པ་ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་དང་འགལ་ཡོད་པ།
གཉིས་པ། ཅ་དོན་ལ་གཞོད་པ་སྟེ།

༡༥ འབྲལ་གྱི་དབང་དུ་སྐབས་དེར་པོད་གཞུང་གིས་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་
བཅུད་མ་དགོས་པར་ཐེ་ཐན་གཞུང་རང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་
ཐབས་གནང་བཞིན་པའི་ཅ་དོན་དང་འགལ་བ།

༡༦ དུགས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲོས་མཐུན་དེ་ཅིས་མེད་ནུས་མེད་
མ་བཟོས་ན། པོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་དེ་འཕྱར་ཏེ་པོད་

མེད་ཀྱི་ཚོགས་ནང་མངོན་གསལ་དོད་པོས་བྱ་ངན་སྤེལ་བའི་ཡོང་རྒྱུ་ར་
མ་ཟད། འབྱུང་འབྱུར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཡོང་ས་མཆོག་གི་
སྐྱེད་བའང་བཅས་པ་ཡང་གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་བྱས་བྱེད་རྒྱུ་འི་
ངན་འཆར་ཆབས་ཆེ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

གསུམ་པ། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་འདྲའི་འགལ་ཉེས་ཆེས་ཆེ་
བའི་མིས་ནོར་འཁྲལ་ལ་འགྱོད་བཤགས་དང་བཅས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་
གནས་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་དགོངས་པ་མ་ཞུས་ཆེ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་འགན་འཁུར་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་དེ་གཙང་མ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད།
དགོངས་ཞུ་ནི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་འགན་འཁུར་བ་ཞིག་དང་། བྲིམས་འགལ་གྲོས་
མཐུན་འཛིན་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་མེད་དུ་གཏོང་
ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རེད།

ལེབ་གསུམ་པ།

དེབ་དེའི་ནང་གི་ཆོག་གནད་ཁག་ཅིག་རིམ་པ་སྟར་

ཆགས་སུ་དགག་པ།

དེབ་དེའི་ནང་ “སྐབས་སུ་བབ་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་” ཞེས་
པའི་འགོ་བརྗེད་འོག་ “ཁྱིམ་དང་ལས་འབྲས་རོ་ཆ་སྤེལ་གཞུང་སྟོན་གས་གང་ཡང་
མི་མང་འཁོར་། ཚུལ་འཆོས་ཐོག་བརྟུན་གྱིས་ཤོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་ཡང་རང་སྟོན་གས་
གཞན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཚུལ་གཏིང་མི་མངོན་པའི་ནམ་པ་རྒྱ་རལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐབས་འཆོལ་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་སྟོང་། དེབ་གི་བཀའ་བཀའ་དང་སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་ནས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་
བཞི་སྐར་དུག་གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ལ་ལྟ་སྟངས་ཐ་ཆད་འཛིན་པའི་སྤྱི་བྱས་ལས་ ༡༧༧༩
ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལ་དོན་ཆན་བདུན་འཁོད་ཀྱི་དྲང་བདེན་ལེ་ནས་མེད་པའི་ཡོངས་ཁྲབ་
གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་དང་། གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དེ་འབྲེམས་སྤེལ་མ་བྱུང་གོང་།
བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་ཆོས་ ༧༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༧ འཁོད་རྒྱ་སྐར་རྒྱན་ལས་ཆོགས་
གཙོ་རྒྱར་པ་ཨ་ཐར་ཨོར་བུ་ཅན་ལ་ཞེས་ཅིས་སྟོན་ལེན་དགོས་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱགས་དང་།
ཟླ་ཚེས་དེ་འཁོད་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་བསྐོར་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་སྟོན་གས་དང་བཅས་བཀའ་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱི་བྱས་ངན་ལག་སྤེལ་གསལ་ཡོར་ཐོན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་། ཡང་ ༧༩ ཟླ་ ༡
ཚེས་ ༡༧ འཁོད་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྱིམ་ཅན་ལ་ལག་
སྤེལ་དང་། ས་གནས་རྒྱན་ལས་སྟོན་ཡོད་ནམས་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་ཁོང་ཆོའི་དབང་

དུ་བསྐྱུ་ཐབས་གཞུང་དམངས་མཉམ་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི། ཡང་མདོ་སྟོད་དམིགས་
བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཟེར་བ་ ༧༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡
འཁོད་བྱས་ཤིས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཅ་མེད་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་ཁྲུངས་མེད་གསལ་བསྐྱགས་
སྤེལ་བ་བཅས་ནི་བཀའ་སྤྱིའི་མཆན་འཁོད་པ་ཅམ་ལས་ལྷགས་མཐུན་གོ་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་
གནང་བ་མ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་བྱུང།” ཅས་སོགས་ལ།

སྐབས་དེའི་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནས་མདོ་ཁམས་ཚུ་
བཞི་སྐར་དུག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་གཟིགས་སྤངས་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོ་
དང་། བཅོན་ཕྱོད་བཀའ་ཤག་སྐབས་དང་པོ་ནས་གང་ཡོད་པ་དེ་ལས་འགྱུར་
བ་གང་ཡང་སྤྱིན་མེད་ལ། གཟིགས་སྤངས་ཐ་ཆད་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད།
འོན་ཀྱང་ཨ་ཐར་སོགས་སྐབས་དེའི་ཚུ་སྐར་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནམ་
པས། སྟོན་གྱི་ཚུ་སྐར་རྒྱུན་ལས་དང་མི་འདྲ་བར་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱུན་ལས་དང་། པོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྱི་སྤངས་ཐ་ཆད་འཛིན་པའི་
གནས་ཚུལ་འོག་ཚུ་སྐར་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དང་ཡོངས་སུ་
རྒྱབ་འགལ་བྱས་ཏེ། པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པར་མ་ཟད།
པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་མཉམ་དུ་གྲོས་མཐུན་ཡང་བཞག་ཡོད་པ་རེད།
གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་དེ་དག་ནིར་འབྲུལ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་
ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། རྩོགས་གཅིག་ནས་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་
བསམ་ཚུལ་བསྐྱུ་རྒྱར་དགག་བྱ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། རྩོགས་གཞན་
ནས་མིང་གནས་མཁྲེགས་བརྒྱུད་གིས་བྱ་ངན་མང་པོ་སུ་མཐུད་སྤེལ་ཡོད།

པདན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་།

ཆུ་སྐང་སྒྲིག་འདུགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ཚུད་པའི་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩
བཞུལ་བས་བྱེད་ཆོའི་བྱེད་བབ་ལ་མོས་མཐུན་ཅ་བ་ནས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
གསལ་པོ་ཆགས་པ་ལྟར། ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་དོན་ཆོད་བདུན་
འཁོད་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནོད་ཆ་བས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་
འགལ་གྱི་ཁྲིས་མཐུན་དོན་ཆོད་གསུམ་པོ་ནུས་མེད་བཟོས་པ་དངོས་འབྲེལ་རེད།
གསལ་བསྒྲགས་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དང་བདེན་ཡིན་སྟབས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཆུ་
སྐང་གི་ཆོགས་མི་ཚུད་པའི་ཆུ་ཆེའི་མདོ་སྟོད་མི་མང་སྤྱི་མདོན་པར་བསྟོད་
དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་རེད།

བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཆུ་སྐང་ཆོགས་མི་དང་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནས་
རང་འགྲུལ་ངང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འོས་འདེམས་བྱུང་
བའི་ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ལ་ཅིས་སྟོན་དགོས་སྟེར་ ༡༩༩༩/༡༡/༩ འཁོད་པའི་
ཡིག་དང་། ཆོགས་ཆེན་བསྐོང་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་སྤྱིངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རང་
འགན་རང་གིས་འཁུར་བཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱས་ངན་ལག་སྒྲེལ་གསལ་
པོར་ཐོན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིས་གཞན་འགལ་བྱེད་པའི་ཐ་
ལལ་གྱི་བྱེད་སྤངས་ཤིག་རེད། གོང་འཁོད་བལ་ཡུལ་ཆུ་སྐང་ཆོགས་མི་དང་།
མདོ་སྟོད་ཆུ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་གསར་འདེམས་བྱེད་པའི་
བྱ་སྟོན་དངོས་ལ་བདེན་ནས་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཆ་བས་ཆེའི་ཚོར་འབྲུལ་ལ་ལོ་
བསྐངས་བྱས་པ་དེ་ནི་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྐང་གི་གཟི་བརྗིད་མཆོན་སྟན་སྤང་སྟོབ་
བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ང་ཚོས་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

པོད་མིའི་ཅ་དོན་སྐྱབ་ཐབས་ལ་གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་བྱེད་
དགོས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་སྟབས་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥
འཁོད་ས་གནས་རྒྱན་ལས་ཡོངས་ལ་དང་བདེན་གྱི་ལས་འགུལ་ལ་གཞུང་
མང་མཉམ་རུབ་དགོས་སྒོར་བཀོད་རྒྱ་བསྐྱངས་པ་ནི་རང་འགན་སྐྱབ་པ་ལས།
བཅན་ཐབས་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱབ་ཐབས་བྱས་པ་མེད་ལ། སྐབས་དེའི་ས་གནས་
རྒྱན་ལས་ཡོངས་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་ན་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་རེད།

ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་གཞི་མེད་ཀྱི་དགོག་གཏམ་སྟེ་ལ་བ་
ནམས་ལ་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་བདེན་པའི་གསལ་བཤད་མདོ་སྟོང་དམིགས་
བསལ་ཚོགས་ཆེན་དུ་གནང་ཡོད། དེ་ནི་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་མདོ་
སྟོང་མི་མང་གི་འཇུག་མི་ནམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྩི་བཀྱར་གྱིས་ཁ་གདངས་ནས་
སྒོ་བ་མཐོང་བ་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་ལས། སྤྱི་ག་འཇུགས་ཅ་མེད་གཏོང་
ཐབས་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན།

གོང་དུ་དངས་པའི་བྱེད་ཆོའི་ཆོག་གི་ནང་ “ཁྱིམ་དང་ལས་འབྲས་
ངོ་ཆ་ཁྲེལ་གཞུང་སོགས་གང་ཡང་མི་མང་འཁོར་། ཚུལ་འཆོས་ཐོག་བརྟུན་
ཀྱིས་པོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་ཡང་རང་ཕྱོགས་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གཏིང་
མི་མདོན་པའི་ནམ་པ་རྒྱ་རལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐབས་འཆོལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད།
དེར་གི་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཇུག་རྒྱན་ལས་ནས་” ཞེས་གཞི་མེད་ཀྱི་ངན་སྦྲས་
སྟོན་འཇུགས་དང་། བཀའ་སྤྱིའི་མཆན་འཁོད་པ་ཅམ་ལས་ལུགས་མཐུན་གོ་
བརྟུར་ཐག་གཅོད་གནང་བ་མ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་”ཟེར་བ་ནི་

པདེན་དོན་དོན་པེ་བྱུང་།

བབ་བཅོལ་གྱི་གཏམ་ལས་བདེན་པའི་ཆ་མ་མཆིས། བྱིས་པ་དང་ལས་འབྲས་
ངོ་ཆ་བྱིས་གཞུང་མེད་པ་བྱེད་ཆོ་ཡིན་པ་སྤྱི་ཆོག་ས་ཐོག་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཐོག་གངས་ ༤༡ ནས། “༡༧༡༡༣ འཁོད་བཀའ་སྤྱི་འབྲུག་ས་
བཅད་གསལ་བསྐྱགས་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྒྱུད་འོག་ བོད་
མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་གིས་ ༡༧༡༡༣
ཉིན་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་ནང་ཁོ་པ་ཆོས། ༡༧༡༡༣ ལ་བོད་ཐོག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་བརྒྱུད་གོ་མིང་ཏང་གི་གཞུང་དང་། མདོ་ཁམས་
རྒྱ་བཞི་སྐང་དུག་གི་སྤྱི་གཞུང་མིང་ཁུར་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཆཅན་གསུམ་
འཁོད་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་བྱིས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་། སྤྱི་དོན་།
ཡང་ན་གནས་རྒྱུ་ལ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཆད་འཛིན་དང་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་།
དོན་གྱིས་སྤོངས་པ་ཡིན་པ་དོན་ཆཅན་བདུན་གྱི་ཐོག་ནས་མཐའ་ཆོག་ནན་
པོ་བསྐྱགས་ཡོད་པ་དེ་ “ཆོག་གཙོ་ཟམ་གདོང་དང་། བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་པ་བཀའ་
མཐོང་བསྐྱན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ནས་མ་ཡིན་ཡིན་ཁུལ་དང་། མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་
མི་འབྱོན་འབྱོན་མདོག་གིས་སྤྱག་བྲིས་བྱས་འདུག” ཅེས་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་
ནང་། “ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་པ་
མི་འདུག་ཀྱང་། བདེན་པ་ཅ་བ་ནས་རེད་མེད།” ཅེས་སོགས་བརྒྱུད་པ་ཅམ་ལས།
བདེན་པའི་ལན་གྱིས་ཐོངས་ཏེ་སྤྱི་འབྲུག་ཆོག་གཙོ་དང་། བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་
པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ལ་གཡོག་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནི་གཞུང་གི་
དབུ་བྱེད་གལ་ཆེ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ཐག་གཅོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མཉམ་རུབ་

ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིན། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
བསྒྲགས་ལ་བདེན་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲིམ་དང་།

༡། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་ཅུ་དོན་ཐོག་ཚལ་ཁ་བྱེ་བྲག་
པ་ཞིག་གི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དབུ་
འབྲིད་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱད་པ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་བྲིམས་
མཐུན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་བྱུང་དུ་བཞག་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་
བཟ། མི་རིགས་གཞན་དང་ཐད་ཀར་སྤྱི་དོན་གྱི་གྲོས་མཐུན་འཛུགས་པའི་
ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་ཡོད་དམ་མེད།

༢། ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྐང་མི་མང་ནས་ཆོག་སྒྲོལ་གཅོད་ཅན་ཐར་ནོར་བྱ་དང་།
ཆོག་སྒྲོལ་གཅོད་ཅན་ཆེན་ཆེ་ཆེ་རིང་གཉིས་ལ་དེ་ལྟའི་གྲོས་ཆེད་འཛུགས་བྱའི་
དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དམ་མེད།

༣། དེ་བཞིན་རང་འཆ་མས་ཀྱིས་གྲོས་ཆེད་དེ་བཞག་ཇེས་མདོ་སྟོད་མི་མང་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ བཞག་པས་གྲོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཆེན་ཁག་ལ་མོས་མཐུན་
བྱས་ཡོད་དམ་མེད།

༤། མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྐང་དུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུགས་རང་གིས་གཏན་ལ་ཡབ་
པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་དང་། ལྷག་པར་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཆེད་རིམ་བུ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཡོད་དམ་མེད།

༥། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་བོད་མོག་ལས་ཁུངས་མཉམ་
ཡིག་ཆ་བཞག་པ་དང་། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་ཇི་

ཡིར་ཚུ་སྒྲུང་འགན་འདོན་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་ ༡༩ ཚོགས་སྐབས་
འདི་ལྷའི་ལས་འགུལ་སློར་གོ་བསྐྱར་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པ་དང་།
དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ གསལ་བཟུང་ཉིན་གསེང་
ཐུ་ཡིར་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ ༡༩
བཙོགས་པ་དེའི་ཐོག་མདོ་སྟོད་སྐྱེ་འབྱས་ཐུ་གཙོ་བྱུར་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་
སྐྱེ་ཆ་བཙོགས་བཅར་བཞི་བྱངས་ ༢༠ ལས་མས་ཕིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
ཕིན་དུ་ཐལ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་སློར་གསལ་བཤད་ཙམ་མ་བྱས་པར་
གསང་བ་བྱས་པ། ཐ་ན་རྒྱན་ལས་ནང་ཁུལ་ལ་ཡང་གསང་བ་བྱས་པ་དེ་
དག་གི་ཐོག་ནས་མི་རེ་བྱང་གིས་རང་སྤང་གང་དྲན་གྱིས་སྒྲིག་འདུགས་
ཀྱི་མིང་ཡོད་སྟོན་བྱས་པ། ཚོགས་མི་གཞན་རྣམས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱས་
པ་དེ་ལུགས་དང་མཐུན་ཡོད་དང་མེད།

༦། བོད་སྐད་ལས་ཁྲུངས་དང་སྒྲོག་དུ་སྒྲོས་མཐུན་བཞག་པ་འདིས་མདོ་
ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུག་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་། དམིགས་ཡུལ། ལངས་
སྒྲོགས་བཅས་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཡིན་དང་མིན།

པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱ་ནག་ཆོ་གས་ཀྱི་ས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཅན་ཤོལ་
བོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་ཚུགས་སྒོར་གྱི་
ཅ་འཛིན་སྲིད་བྱས་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་འགལ་བྱས་ཡོད་དང་མེད་བཅས་
ལ་ལན་གསལ་པོ་རྒྱབ་དགོས་པ་དེ་ནམ་མཁའི་པརྒྱའི་མཆེད་རྒྱར་ཡུར་ཏེ་
བྱིས་པའི་ཚོད་གཤགས་རྩུར་རིག་པ་ཆ་མདོག་གིས།

བདེན་དོན་དེ་རྩེའི་བྲག་རི།

པོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཙན་བཅས་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་དང་ཐུག་ བྱེད་ཁོ་ཆོ་སྒྲུ་རྒྱུ་བསྐྱོད་དེ་ཐེ་ཅན་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དངོས་སུ་རོ་བྱུག་
སྐབས་ཐེ་ཅན་པོད་མིའི་ལས་ཁུངས་ནས་པོད་མི་ནང་བྱུལ་མོགས་སུ་བྱ་སྐྱོད་ངན་པ་ཇི་
བྱས་ཐེར་འདོན་བྱེད་མ་བྱུང་པ་དང་། རང་གི་དགོས་དོན་རོ་མ་ཇི་ཡིན་བརྗོད་མ་བྱུང་པར།
ཐེ་ཅན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆོས་ཅི་གསུངས་དྲུང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་ཐོག་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་ངས་བྱས་ལུགས་དང་། ཁོས་མ་བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་ལུང་པ་གང་
ལ་རྟུན་དུ་གསོལ་བ་ལས་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་འགན་དང་། བཀོད་མངགས། བྱུགས་མེ་
བཅས་ཡོངས་རྫོགས་ཅུ་འགལ་དུ་ཡུར་པ་དང་དུག

དེ་ལྟའི་ལས་དོན་མ་ཐོན་མ་འཕྱོན་བཞིན་དུ་ ༡༩༧༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་
 འདྲམ་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་ལགོར་ས་མཆོག་གི་ཐོན་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱར་
 གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐེ་ཐོན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་ལས་ཁུངས་འཛུགས་རྒྱ་མོས་མཐུན་གཏན་
 འཁེལ་བྱུང་ཡུགས་རྒྱན་བཤད་བྱས་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་མགོ་གཡོག་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
 སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཆོགས་ནང་མི་མངོན་པའི་གྲོས་ཆེད་ཅིག་ཡོད་ཡུགས་ཅམ་གྱིས་དོན་དུ་
 ལྷན་ཆོགས་ནང་བོད་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལ་རང་བཙན་བཤད་ན་ཅམ་པ་མེད་
 པའི་ཅམ་ཁྲུག་ནང་ལག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྷར་ཡིན་ཡུགས་དང་། རང་བཙན་བཤད་དེ་བཞུད་ན་
 སངས་རྒྱས་ཕྱོན་ཆེ་བམ་ཟེ་ནས་ཟེར་བ་ལྷར་ཡོང་རྒྱ་མོགས་བཤད་རེས་པར་མེད་བྱས་ཏེ།
 ལོ་གུངས་དུ་མའི་རིང་ལགོར་ས་མཆོག་དང་ལགོར་ས་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལོག་བོད་མི་
 ཡོངས་ནས་དཀའ་མཉུན་འབད་བཙོན་བགྱིས་པའི་བཙན་ཕྱོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱིངས་
 ཆ་ཅུ་འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་ཆ་འཛོར་དགྲུ་འཛོར་དུ་བཏང་སྟེ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་

ཅད་ན་རང་དབང་རང་བཅན་ཅད་ལེན་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་ན་འདི་ཡིན་མེད་པ་བཟོས་པའི་
བྱས་འཛོལ་དང་བདུན་བཅས་ནི་པོད་རང་བཅན་སྒོ་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་། པོད་མི་ཁ་
བྲལ་དུ་མ་བྱར་བཏང་བ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་མ་རུང་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བ།
ངན་བྱས་ངོ་སོ་འཁྲེར་བ། པོད་མེད་མདུན་ལམ་ཅ་མེད་དོན་རྒྱུ་བཏང་བ། ལམ་སྤོང་ས་
མཆོག་གིས་ཉིན་མཆན་དུས་དུག་དུ་སྒྲུབ་ལ་ལ་མ་འཛོམས་པར་པོད་དོན་འཐབ་ཅོད་གནང་
པའི་གྲུབ་འབྲས་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པའི་ཐལ་ཆའི་བྱ་ལས་སྤེལ་བ། རང་ཁྱེ་གཞན་ལམ་
གྱི་བྱ་བས་རྒྱ་དངོས་རྗེས་འབྲངས་སུ་གྱུར་པ་བཅས་ཡུང་དགྲུག་གི་བྱ་ལས་བྱེད་པོ་གོང་
གསལ་སྤྱོད་གས་གོད་གས་དང་བཅས་པར་ང་ཚོ་ཁམས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཅ་བན་ས་མེད་
པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངོ་སྤོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐུགས་མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་དུ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཡིན།
ཟེར་པའི་བྱེད་ཆོའི་དམ་པའི་གཏམ་ལ་ལན་རིང་པོ་དགོས་དོན་མ་མཐོང་།
བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གིས་རྒྱ་དམར་དང་གསང་གྲོས་ཀྱིས་པོད་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ས་ལེན་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱས་པ་དང་། ཨ་མདོ་བ་ཡར་སྤྱོད་རྒྱ་དང་འབྲི་
རྒྱ་ཤར་ལུ་བཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ་པོད་མི་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་བྱེད་ཆོས་
བཞིན་པ་ལྟར། བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གིས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁྱེད་སྤྱོད་ལ་དཔང་
པོ་ག་རེ་བཞུགས་རྒྱ་ཡོད་སྟོན་དང་། དེ་ལྟར་མི་དཔང་དངོས་དཔང་ཡིག་ན་
གཅིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་བཞིན་པ་ནི་གཞུང་ནག་པོ་བཟོས་ནས་
བྱེད་རང་ཆོ་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་བྱས་ཉིས་དཀར་པོར་ཐོན་ཐབས་སུ་ཉིས་ཐོག་ཉིས་
བཅེགས་བྱས་པ་ནི་གོང་དུ་བཞིན་པ་ལྟར། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་པོད་གཞུང་ལ་

བདེན་དོན་དེ་ལྟེ་བྱུག་པུ།

ཆེལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྲོད་བྱས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་དང་ཁས་ལེན་ཡོད་
 ལུགས་མདོ་སྟོད་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤད་རྗེས། བོད་གཞུང་གིས་
 ཁ་བྲལ་བཏང་ལུགས་སྟོན་འཛུགས་བྱས་པ་དེ་ནས་ར་འབྲོད་གསལ་པོ་ཡོད།
 གང་ཟག་གཞན་བོད་ལ་ལོག་འདོད་ཡོད་མེད་སོགས་རང་སྣང་གང་བཤད་
 བརྗོད་རྒྱུ་བཞག་ནས་རང་གི་སྡེ་ཅེར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་བོད་དང་། རྒྱ་ག་
 པར་ཆོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས། ང་བསོད་སྡེ་དམན་པ་ཞིག་ལ་
 རྒྱུ་ས་མདོ་སྟོད་རེད། ཡིན་ནའང་སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་འཆར་ཡོངས་
 བྱེད་ས་དབུས་གཙང་རེད་ཅེས་པའི་བཀའ་མོལ་འདི་གསུང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།
 གལ་ཏེ་གསུངས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིགས་ཡོད། རི་ལྗར་ཡིན་ཞེ་ན།
 མདོ་སྟོད་ཀྱི་མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་བཅན་པོ་ནོ་མིན་ཏན་
 གྱིས་མཛད་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ནང་། མདོ་ཁམས་
 དང་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁས་པ་མང་པོ་སྤྱར་བྱོན་ཡོད་ན་ཡང་།
 བལ་ཆེ་བ་བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕངས་བརྟེས་པ་ཡིན་པས་
 བོད་དབུས་གཙང་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤང་པོ་བྱས་ན་ལ་ལོགས་ཡོང་ནི་ཡོད་
 ཅེས་གསུངས་ཡོད།

[illegible]

དབར་འབྲེལ་བ་འདྲུགས་ཐུབ་པའི་ལས་འགན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་
 རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཟེ་ཤན་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མངལ་འཕྲད་
 སྐབས་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ད་པན་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱ་སྤྱོད་ངན་
 པ་ཇི་བྱས་ཐེར་འདོན་གནང་བར་བརྟེན་དེ་ནས་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་མིང་
 ཅམ་ལས་སྡོན་ཆད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་བྱེད་ཆོ་ཁ་ལྟ་ས་མེད་
 པའི་གནས་སུ་གྱར་ཡོད།

སྤྱི་འབྲུས་ལྟན་ཆོགས་ནང་མི་མངོན་པའི་གྲོས་ཆོད་གཅིག་ཡོད་
 ལུགས་ཅམ་གྱིས་ཞེས་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་མ་མོན་སྡོན་པག་མགོའི་
 རྣམ་ཐར་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད། རང་བཅན་སྒོས་བཏང་བ་དང་། པོད་མི་ཁ་
 བྲལ་དུ་མ་བྱར་བཏང་བ། པོད་མིའི་མདུན་ལམ་ཅ་མེད་དོག་རོལ་དུ་བཏང་
 བ་ཟེར་བ་སོགས་ནི་རང་གི་བྱས་ཤེས་གཞུང་ཐོག་དུ་འགེལ་བ་ལས་མ་འདས།
 “གོང་གསལ་སྤྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་ང་ཚོ་ཁམས་པ་ཡོངས་
 གྱིས་ངོས་ལེན་ཅ་བ་ནས་མེད་པས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐ་ཆིག་མི་རབས་ནས་
 བསྐྱུགས་རྒྱུ་ཡིན་” ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་གཏམ་སྟེ་“ཁམས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་པ་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་བསམ་ཤོག་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོད།
 བྱེད་ཆོས་མིང་སྒོས་བྱས་པའི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱི་
 རྣམ་མཁོང་ས་ལྟུངས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དཔོངས་ཇི་བཞིན་པོད་
 བསྐྱུགས་སྲིད་མི་རིགས་རང་དབང་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དུ་ཞབས་འདེགས་ལྟག་
 བསམ་རྣམ་དག་བཟང་མཐའ་འབྲེལ་བ་གནང་ཡོད་པར། ཆོལ་གསུམ་མི་མང་

ཡེན་དོན་རྫོང་མེ་མག་རེ།

གིས་དགའ་གུས་བཅི་བཀའ་ལུས་དང་ལུ་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་གསལ་ཡིན།

“གོག་གངས་ ༡༥ ཉས་བཀའ་སྤྱི་ཚོ་ཡམ་དང་པོའི་སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས།”

ཟེར་བའི་འགོ་བརྒྱུད་ལོག་བརྒྱུད་དོན་སྙིང་པོར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་
རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་མག་ཐུན་མོང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡༥༡ ཉིན་ཚུ་
སྤང་ཆོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ཨོར་བུ་དང་། ཆོགས་གཞོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་།
ཆོགས་གཞོན་བྱུ་ཁོད་དོན་ཡོད་གསུམ་ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
མཇལ་བཅར་ཐོག་ཚུ་སྤང་སྤྱིག་འདུགས་དང་། ཐེ་ཐུན་སྤྱིད་གཞུང་དབར་
བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་བོད་ཡིག་འདྲ་བཟུས་འབྲུལ་ལམ་ལུ་སྐབས་ཡམོང་
ས་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཡམ་དང་བཅས་གྲོས་མཐུན་ཟེར་བའི་རྒྱགས་བབ་མ་
བྱུང་བའི་རྣམ་པ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ༡༩༥༡ འཁོད་དམོངས་
སེལ་ཡ་སྟན་ལུ་ཡུལ་བའི་ནང་གྲོས་མཐུན་སྤྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་ཆ་ཅི།
ཨོར་འབྲུལ་བྱུང་རྒྱུ་ཅམ་གྱི་སྤང་བརྒྱུད་ཀྱང་མེད་པར་བཀའ་སྤྱི་ཚོ་ཡམ་ཆོད་
མེད་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པར། དེའི་ལན་འདེབས་སུ། ཡ་སྟན་ལུ་ཁོ་རྩོ་བཟུས་
བཀོད་པ་དང་འབྲེལ།” མཇལ་ལུ་གྲུབ་པའི་སངས་ཉིན་དེར་དམོངས་སེལ་ཡ་སྟན་ཡུལ་
ལུས་ཀྱང་སྤྱི་ཚེར་བྱུང་ཆེ་བཞིན་ས་དབང་ཆ་ལེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཡ་སྟན་ལུ་སྤྱིར་སྟོན་གནང་
ལུགས་དང་། ད་ཆ་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་ང་ཆོར་བྱས་ཉིས་བཟང་
རྒྱུའི་ལག་ཆ་བཟོས་ཟེར་བ། ཡ་སྟན་ལུ་བཅོན་དབང་གིས་བཀའ་འགོག་ཟེར་བ་དང་།
སྟན་ལུ་རྒྱ་མ་བརྒྱབ་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བའི་མས་དང་ལས་འབྲས་བྱུང་བས་ད། དཔོན་འབངས་
དབར་དང་སྤྱི་ཚོ་བཟུང་བར་དཀྱིག་ཤིང་། ཆོས་སྤྱོགས་ནས་དམ་ཉམས་དང་། བྱིས་ཐོག་

པདན་དོན་རྒྱུ་ཡི་ཐག་རི།

ཡགོང་ས་མཆོག་དགོངས་འབྲུག་གི་རྣམ་པ་ཐོན་མ་ཐག་ལམ་མེད་དགོངས་
མེལ་ཞུས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱི་ནི་ན་ནོར་འབྲུལ་ངོས་
ལེན་གྱི་འཁྱོད་བཤགས་དྲག་པོས་དེ་ལྟའི་གྲོས་མཐུན་འཛོག་ཐལ་གྱུར་པར་
དགོངས་མེལ་དང་སྐྱགས། གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་འབྲུལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་
ཁས་ལེན་ཞུ་དགོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཡང་བཀོད་མེད།
དགོངས་མེལ་སྟན་ཞུ་བེར་བའི་ནང་།

“ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གུས་ཆོར་དགོངས་འབྲུག་གི་རྣམ་
པའི་ཐེབས་སྒོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྐྱག་བསྐུལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་
གྱུར་ཅིང་། གུས་ཆོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐར་དུག་གི་ཤི་གསོན་ཡོངས་ཀྱིས་
འདི་ཕྱིའི་ཡསྐབས་གནས་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཁོ་ན་ལས་མེད་ངེས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་
པ་དང་། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་འབྲུལ་ཐབས་
མེད་པ་ཞིག་སྟིང་དབུས་དམ་པར་གཞིས་བྱེས་ངོ་ཡོད་མི་ངོ་མཐའ་དག་གི་
བསམ་ཚུལ་ཡིན་པར་ཆོས་ངོ་ཆབས་བྱུང་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུ་ལགས་པ་བཅས་
ལ་བརྟེན་ལྟ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པའི་ཡསྐབས་འདུག་
སྟིང་དབུས་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་དང་བཅས་བཀྱིན་མི་ཚུང་བ་ཞུ་ཞུ་ཞུ། མཆོག་།
མཆོག་།” ཞེས་བཀོད་འདུག

གོང་དུ་བཀོད་པའི་སྟན་ཞུ་དེར་ཞིབ་དུ་དབྱེད་ན། དགོངས་མེལ་ཞུ་བ་
ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན་པར་“དགོངས་མེལ་”ཀྱི་མིང་ལ་བསྟན་ནས་ཁོ་པ་ཆོས་

གཞིས་ཕྱེས་རྒྱུ་ཡི་གེ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་ཡི་གེ་མཚོན་གྱི་ཡིད་ཚུལ་དག་འབྱུང་ཕྱིན་
པའི་ཁྲ་ལོག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་རེད།

ཀ། ལྷན་ཁུ་འདིའི་ནང་ཅ་བའི་གནད་འགག་ཐུག་ས་སྟེ། ཨ་ཐར་
སོགས་ཀྱིས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་དུ་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་
བཞག་པར་བརྟེན་ཡོང་ས་མཚོག་དགོངས་འབྲུག་བྱུང་བར་དགོངས་སེལ་དང་
ནོར་འབྲུལ་ཅན་གྱི་གྲོས་མཐུན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོལ་ཆོག་ཟུར་ཅམ་
ཡང་བཀོད་མེད། དེའི་ཐད་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་དེབ་ནང་།
ལྷན་ཁུའི་ནང་གི་ཆོག་ “ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་”
ཞེས་པ་དེས་ “ཆེ་བཀུར་མི་ཉམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་” ཁས་ལེན་
ཞུ་ཡི་ཡོད་ལུགས་དང་། “དེ་ལས་དམར་རྒྱུ་སྒྲོ་བས་དང་ཞུ་སེམས་ག་ལ་ཡོད།
ཁས་པ་བྱེད་ཆོ་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཆེན་ལྟ་སའི་ཞན་མོས་རྩོམ་མི་མཇུག་ཟེར་བ་ལྟར་གུས་ཆོས་
ག་ལ་ཤོད་” ཅེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་
མཐུན་དེ་སྒྲིན་མེད་ཆད་ལྷན་ཡིན་ལུགས་ལས་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱས་མེད། དེ་དང་ “དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཁས་ལེན་ཞུ་
ཡི་ཡོད་” ཅེས་ཤོད་ཤོད་ངོ་མི་ཆའམ།

ཁ། གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་
དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་དང་། “བྱང་བཤེན་” ཟེར་བའི་ཆགས་
པར་ནང་ཡོང་ས་མཚོག་ལ་དད་གུས་ཡོད་པའི་ནམ་པ་བལྟན་ཏེ། དོན་དུ་
བཀའ་དགོངས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་ངན་དང་གཏམ་འཆལ་མང་པོ་སྟེལ་བ་

བདེན་དོན་དོན་མེད་པ་ཟེན།

སྒྲིལ་ཅི། ཉེ་དུས་བཏོན་པའི་ཨ་ཐར་ནོར་བུའི་གཏམ་བཤད་ཡོད་སྟེ་ར་ནང་།
དད་གུས་ཡོད་མཛོད་གཞི་བཙུག་མའི་གདོང་འབགས་འཕྲད་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་
ལ་དངོས་སུ་མཆོན་སྟེ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཆད་མེད་ཞུས་པ་དེ་ནས་ཁྱེད་ཆོའི་
གདོང་རིས་གསལ་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། ལྷ་སའི་ནམ་མཁས་ལྷ་སའི་རྫོང་མི་
མངལ་ཟེར་བ་ནི་ཁྱེད་རང་ཆོའི་རང་དཔེ་གཞན་ལ་བཀའ་པའི་ཕུ་བྱ་གཞི་ཏམ་
བཤད་ཡིན་པ་མི་ཤེས་མཁན་སུ་ཡང་མེད།

གཤེད་མོང་དུ་སྒྲིལ་བའི་ན་ཡང་གལ་ཆེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱར་བརྗོད་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་སྟན་ཞུའི་སྟོང་པོ་ “ཡགོང་
ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་འབྲལ་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་
སྟོང་དབུས་དམ་པར་གཞིས་བྱས་ཏེ་ཡོད་མི་ཏེ་མཐའ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་
ཡིན་པ་རྒྱུ་ཆོས་ཏེ་ཆབ་བྱུང་དེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞུ་ལགས་པ་བཙས་ལ་བརྟེན་ལྷ་
དགོངས་འགལ་འབྲུག་ཡེ་ནས་མི་བཞེས་པ་” ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དང་།
ཨ་ཐར་སོགས་ཏེ་མས་མདོ་སྟོང་སྟེ་འབྲས་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྲིས་པའི་
སྟན་ཐོའི་ནང་“ད་ལོ་ན་ཉིན་པོར་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཡར་སྟུང་བྱུ་ཡར་སྟུང་
ཚུར་ལེན་བྱུ་ཚུར་ལེན་ཟེར་བ་དང་། འབྲི་བྱུ་ཤར་བྱུ་བྱུ་ཀྱི་འབྲེད་མཆོམས་
འབྲེད་པ་སོགས་སྲིད་བྱུས་འབྲེད་མེད་མང་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོད་གི་འདུག་པ་དང་།
... དེ་ཆོ་ཁྲུངས་བསྐྱེད་བྱུ་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ད་རང་སྔ་དྲོ་བཀའ་ཆོགས་ལྷན་
མདུན་དུ་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། རྒྱུ་ཆོ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གི་གསོན་གཉིས་
ཀྱི་རེ་བ་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡ་བྱུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁ་མ་བྲལ་ཅམ་ཞིག་

བྱུང་ན་བསམ་སྤྱོད་མ་གཏོགས་གཞན་བརྩེ་ས་གང་ཡང་བསྐྱེད་མ་སོང་བསམ་
ནས་ཡིག་ཆ་འདི་བཞག་དགོས་ཐུག་སོང་། ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་འདི་ཡིན།
དེ་དག་དགོངས་སེལ་གྱི་སྒྲན་ཞུ་ཡིན་དང་། ཡང་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་གང་
གིས་དབུ་འཐེང་པའི་བོད་གཞུང་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱི་ནག་ཁྲ་བཙུགས་
པའི་ཡིན་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་བོད་སྐད་སྐད་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྩེ་ས་ཆེད་མས་གསལ་པོ་
མཆིན་ཐུབ།

ང་། “ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མགོ་ལུས་
འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྤྱིར་དབུས་དམ་པར་གཞིས་བྱེས་ངོ་ཡོད་མི་ངོ་
མཐའ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ངོ་ཚབ་ཐུབ་དེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞུ་
བ་ལགས།” ཟེར་བཞི་གཡོ་ཞུས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་།
བོད་གཞུང་གིས་མ་མཆིན་པར་བོད་སྐད་ལས་ཁྲུངས་དང་གྲོས་མཐུན་བཞག་
སྟེ་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་རང་བཞིན་ཁ་བྲལ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཆོས་བྱེད་
བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་བོད་པ་ནི་འདོད་པས་ངོ་ཚབ་ཀྱི་བ་པའི་སྐད་ཆ་ལས་གཞན་ཅི།
ཡགོང་ས་མཆོག་དགོངས་འབྲུག་གི་ནམ་པ་བཞེས་པ་ནི་བྱེད་ཆོ་ཅལ་ཁྱུང་
བྱེད་གཏེ་རེ་གཉིས་ནས་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་ཀྱིས་ཁྱེད་སྐད་དང་། མདོ་སྟོན་
མི་མང་ཁ་ལ་བྱེད་ནས་ལས་ངན་རིམ་པ་བྱས་པས་ཡིན་པ་ལས། གཞིས་བྱེས་
ངོ་ཡོད་མི་ངོ་མཐའ་དག་ལ་དགོངས་འབྲུགས་ཡེ་ནས་བཞེས་མེད་པ་བྱེད་ཆོས་
གསལ་པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞིས་བྱེས་མི་ངོ་མཐའ་དག་ཅེས་བཞོད་པར་མ་ཟད།
དེ་དག་གི་ངོ་ཚབ་ཐུབ་དེས་ཞེས་བཀོད་པ་ནི། གྲོས་མཐུན་དེ་འདྲིལ་པའི་འགན་

དབང་བྱེད་ཆོར་ཡོད་མདོག་ཤུགས་བསྐྱར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རོན་དུ་
མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་དེ་བས་ཆེ་བའི་དམའ་འཕེལ་བས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག བཀའ་སྤྱི་ཐུགས་པམ་བྱུང་གསུངས་དགོས་དོན་ཡང་དེ་ཡིན།
སྐྱེ་སྤྱང་ཆེ་བཞི་ནས་རང་འགན་ཁུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིག་གནང་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན། བྱེད་ཆོས་གཞིས་བྱས་མི་ངོ་མཐའ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་།
ངོ་ཚབ་བྱུང་ངེས་ཡིན་མིན་ཡང་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་རང་
ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། གཞིས་ཀྱི་མི་ངོ་མཐའ་དག་པར་ཞོག་
བྱས་ཀྱི་མི་ངོ་སྤྱི་ཚོ་ཁ་གསལ་གྱི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ བརྒལ་བས་བྱེད་ཆོར་
ངོ་ཚོལ་བྱས་ཡོད་པས་ངོ་ཚབ་མཚོན་མི་བྱུང་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

ཡང་། “ཁྱོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་ ༡ དེ་སི་ཁར་སི་སྤག་གི་གསུང་བཤད་
དང་ཆ་འདྲ་བས་མ་ཆད་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆད་མཐོ་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཡོད། ༡
པ་དེ་བོད་ཆོས་སྤྱད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དེ་ཡོང་ས་མཚོག་ཡིན་པ་རྒྱ་མི་དམར་ནག་
གཉིས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་དེ་མི་འགྲིག་པ་བརྟེན་ཤེས་ཐབས་མེད།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེར་ཡོང་ས་མཚོག་དང་། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་
གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅང་། ང་ཚོས་ནོར་འཁྲུལ་ངོས་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱེད། མདོ་
སྟོད་ཀྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་པ་གཉིས་ནས་ཁྱོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
དགོས་ལུགས་གསུངས་དུས་ང་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་ཞུས་པ་དེས་བཀའ་གནང་ན་ཉན་
འཛིག་ཞུ་གི་ཡོད་པ་ཅིང་མེད་ལོས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་བཞིན་དུ་དབྱེད་ཁམ་
པ་ཚོས་ཡོང་ས་མཚོག་ལ་དགོངས་སེལ་སྟན་ཞུ་ཡུལ་བདེ་བཅན་བཀག་བྱས་པས་མ་ཆད་

དེར་སྐད་བཏགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མེད་གཞུ་པོར་གནས་པའི་ད་ལྟའི་མི་རབས་ནམས་དང་།
 རྩེ་རབས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་འབྲས་དཔང་མེར་གྱི་དཀོང་ས་བཞེས་གནང་རོགས་ཞུ་གི་ཡོད།
 ཁྲམ་པ་ཁོང་ཆོས་པོད་ཀྱི་ས་མེ་དུམ་བུར་བཏང་སྟེ་པོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ལེན་ཐབས་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་མ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ལུས་ཆོ་འབྲི་རྒྱ་མར་
 རྒྱུད་པ་དང་། ཁམས་སྟོ་སྤྱོད་ལས་པ་ནམས་མགོ་ལུས་ལ་བྲལ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད།
 དེར་བཞེན་ང་ཆོས་པོད་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱིད་དེ་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་མ་མགོན་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེ་ར་བ་ལྟར་བུང་བ་དེ་མགོ་
 ལུས་ལ་བྲལ་འགྲོ་མི་བྱུང་པའི་ཅ་དོན་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྲམ་པ་ཆོས་སྒྲིག་
 བྱུར་གྱི་ལས་དོན་ངེ་བྱེད་ང་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་དུས་འབད་ཅོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དང་བཅེན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིན་དུ་ཉམ་པ་ཆེན་པོས་ང་ཆོ་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་གྱིས་པོད་མི་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཐག་བཅད་གསལ་
 བསྐྱགས་བྱས་པ་རེད། ང་ཆོ་ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཆ་དང་། འཛམ་
 མིང་སྤྱི་སྤྱོད་སོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་མེད། ཁོང་ཆོས་ང་
 ཆོར་གང་བྱས་ལྟར་ང་ཆོས་ཀྱང་ཁོང་ཆོར་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཁོང་ཆོའི་བཀའ་
 འོག་དུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡར་བཞག་ཁོང་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་འདུག་པ་བསྐྱེད་འདོད་མེད།”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེད་ཆོས་སི་ཏ་སི་སྤྱག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་
 དཀོང་ས་དོན་ངེ་ཡིན་དང་། དེ་ལ་པ་ལོ་པ་ལོ་ས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གོ་བ་ག་རེ་
 ལེན་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱོད་ལས་ཅམ་མ་ཤེས་པར་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བས་མ་
 ཆད་གོ་སྐབས་བུང་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཆད་མཐོའི་ལམ་སྤྱོད་ལས་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་

ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པ་གསེར་དུ་སྒྲིམ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཁོ་ནར་འདུག་ཅིང་། “མགོང་
 ས་མཆོག་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅང་།
 ང་ཆོས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱེད།” ཟེར་བཞི་ཀུན་གྱི་མཐོང་སར་
 ཏམ་པ་བཤད་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གོ་མིང་
 ཏང་བོད་སྐད་ལས་ཁྲུང་ས་མཉམ་གྲོས་མཐུན་བཞག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༥
 ཚེས་ ༡༡ བར་དུས་ཡུན་རྒྱ་བ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འདི་གསང་བ་
 ཡིན་ཞེས་མགོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་བྱ་བྲུལ་བྱས་པར། མགོང་ས་མཆོག་
 ནས་འདི་གསང་བ་བྱས་ཏེ་ང་ལ་ལབ་ནས་ཕན་ཐོགས་མེད། འདི་གནད་འགག་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ལ་བཤད་ན་མ་
 གཏོགས་ཡོང་གི་མ་རེད། ལར་ནས་འདི་འདྲའི་གསང་བའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་
 ཡིན་ན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ་བཞག་གོང་ལ་ང་ཆོར་སྐད་ཆ་འདྲིས་ན་ཡག་པོ་ཡོད།
 བྱེད་རང་ཆོས་སྐད་ཆ་བྱས། ཡིག་ཆ་རྒྱན་ཆད་བཞག་ཆར་བའི་རྗེས་གཞི་
 ནས་ངའི་སར་བཤད་པར་ཡོང་བ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་ག་ཕྱི་ལོ་ག་པ་རེད།
 འདི་མ་བཞག་གོང་ང་ཆོར་སྐད་ཆ་དང་གོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་ལས་ཀ་ཆང་མ་
 ཆར་དུས་གཞི་ནས་བཞུགས་པ་འདི་མགོ་ཉིང་སྒྲིག་པ་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་།
 ཡིན་ན་ཡང་ངས་བྱེད་རང་ཆོར་འདི་བྱེད་འདི་མ་བྱེད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་ན་
 བྱེད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་སྤྱི་ཕན་ཆད་ངས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་
 ཉན་འཛིག་མ་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ཆ་ཡིན་ཡང་ངས་འདིར་འགྲེལ་བཤད་
 བྱུང་ན་བྱེད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག ཉན་འོགས་བྱེད་ཅེས་

པདྨ་ལྷ་ལ་ཡང་མེད། ཅེས་དོན་གནད་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་སྤང་མར་འདོམས་པའི་ལེགས་ལམ་ཆེ་པའི་ཐག་
 གཅོད་ནན་ཏན་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེད་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་ཆོས་ལས་ཀ་
 རྩོན་ལ་བྱས། ལྷན་མེད་རྗེས་སུ་ཞུ་བའི་བྱེད་སྤངས་ལ་ཐུགས་བབས་མེད་པའི་
 ལྷན་པ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ཤེས་བཞིན་ཁྱད་གསོད་དང་།
 གནས་དུས་ཚོད་ཅིས་བྱེད་བབ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ཁེ་ཉེན་གོ་བོའི་གྱི་
 བཀའ་སློབ་གནང་ཡང་ཉན་མྱ་མིན་པའི་གནས་སྤངས་གསལ་གཟེགས་གྱི་
 བཀའ་གསལ་པོ་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་རེད་དམ།
 དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ནན་གནང་ཡང་གང་ཡང་གསུང་མ་བྱུང་མཛོག་མཛོག་བྱེད་
 པའི་མེམས་སྤྲུགས་སུ་གང་ཞིག་བཅངས་ཡོད་པ་ད་ཆ་ཀྱང་གྱི་མདུན་དུ་གསལ་
 པོར་གྱུར་ཟིན་པ་རེད།

བཀའ་སླུ་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཞོར་འབྲུལ་ཡིན་སྤངས་མྱ་མཆོན་སྤངས་མར་
 གསུངས་པར་མ་ཟད། མཐའ་མ་མདོ་སྟོད་སླུ་འབྲུས་མྱན་ལས་གཉིས་བརྒྱད་
 བྱོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དང་སྤངས་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་པ་དང་།
 བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་ཆུ་སྤང་སྒྲིག་འཇུགས་གཅོང་མར་འཛོག་སྒྲིར་ཆུ་སྤང་
 ཚོགས་གཙོ་ནན་གཞིན་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོས་དང་སྤངས་དང་། ལ་རབས་བཟང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆུ་སྤང་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་
 གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཆོག་གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་རེད་དམ། དེ་ལ་མཐའ་མ་ཁྱེད་
 ཚོས་ཉན་འཛོག་བྱས་མེད་བཞིན་དུ། བཀའ་གནང་ན་ཉན་འཛོག་ཞུ་གི་ཡོད་པ་

བདེན་དོན་ནི་མི་བླ་མ་།

ཅུང་མེད་ལོས་ཡིན་ཟེར་བ་ཁ་ཞེ་མི་མཐུན་པའི་དམ་གཏམ་བཤད་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཆགས་པ་མ་རེད་དམ།

མདོ་སྟོང་གི་འབྲས་ཀྱི་ན་ལས་པ་གཉིས་ནས་གྲོས་གཞི་དོན་ཆཅན་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་ལུགས་གསུངས་དུས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གི་ཡིན་ཞུས་པ་དེ་ཡང་བཀའ་སློབ་གཉིས་ལ་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་ཀྱི་ན་ནན་པོ་བཏོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་ལོ་ན་ཉིན་པོ་ད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཡར་ལྗོངས་ཀྱི་དང་པོ་ལུང་ལེན་གྱི་ཟེར་བ་དང་། འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་བྱེད་པ་སོགས་སྲིད་བྱུས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཆོའི་སྒོར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་མའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་བཀའ་སློབ་གསུམ་པོ་ལས་ནས་གནས་ཚུལ་ག་འདྲ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཅིར་དུ་བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆབ་ཆོས་ག་རེ་གསུང་ཡོད། ཐེ་ཐུན་དུ་པོ་ལས་ནས་ག་རེ་གསུང་ཡོད་དེ་ཆོས་གསལ་པོ་དེ་གོ་དེ་ཆོ་ཁྲུངས་སྒྲེལ་བྱ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་བདེན་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་མེད་པའི་བསྟོན་འདུགས་ཞུས་པ་ལས། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་གྱི་ཁས་ལེན་བྱས་མེད་པ་མདོ་སྟོང་གི་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཐོར་གསལ་བ་ལྟར་རེད།

མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། རྒྱུ་ཁོང་ས་མཆོག་གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བོད་ཀྱི་པའི་བྲིམས་མཐུན་གྱི་སྒྲིག་འདུགས་བཅན་ཕྱོད་པོ་ད་གཞུང་བཀའ་སློབ་གཉིས་ལ་ “ཁྲམ་པ་ཁོང་ཆོས་པོ་དེ་གྱི་ས་སྡེ་དུམ་བུར་བཏང་སྟེ་བོད་རང་སྲོང་རྒྱུ་ལེན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། གུས་ཆོ་འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱབ་པ་དང་། ཁྲམས་སྟོ་ཕྱོགས་

བ་མགོ་ལུས་ཡ་བྲལ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཀྱི་” ཅེས་ཅིས་མེད་ཅིས་
 འགེལ་གྱིས་བཀའ་སྤྱི་གཅིས་ལ་ཁོང་ཚོས་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་།
 བཀའ་འོག་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡར་བཞག་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འདུག་པ་དང་བསྐྱེད་འདོད་
 མེད། ཅེས་ཐ་ཆོག་བསྐྱགས་པ་དེ་ནི་ཡམོང་ས་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བོད་
 གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུགས་ཁོང་ཚོ་ཉུང་གས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་།
 བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་འོག་དང་། ཆོལ་གསུམ་མཉམ་དུ་འདུག་
 རྒྱུ་དང་འདོད་མེད་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྱི་བུས་ལྟར་ཁ་བྲལ་དུ་གནས་རྒྱུ་དང་།
 ཡང་ན་གོ་མི་ན་ཏང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་མགོ་འབུལ་ལུས་འབུལ་གྱིས་
 ཐེ་ཐན་གྱི་མི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་རྒྱུ་འགྲོ་ལམ་ཁོང་ཚོས་བདམས་པ་རེད།
 བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། ཁམ་བུ་ཟ་འདོད་མེད་པར་བསྐྱེད་ཁ་སྐྱར་ལ་བཏགས་
 ཟེར་བ་ལྟར་བཀའ་སྤྱི་ལས་ཐོག་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་ཡམོང་ས་མཆོག་
 དང་གང་གི་དབུ་བྲིད་པའི་བཅན་ཤྲོལ་གཞུང་གི་དབུ་བྲིད་འོག་སྤྱི་དང་འདོད་
 མེད་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ཅམ་མིན་པ་སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ད་ལྟའི་མི་རབས་
 རྣམས་དང་། བྱི་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོས་བཏོན་པའི་དེབ་དང་ཆགས་པར།
 འོད་སྟེར་བཅས་པར་དབྱེད་པ་ཡག་པོ་གནང་ན་གསལ་པོ་མཐུན་རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་བྱིར་འབུད་ཀྱིས་བོད་མི་ཡིན་པའི་ངོས་
 ལེན་མེད་པའི་ཐག་གཅོད་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཟེར་བ་གང་ན་འདུག་ངེས་
 པར་མཐུབ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།

བདེན་དོན་དེ་ལྟེ་བྱུག་པུ།

[illegible]

མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདོད་དོན་ལྟར་གསུངས་མི་བཞི་དང་།
 ཀོང་པོ་གཅིག་བཅས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་ཟེར་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་འབྲིག་བཤད་
 བྱས་པའི་གཞུང་། དེ་ཡང་ཚུ་སྒྲུང་འགོ་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་
 ལོ་གོང་ས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཚོགས་ཐུན་
 མོང་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ལུགས་ཚུ་མཆོན་གསལ་བཤད་ལན་དགུ་ཆད་
 མཐུད་ཅི་ཅམ་ཞིག་གནང་རུང་། ཚུ་མཆོན་ཐུན་པའི་ལན་འདེབས་བྱ་བ་ཚུ་
 མེད་བཞིན་དུ་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་ཀྱིས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་
 མཐུགས་བཟུང་གིས་བསམ་ཤོགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བཅས་མེད་པའི་རྣམ་
 འགྱུར་གསལ་པོ་བཟུན་པ་ལ་བརྟེན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚུན་ལས་དང་།
 བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧།༡༡ འཁོད་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
 བསྐྱགས་དོན་ཆོན་བདུན་ཅན་གྱི་དོན་ཆོན་དང་པོ་ནས་བཞི་པ་བར་གྱི་ནང་
 གསལ་ཁག་སོ་སོ་ནང་གསལ་བྱུང་རིམ་དང་། ཚུ་མཆོན་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་སྐབས་དེའི་ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་ཚོགས་གཙོའི་མིང་ཁྲུར་མི་གཉིས་དང་།
 ཟུར་ཉན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་ལྔ་སྟེ་ཕན་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་མཉམ་གྲོས་
 མཐུན་ཐོག་མིང་ཉགས་བཀོད་པ་དེ་བོད་མེད་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་ཆེན་སྤྱི་ལཱ་ལྟེ་བ་
 དང་། བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ལུལ་ལ་ཅིས་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་ཅ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་ཞུགས་པ་མ་ཟད།
 ལོ་གོང་ས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལའང་ལྟོས་མེད་བྱས་པའི་

འདིན་དོན་ནི་མཁའ་མཁའ་།

འགལ་འཛོལ་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་
གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གསལ་བཤད་དང་། དངོས་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་རྟོག་བཞེད་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མིང་རྟགས་འགོད་མཁན་མི་བཞི་ནས་
ཀྱང་འགལ་འཛོལ་ལ་དངོས་སུ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་ཡོད་པར་ངོས་
འཛིན་གནང་བ་ལས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱིས་བོད་
མི་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་བཀོད་མེད་པའི་ཁར།
དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱགས་དེའི་དོན་ཆུན་ ༥༩ ནང་།
གོང་དུ་མཆན་སྟོས་ཞུས་པའི་ཆུ་སྐང་མཇད་གཙོ་ནམ་པས་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་
མང་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུའི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་དགོངས་
ཚུལ་དང་མཇད་སྟོགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་སྟེ། མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་
ཚུལ་ལ་གུས་བཀྱར་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་
མཇད་སྟོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཕྱག་བཞེས་བསྟར་བའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཞུ་གི་
ཡོད། ཅས་ད་དུང་ལམ་ནོར་ཐོག་ཤེས་བྱེད་པའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།
དེ་མཚུངས་རྒྱལ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་བསམ་ཤོག་འབུལ་མཁན་མི་གངས་ ༡༤
བྱུང་བ་ནམས་ལ་ཡང་ལམ་ནོར་ཐོག་ཤེས་མ་བྱུང་བར་དེ་མཐུན་ངོས་འཛིན་
གནང་བ་ལས་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་བོད་མིའི་ཁོངས་ནས་
ཕྱིར་འབུད་གནང་བ་སུ་ཡང་བྱུང་མེད། དེ་ཡང་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱགས་
གནང་སྟེ་ཉིན་གངས་ཉེར་ལྗེའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤།༡༡༡༥ ཉིན། ཨ་ཐར་
ཅན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་བསམ་ཤོག་འབུལ་མཁན་མི་གངས་ ༡༤ ཡོད་

ཁོངས་ནས་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྒྲར་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་གྲངས་ ༡
 སྔ་མོ་སྔ་ནས་གནས་ཚུལ་གསལ་དོན་གསལ་མ་བྱུང་བས་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བ་ལས།
 རང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་ཕྱོགས་ལ་ངོ་མོལ་དང་། མེ་མཚན་དང་ཆུ་སྒང་
 དབར་བཞག་པའི་ཡིག་ཆའི་འབྲུ་དོན་ལ་ཤེས་བཞིན་ཀྱབ་སྦྲོར་བྱས་པ་མིན་
 ལུགས་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། མེ་རུ་ཐུ་སྐྱའི་ཁོངས་སྒྲོམ་ར་ཁང་ཆོན་དགེ་འདུན་
 གཉིས་ཡོད་པ་ནས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༤༡༡༡༡ ཉིན་དོ་བདག་གཉིས་ནས་དོ་སྒྲུང་ཆུང་
 བ་དང་། མགོ་མ་ཆོད་གནས་ཚུལ་གྱིས་ཆེན་བྱུང་འདུག་པས་ལྷ་དགོངས་དག་
 པ་དང་། དགེ་འདུན་སྐྱེ་མཆུངས་པོད་གཞུང་ལ་ཀྱབ་སྦྲོར་ཞུ་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་།
 འབྲས་སྐྱུངས་སྒོ་གསལ་གླིང་ཁོངས་དགེ་འདུན་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་བྱེ་ལོ་
 ༡༩༩༤༡༡༡༡ འཁོད་སྟན་ཕུལ་འཕྲོར་གྱི་སྡིང་པོར། པོད་ནས་འཕྲོར་ཏེ་ལོ་
 འཁོར་ལྷག་ཅམ་ལས་མ་སོང་བས་གནད་དོན་གསལ་དོན་གསལ་མ་བྱུང་ལུགས་
 དང་། ད་ཆ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་འཕྲོད་བྱུང་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བར་
 སྒོ་ཕམ་དང་། འཁྱོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གྲས་གཉིས་ཀྱི་མིང་རྟགས་བཀོད་
 པ་དེ་ད་རེས་བྱིར་འཐེན་ཞུ་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། ས་གཞིས་སྐྱུར་ཕྱ་ལ་གཞིས་
 ཁོངས་མི་གཅིག་ནས་ ༡༩༩༤༡༠༡༢ འཁོད་ཕུལ་སྟན་ནང་དོན་སྡིང་པོར།
 དོ་བདག་དེ་ཉིན་ཆང་གིས་ར་བཞི་སྟེ་ཀྱབ་སྦྲོར་ཡོད་པའི་མིང་རྟགས་བཀོད་
 ནོར་གྱུར་འདུག་པར་སྒོ་འཁྱོད་དང་སྒྲགས་ཀྱབ་སྦྲོར་མིང་རྟགས་བྱིར་འཐེན་
 བྱ་བྱུར་སེམས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྲུངས་སོ་སོའི་འགོ་འཛིན་དང་།
 ཆོས་སྒྲར་ལས་སྟེས་ཀྱབ་གཉེར་དང་སྒྲགས་ལུགས་མཐུན་སྟན་ཞུ་ཕུལ་འཕྲོར་

འདིན་ནི་ནི་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྟེ།

བྱུང་ཉིད་བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས་སྐབས་སོ་སོར་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས་
གི་ལམ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དང་། ས་གནི་རྩལ་དག་དུ་འོས་བཞེས་
གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ས་ཆགས་གཏན་ཆགས་ཀྱི་མདོ་སྟོན་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་བརྒྱ་
ཆ་དགུ་བརྒྱ་མོ་དགུའི་དཀོངས་པར་མངའ་གསལ་ཡིན།

དེ་བ་དེའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩ ནང་ “བཀའ་སྤྱི་སློ་ཡམ་གཉིས་པའི་
སྟོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྩམས་འོག་ བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་གིས།
༡༩༩༤།༦།༡ ཉིན་རྒྱ་སྤང་མཛད་གཙོ་ནམ་གསུམ་བཀའ་ཚོགས་ལྷན་རྒྱས་
འོ་འཕྲད་དུ་ཕེབས་བྱུང་སྐབས་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷ་དཀོངས་
དྲངས་ཆེད་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆའི་སྟོར་གནས་རྒྱལ་གསལ་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་
ཕྱི་ག་གནང་རེ་བྱུང་ཡང་། ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་བཀའ་
ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་བས་ཁྱེད་ཚོས་
གསུང་རྒྱུ་འི་ཡོད་ཉན་སར་ཡོང་བ་ལས། ང་ཚོར་ཁྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡང་སློ་ཡམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དེའི་ལན་
འདེབས་སུ། “ང་ཚོས་སྟོན་ཁུས་ལྷན་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་བཀའ་ཚོགས་
ལ་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ཕེབས་པ་ཡིན་ཅང་། བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་དུ་བཅར་བ་དེ་སློ་
ཡམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་དོན་མེད། བཀའ་གནང་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དེ་བཅར་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་།
གྲོས་མཐུན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་མ་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་
ཡོད་ཆེ་ཁྱེད་ནམ་པ་སློ་ཡམ་གྱུར་ཆོག ང་ཚོས་བཀའ་དྲུང་བརྒྱད་བཅར་དགོས་ཡོད་མེད་
དང་བཅར་དུས་བཅས་ཞབས་སྐྱལ་ཁུས་ཏེ་དུས་ཐོག་བཅར་བ་དེ་ལུགས་མཐུན་ཁུས་ཡོད་

པ་ལས་བྱེད་ནམ་པ་སྒོ་ཡམ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། འཇོ་ཆེད་བཅར་གྱིས་
 དགོངས་སྒོར་ཞུས། ཡིག་ཆ་ཕྱག་དུ་ཕུལ། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་
 ཡིན་ལུགས་སྟན་ཞུ་ཕུལ། བཀའ་བླ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཛུགས་ལྟུང་ལྟུང་པ་ལྟར་བཅར།
 བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་ལོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་ཀྱང་ཉག་གཞུང་ནས་ངོས་
 ལེན་ཞུས་པ་དེ་བོད་རང་བཅན་ཁས་ཐུངས་པ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་ལུགས་བསམ་ཚུལ་
 ཞུས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཞུ་བྱ་ཅི་ཡོད་དམ། འགྲིག་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་ན་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་
 གྱིས་མི་གསུང་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ང་ཆོས་ཀྱི་བ་ཞུ་གི་ཡོད།”

ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་གི་ལན་གོང་དུ་སོང་ཐིན་ཞིང་།
 བྱེད་ཆོས་ཁག་འདོགས་ས་ཅམ་དུ་དགོངས་སྒོར་ཞུ་བར་བཅར་བ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་ཐག་ཕྱི་ཐག་ཆེད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱག་དུ་འཕུལ་བར་བཅར་བ་ནི་ “ང་ཆོ་
 ཆེད་བཅར་གྱིས་” ཟེར་བ་དེ་རང་ཡིན་གས་ཀྱང་། བཀའ་ཆོགས་ཀྱི་
 བཀའ་ཉན་དུ་བཅར་བ་ཡིན། ལུགས་མཐུན་ཞུས་ཡོད་ཅེས་ཡི་གེའི་ལམ་
 དུ་བཀོད་པའི་ཡིན་མདོག་མཛུགས་ཆོས་དང་། དོན་དངོས་པོའི་ཐོག་ལ་བྱེད་
 པར་ཆེན་པོ་འདུག་རུང་སྒྲིམ་པའི་ངལ་བ་མི་བྱ། བཀའ་གནང་བྱ་ཞིག་ཡོད་
 དེ་བཅར་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། གྲོས་མཐུན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་ལབ་པ་
 ཡིན་ཏེ་ཉན་མ་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཆེ་བྱེད་ནམ་པ་སྒོ་ཡམ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་།
 བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་དེ་ལྟར་བཀའ་གང་ཡང་གནང་མེད་པ་དང་།
 གྲོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་དངོས་བརྒྱུད་ནས་གསུངས་མ་བྱུང་པའི་
 ནམ་པ་བཏོན་པ་ནི་འཁྲིག་པོས་བྱང་པོ་དམའ་འབེབས་ཐབས་ཀྱི་གཡོ་སྒྲུབ་

འདེན་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཟུགས་ཀྱི་

ཆོག་རིས་ཤིག་རང་རེད། དེ་ཉིན་ཚུ་ཆོད་བཞིའི་རིང་བཀའ་བསྐོས་གནང་
བའི་ནང་དོན་སྒྲིང་པོར། ཁྱོས་མཐུན་བཞག་པ་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་སྐད་ས་ལན་
གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསལ་འདོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་
འབྲུམ་གཉིས་བརྒྱད་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་ཁྱོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་དང་།
སྒྲིག་འཇུགས་གཙང་བཟོ་དང་ཁྱོས་མཐུན་རྒྱས་མེད་བཟོ་ཆེད་ཚུ་སྦྲང་གི་གོ་
གནས་ནས་དགོངས་ཁུ་དགོས་ལུགས་བཟོ་ད་པ་དེ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པ་
རེད་དམ།

“དེ་བ་དེའི་ཤོག་གངས་ ༥༥ ནས། བཀའ་སྤྱི་སྒོ་པམ་གསུང་པའི་
སྟོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བཙུན་འོག་ བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤།༦།༢ ཉིན་བཀའ་ཆོགས་ཐུན་མོང་གིས་ཚུ་སྦྲང་མཇུག་གཙོ་
ནས་གསུང་དང་ཚུ་ཆོད་བཞི་ཙམ་རིང་བཀའ་མོལ་སྒྲུག་ཁུས་གྱིས་ཁྱོས་
མཐུན་འདི་བཞིན་བྲིམས་དང་། ལམ་སྲོལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད།
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གནོད་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་ལྟ་
གསལ་བཤད་དང་བཟོ་སྒྲུང་མཐེལ་ཕྱིན་ཁུས་ཀྱང་། ནོར་འབྲུལ་ཡོད་པ་ངོས་
བཞེས་གྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུའི་སྟོར་བཀའ་མོལ་རྒྱར་ཙམ་ཡང་
མ་བཏོན་པར་བཀའ་ཆོགས་ཐུན་མོང་སྒོ་པམ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པར།
ལན་འདེབས་སུ། “བྲིམས་དང་ལམ་སྲོལ་མཐུན་མིན་སྟོར་དང་། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གནོད་གཞི་བྱུང་ཚུལ་སྟོར་བཅས་བཤད་ན། ཁོང་དུ་ཁུས་ཡོད་པ་སྟར་
ཡོང་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཆེབས་སྟུར་གནང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ཆབ་འཇུགས་ལྟ་གཏན་འཁེལ་

པདན་དོན་དེ་མེད་པ་ལྟར།

མདོག་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཏ་ཅང་དོ་ཆ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྲིམས་དང་། ལམ་སྟོན་ལ།
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཟད། ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་དེ་ཆོ་
བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོས་གུན་གསལ་སྤྱད་དགོས་དོན་དང་། ང་ཚོས་
ལེན་ཤེས་ཐབས་ཙུང་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཉོང་ཁོང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐེངས་གཅིག་ཕྱིར་
ལོག་བྱས་པའི་གུན་གསལ་སྤྱད་ལེན་བྱས་པ་དེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཡོངས་ཇོགས་ཚར་
བཞིག་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཚོར་སྤྱིར་ཆེ་བ་ལྟས་པ་ཞིག་རེད།
ད་དུང་ཐེ་ཕན་གྱི་མོ་ཁྲོར་དང་། ཀམ་ཕུ་ཌར་སོགས་སུལ་བཞེས་གནང་བའི་འགྲེལ་བཤད་
རྒྱུ་ཉམས་ཆེ་མདོག་གིས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། ང་ཚོ་སྐྱེག་པ་ཞིག་དུ་ཅིས་ནས་འགྲེལ་
བཤད་གནང་བ་འཇམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་གྲ་པའི་རང་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་རུང་།
མདོ་དོན་ཕན་ཐོགས་སྡེ་གཅིག་མེད་པར། གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆ་མེ་
ཉོག་ཡང་ཅེ་དང་། གོས་ཆེན་དར་ཡུག་བརྒྱ་ཕྱག་ཆེ་བསྟོད་དང་བཅས་སུལ་ཚུལ་ཡོད་
པ་ལྟར་ལས་གཞན་གྱི་དགེ་ཕན་སྡེ་གཅིག་མེད་པ་སྐྱེ་ཆབ་ཚོས་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡེ་ཁྲིར་
ནས་ཞགས་པ་གོན་ཉེ་རང་ཐག་རང་བཅད་བྱས་པ་དེ་ཏ་ཅང་ནོར་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།
ཟམ་གདོང་གིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གཙོ་འཛིན་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུལ་སྟོན་ལྟར་ཡིན་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་
གནང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་སྤྱོད་དགོས་དོན་མེད། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་མང་ནས་བོད་
སོག་ལས་ཁྲུངས་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་དང་ལེན་མིན་གྱི་ཤོད་ཚུལ་འཛིན་དགོས་དོན་མེད།
རྒྱལ་ཐུན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་གསུང་ན། ཐེ་ཕན་སྤྱད་འཛིན་གྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
ཆོས་སྟོན་གསུག་དང་འབྲུལ་ཞུས་པ་རེད་ཟེར་ན་ལེན་གོས་ཡིན་ཀྱང་། གོ་མིང་ཏང་སྤྱད་

གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་མི་ལྟར་འཁོད་མིན་སྒྲུབ་ཤེས། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ལོ་དོན་
 འབྲུབ་དང་། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་ནས་སྒྲིལ་མོ་མོས་གསེར་ཐག་རེ་རེ་དང་།
 སྒོ་ག་བརྒྱན་བརྒྱན་སྒྲུབ་རེ་རེ། ཁང་པའི་ཆ་ལོག་འཕུལ་འཁོར་རེ་རེ་བཅས་སྒྲུངས་པ་དེའི་
 སྒྲོར་ལ་དང་བདེན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་བྲིམས་དང་། ལམ་སྲོལ་
 ཡོད་པ། བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་གཞོན་གྱི་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུང་རྒྱ་ག་
 ལ་ཡོད།” ཅེས་པར། ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕན་དུ་ཆེ་བས་སྐུར་གནང་རྒྱ་དང་།
 སྐུ་ཆབ་འཇུགས་གཏན་འཁེལ་ལུགས་གསུངས་པ་མི་བཞིན་གནང་ཡོད་པ་
 ཆང་མས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ལས་དགོས་དབང་གི་རྒྱན་གཡོ་བེར་བ་མ་ཡིན་པ་
 གོང་དུ་བཞིན་བྲིན་པ་ལྟར་དང་། “གལ་སྲིད་རྒྱན་བཤད་མིན་དབང་དུ་བཏང་
 བ་ཡང་། ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕན་དུ་ཆེ་བས་སྐུར་གནང་རྒྱ་དང་། སྐུ་ཆབ་
 དོན་ཁང་འཇུགས་རྒྱ་དེ་བྲིམས་མཐུན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་”
 སྐུ་ཆབ་ཀྱི་ཆོག་ངན་ནམས་ཀྱི་ལན་དུ། བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་
 འཁྲིད་དེ་བོད་མི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྲིད་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྒོ་
 བས་དོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་སྐུ་དབང་ལུལ་བའི་ལོ་གོང་ས་མཆོག་སྐྱོབས་ཆེན་ཨ་
 རིས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་བརྒྱ་དུག་རུའི་ནང་བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་མཆན་ཐོག་ནས་ཆེ་བས་སྐུར་བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་
 ཡོད་པ་མི་བཞིན་གྱིས་ཕན་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་
 མཆན་ཐོག་ནས་ཆེ་བས་སྐུར་གནང་འཆར་ལྟར་ཆེ་བས་སྐུར་བསྐྱུངས་ཡོད།
 དེ་བཞིན་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་འཇུགས་

པདན་དོན་དོན་མེད་པ་ལྟར་།

གནང་མཇུག་ཡོད་པ་བཞིན་ཐེ་ཕན་དུ་ཡང་། ༡༩༩༥ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་ཡལ་པ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱི་རོ་བོའི་ཐོག་ནས་འཇུག་ས་
འཆར་ལྟར་འཇུག་ས་གནང་མཇུག་ཡོད།

གུན་གསལ་ཨ་སྒོར་ལྔ་སྟོང་བཞེས་པའི་ཐད་ལ་ཡང་། བཀའ་སྤྱི་
ཐུན་མོང་ནས་འབྲེལ་བཤད་སྟེན་གནང་བེན་པ་ལྟར་ཀྱི་ཐོག་སྐབས་དེའི་
གནས་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་ས་ནང་སྒྲིང་སྒྲིང་བྱུང་བ་ལྟར། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༣
ཟ࿳་ཟླ་ ༣ རེས་བུ་གསུམ་དེ་བ་དུ་ “བོད་དང་། ཐེ་ཕན་དབར་གནས་
ཚུལ་གོ་རྟོགས་འབྱུང་ཆེད་བཀའ་ཤག་ནས་ཐེ་ཕན་གྱི་གནད་ཡོད་འགོ་བྲིད་
ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་དེ་བསྐྱུན་བོད་དང་ཐེ་ཕན་དབར་འབྲེལ་ལམ་
འོས་འཆམས་སུ་གྱུར་མིན་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། བར་ལམ་
ཐེ་ཕན་སྲིད་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བ་སྟོན་པ་སྐྱེ་ཞབས་” (Dr. Tse-Chi-Chao)
ཅན་ཡལ་པ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇུག་པར་བཅར་ནས་སྙན་སེང་བྱ་དོན་
གཙོ་བོར། ཁོང་གཉིས་སྲིད་འཛིན་གྱི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་རོ་བཅར་ཞུས་ཤིང་།
ད་བར་བོད་ཐེ་དབར་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མ་གྱུར་གྱུང་།
ཟ࿳་འབྱུང་འབྲེལ་བ་གང་ཟབ་དགོས་གཤམ་དང་། ཡལ་པ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཞབས་མོར་འཁོད་ཐབས་ཡོང་བ་མོགས་སྙན་སེང་གནང་
བའི་བཀའ་ལན་སྟོང་དོན། བོད་ཐེ་དབར་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་མ་བྱུང་
བའི་དཀའ་རྒྱུ་ག་ནམས་སེལ་ཐབས་ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་ཆེད་གཉེར་གནང་རྒྱུ་དང་།
དེ་མཆམས་ཡལ་པ་ས་ཡ་སྐབས་མཆོག་ཆེན་པོར་དགོངས་བཞེས་གནང་འཇུག་བཀའ་

ལན་གནང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་ཞབས་ (Dr. Tse-Chi-Chao) ཅན་ཞི་ཡིས་
 བཀའ་ཐོན་ཁྱིམ་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། ཞི་དོན་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་མི་འགྱུར་དོ་
 རྗེ་གཉིས་དོ་མཇུག་གིས་ཡུལ་མཚོག་ལ་སྐྱེན་སེང་ཇི་ཞུས་དང་ཕྱིར་ཕེབས་
 བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞིབ་གནས་ཞུས་པར། ཡུལ་མཚོག་གི་བཀའ་ཕེབས་སྐར་
 རང་འཕྲི་དབར་དཀའ་རྒྱུ་ལོད་པ་ནམས་སྐྱེ་ཆབ་ཆེད་གཉེར་གྱི་ལམ་ནས་
 རིམ་པས་སེལ་ཐབས་བྱུང་ན་དོན་ཕན་ལོད་རྒྱ་གསུངས་པར་ཁོང་གཉིས་ནས་
 གྲུང་དེ་དོན་གང་ལེགས་ལོད་རྒྱུར་གང་མགོ་གས་བཀའ་ལན་འབུལ་འབུས་ཞུས་
 པ་བཅས། དོན་དུ་ཐེ་ཕན་ནང་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ལ་འགྱུར་འགྲོས་ཆེ་ཞིང་།
 མང་གཙོའི་འོས་འདེམས་གྲུང་དེར་རབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་པའི་
 བྱེད་སྒྲོའི་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱེད་བབས་ཀྱིས་མཆོན་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་གང་
 ཅི་ནས་བོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་ལོད་སྲིད་པས་ད་ལམ་
 རྒྱུར་འབྲེལ་ཞུས་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱ་ནི་དུས་
 སྐབས་བཟང་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཆགས་འདུག་སྐབས་སྐྱེ་ཆབ་དུ་བཀའ་ཐོན་ཁྱིམ་
 པ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། སྐྱེ་སྒྲེར་དུང་ཆེ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཞི་དོན་
 དུང་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་བཅས་ཕེབས་གཏན་འཁེལ་ཞིང་། ༡༩༩༡
 ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་ལན་བདེ་འཕྲོར་གསལ་ཉེ་དུས་ཡུལ་མཚོག་སྐབས་
 མགོན་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་མཆོག་མཇུག་འཕྲད་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་ང་
 ཆོས་སྲིད་འཛིན་ལ་སྐྱེན་སེང་ཞུས་པར་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་བ་དང་།
 གཙོ་བོ་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་གདན་ཞུའི་སྒྲོར་ཡིན་གྱིང་། བར་ལམ་རང་འཕྲི་དབར་

པདན་དོན་མཛོེ་ཐག་རི།

བྱུང་པའི་དཀའ་རྒྱ་གསེལ་ཐབས་ཆེད་དེ་ས་ནས་སྐྱེ་ཆབ་ཆེད་གཏོང་གནང་རྒྱ་
དེ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག སྐྱེ་ཆབ་ནམས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ ཆེས་ ༢༥ རེས་ནས་
དང་པོའི་ཆེས་ཤར་ཙམ་ལ་ཐེབས་ཐབས་བྱུང་ན་ལེགས་ཚུལ་བཀའ་ལློན་གྱི་
པ་བརྒྱད་བཅུ་ལན་བྱུང་། དེ་རེས་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་བརྒྱད་པ་བརྒྱད་ཐེ་
ཕན་ནས་ལན་གསལ་འཕྲོར་དོན། ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་ལྷོན་ཆེན་ལས་ཁྲུངས་
སོགས་འཕོ་འགྱུར་གྱིས་ལས་གནས་གཏན་འཁེལ་གཙང་མ་མ་ཐེན་པ་དང་།
ལོ་གསར་པའི་ལས་གསལ་སྐབས་འཁེལ་བཅས་གྱིས་སྐྱེ་ཆབ་ནམ་པ་ཕྱི་ཟླ་ ༡
ཆེས་ཤར་ཙམ་ལ་ཐེབས་ཐབས་བྱུང་ན་ལེགས་ཚུལ་བཅུ་ལན་བྱུང་། ད་ལྟའི་
ཆར་ཐེ་ཕན་གཞུང་ལ་སྒྲར་ཡང་འབྲེལ་མོལ་གྱིས་སྐྱེ་ཆབ་གང་མགྲོགས་འདི་
ནས་ཆེད་གཉེར་གནང་བཞེད་ཡིན། བཀའ་ཤག་ནས་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༢༠
ལ་” ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གསལ་དོན་གནད་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ནམ་
པ་ཆོས་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོ་གནང་རེས་མཐའ་དོན་གྲོས་ཆོད་དུ་ “༡)
ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་ལམ་སྒྲོར་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ལྷོ་རེས་བྱུང་། ༡)
གཞུང་གཉིས་དབར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་མཐུད་བྱུང་བ་དང་སྐྱེ་ཆབ་ཆེད་གཉེར་
གནང་རྒྱ་བཅས་བཀའ་ཤག་གི་མཛད་སྤྱོད་གསལ་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག ༢)
པོད་དང་ཐེ་ཕན་དབར་བར་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་གར་འཛིང་ནམས་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་ལྟ་ཁོངས་རེས་ཤིག་.....ཞེས་བཞག་ཡོད།

སྐྱེ་ཆབ་ཐེབས་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྒྲོར་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྐོང་སྒོང་
བྱུང་བ་ལྟར་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ནེས་བྱ་གསར་དེ་བ་དུ་ “ . . . ཆོགས་

ཐེ་ཕན་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་སྟུང་ལུ་སོ་གངས་རིང་ཡོད་ས་
 ས་ཡསྟུབས་མགོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་ཞུ་མ་བྱུང་བ་སེམས་
 འགྲོད་དང་སྒྲོ་ཕམ་ཡོད་ལུགས་དང་། ཡོད་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་
 གུས་བཀུར་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་བཞེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕན་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བྱུང་ཆེ་
 དགའ་བསྟུ་ཞུ་བྱུ་དང་། ཐེ་ཕན་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ནང་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ད་ཕྱིན་བོད་མི་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ནས་ས་ཡོད་ས་
 ཡསྟུབས་མགོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བཟུང་བྱ་བྱུ་དང་།
 གཞན་ཡང་དོན་གནད་དེ་དག་སྒྲོར་བསྐྱར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་
 བསྟུར་གནང་བྱུ་ཡིན་གནས་བཅས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིད་འཛིན་ནས་ཡོད་ས་
 ས་མཆོག་ལ་འབྲུལ་རྟེན་ཕྱེབས་འཁོར་དང་། ཡུལ་ཐོན་ (Computer)
 ཆ་ཆང་འབྲུལ་བསྐྱར་དང་། གནམ་ཐང་དུ་སྐྱུ་ཆབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེབས་གྲོན་ཨ་
 སྒོར་ལྔ་སྟོང་ལྷན་གྱིས་ཕུལ་འདུག་པ་དེ་དག་ད་ལམ་འབྲེལ་བ་གནང་མུས་
 ལ་བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲོག་མ་གནང་ན་སྟུང་པ་དང་། རིམ་བཞིན་སྐྱུ་ཆབ་དོན་གཙོད་
 ཁང་འཛུགས་ཐབས་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 གནོད་སྐྱོན་གྱི་ལས་འགུལ་མཆམས་འཛོག་ཡོང་ཐབས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འབྲེལ་
 བ་དང་བཀའ་མིལ་གནང་བཞེད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་” ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་
 ཐེ་ཕན་དུ་ཕྱེབས་དགོས་ཆེན་དང་། ཐེངས་གཉིས་ཕྱེབས་དགོས་བྱུང་དོན།
 འབྲུལ་རྟེན་དང་གུན་གསལ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་བྱུ་ཆེད་མང་ཚོགས་
 ཀྱིས་མཁྱེན་པ་བཟོས་ཟིན་ཡོད་ཅིང་། བྱུང་འབྲས་ནི་ཆང་མའི་མཐོང་ཆོས་

སུ་མངའ་བཞིན་པ་འདི་རེད།

བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་གསེར་ཐག་དང་། མེག་བརྒྱན་བརྒྱན་གྱི་མཉམ་
ཆ་མེག་འབྲུལ་འཁོར་བྲངས་པའི་སྐོར་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱན་གཏམ་སྟེ། གསེར་
ཐག་བྲངས་ཡོད་ཆེ་སྟེ་ལ་མ་གོན་པར་འཛིན་དོན་ཅི། ཁྲུངས་སྟེལ་གང་ཡང་
མེད་པའི་གཏམ་འཆལ་འདི་འདྲ་སྟེལ་བར་སྟོང་པོ་ཅི།

ཡང་ཤོག་གྲངས་ ༥༥ ནས་སུ་མཐུད་བརྗོད་གསལ། ཁྱེད་ནམ་པས་བཀའ་
མོལ་ལྷག་ཞུས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་འདུག་རུང་དོན་གྱི་དོན་ཁྱོད་པའི་བཀའ་མོལ་ལྷག་
པོ་མ་གསུངས་ཏེ་ཅ་བྱ་དུས་སྟེ་དང་། ཤིང་བྱ་དུས་ཐོ་ར་ཁྱེད་བརྒྱར་ལས་མེད་ཅང་།
བསྐྱོང་མཐིལ་ཕྱིན་ཡོང་བཅས་མི་འདུག་ བསྐྱོང་མཐིལ་ཕྱིན་ཞུས་ཀྱང་གསུངས་པ་
དེ་དངོས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དང་དེ་འདྲར་བརྟེན་ནས་ང་ཆོས་ཞོར་འབྲུལ་ངོས་
ལེན་བྱ་བཅས་མེད་ལ། སྐོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་བྱ་ཡང་བྱར་ཅམ་བཏོན་དགོས་དོན་མེད།
ཁྱེད་ནམས་པར་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་གསུངས་ཏེ་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་མ་ཞུས་ན་བཀའ་ཆོག་ས་
བྱགས་པམ་གནང་སྟེད་པ་ལས་དེ་མིན་ཁྱེད་ནམ་པའི་བྱགས་པམ་དེ་ལྟ་སྐང་ཅ་གཏོར་མི་
བྱུང་པའི་བཟོ་ལྷ་གཞིགས་པའི་བྱགས་པམ་ལོས་ཡིན། ཁྱེད་ནམ་པས་མི་དགའ་བྲག་དོག་
གི་ང་རྒྱལ་དུག་པོས་རང་གཞན་གཉིས་ཕྱིར་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
དོན་དོན་གྱི་དུས་ན་གྲོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་། ལོ་ངོ་ས་ལྔ་བྱུངས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྟོན་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་ཁྱེད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱལ་སྐོར་ཞུ་
བྱ་ཞེས། རྒྱ་ནག་གོ་མིང་ཏང་སྟོན་གཞུང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་དོན་གྱི་ཅ་དོན་དང་།
བོད་མིའི་བདེ་སྐྱིད་མཐའ་དག་དོན་དེ་ལ་བྱུག་ཡོད་པ་ལས་རང་བཙན་ཟེར་བ་བྱར་དུ་མི་

པདེན་དོན་ནི་མེད་པ་གཤིན།

འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད། འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱལ་དང་། ཁམས་སྒོ་བྱང་བཅས་དབྱེ་བ་ལྟེན་པའི་
པོད་རང་སྒྲིང་རྒྱུང་ས་ཟེར་བ་དེར་པོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡོང་ས་མཆོག་
ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་རེད། སི་ཏར་སི་ཐུག་གི་གསུང་བཤད་ནང་།
པོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་གོ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བདག་རྒྱ་ནག་གིས་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། པོད་དེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་གོ་མི་ཐུབ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་དེ་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་དབུ་བྲིད་དེ་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་རྩ་དོན་ཡིན།
དེ་ལ་འབྲུར་བ་མེད་ཅིང་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མིན། བྲེད་ནམ་པར་སྐྱེ་
ཡོན་དང་། ཆེ་ཉམས་གཞི་བཞིན་ཡོད་སྐྱང་གིས་དམིགས་ཡུལ་འདྲ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་རུང་།
དེ་ལ་པོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་ཁས་ལེན་གྱི་མ་རེད། འབས་བྱོམ་ཤེས་པའི་སྒྲོས་གར་ལྟ་
དྲག་པའི་འཁྲབ་སྟོན་ཞིག་རེད། བྲེད་ནམ་པའི་ཕྱག་ལས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྟོགས་
ཉན་འགལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་དྲག་སྐབས་ང་ཚོས་གཅིག་ན་རྒྱ་སྐང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་དང་། གཉིས་ན་གྲོས་གཞི་བཏོན་མཁན་ཁམས་གར་བྱང་གི་མི་ད་ལྟ་བྲེད་ནམ་པས་
འབད་ཚུད་བྱེད་པའི་པོད་རང་སྒྲིང་རྒྱུང་ས་ཟེར་བ་དེའི་ཁོངས་མི་ཐེ་བའི་མི་ངོ་སྟེར་གྱི་
ངོས་ནས་རང་འགན་འཁུར་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་པོད་ཀྱི་ས་སྡེ་དུ་མ་བྱུར་མི་འགོ་བ་དང་།
ཡང་སྒོ་ས་སྐྱ་ཡོང་ས་མཆོག་དང་ཆབ་སྲིད་ཡ་བྲལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒོ་
བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོང་ས་མཆོག་གིས་འཆོ་མེད་
ཞི་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གཅིག་རྒྱ་མི་དམར་པོས་ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་

ཡགོང་ས་མཆོག་པོད་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་རོས་འཛིན་མ་བྱས་པར།
 དེར་བོད་དེ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཤོར་བ་དང་གཉིས་ལས། རྒྱ་བོད་མི་རོ་
 གདོང་ཐུག་ཐོག་ང་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་པོད་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་བྲིམས་
 མཐུན་རོས་འཛིན་དགོས་པའི་བཞུད་ཆོག་རྒྱ་མཆོན་མཐའ་ནན་མི་བཞུད་པ་ག་ལ་སྤྱིད།
 རྒྱ་དམར་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྲིམས་མཐུན་རོས་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་རོས་འཛིན་བྱས་ན་བྱེད་མི་ཆོག་ཟེར་ཐབས་ཡོད་དམ། ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་ཡིན་མིན་བྱིད་ནམ་པར་འབྲེལ་བ་གད་གཞན་
 ཞིག་གསུང་རྒྱ་ཡོད་དམ། བོད་མཐའ་དབུས་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ནི་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐུ་དབང་ཡོད་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད།
 དེར་བཞེན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་རྒྱ་ནག་པོས་བྲིམས་མཐུན་གྱིས་སྐུ་དབང་ཡོད་པའི་རོས་
 འཛིན་ཁུས་པར་བྱེད་ནམ་པ་སྒོ་ཡམ་དགོས་དོན་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ཅན་
 གྱིས་ཐེ་ཅན་ནས་གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཛོག་བྱུང་པ་བྱུང་ཡོད་ན།
 བྱིད་ནམ་པས་ཡར་ཆེར་ཕྱག་འཆའ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་དུས་ཡགོང་ས་མཆོག་
 བོད་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་རོས་འཛིན་ཁུས་པ་ཡིན་སྐབས་ཐེ་ཅན་དུ་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ཐེབས་པའི་ཐེབས་སྒྲིག་ཞུ་དགོས་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། སྐུ་ཆབ་ཀྱང་དེ་
 མཚུངས་ཐོག་ལས་སྐྱ་པོར་འཇུགས་བྱུང་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུ་པོར་ནམ་པས་མ་འཛིན་པ་
 དེར་ཆོས་བྱས་པ་ཡིན་ཅང་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གིས་ཁ་ལོ་ལོག་སྐྱར་གྱིས་རྩོག་ཏུ་བགད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། དང་པོ་གོང་དུ་ཞིབ་ཅུམ་བཞུད་ཟེན་པ་བཞིན་བཀའ་སྤྱི་

བདེན་ནོན་ཏེ་མེད་པ་ཤིག་ཡིན།

གཉིས་ནས་དུས་ཡུན་ཚུ་ཆོད་བཞི་ཙམ་རིང་གོས་མཐུན་དེ་བཞིན་ནོར་ཆབས་
ཆེན་པོ་ཡིན་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུ་མཆན་ཞིབ་བརྗོད་དང་། བྱེད་ཆོས་ནོར་འབྲུལ་
མེད་ལུགས་དང་པོད་གཞུང་གིས་པོད་ཡུལ་དུ་མ་བུར་གཏོང་བྱེད་མྱུ་
བཟུང་ལུགས་སོགས་བརྗོད་རེས་བྱས་པ་འདི་དག་བཀའ་མོལ་རྩལ་ཞུས་མིན་
ན་ཅི་རེད། ནོར་ལུགས་ནོར་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུ་མཆན་ཞིབ་པ་ཕྱ་བཟངས་པར་བྱེད་
ཆོས་ནོར་མེད་པའི་དག་སྐྱེལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ནོར་མེད་ཅེས་སྐྱ་མཐུད་མཁྱེད་གས་
འཛིན་བྱས་ཐོག་པོད་གཞུང་ལ་གཞི་མེད་སྒྲིན་འཇུགས་བྱས་པ་ཁག་ལའང་
བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ནས་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་ཞིབ་པར་གནང་ཡང་།
ད་དུང་ཚུ་མཆན་མེད་པའི་ཨུ་ཚུགས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་བརྟེན་མཐར་ཆུ་
ཆེད་མདོ་སྟོད་མང་ཆོགས་ལ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱིས་དེ་བ་འདི་ཚུའི་འཆར་
གཞི་བཏོན་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱང་མོས་མཐུན་བྱས་པ་དེ་བཅོ་སྟོང་མཐེལ་ཕྱིན་
མིན་ན་གང་རེད། ཚུ་སྤང་སྤྱིག་འཇུགས་གཙང་མ་དང་དམིགས་ཡུལ་གཞི་
བཟུང་གཟེ་བརྗོད་ལྟར་པའི་ངང་སྐྱ་མཐུད་གནས་ཐབས་སྐྱོར་འཛོལ་ཆབས་
ཆེན་བྱེད་པོ་ནམས་བཟང་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
འདི་བསམ་ཤེས་ན་ཚུ་སྤང་ཆོགས་ཚུད་ཚུན་གནས་ཡོང་ཐབས་ལས་རྩ་གཏོར་
གཏོང་ཐབས་ཅི་ལ་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་ཆོས་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་ “ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་
གསུངས་ཏེ་ང་ཆོས་ཁས་ལེན་མ་ཞུས་ན་བཀའ་ཆོགས་ཐུགས་པམ་གནང་སྟེད་”
ཅེས་དྲ་ལམ་བཀའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ན་ཁས་ལེན་ཞུ་ཅིས་ཡོད་

བདེན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།

མགོ་ཆེངས་སུ། རང་དབང་དམངས་གཙོས་ཀྱི་ནག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་ལྷ་
བའི་འོག་ལ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆོན་གསུམ་དེ་
བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

པོད་ཀྱི་ལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་བབ་ནས་སྒྲོས་ཅི། རྒྱ་བཞི་སྒྲུབ་དུག་སྒྲིག་
འཇུགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་ནས་ཀྱང་། གྲོས་མཐུན་དེའི་འགོ་བརྗོད་དམ་འོ་
སྒྲོད་ནང་གི་ “པོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོག་པ་” ཟེར་བའི་གཅིག་པུ་ཁས་
ལེན་བྱས་པ་དེས་གཞོད་སྒྲོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་ནག་པར་ཀྱི་ཕྱོགས་
ནས་ཀྱི་ནག་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་མང་བའི་ཀྱི་ལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ལ།
དེའི་ནང་གི་གཅིག་ནི་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ཆེ་བའི་པོད་རིགས་སྤྱན་
རྒྱུ་ཆོག་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་པོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཤིང་ཤིང་བྱེད་པའི་སྤྱིད་
བྱས་གསོན་པོ་དེ་རེད། དེ་པོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་ཁས་ལེན་གྱི་རེད་དམ།
ཁྱེད་ཆོག་གཙོ་ཆོག་གཙོ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་བཀའ་ཆོག་ལ་ཞུས་གསལ་ལྟར་
པོད་གཞུང་གིས་འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱབ་དབྱེ་བའི་སྤྱིད་བྱས་ཡོད་སྟབས་ང་ཆོ་རྒྱུ་
པའི་ཐོག་ལངས་ཆེད་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་མཐུ་མེད་བྱུང་ཟེར་བའི་ལྷ་ར་ཡིག་
ཆ་དེའི་ནང་ “མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུབ་དུག་བསྟན་སྤྱང་དང་གྲངས་དམག་གི་
སྒྲིག་འཇུགས་” ཞེས་བཀོད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་མ་བཀོད་པར་ “པོད་རིགས་
སྤྱན་རྒྱུ་ཆོག་པ་” ཞེས་བཀོད་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན། རྒྱ་ཁྱི་གུ་ཐང་དུ་
བཅུགས་པའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུབ་དུག་བསྟན་སྤྱང་དང་གྲངས་དམག་སྒྲུབ་
འདི་སྒྲིག་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཆོག་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།

གྲུ་མ་གཞི་གྲུ་མ་ཆོད་དངོས་གཞིར། ཁྱེད་དབང་དམངས་གཙོས་ཀྱི་
 རྒྱ་གཞི་གཞི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བའི་འོག་ལ་བོད་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་
 ལ་འགན་བསྐྱུང་བྱ་རྒྱུ། ཞེས་གསལ་བ་འདིའི་དོན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་ཆ་གསལ་བེད་
 བཞིན་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ནས་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་ཐེ་ཕན་མཆོ་སྤྱིར་དང་།
 མཆོ་སྤྱིར་གནས་པའི་བོད་ཐེ་བའི་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་རང་
 དབང་དམངས་གཙོའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལམ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་ཡོང་
 སྤྱོད་པ་སྐབས་དེའི་ལྷ་བའམ། རིང་ལུགས་སམ། སྤྱིག་ཁྱིམ་སོགས་བོད་ལ་
 རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདོན་དག་སྤྱོད་དང་། མོ་རྒྱལ་པ། སྤྱོད་པ་
 ལྷ་ལམ་པ། ལྷ་ལྷ་གསལ་མཆོད། གསལ་པོའི་ཆང་ས། གསལ་པོའི་རྩེ་ས་འདུག
 གཞས་དང་འབས་པོ། སྤྱོད་པ་གཏོང་བ། དུས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཕྱི་སོགས་རང་
 ལུགས་ལྷ་རྒྱུད་ཆོག་པ་དང་། རྒྱ་ཆས་ཀྱི་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་བོད་
 ཆས་ཀྱི་ཆོག་པ། སོ་སོ་ཆང་མར་མགོ་སྤྱོད་འདེག་མི་དགོས་དང་།
 རྒྱ་ཆ་བཅག་གཏོར་ཕྱོད་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལྷ་རྒྱུད་གསལ་གྱི་ཕྱོད་
 ཆོག་པ་ཅམ་ཞིག་རེད། ད་དུང་དེའི་ཐོག་ཁྱོད་ཆོས་ཐེར་བ་ལྷ་རྒྱུད་ལྷ་སྤྱོད་
 གྲུ་མ་བཟའ་མི་དགོས་པར་རྩམ་པ་ལག་པས་བསྐྱོས་ཏེ་བཟའ་བའི་རང་ལུགས་
 རང་སྤྱོད་ཅམ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ན་གོ་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་
 ལུགས་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་གཞི་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་ཁབ་
 དེའི་སྤྱིག་ཁྱིམ་སམ་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་འོག་སྤྱོད་དགོས་པ་བཟོས་ཡོད།

དེར་དུ་ས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་པ་ཅས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་དུ་འབད་
 པ་མཉམ་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ཡང་གཞི་རྩ་གོང་པ་ཞིན་ཐོག
 རྒྱ་པོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མཐུན་ལམ་གྱི་ལྷ་པོའི་འོག་ལ་ཞེས་པ་ནི་
 རྒྱ་པོད་ཁ་བྱལ་ཐབས་མེད་པ་ཟེར་བ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ནག་པར་ཤོད་པ་དེ་བསྐྱར་
 རྫོས་བྱས་པ་ཅམ་ལས་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། དཔལ་འབྱོར། དེར་དུ་ས་
 ཀྱི་ཤེས་ཡིན་སོགས་པོད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་ནམས་པོད་མི་རང་
 གིས་འགན་ཁུར་དེ་རང་ཡུལ་རང་གིས་སྤྱོད་པའི་སྒོར་གང་ཡང་མ་བཞོད་པར།
 རྒྱ་པོད་འབད་པ་མཉམ་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ནས་རྒྱ་མི་དཔོན་པོ་དང་པོད་པ་
 བཟ་གཡོག་གི་གནས་སུ་བཞག་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ནི་བཅན་པོལ་པོད་མིའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་དང་། གྲོས་ཆོག་ས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད། རྒྱ་སྐད་གི་སྒྲིག་གཞི་བཅས་
 དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རང་བྱས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་
 སར་བཞག ད་དུང་རྒྱ་སྐད་རྩ་གཏོར་གཏོང་མི་བྱལ་པར་བྱགས་སམ་ཟེར་བ་
 དང་། མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གི་ང་རྒྱལ་དྲག་པོས་རང་གཞན་གཉིས་ཡུང་བྱས་པ་
 ཟེར་བ་སོགས་ཆོག་ངན་གྱིས་ཁེངས་པའི་དེབ་མང་པོ་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས་ཀྱང་།
 ནོར་འབྲུལ་ནི་ནོར་འབྲུལ་རང་ཡིན་པས་དག་སེལ་བྱེད་མི་བྱལ། ཁྱེད་ཆོས་
 ངན་བྱས་ངོ་ཁྱེར་གྱིས་གྲོས་གཞི་དོན་ཆཅན་གསུམ་གྱི་ནང་། ལ་གོང་ས་ལསྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོད་ཆོས་སྤྱད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབུ་འབྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་
 དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས། རྒྱ་ནག་གི་མིན་ཏང་སྤྱད་གཞུང་གིས་ཁས་ཁུངས་པ་
 དེ་པོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་། པོད་མིའི་བདེ་སྦྱིད་མཐའ་དག་དོན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་

པེན་དོན་རྩི་ཐག་རེ།

པ་ལས་རང་བཅན་ཟེར་བ་བྱུང་དུ་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད། ཅས་ཟེར་བ་ནི།
པོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཁས་ཐུངས་པ་དང་། པོད་མིའི་བདེ་སྲིད་མཐའ་དག་གོ་མིང་
ཏང་གཞུང་གི་བྱ་གསལ་མེ་བཀྱིན་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བོད་མི་སྲིད་རང་
ལྟ་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཐ་དད་པའི་བཞུགས་ཆོག་འདི་ས་བྱིད་ཆོས་ལུག་མགོ་བསྟན་
ནས་བྱི་ག་འཆོང་པའི་ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་པའི་བྱ་སྲིད་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཡུ་རོ་བ་གྲོས་ཆོག་ས་སུ་སྦུལ་བའི་གསུང་
བཤད་ནང་། རྒྱལ་སྤྱང་དང་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
དཔལ་འཕྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་དག་ཆང་མ་བོད་མི་(ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚུད་
ཡོད་)རང་གིས་འཛིན་སྲྀང་འདྲུ་འགོད་བྱ་རྒྱ་གསལ་ཡོད། ཡང་། འབྲི་ཁུ་ཤར་
རུབ་དང་། ཁམས་རྩོད་བྱང་དུ་དབྱེ་བའི་བོད་རང་སྲྀང་རྩོད་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་
བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡུལ་ས་མཆོག་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཟེར་བ་
གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། “སི་ཏར་སི་སྲག་གི་གསུང་བཤད་ནང་།
བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་ཡུལ་ས་མཆོག་ཡིན་པ་གོ་མི་བྱུང་པ་
མ་ཟད། སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བདག་རྒྱ་ནག་གིས་བྱ་རྒྱ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། བོད་དེ་
ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་གོ་མི་བྱུང་།”ཅས་ཟེར་བ་ནི་ཡོངས་
སུ་ཉམ་བཤད་རེད། འབྲི་ཁུ་ཤར་རུབ་དང་། ཁམས་རྩོད་བྱང་དུ་བའི་སྲིད་
བྱུས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཡིན་པ་ལས་བོད་
གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་མིན་པ་བྱིད་ཆོད་དང་བཅས་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན།
བྱིད་ཆོའི་དོན་ཆོན་གསུམ་པོའི་འགོ་བཞུགས་དེ་མགོ་ཆེངས་བཅས་པའི་འགལ་

འཛོལ་མི་ཡོད་ཀྱིང་དུ་མཐུབ་སྟོན་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད་ལ་ཡིག་ཆ་དེ་ནི་བོད་
 རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སམ་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་མིང་རྟགས་
 བཀོད་ཡོད། སི་ཏ་སི་ལྷག་གི་གསུང་བཤད་ནང་ཅུ་བའི་བོད་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།

ལར་ནས་གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ལ་འཛོན་པའི་སྲིད་བྱས་
 དེ་ད་རེས་ཁྱེད་ཆོ་ལོ་ཁོད་དྲགས་ནས་གསར་དུ་གྲོས་ཆོད་བྱུང་བཞིག་ཡིན་
 པ་དང་། སྤྱི་ལོ་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་མ་འཛོན་པཞིག་ཁྱེད་
 ཆོས་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་གཅེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛོན་ལང་
 ཐབས་སྤྱད་ཀྱི་དེ་འདྲ་གནང་གི་མ་རེད། གལ་ཏེ་གནང་ན་བཀའ་སྲིད་གཅིས་
 ནས་ཁས་ལེན་ཞུ་གི་མ་རེད། དཔེར་ན་ ༡༩༥༥ ལོར་ཅང་མེ་རྩིས་བོད་
 ལ་ཐོག་མར་ཆད་མཐོའི་རང་སྤྱོད་དང་། དེ་ནས་འབྱུང་འབྱུར་ཕྱི་སོག་
 ལ་སྤྱད་པ་བཞིན་རང་བཅན་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཤད་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ལོ་ལོ་ས་ལ་སྤྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་།
 བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སེར་འཁོད་མ་ཐག་ཐེ་ཤན་
 གོ་མིན་ཏང་གི་འགོ་གཙོ་ཅང་ཅེ་རྩི་ནས་རྒྱ་འཕྲིན་བརྒྱུད་ངའི་བོད་རིགས་
 སྤྱན་རླུ་ཆོ་གོ་མིན་ཏང་དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བྱ་རྒྱ་ཞེས་དང་།
 བོད་རིགས་སྤྱན་རླུ་ཆོར་གོ་མིན་ཏང་ནས་རོགས་རམ་སྲུ་མཐུད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་
 ལུགས་གཏམ་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐམ་ས་ཆེན་པོ་བཅེངས་འགྲོལ་
 ཐོབ་མེས་བོད་ལ་རང་ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་

བདེན་དོན་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་པ།

བསྐྱུགས་ནན་བསྐྱུང་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤོད་གཞུང་ནས་དགའ་བསུ་བྱས་མེད།
 དེ་ཡང་མགོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥།༡༥ ཉིན་བཀའ་སྤྱི་གནིས་ལ་
 ལྷུ་ལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད་བྱས་ནང་། དེ་རིང་འཛོམས་སྡོག་འདིར་གོ་མིན་ཏང་གི་སྒྲིབ་
 ལ་གཅིག་བཤད་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། ཚུ་བའི་ལྷ་བརྒྱུང་དགུ་ལོའི་གནས་
 ལྷུ་ལ་བྱུང་ཆེས་ཤོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་ཅང་གིས་གསུང་བཤད་གཅིག་གནང་བའི་ནང་།
 ཕྱིན་ཆད་སྐུམ་ས་ཆེན་པོ་བཅིངས་བཀོལ་བཏང་ཆར་བའི་ཆེས་ལ་ཤོད་མིར་
 རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་འཛམ་སྐྱིང་རྒྱལ་ཆོགས་ནང་ཤོད་དོན་སྐྱེང་ལངས་བྱས་པའི་སྐབས་
 ལ་ཡང་ཤོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་གང་ཞིག་ལ་རྩ་བ་ཤོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་
 གནོད་གས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་རྩ་བའི་སྤྲོད་
 བྱས་སམ། བསམ་ལྷུ་ལ་སྒྲིབ་ད་པན་ཆར་ཁ་ཤས་སྐད་ཆ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར།
 ང་ཆོས་བདེན་པའི་དོན་དག་གཅིག་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གནོད་ས་
 ང་ཆོས་རིང་ལུགས་གཅིག་ལ་དགའ་བ་དང་། གཅིག་ལ་མ་དགའ་བ་ལྷ་བྱ་
 དངུལ་དང་དངོས་པོའི་ཆེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལས་ཀ་མིན་ཞེས་འབྲེལ་བཤད་
 ལྷ་ཆེས་བྱས་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་བསམ་ལྷུ་ལ་དང་། ལངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་
 བྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས། ཞེས་དང་། ཡང་ཐེ་ཕན་གཞུང་གི་ལས་
 འགན་མེད་པའི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤོད་རང་བཅན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་།
 སེམས་འཁྲུང་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྱོད་ཀྱིས་འགའ་ཤས་ནས་བསྟན་འདུག་ཀྱང་།
 གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཤོད་རྒྱ་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་བསམ་

ཚུལ་མཐུགས་བཟུང་སྟེ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག ང་ཚོས་གདོང་དང་གདོང་
བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ང་ཚོས་
གསལ་པོ་ཞེས་སྟབས་ད་ཆ་ཐེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་དོན་མི་འདུག་
པས་སྐབས་གཅིག་སྟོན་མ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མཆམས་འཛོག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོད་གཞུང་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རོལ་པ་གནང་
ཡོད་པ་ལས་མ་འཛོན་པ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཅི་ལ་ཡིན།

འོན་དེ་སྟེ་སྟེང་ཚོའི་གྲོས་མཐུན་ནང་འཁོད་པའི་བརྗོད་ཚིག་དང་
ཅང་གི་སྐད་ཆ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟུང་ན། བྱེད་ཚོའི་གྲོས་མཐུན་ནང་རང་
དབང་དམངས་གཙོས་ཏུ་ནག་གཅིག་སྒྲིལ་སྐབས་ཟེར་བ་དང་། ཅང་གིས་
སྐམ་ས་ཆེན་པོ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཟེར་བ་གཉིས་དུས་བསྟན་གྱི་ཤོད་
སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་དོན་ལ་བྱུང་པར་མ་མཐོང་། ལྷག་པར་རང་
ལུགས་རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་ནི་རང་ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་ལས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གནས་བབས་དམའ་བས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་།
པོད་གཞུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་སྟོན་བྱས་དང་བྱུང་འགལ་བྱེད་མཁན་ཕ་རོལ་
པོའི་ཆབ་བྱེད་དཔལ་པོ་ནང་ནས་ཐོན་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་ཕམ་དང་།
བཀའ་བྱི་གཉིས་སྟོ་ཕམ་བྱུང་བས་མ་ཆད། ཚུལ་གསུམ་པོད་མི་བསམ་ཡོད་
ཡོངས་རྫོགས་སྟོ་ཕམ་བྱུང་ཡོད།

“བཀའ་བྱི་སྟོ་ཕམ་བཞི་པའི་སྟོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཟེར་བའི་འགོ་
བརྗོད་འོག་བཀའ་བྱི་ཐུན་མོང་ནས། དེར་བརྟེན་ཆབས་ཆེད་ཡིག་ཆ་དེ་དག་

བདེན་ནོན་པོ་ལྟེན་པའི་བླ་མ་།

ཡ་རོལ་པོས་བཅུད་སྤྱོད་ལོག་པར་མི་གཏོང་ཆེད་བཅི་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐབས་
ལམ་གཞན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི། མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
བསྟུ་རུབ་ཀྱིས་མང་མོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་བཞུ་རྒྱ་དེ་རང་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལ་མཛད་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་པོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕན་ན་དེ་
ག་གནང་རྒྱུ་རང་ཆོར་དགག་ཆ་མེད་ཅེས་མོས་མཐུན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་མང་ཆོག་ས་ལ་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་བའི་
ལས་རིམ་དེ་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐབས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱ་སྒྲིབ་སྒྱིག་འཇུག་ས་ཅ་གཏོར་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྲལ་གཏོར་
རྒྱུ་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་འབྲིག་བཤད་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་གནས་ཚུལ་རི་སྟེན་ཅིག་ཁྲབ་སྟེ་ལ་གནང་འདུག་པ་སྟོ་ཕམ་བྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་འདེབས་སུ། དངོས་འབྲེལ་ཆབས་ཆེད་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད་
དགོངས་ཀྱི་ཡོད་ཆོ། རང་ཆོར་དོ་བདག་ཆོས་སྐབས་དེ་རང་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་དོན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་བྲིམས་མཐུན་ཆོད་ལྟན་ཞིག་ཡིན་ལྟེན་
འུར་དགོག་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་བྱེད་རྣམ་པས་ཆེན་པོ་བཟོས་ནས་བཅོན་པོལ་གཞུང་གི་
དབང་ཆ་སོ་སོའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བཅོན་བྱུགས་ཀྱིས་ ༡༩ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡
ལ་བཀའ་ཆོག་སྟུན་མོང་གིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་མིང་བཅུད་སྤྱོད་དང་བཅས་བཅོན་
བསྐྱགས་མཛད་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་འགལ་བ་ཅམ་མ་ཟད། པོད་མི་ནང་ཁྲལ་ཕུ་
དགོག་མདའ་དགོག་ཕན་རྒྱུན་དོན་མེད་ངོ་ཚོ་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་རེས་ཀྱི་མཁོན་འཛིན་བྱུང་།

བདེན་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤིག་ཡིན།

ཞེས་པ་དེ་མིང་ཅམ་ལས། དོན་དུ་གྲོས་མཐུན་ཅིས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་
དང་ཆ་རྒྱུན་ཆང་མེད། དོན་མིང་ཁྱེད་ནམ་པས་ཞོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་དང་།
ཁྱེད་སྒྲིག་འདུགས་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་མེད་ཅེས་ལུ་ཁྱེད་གསུངས་མཐུན་སྒྲིལ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆབས་ཆེའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་པ་རོལ་པོས་མེད་སྟོང་ལོག་
པར་མི་གཏོང་ཆེད་ཅིས་མེད་བཟོ་རྒྱུ་འི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི།
མདོ་སྟོང་མང་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་རུ་བ་ཀྱིས་མང་མོས་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཡོད་མེད་གཞིགས་རྒྱུ་ལས་མེད་སྟབས། དེ་སྟེར་གནང་གི་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་
ལ་ཁྱེད་ནམ་པས་དགག་ཆ་མེད་ཅེས་ཁ་སྟོབས་མཐོན་པོས་ཞུས་པ་ཡིན་སྟབས་
དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་རུ་བ་གནང་རྒྱུ་འི་ལས་རིམ་མ་སྟེལ་ཀྱི་མེད་ཆགས་པ་དང་།
འུར་སྟོག་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་མི་
ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཆོས་བཟོས་པ་རེད།

བཀའ་སླུ་གཉིས་ནས་སྟག་བསམ་ནམ་དག་གི་ཐོག་ནས་མདོ་སྟོང་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་མང་མོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཞིགས་པ་ལས།
སོ་སོའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་ཐོག་དུ་སྟེ་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་མཆན་མེད་
སྟོང་གཏོང་གནང་མི་དགོས་པ་ཞིག་མེད་སྟོང་གནང་སྟེ་བཅན་གྲགས་
བཅན་བསྐྱགས་རྒྱལ་སྟེའི་བྲིམས་དང་འགལ་བ་གང་ཡང་གནང་མེད་ལ།
པ་རོལ་པོས་མེད་སྟོང་ལོག་པར་གཏོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ནི་དེ་བས་གང་ནས་ཡོད།
ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྐྱགས་དེ་ལ་པོད་མི་མང་སྟེ་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་
ཐོན་ཆང་མས་ཀར་ཀོར་གང་ཡང་མེད་པར་མོས་མཐུན་གཙང་མ་ཞུས་ཡོད།

མདོ་སྟོང་གྱི་ཆེད་མི་མང་གིས་མང་མོས་བྱ་བ་སྦྱོར་ཡོད་མེད་གཞིགས་པར་ཤོད་
 མི་ནང་ཁུལ་ལྷན་པོ་མང་པོ་དེ་དག་དང་། ཡན་ཚུན་དོན་མེད་འཁོན་འཛིན་དོ་
 སྐྱེལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ན་
 དེའི་འབྱུང་ཙུང་ཆོའི་བྱེད་ལས་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་དེའི་འགན་ཡང་བྱེད་རང་
 ཆོས་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན།

མུ་མཐུད་བརྗོད་གསལ་དུ། “དེ་བཞིན་མདོ་སྟོང་མང་ཆོག་སྤྱི་མང་མོས་
 བྱ་བ་སྦྱོར་ཡོད་མེད་བཟུ་གྱི་དེ་རང་རེད་ཟེར་བ་དེས་མདོ་སྟོང་མང་ཆོག་སྤྱི་མང་མོས་
 ཡོད་ཆེས་མེད་པའི་ནམ་པ་གསལ་པོར་མངོན་ཅིང་། ཡོད་ཆེས་ཡོད་ན་དགོངས་སྡུལ་བསྡུ་
 རུབ་ཅིང་ཕྱིར་བྱེད། དཔེར་ན། ༡༩ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡ འཁོད་སྤྱི་གཞི་བསྡུ་ལེན་གནང་
 བའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་། ཅི་སྟེ་གོང་གསལ་ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་དགོངས་སྡུལ་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་ན་བཅན་ཤོལ་གཞུང་གི་ཆ་བསྟེན་གྱི་འཛིན་སྟོན་གསལ་དང་།
 དགོངས་པ་བཞེས་སྟོན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་འོས་གནང་བ་དེ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་བཅས་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་གོ་དོན་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆ་དང་ཉེན་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། སྟོན་སྟེ་
 གཅིག་ནས་མདོ་སྟོང་གི་མི་མང་ནམས་ཤོད་ཀྱལ་ཁབ་གྱི་མངའ་འབངས་ཡིན་ཤིང་གཞི་གཞི་
 གི་དགོངས་སྡུལ་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་སྟེ་གཞན་ཞིག་ནི་བྱེད་ནམ་པའི་
 དགོངས་སྡུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ཕྱིན། བྱེད་ནམ་པས་འབྲི་བྱེད་ཀྱང་ལྟ་བུ་དེ་
 འབྲེད་ཀྱིས་ཤོད་གཞུང་གིས་སྦྱོ་འབྲས་ཡོད་པ་ཆང་མར་ཡོད་ཆེས་མེད་པའི་དོ་སྐྱེལ་དང་།
 སྦྱོ་འབྲས་ཀྱི་འོས་གཞིར་ཡོང་བཞིན་པའི་མི་ནམས་ལ་དོ་སྐྱེལ། བཀའ་བློན་ཁྲི་ལྷན་འདུ་
 ཆེན་ཐུབ་བསྟན་གྱིས་གཙོས་ནན་རབས་སེར་སྐྱ་མང་པོར་དོ་སྐྱེལ། དེ་བཞིན་ལྟ་སྐོང་

བདེན་དོན་ནི་མེད་པ་གཤམ་པུ།

སྤྱི་གཞི་འཛུགས་པ་ཅན་དབང་གིས་ཅིས་ལེན་ཀྱི་དང་། ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ཅན་དམར་གསོད་
གཏོང་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་མི་གངས་ ༡༤ ནས་རང་སྤྱོད་སྒོས་བཏང་གི་དམ་བཅའ་
བཞག་པ། ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་ཚུ་སྐར་ཅ་མེད་ཀྱིས་
ཅིས་ལེན་དགོས་པའི་སྣེ་ཞུ་བུ་ལ་བ་སོགས་ལ་ཀྱུ་ལ་བའི་བཀའ་དགོངས་ལྟོག་སྤྱོད་ཀྱི་
བྱ་ལས་ཤ་སྟག་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལུགས་ཚུ་ལ་ཐུན་སྡེ་གཅིག་བྱས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།
དེར་མ་ཐད་བཀའ་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་། ཐམ་གཏོང་གི་གསུང་བཤད་གནང་བ་
བཅས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བབས་སའི་སྤྱི་པོ་ནི་ཚུ་སྐར་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཅ་གཏོར་དང་།
མདོ་སྟོད་མི་མང་ཁ་བྱལ་གཏོང་ཀྱི་གཏམ་བཤད་དང་ལས་འགུལ་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་སོགས་ཡོང་བས་བཞུས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་ཁམས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོས་ཚུ་
མཚན་དངོས་ཡོད་ར་སྟོད་བྱས་པ་ལས་འདི་ནམས་འཁྱོག་བཤད་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
གནས་ཚུ་ལ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། བྱེད་ནམ་པའི་སྒོ་ཡམ་དེ་ཚུ་སྐར་ཅ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་སྒོ་ཡམ་
དང་། གཞུང་འབངས་ཁ་བྱལ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་ཞེ་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ཡམ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག།”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། བོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བྱེད་ཆོའི་བྱ་སྟོད་ལ་
མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱུ་བ་སྟོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགོངས་ཚུ་ལ་བསྟུ་
རུབ་གནང་བ་དེ་ནི། དོན་གྱི་བདག་པོ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཆེའི་མང་ཚོགས་ལ་ཆད་
མཐོའི་ཡིད་ཆེས་ཆེ་མཐོང་ད་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་ཡིད་
ཆེས་མེད་ན་གནད་ཆེའི་དོན་གྱི་སོ་མཚམས་སུ་བྱུག་པའི་བྱི་བར་ལན་འདེབས་
བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཆ་ཆ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཆེའི་མི་མང་ཚོར་ག་ལ་གནང་། ༡༩༩༩
ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡ འཁོད་ས་ཡིག་བསྟུ་ལེན་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་།

ཅི་སྟེ་གོང་གསལ་ལས་དོན་དེ་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་འཕྲོད་བྱུང་ན་བཅན་སྤྱོད་ལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྲུགས་དང་།
 དགོངས་པ་བཞེས་སྤྱོད་གསལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་འོས་གནང་བ་དེ་ཡོང་རྒྱ་
 བཅས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ནི། བྱེད་ཆོ་ལྟར་སྟོན་ས་མདོ་སྟོན་མང་
 ཆོགས་ཀྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད། ལས་ཀ་མདོ་སྟོན་མི་མང་ལ་བཅུ་མེད་དོག་
 རོལ་དང་ཐ་ན་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་གཞན་ཆོར་
 གོ་བསྐྱར་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ང་ཆོས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་།
 མདོ་སྟོན་མི་མང་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བསྐྱེད་
 བྱས་པ་དེ་ལ་ཐལ་ཆེའི་ཉེན་ཆབས་ཀྱུར་གཞི་གང་ཡང་མེད། བཀའ་སློའི་
 དགོངས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་སྤྱིན་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རུབ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་ཤོད་
 གཞུང་གིས་སྤྱི་འཐུས་ཡོད་པ་ཆང་མར་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ངོ་ཚྏ་ལ་དང་།
 སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་གཞིར་ཡོང་བཞིན་པའི་མི་ནམས་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ། བཀའ་སློན་
 བྲི་བྱར་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་གྱིས་གཙོས་ནན་རབས་མེར་སྐྱུ་མང་པོར་ངོ་ཚྏ་ལ་
 ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཤོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་གནང་འགས་གཏན་ནས་མེད།
 གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དངོས་འབྲེལ་གནང་ཡོད་ན་བྲིམས་སྤྱི་འཐུས་ལ་འཕེར་བའི་གནས་ཚུལ་
 ཁུངས་སྟེལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐར་སྒྲིག་འཇུགས་བཅན་དབང་གིས་ཅིས་ལེན་རྒྱ་དང་།
 ཆོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ཅན་དམར་གསོད་གཏོང་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་མི་

“དུག་པ། བཀའ་སྤྱི་སྒྲོ་པམ་ལྟ་པའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཟེར་
 པའི་འཁོ་བཞེད་འོག་ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས། བོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
 གཞིགས་ན་ཆུ་སྒང་མཛད་གཙོ་གསུམ་པོ་ལོང་ས་ཆེན་པོའི་ལྷ་དགོངས་
 དངས་ཆེད་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་རྒྱས་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་བཀའ་
 ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་མཐུན་ལམ་གཏན་ནས་མ་གནང་བ་འདི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་
 པོ་བཟོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པ་མཐུན་ཐུབ། ཅེས་དང་། ཡང་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡༠ འཁོད་པའི་གདན་སའི་མི་འབྲས་ ༦
 དང་ཆུ་སྒང་རྒྱུན་ལས་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཞིག་ལུལ་འཕྲོར་
 བྱུང་བའི་ནང་། བོད་གཞུང་གི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་དག་དགའ་གཉིན་སྟུག་
 ལྷ་པུ་བྱུང་རྒྱུ་ལྱི་སྒྲོན་བཞེད་དང་འབྲེལ་གདན་སའི་མི་འབྲས་རྣམས་
 གྱི་རེ་འདུན་ལྷ་ར་དོན་ཆེན་གསུམ་ཕྱི་ར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཅམ་ལས།
 དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་ཞོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་ངོས་ལེན་དང་། ཆུ་སྒང་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་ཐོག་འགན་འཁུལ་མེད་པའི་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཡིན་
 གང་ཡང་མ་འཁོད་པ་ཞིག་གནང་བ་དེ་དག་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་རྒྱས་མེད་
 འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་
 རུལ་བསྐྱུ་བྱིད་གསལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུའི་ལག་ཆ་ལྷ་པུ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་དེ་
 ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གདན་སའི་མི་འབྲས་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་
 མཐེལ་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༦
 ཆེས་ ༡༩ འཁོད་པའི་གནས་བྱིས་ཁག་གཉིས་བརྒྱུད་ཁྲུངས་སོ་སོར་ལན་

པདེན་དོན་དོ་མེད་ཐག་རི།

གསལ་ལུ་མེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་ལུ་པའི་གནས་ཡིག་དེ་དག་
ཁྲུངས་སུ་གསལ་བསྐྱགས་མ་གནང་བར་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པའི་གྲོས་ཚེད་
ཕྱིར་འཐེན་ཟིན་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལོག་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་འདུག་པའང་
མོ་པམ་གྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་སུ།
“བཅན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་པའི་མི་དེ་ཚོར་དྲང་བདེན་གྱི་ལྟ་བ་དང་།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་། ལྷག་བསམ་གྱི་འགན་ཁུར། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་གཞུང་བཅས་ཡོད་
མཁན་དང་། རང་སྐྱེད་མི་མཐོ་ཞིང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བཟོ་བྱས་ན་ལས་སྤྲོ་གཤམ་དང་།
ཁམས་པ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གཤིབ་ནས་སྡོད་བྱུང་བཅས་མེད་པའི་བོད་རྒྱལ་འཛིན་མཁན།
ང་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ཁམས་པ་ནམས་སྤྲུག་ཅག་རེད་ཟེར་མཁན་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་
ཕྱོགས་དང་། དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ཉ་ཉུང་མཉམ་གསེམ་དགོས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་
གནང་བ་དེ་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་དགོངས་རྒྱུ་གསལ་པོ་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་རེད།
དེ་ནི་ལགོངས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་མ་
ཟད་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་མན་རྩ་ན་ཁི་ལའི་སྡོད་སྐྱར་ནང་ཐེབས། ཆང་ཁང་དང་།
ཟ་ཁང་གི་བདག་པོ་ནམས་པ་སྤྱོད་ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐོག་འཇུགས་ཅ་གཏོར་གཏོང་བཅས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་ཟིན་མ་ཐག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐོག་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དོ་རུབ་བྱས། སྤྱི་པར་
འིན་པོ་ཆེ་བཅག་རྒྱ་གར་གྱི་སྐོར་སྤྱང་བ་མེད་ཆེ་མི་བསད་བྲག་སྐོར་གྱི་ལས་འགུལ་བྱས།
ལུ་མཐུད་རྒྱུ་སྤྱང་ཁང་ཁུང་རྒྱུགས་གང་ས་ནས་དོ་རུབ་དང་། སྡོད་ཁང་མེར་བསྐྱེད་གཏོང་
བཅས་བྱས། ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་གྱི་ཁང་ཁུལ་ལ་མེ་བརྒྱབ། རྒྱ་དངོས་ལྟ་སྤྱོད་འཕྲོག་
བཅོམ་ཐོག་ཉལ་ཁྲིའི་སྤང་དུ་སྤྲུག་པ་བཏང་བ་མོགས་མདོར་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་རྩོགས་

ཉེའི་སྐབས་འདིར་ཆེས་ཆུང་པོ་དང་དུས་རབས་རྗེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་དང་མཚུངས་
པའི་ལས་འགུལ་ཆེད་དུ་སྒྲེལ།

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབུས་ཚོགས་གཙོ་ཟམ་གདོང་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་ཞི་ལི་མན་ཏུ་ཉི་ལའི་ཕྱི་དྲ་སྐར་
ནང་མི་མང་ཚོགས་འཛོམས་སར་ཨ་ཐར་དང་བུའུ་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་སོགས་མི་
བདུན་གྱིས་གོ་མིན་ཏང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་མཉམ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་
མོར་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་བཅས་གསལ་བཤད་གནང་འོས་གནང་བ་ལས་ཚུ་སྐར་
སྤྱིག་འཇུགས་ཅ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་གཏན་ནས་མེད།

ཚུ་སྐར་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སུ་ནོ་རུབ་བརྒྱབ་པ་སོགས་
ཀྱང་བོད་གཞུང་ནས་མཐུན་ཏོགས་མེད་ལ། འདི་དག་བག་ཅམ་ལས་སྤྲེའི་
བཞིན་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་མ་རེད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཚོས་ཞི་ལི་ས་
གནས་གཞུང་ལ་ནག་ཆེན་འཛིན་བཟུང་ཡོང་བ་ཞུས་ཏེ་བཙོན་འཇུག་དང་།
ཁྲིམས་ཁང་ནང་མི་སྒྲེལ་བ་སྤྱད་བཀག་སོང་། ཁྱེད་ཅག་གི་བཟོད་དོན་ཏེ་བག་
མེད་པ་དངོས་བདེན་དང་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཚོའི་ཕྱི་དྲ་ཚུལ་ནི་དེ་རིགས་
ལ་སྤང་ཆུང་བཟོད་སྒོམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན་པས། དུས་དེར་ལ་ལན་བྱེད་
ངེས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་དེ་ནས་གནས་ཚུལ་འདི་ཁུངས་མེད་ཏུ་ན་བཟོ་ཡིན་པ་
གསལ་པོ་རེད་ལ། འབྲེལ་ཡོད་ཞི་ལི་བོད་སྐར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལ་སྤྲོན་
སེང་མི་ཞུ་བ་ཡང་ག་རེ་ཡིན་ནམ།

པདེན་ནོན་ཏི་མེའི་བྲག་རི།

དེའདེར་སྤྱ་མཐུད་དུ། “མདོ་སྟོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་ཁུ་
སྒང་ཙ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་ཤིང་ཚོས་རང་སློག་སྒྲོས་གཏོར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་
སོགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ས་ཡིག་བསྟུ་ལེན་སྐབས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གདམ་དང་ལ་རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེ་གདམ་ཞེས་མང་ཚོགས་ལ་སྟུ་ལ་སྟོང་བྱས། ས་ཡིག་མ་བརྒྱག་ན་བྱ་ལྷག་ནམས་
སྟོབ་གར་མི་འདུག་པ་ཡིན་ལུགས་དང་། རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ནས་བྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་གནས།
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་འོག་དུ་མི་སྟོད་མཁན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་ས་ཡིག་
ཐངས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཨ་དར་གྱིས་ཤོད་མི་གཞན་ཡར་ཞོག་ངའི་བཟའ་རྒྱ་ནས་ཀྱང་
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདེམས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་ང་འདེམས་གྱི་མ་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་
བཤད་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གྱི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་དེ་ཤོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིན་བསམ་ནས་
བྱས་པ་ཡིན་དུས་དེ་ལ་ང་ཚོ་ཡང་དགའ་པོ་ཡོད། ས་ཡིག་བསྟུ་མཁན་ཚོས་སྟོ་རྒྱུང་པན་
བཏགས་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ཆེན་ས་ཡིག་རྒྱག་འདོད་མེད་མཁན་ད་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།
མི་མང་པོས་སྐབས་དེ་དུས་དེའི་གོང་གི་བཅན་ཕྱོལ་ཤོད་གཞུང་དེ་ཡིན་གསུངས་ཡོད།”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྟོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ནས་ཁུ་སྒང་
སློག་འདུགས་གཙང་མ་སྤར་སྤྱ་སྟར་གནས་ཐབས་ལ་རང་སློག་སྒྲོས་གཏོར་
གི་དམ་བཅའ་འཛོག་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁུ་སྒང་ཙ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་
རང་སློག་སྒྲོས་གཏོར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཟེར་བ་ལ་ནི། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་སྤྱི་ཡོད་ཆེས་བྱེད།

ས་ཡིག་བསྟུ་ལེན་སྐབས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྱ་འདེམས་དང་། ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་ན་འཛིགས་བསྟུ་ལ་བྱས་ལུགས་སོགས་

བདེན་དོན་རྒྱུ་ལྟར་གསུངས།

དེ་བའི་ལྷན་པ་མཐུན་དུ། “ད་དུང་དེ་བས་གནས་ཆད། བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་
རྒྱུ་ཀུན་སྒྲིལ་བཟང་ཚུལ་བྱིས་མར་བསྐྱོངས། སྤར་ཆ་མི་ནས་སྤང་འཆམ་གན་མགོ་མེ་
ཡར་བསྐྱོངས། དེ་དང་འདྲ་པའི་ཐེ་མཚན་གྱི་སྐོས་སྒྲིག་ཟེར་བྱེད་མཁན་བུམས་པ་སྐལ་
ལྷན་ཅན་དང་། ཀྱང་ཆག་ལག་ཆད། ཡུག་ས་མ་དང་། གཞང་བཙོང་མ། སོ་རྩལ་མཁན།
མགོ་བདེ་བླན་འཕུལ་ཅན་གྱི་སྐལ་ས་འཆོལ་བ་ཁག་གཅིག་བསྐྱོང་སྐོང་སྐོང་སྐོང་སྐོང་སྐོང་
འཕྲུགས་ཡིན་ཁུལ་གྱི་འུར་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་བུས་ཏེ་ཆུ་སྤང་གི་སྐྱིག་འཕྲུགས་རོ་མ་དེར་རོ་
གོལ་དང་། མདོ་སྟོང་གི་མི་མང་པོར་སྐྱོན་མེད་སྐྱོན་འཕྲུགས། གན་མེད་ཉེས་འཕྲུགས།
ཁོང་ཆོ་མ་གཏོགས་གཞན་ཆང་མ་ལོག་སྟོང་པ་ཡིན་ཚུལ་སྤང་བར་གང་བླན་གསལ་བསྐྱགས་
བྱས། ལོ་གོང་ས་ལས་བསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཁམས་པ་ཡོད་ཆད་དང་། ཡུང་ཆན་ཤོག་
ཁག་ཡོད་ཆད་བྱབ་བྱབ་པའི་མི་སྤྱུ་ཆེད་འཛོམས་ཡོད་ཡུགས་སོགས་མི་བདེན་རྒྱུ་སྐྱིག་གི་
གནས་ཚུལ་ཁུས་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་ཆོགས་འདུའི་སྐོས་གདན་ལུ་བྱས།”

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་བྱིས་ས་
ལགས་མི་ངན་རྒྱུ་ཀུན་ཡིན་པ་དང་། སྤར་ཆར་བཞུགས་པ་གན་མགོ་མེར་ཏེ་
མདོ་སྟོང་མི་མང་ནས་དག་འདེམས་བྱས་པ་སྐྱི་བྱར་བྱབ་བསྐྱན་འཕྲུང་གནས་
ལགས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་གཞན་ལས་སྤང་བཟོ་དོད་པ་དང་འབྲམས་རྩལ་ཆེ་བ།
བུམས་པ་སྐལ་ལྷན་ལགས་ཐེ་སྐོས་སྒྲིག་ཟེར་མཁན་ཡིན་པའི་བྲུངས་སྐྱེལ་ར་
སྟོང་བྱ་བྱེད་ཞུས་པར་ཡོད་ན་ལས། བོད་མིའི་སྐྱི་ཆོགས་ནང་ད་ཕན་དེ་
ལྟར་བཟོད་མཁན་གཞན་བྱུང་མི་འདུག་ལ། བྱེད་ཆོའི་སྐོས་མཐུན་གྱི་སྐོས་
དེའི་སྐྱེད་ཆོའི་སྐོས་ཀྱང་བྱར་ཅོམ་ཡང་བཟོད་རིགས་བྱུང་མི་འདུག

དེ་བཞིན་དེའི་གོང་གི་གཞུང་འཛིན་ནས་པས་མཆོན་བཀའ་སྤྱི་རིམ་བྱུང་
 ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གནང་རིགས་གཏན་ནས་བྱུང་མི་འདུག
 དེ་བཞིན་མདོ་སྟོང་དམིགས་བསལ་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ཆོག་བཅས་བཤེས་ཀྱི་
 མཆོན་གཞུང་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་ཆག་དང་། ལག་ཆད། ཡུག་ས་མ་དང་།
 གཞུང་འཛོལ་མ། སོ་ཉལ་མཁན། མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་སྐབས་
 འཛོལ་བ་ཡིན་ལུགས་ཀྱང་ཟེར་རྒྱས་ཤིངས་པའི་ཆོག་ངན་ཅམ་སྟེ། སོ་ཉལ་
 མཁན་དང་གཞུང་འཛོལ་མཁན། མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་ཅན་ཡིན་ན་མི་ལེགས་
 པ་ཡིན་པ་བརྟེན་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་སྒྲེལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།
 ཀྱང་ཆག་ལག་ཆད་དང་། ཡུག་ས་མ་ཡིན་ན་མདོ་སྟོང་གྱི་ཆད་ལྡན་མི་ངོར་
 བཅི་གི་མིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ། ལམ་ནས་མདོ་སྟོང་དམིགས་བསལ་ཆོགས་
 ཆེན་མདོ་སྟོང་མི་མང་རང་ནས་འཁྲུང་འགན་བཞེས་ཏེ་འཛོགས་པ་ཞིག་ལས།
 བཀའ་སྤྱིས་བསྐྱོང་འཛོགས་གནང་བ་ཞིག་མིན། ཁོང་ཆོས་ཁམས་པ་ཡོད་
 ཆད་དང་། ལུང་ཆན་ཤིག་ཁག་ཡོད་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མཆོན་པ་ལས་ཆ་ཉིན་
 མ་ལྟར་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། ལོ་གོང་ས་ལྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 བྱེད་ཆོས་ཉག་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ལོ་རྒྱུད་པལ་པ་ལྟ་བུ་དྲུ་
 བསྐྱོར་ཞུས་ཆོག་ཆོག་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་པ་འཇམ་སྒྲིང་ཆེ་རྒྱ་ཡོངས་
 ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཟེད། དེ་བཞིན་ནང་སྤྱི་མཐུན་དུ། བཅན་ཕྱོད་ཤིང་གཞུང་
 གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་གཅོ་བཀའ་ཤག་གི་བྱི་པ་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནས་བྱུང་དང་།
 སྤྱི་འཕུས་ཀྱི་ཆོགས་གཅོ་ཟམ་གདོང་ཅན་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་དམན་ཅིང་། དྲང་

པདེན་དོན་དོན་མེད་པ་གཤམ་།

པདེན་གྱི་གཞི་ཅ་མེད་པར་གོ་མོང་པ་གཤམ་དོན་གྱི་གཡོ་སྒྲུ་དབང་བཅན་པའི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་
གྱིས་དགོས་དོན་གྱི་ལས་སྒྲུགས་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་པོད་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཅུང་ལྟ་དང་།
པོད་འབངས་ལ་བྲལ་གཏོང་པའི་བྱུང་བསྐྱགས་ལས་འགྲུལ་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་
གྱིས་ཁེངས་པའི་མཛད་སྒྲིང་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དེ་བྱུང་བར་བརྟེན། སྐབས་ལྷུལ་
དམ་པ་ཆེན་པོ་མེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་སོགས་ནས།
མཐའ་དོན་དུ་དོན་ཆེན་གསུམ་སྐོར་ན་མར་དགོངས་སྐོར་ཞབས་བཅར་སྐབས་མདོ་སྟོད་
གྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་གཉིས་བརྒྱད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་ཞུས་ཀྱང་དོན་སོན་མ་
བྱུང་སྟེ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཀྱིན་ཕྱི་ཚོགས་ནང་དགུ་དགའ་གཉེན་སྒྲུག་གི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་ཆར་བར་བརྟེན་པེ་ཞིག་བཀའ་ལན་བསྒྲུག་རྒྱུ་ལས་མ་མཆིས་ཀྱང་། ད་ལན་གདན་
སའི་སྐྱེ་ཆབ་རྣམ་པས་པེ་འདུན་གནང་བ་ལྟར་གཙོ་ཆེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་
ལྷ་དགོངས་འགལ་འབྲུག་མི་འབྱུང་བ་དང་། པོད་མི་རིགས་ནང་ཁྲལ་བཞུགས་པ་དེ་བག་
ཐེབས་པོང་པའི་པེ་འདུན་གནང་བ་ལྟར་གོང་གསལ་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་དེ་ ༡༩ ཟླ་ ༦
ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གྲོས་ཆེད་དུ། གོང་ཆེས་ལ་ཞེས་ཐག་བཅད་གནང་
ནས་དགའ་ལྷན་བྱང་ཤར་གཉིས། འབྲས་ཚོ་སྤྱིང་དང་སྟོ་མང་གཉིས། མེར་བྱས་དང་
མེར་སྐྱད་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོས་འབྲས་མོ་སོས་མཆོན་རྟགས་བཀོད་གནང་བ་དང་།
ཆུ་སྐང་ཚོགས་གཙོ་མི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་། ཚོགས་གཞོན་གྲུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་།
བྱལ་དོན་ཡོད། སུང་ཆེ་མདོ་གཉེར་གསེར་དགའ་བཅས་སོ་སོ་ནས་མིང་རྟགས་བཀོད་
དེ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོས་ཆེད་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་།
ཁྱེད་རྣམ་པས་དོན་དངོས་མ་ཡིན་པའི་གྲོས་ཆེད་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་

པདེན་ནོན་ཏོ་ཤེའི་བྲག་རི།

ནམས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོས་མཛད་དཀའ་དབུ་སྒོར་ཁུས་པའི་ནམ་པ་གསལ་པོ་ཡོད།

ཡང་དེ་བའི་ནང་། ཁྱེད་ནམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དགོས་དོན་ནི་ཚུ་སྐར་
ཅ་གཏོར་གཏོར་དགོས་པ་དེ་ཡིན་སྐབས་གདན་སའི་ཚོས་འབྲུས་ནམ་པའི་བྲག་སྐར་
བཞེས་པ་དེར་བསྐྱགས་བཅོད་དང་ངོས་ལེན་གནང་བྱ་ལྟར་བཞག ཁྱེད་ནམ་པས་གདན་
གསུམ་ཚོས་འབྲུས་ནམས་ལ་བཀའ་བཏོན་དྲག་པོ་དང་བཅས་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་
ནུས་མེད་བཟོ་བྲལ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར། ཚུ་སྐར་སྒྲིག་འཛུགས་ཅ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་
གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མངོན་བྱུང་པའི་དོ་སྣང་བཀའ་བྲལ་ལྟ་མེས་གནང་བ་མ་ཆད།
གདན་ས་གསུམ་ཡང་ཉེས་ཅན་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་དང་། མི་ངན་ཁ་གསལ་བརྒྱད་
སྐུལ་ལྟ་མེད་གནང་སྟེ་ཡལ་ཆེར་གདན་གསུམ་ཟེར་ནའང་ཁམས་པའི་དབང་འཛིན་རེད།
ཚུ་སྐར་ཟེར་ནའང་ཁམས་པའི་དབང་འཛིན་པོད་གཞུང་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱ་མཁན་ཀྱི་མི་དཔར་
ནག་གཉིས་དང་ལག་སྒྲེལ་ཡོད་མཁན་རེད་ཟེར་བའི་མི་ཁ་བྱམ་དུ་བརྟུག་པ་མ་ཟད།
ཁྱེད་ནམ་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་འདྲ་། གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནུས་མེད་འགྲོ་བྱུར་ཡན་ཐོགས་
གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ནང་ཁྲུལ་བསྐྱུ་བྱིད་གསལ་བསྐྱགས་
བྱ་བྱུའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གནང་འདུག་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཚོས་
འབྲུས་ནམ་པས་མདོ་སྟོད་མི་མང་བསྐྱུ་བྱིད་བྲུས་པའི་ཁྱོད་འཛུགས་སྟེལ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟོན་
ཅི་ལོག་པའི་སྟོད་པ། དམ་ཉམས་པའི་དབྱེ་བོ་མ་རུང་པའི་སྟོད་ཚུལ་གསལ་པོར་མངོན་
པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྗན་པའི་ལྟ་སྤྱང་ནམས་ཀྱིས་ཆར་གཙོད་པར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྲིན་བཅོལ་གདུང་འཕོད་ལྟ་བུ་ལས་མི་དང་མེའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་བྱ་མེད་
པ་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ཅེས་ཟེར་བར། བྱེད་ཅག་གི་དེ་བ་དེའི་འགོ་མཛུགས་ཀྱི་དུ་ཁྲུང་ས་སྐྱེ་ལ་
 ཅེ་ཡང་མེད་པར་མི་ཁ་བཀྲམ་པ་དང་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ལ་བྱས་པ། ཁྲོས་གཞི་རྣམས་
 མེད་བཅོ་ཐབས་མ་ཡིན་པར་ཚུ་སྤང་སྤྲིག་འཇུགས་ཅ་མེད་བཅོ་ཐབས་རེད་
 སོགས་བསྐྱར་ཐུབ་ཡང་ཐུབ་བྱེད་པ་འདི་རང་འདོད་བྱུས་ངན་མ་གྱུ་བ་པའི་
 སྤྱིང་ནད་སངས་སངས་དང་ཡིག་ཇོ་བ་ཆེ་རོགས་ཅམ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཐུན་
 གྱི་ལྟ་སྤྱང་ལྟ་ཅི། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྤྱན་དཀྱུས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་ཡིད་གཏིང་ནས་བྲིལ་བའི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་སོ།།

ཚུ་སྤང་སྤྲིག་འཇུགས་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྤང་དུག་སྤྱིའི་སྤྲིག་འཇུགས་
 བེག་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་ཅག་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་ཕ་གཞིས་མིན་པས། བྱེད་ཅག་
 ལེ་ཐོགས་པ་རེ་གཉིས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱན་ལས་ནས་དགོངས་ཞུ་བྱས་
 ཆོ་ཚུ་སྤང་སྤྲིག་འཇུགས་དང་། རོ་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ལར་ཕན་པ་ལས་
 གཞོད་སྤྱོད་ག་ལ་ཡོང་།

མི་ངན་ཁ་ཁས་ལ་བརྒྱུད་སྐྱེ་ལ་མུ་མེད་གནང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་གདན་ས་
 གསུམ་ཟེར་ནའང་ཁམས་པའི་དབང་འཛིན་རེད། ཚུ་སྤང་ཟེར་ནའང་ཁམས་
 པའི་དབང་འཛིན་རེད། བོད་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོ་ལ་བྱ་མཁན་རྒྱ་མི་དམར་ནག་
 གཉིས་དང་ལག་སྐྱེལ་ཡོད་མཁན་རེད་ཟེར་བའི་མི་ཁ་བཀྲམ་དུ་བརྒྱུག་ཟེར་
 བའི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་གནང་སའི་མི་ངན་ཁ་ཁས་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་སྤྱ་དང་སྤྱ་ཡིན་
 སོགས་ཟེར་ལོ་ཐོས་ལོར་མ་སོང་བར་རེ་རེ་བཞིན་ར་སྤྱོད་མཛུབ་འཇུགས་
 དགོས་ཡིང་། གལ་ཏེ་ཁྲུང་ས་སྐྱེལ་མེད་ཆོ་བོད་གཞུང་དང་། གདན་ས་གསུམ་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཀློང་།

གྱི་དབར་ལ་གཞི་མེད་གྱི་འཆལ་གཏམ་སྟེ་ལ་ཏེ་དམ་སེལ་བཟོ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་
ཆོས་ལྡན་པོད་མིས་བྱེད་པོས་པའི་ལས་མིན།

གདན་ས་གསུམ་ཉེས་ཅན་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ཡོད་དང་
མེད། བཀའ་བཀྱིན་བྲག་པོ་ཟེར་བ་གནང་ཡོད་དང་མེད། གདན་ས་གསུམ་
གྱི་ཆོས་འབྲས་རྣམས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་བསྐྱེད་བྱས་པའི་བྱོད་འཇུགས་
སྟེ་ལ་ཡོད་མེད་སྐབས་དེར་གདན་སའི་མི་འབྲས་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་གནང་
བའི་ཡིག་ཆ་ད་དུང་ཡང་ཡོད་སྐབས་སྟོད་ཆོའི་དམ་བཤད་དང་འཁྲིག་བཤད་
དེ་ཆོ་འགྲོ་ས་མེད།

ཡང་དེ་བཙུང་། བྱེད་རྣམ་པས་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀར་སྒྲིག་གྲོས་དང་སྒྲིག་
བཟོ་ཐབས་ནས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་བོད་མིའི་རང་དམའ་ལབ་སྟེ་རྒྱ་ཕྱོགས་སྟོབས་པ་སྟེ་
བའི་ལས་དོན་མ་རུང་བའི་བྱས་གོང་ཞུས་རྣམས་ལ་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་ཐོག་བཅན་བྱུང་
བོད་གཞུང་གཅང་མ་བཟོ་བྱེད་བཟང་སྟོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་
ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་མགོ་རུལ་སྒྲ་ཡིས་མི་ཆོར་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་ལ། བྱེད་ཆོས་རང་སྟོན་འགོ་བས་ཐབས་སུ་འདི་
དང་དེ་འདྲའི་གཞི་མེད་སྟོན་འཇུགས་ཀྱི་དེ་བཅེན་ཞིག་བྲིས་འདུག་ཀྱང་ཁྲུངས་
སྟེ་ལ་བྱུང་བ་སྟེ་གཅིག་མེད་ཅིང་། འདི་ལྟར་ཁྲུངས་སྟེ་ལ་མེད་པར་རྒྱ་དམར་
ནག་གི་སྒྲིག་ཁྲན་ཐབས་ཚུལ་བྲིས་ན། དེ་བཙུན་མ་ཟད་དེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འབྲི་བར་
ཡང་དཀའ་ངལ་མེད་ཀྱང་དེས་རང་མདོག་རང་གིས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཅི།
གལ་ཏེ་བོད་གཞུང་བཀའ་སློབ་ལྷན་གྱིས་བོད་སློབ་ཅ་དོན་ཡལ་བར་བོར་ཏེ་རྒྱ་

དམར་ནག་གི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟར་པའི་དུས་ཤིག་ཡིང་རེ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་ཆུ་ཁའི་
 ས་པོང་དཀར་པོ་ལྷག་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ལ་ཁའི་བྱ་རོག་ནག་པོ་དཀར་པོར་
 འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡིང་རེ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པས་རེ་སྟོང་མ་འཆང་ཞིག་
 གཞན་ཆོག་ཐོག་ཆོག་བཞག་གི་ལན་སྟོན་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་ལ་དགོས་པ་
 ཡང་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཆོའི་དེ་བ་དང་། ཐུས་སུ་བཏོན་པའི་ཨ་
 ཐར་གྱི་གཏམ་བཤད་འོད་སྟེར་ནང་གོང་མོ་ས་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་
 བོད་གཞུང་དང་། འོག་གཞུང་ལ་སྒྲག་བསམ་ནམ་དག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་།
 ཡངས་ཕྱོགས་བཅན་པོར་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་སྣ་དང་། ཆོག་པ་པོ་གསལ་ལ་
 ཆོག་རྒྱབ་ངན་རྒྱས་དམོད་སྒྲངས་ལ་བཅག་ན་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་རྒྱབ་བསྐྱོར་དང་།
 བོད་མིའི་དབུ་འཕང་སྤྱད་དེ་རྒྱ་ཕྱོགས་སྤྱོད་པས་པ་མཐོར་འདེགས་ཀྱི་ལས་ངན་
 ལུ་མཐུད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་རེས་པ་མི་འདུག་ན་ལམ་ནོར་སྟོག་ཤེས་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་བྲན་བསྐྱེད་བྱ་བྱ་ཡིན།

“བདུན་པ། དགོངས་ལྷ་རོས་ལེན་གནང་མ་སོང་ཟེར་བའི་སྟོར་
 གྱི་ལན་འདེབས་”ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས།
 དེ་རྗེས་རྒྱན་ལས་ཁོངས་བཞུགས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིག་
 ཆ་སྤྱིར་འཐེན་གནང་བྱེད་སྟོར་བསྐྱོར་དུ་འབྲོས་མོལ་གནང་སྐབས་ཀྱང་།
 ང་ཆོའི་དམིགས་ལུ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དམར་
 ནག་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡངས་ཕྱོགས་ལ་ནོལ་གཏོར་ཆེད་
 བེད་སྤྱོད་མི་བྱུང་བ་ཞིག་བཟོ་དགོས་སྐབས། དེའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་

དང་པོ། ཡིག་ཆ་འཛོག་མཁན་དོ་བདག་རང་ཉིད་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ངོས་ལེན་
 གྱིས་ཡིག་ཆ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ཆབས་ཅིག་ཚུ་སྒྲུང་མང་ཆོག་གི་མོས་མཐུན་
 མེད་བཞིན་དུ་ཚུ་སྒྲུང་སྒྲིག་འདུག་གི་མཚན་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་སྟབས།
 སྒྲིག་འདུག་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་རང་ངོས་ནས་བཟང་སྟོང་གི་འགན་ཁུར་
 རྒྱངས་ཏེ་ཆོག་ས་པའི་ལས་ཁུར་དགོངས་ཞུ་གནང་ཐུག་ཉིས་ཆང་དགོས་ཚུལ་
 ཞུས་རུང་། དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས་ཆོག་ཀྱང་། ཆོག་ས་པ་གཙང་མ་
 བཟོ་ཆེད་དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་མེད་ཅེས་རང་འདོད་མཁྲེགས་བཟུང་གིས་
 ངོས་ལེན་གནང་མ་སོང་། ཞེས་གསལ་སྟོན་། “ང་ཆོས་ཐོན་མ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་
 ཞིག་ལ། གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་མེད་པ་བཟོ་བའི་མདའ་མོ་འཐེན་འདོད་མ་ཡིན་པར།
 ཚུ་སྒྲུང་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་པེད་ཅེས་ཞུས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་གསུམ་
 ཕྱིར་འཐེན་ཞུས་ཆོག་ཀྱང་། དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་མེད་ཅེས་རང་འདོད་མཁྲེགས་
 བཟུང་གིས་ངོས་ལེན་གནང་མ་སོང་ཟེར་བ་དེས་ར་འཕྲོད་པ་པོ་དེ། གྲོས་མཐུན་ཡིག་
 ཆ་དེ་བཞིན་ཐུ་མི་དམར་ནག་གིས་བཅན་བྱོལ་པོད་མེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་
 གཏོར་ཤོལ་ཆེད་པེད་སྟོང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་བདེན་གཏམ་ཞིག་ཡིན་ན།
 ང་ཆོས་དོན་ཚན་གསུམ་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས་ཆོག་ཞུས་པ་དེར་ངོས་ལེན་མི་གནང་བ་ག་པེ་ཡིན་
 ནམ། ཚུ་སྒྲུང་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་འཆོལ་བ་ལས་གྲོས་གཞི་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་
 ལམ་མིན་པ་ར་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དངོས་འབྲེལ་སྟོན་ཡོད་པ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ན།
 ང་ཆོས་ཞུས་པ་ལྟར་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་མེད་པ་བཟོས། དེ་ནས་ཚུ་སྒྲུང་འགན་
 འཛིན་ལྟན་ཆོག་ས་འཆོག་ས་ནས་དེ་ཐོག་ང་ཆོས་ཕུགས་མཐུན་གྱི་དགོངས་ཞུ་བྱ་རྒྱ་

བཅས་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཞུས་ཀྱང་། བོད་མིའི་ཆིག་སྒྲིལ་གཏོར་བའོ། རྒྱ་སྐད་
 རྒྱ་ག་འདྲུག་མ་ཅ་གཏོར་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་དོགས་ཀྱིས་བྱེད་ནས་པས་ངོས་
 ལེན་མ་གནང་བ་དེས་ང་ཆོའི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་ར་འབྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 ང་ཆོས་སྒྲིན་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཅི་ཅི་ལ་ངན་བྱས། རྗོད་ཁང་མེས་བསྐྱེད་མེས་ཐེར་བའི་དཔེ་
 ལྷར་བྱེད་ནས་པས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་གི་བྱ་བ་རེད།”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེད་ཆོས་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་གསུམ་
 དེར་ཆབས་ཆེའི་སྒྲིན་ཡོད་སྒྲོར་གོང་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་ཞིབ་གསལ་སོང་བ་ལྷར་
 ཡིན་ཡང་། དོན་ཚན་གསུམ་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་འཐུས་བརྗོད་མེད་པའི་ཁར། རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ག་འདྲུག་གཙང་མ་
 བཅོ་ཕྱིར་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་མེད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་མཐར་སྒྲེལ་བྱས་པ་ལས་
 འགྲིགས་གཙོའི་གནས་ལུགས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཞུས་རིགས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་
 བས་“རྒྱ་སྐད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆེན་ཆོག་མཆོག་ནས་དེ་ཐོག་ང་ཆོས་ལུགས་
 མཐུན་གྱི་དགོངས་ཞུ་བྱ་རྒྱ་བཅས་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཞུས་”ཞེས་པ་ཕྱིས་
 གྱི་བསམ་བཏང་དུན་སྟེད་ཀྱི་རྒྱན་གཏམ་རེད། སྐབས་དེའི་ཞིབ་གནས་མདོ་
 རྗོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་ཐོར་གང་གསལ་གོང་དུ་དངས་ཟིན་པ་དེ་དང་།
 ལ་ཐར་སོགས་ཀྱི་དེབ་དུའང་དངས་འདུག་པར་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་གཟིགས་
 དང་མཁྱེན་པར་གྱུར་རོ། ལྷག་པར་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་གལ་ཆེའི་རྒྱ་ག་
 འདྲུག་རྒྱ་སྐད་གི་ལོ་རྒྱུས་གཙང་མ་བཅོ་འོས་བཅོ་ཐབས་གནང་བ་དང་།
 བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཁས་ཐངས་པའི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནག་པོ་དེ་བཞིན་རྒྱ་

བདེན་དོན་དོན་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི།

དམར་ནག་གཉིས་ནས་བཅན་སྤྱོད་པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོད་གས་ལ་
གཏོར་མོལ་ཆེད་ནམ་ཡང་མེད་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་འོས་བཟོས་པ་དེར།
རང་འདོད་མཐུགས་འཛིན་པ་རེ་ཐུང་མི་དགའ་བ་སྤྱོད་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད་
ཅིང་། དོན་དུ་ཆུ་སྒྲང་སྒྲིག་འདུགས་ཀྱི་གཟི་བུ་དེ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱན་མཐུད་གཙང་
སྤེལ་དང་། གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ནག་པོ་དེ་བཞིན་རྒྱས་མེད་དུ་གཏོར་ཐུབ་པ་
འདི་ལས། མད་འཕྲོ་འཕེན་འདོད་ལས་གཞུ་མོ་གཅོག་འདོད་མེད་པ་ས་རིས་
ཐང་གསལ་ཡིན།

གནད་འགག་འདི་གསལ་པོ་ཆགས་ཆེད་འདིར་དྲི་བ་འགའ་འདྲི་བར་
བྱ་སྟེ། ༡། བྱེད་ཅག་གིས་གྲོས་མཐུན་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་
བྱས་ཡོད་དམ་མེད། ༢། ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་གྲོས་
མཐུན་དེ་ཕྱིར་འཕེན་ནི་ལྟར་བྱེད། ༣། ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་
ཡོད་ན་ཆབས་ཆེའི་ནོར་འབྲུལ་བྱེད་པོས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་ཞུ་
བྱ་དགོས་པ་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤེལ་རེད་དམ་མ་རེད། དྲི་བ་འདི་
དག་ལ་ལེགས་པར་སོམས་དང་བྱེད་ཅག་གི་ཉེས་ཅན་མཐོང་བར་གྱུར་ཞིང་།
ཅ་བའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཕྲག་དུ་སོང་བྱིན་མོད་འདིར་བསྐྱར་དུ་ཐེངས་
གཅིག་ཉེས་ཅན་འོ་སྤྱོད་བྱས་ན། བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་རྗེས།
ལགོང་ས་མཆོག་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་རིམ་པ་བཞིན་ཆབས་ཆེའི་ནོར་
འབྲུལ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོན་གསལ་པོ་དང་འབྲེལ་བཤད་གནང་ཡང་ཁྱོད་
ཆོས་་་ང་ཆོས་ཆེད་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ལ་བྱེད་ནམ་པས་

སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞུ་གིས་
 ཐབས་མེད་པ་དང་ཞུ་དགོས་དོན་ཡང་ཅི་ལ་ཡོད་” (དགག་བཞག་གཏམ་
 གྱི་ཐོག་མདའ་ཞེས་པའི་དེ་བཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༧༠་་་༡༧༡ ཏུ་གསལ།)
 ཅེས་ཕྱིར་འཐེན་སྐོར་བྱར་ཙམ་ཡང་སྒྲེང་མེད་པ་དང་། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་
 གཉིས་ལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་
 འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་“ཡུ་ཚུགས་”གནང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ལས་“ནོར་
 འབྲུལ་ཤོར་བ་”ངོས་ལེན་བྱས་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་གཙུག་གཙང་བཟེའི་
 ཆེད་དང་གྲོས་མཐུན་རྒྱུས་མེད་དུ་གཏོང་ཆེད་ལས་གནས་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་བླངས་བྱ་བཏོན་པར་ཡང་དང་ལེན་ཞུས་མེད།
 དེས་ན་གྲོས་མཐུན་དེ་དངོས་དོན་དང་བྲིམས་དོན་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུས་མེད་དུ་
 གཏོང་བར་དོན་གྱི་བདག་པོ་མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
 བསྟུ་རྒྱ་ལས་ལམ་གཞན་གང་ཞིག་འདུག་གམ།

“བརྒྱད་པ། ཏམ་བཤད་ཆོད་མེད་གནང་འདུག་ཟེར་བའི་སྐོར་གྱི་ལན་
 འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས། མདོ་དོན་ཕྱོགས་
 གཅིག་ནས་གྲོས་གཞི་འཐུས་མིན་ལགོང་ས་ཆེན་པོར་དགོངས་སྐོར་ཞུས་ཏེ་
 འགྲིག་གི་མེད་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
 ནས། ཀ བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྱལ་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་།
 རང་སྤྱོད་ཐོངས་ལེན་རྒྱུའི་སྤྱད་བྱས་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཁ གྲོས་མཐུན་དོན་
 ཆེན་ནང་འཁོད་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ལགོང་ས་ཆེན་པོས་ཡུ་རོབ་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཀློང་།

གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་བཤད་དུ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གསུངས་པ་
དང་བྱེད་པར་མེད་ལུགས། ག་ བོད་གཞུང་གིས་བོད་མོག་ལས་བྱེད་པ་དང་
འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་གཤིས་མགོ་ཐར་སར་གཟུགས་པོ་ཐར་བ་དགོས་ལུགས་
མོགས་ཏམ་བཤད་ཚོད་མེད་བྱས་འདུག་པ་འདི་དག་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པ་
ཀྱན་གསལ་ཡོངས་གྲགས་རེད། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པར་ལན་འདེབས་སུ།
བྱེད་ནམ་པས་དོན་གཅིག་ལ་ཚིག་སྒྲིབ་མི་འདུ་བ་བསྐྱར་བཤད་ཡང་བཤད་གནང་གི་ཡོད་
སྟབས། ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བཤད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཞུས་མ་ཟེན་པ་ཞིག་མེད།
གུས་ཚོ་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཆེ། ལྷག་པས་བྱ་རམ་ཟས་པ་ལྟར་དང་།
བྱི་ཆུ་གྱི་སྒོ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གོང་གསལ་ཀ་ ཁ་ ག་ གསུམ་གྱི་དོན་གནད་སྒྲོར་
ཞེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཞུ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་ནམ་པས་དབུ་གཡོག་ཐུན་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པའི་སྒྲོར་ཡང་ཨ་རུ་ཐེར་འདོན་ཞུ་ཅིས་ཡོད། གནད་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུ་བ་ཚུ་ཟམ་
འོག་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དུ་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གཉིས་པར། ལགོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་ཚུ་བ་སྒྲོར་ཞུ་བྱེད་
པ་དེ་ང་ཚོས་ཚུ་ནག་པོ་ལ་ལྷ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་གྱིས་བཞེད་དེ་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
སྒྲོར་དང་། བཞེད་དོན་དེའི་རྩས་པ་ཇི་ཡོད་དང་། ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་དོན་
སྒྱིང་པོ་ཡིན་པའི་ཚུ་མཆན། བོད་ཡུལ་དེ་ཚུ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མིན་དང་། བོད་མིས་དབུལ་
བ་མི་ཡུལ་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡོང་མིན་བཅས་དོན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་ཚུ་མཆན་བསམ་ཚུལ་
ཞུ་འཆར་ཡོད། ཚུགས་སྒྲོགས་བཤད་ས་པ་མ་དང་། བདེ་སྐྱེག་ཞུ་ས་དཔོན་པོ་ཐེར་བ་ལྟར།
བྱེད་ནམ་པ་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཞབས་སྟེ་གས་ཐོག་མ་ཐེབས་པར་མི་ལོ་ ༡༡

གྱི་རིང་དུ་འདི་གང་གི་དཔོན་པོ། བྱེ་མའི་རྩ་མ་ཐེ་ཆོས་སོམ་ཉི་མེད་པའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་
 ལ་གོང་ས་ལས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་རང་གི་བདེ་སྟུག་ཞུ་སྐབས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
 བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཡང་བསྟུན་ཐོབ་ཡོང་བ་ཞིན་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ཆ་གུས་ཚོར་ལྟར་གྱི་ལོ་
 རྒྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་འགག་དོག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདིར་ཏ་ཅང་གི་སྒོ་འཁྱོད་ཆེན་
 པོ་ཡོད། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ནམ་འབྲུལ་ལ་གོང་ས་ལས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ནི་གངས་ཅན་པོད་གྱི་སྒྲེ་འཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་མཚུངས་རྩ་མ་ཐེ་ཆོས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ལས་ཁྱེད་ནམ་པས་ཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གུས་ཚོས་བཙོང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅ་བནས་མིན།
 གུས་ཚོས་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་བདེ་སྟུག་ཞུ་སྐབས་ཐོབ་ན། ཁྱེད་ནམ་པས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུ་དངོས་དོན་གང་ཕྱི་སྒོ་གཤམ་ཞིག་ནམ་ཡང་བཀའ་སློབ་བསྟུན་ཆུ་མིན་པ་གུས་ཚོས་ཤེས་
 གྱི་ཡོད། སྐོས་གཞི་འགྲིག་མི་འདུག་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཞེས་བཀའ་ཐེབས་ན་ཡིད་གཉིས་
 ཐེ་ཆོས་ཅི་ལ་ཡོད། ཏམ་བཤད་མིན་པ་མདོ་སྟོད་སྒྲེ་འབྲུས་གཉིས་བརྒྱད་ནས་ཕྱིར་
 འཐེན་བུ་རྒྱ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དེས་ཁྱེད་ལ་དཔང་པོར་འཛིན་ཐུབ། ར་ཆོས་ཞུས་པ་
 དེ་དག་དངོས་བདེན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གསལ་ཡོངས་གྲགས་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡར་བཞག་དངོས་
 བདེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་དང་། ཁེ་ན་ཏུ་ཉི་ཤོད་། རྒྱ་གར་།
 རྒྱ་དམར་། ཐེ་ཕན། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གྲོས་ཚོགས། སྐོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆགས་ཤོག་དང་།
 གཞིན་རྒྱའི་ཆགས་ཤོག་ རྒྱ་གར་གྱི་ཆགས་ཤོག་བཅས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཀུན་གསལ་རེད་
 ཡོད། དེར་བཞེན་ཏམ་བཤད་ཆད་མེད་གནང་མཁན་ཁྱེད་ནམ་པ་ལས་སུ་ཞིག

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། གུས་ཚོས་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཆེ།
 ཞེས་དང་། གུས་ཚོས་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་བདེ་སྟུག་ཞུ་སྐབས་ཐོབ་ན། ཞེས་

བདེན་དོན་ནི་མེད་ཀྱི་ཡིན།

དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་མེད་ཡུགས་བཤད་པ་ནི་དམ་བཤད་
ཆད་མེད་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆད་མེད་ཅིག་རེད། སྤྱིར་ཡགོང་ས་མཆོག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ལྟར་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་མི་རིགས་སྤྱི་དང་།
ལྷག་པར་དམན་པ་ནམས་ལ་ཆེས་ཆེར་བརྩེ་བས་ཡུགས་མཐུན་མཛུལ་ཞུར་
བཅར་མི་སྲུ་ལའང་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་མ་གནང་བ་དང་བཀག་པ་
བྱུང་མེད། རྩེ་བྱག་བོད་བཞུན་སྤྱི་གལ་པོ་ཆེའི་ཆེད་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་མི་
སྲུ་བྱུང་ལ་གོ་སྐབས་གནང་གི་ཡོད་པ་ནི་སྒྲོས་མི་དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་ཆོས་
གོས་མཐུན་དངོས་སྲུ་མ་བཞག་གོང་ལོ་རྒྱ་མང་པོའི་སྤྱོད་ནས་ཐེ་ཕན་བོད་
སོག་ལས་ཁུངས་མཉམ་པར་མཐུན་གྲོགས་འདྲིས་ལག་བཟེད་ཀྱིས་ཡགོང་ས་
མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གནིས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གས་
སྤྱི་བྱས་ལ་ལྟོས་མེད་ཇི་ཙམ་བྱས་ཡོད་མེད་ཆོད་དཔག་བྱེད་བྱུང་ཀྱང་།
དེའི་རིང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་མཛུལ་བཅར་དང་དགོངས་སྒྲོར་སྟེ་གཅིག་ཞུས་
མེད་པར་གྲོས་མཐུན་བཞག་སྟེ་ཡུན་རིང་སོང་ཇིས་དོན་གཞན་ཡལ་མེད་ཞུ་
བའི་ཞོར་ཙམ་དུ་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་དེ་སྤྱན་འབུལ་ཞུ་ཙམ་བྱེད་པ་
འདིའི་ཡུགས་དམིགས་གང་ཡིན་གསལ་པོ་རེད། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་
ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བྱུ་དང་། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་ཐེར་བ་ལེན་བྱུའི་
སྤྱི་བྱས་མེད་པ། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་གི་མེད་པ་བཅས་
སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་སྤྱི་བར་སྤྱི་གསུམ་དུ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་གསལ་དེ་ལྟར་ཡང་།
བྱུ་མཆོན་འཐད་ཐུན་དང་དཔང་དགས་ཁུངས་བྱུང་བའི་ཡང་ལྟོན་བྱུ་མེད་པར་

མེས་བཞིན་དུ་བསྐྱོན་གདོང་བ་མི་ཡར་བསད། སྒོང་ཚུར་ལེན་གྱི་དམ་བཤད་
 ཚད་མེད་མིན་ན་གང་ཡིན། ཀ་ ཁ་ ག གསུམ་གྱི་དོན་གནད་སྒྲོར་ཞིབ་པ་
 དང་། བཀའ་སྒྱིག་ཉིས་ནས་དབུ་གཡོག་རྩ་བུ་གནད་བ་ལྟ་རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་
 སྒོར་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་གོང་ནས་ཨ་རུ་ཐེར་འདོན་གྱིས་ལུགས་མཐུན་
 ལས་མེད་མི་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ནམ། དེའི་གོང་མཇལ་ཁར་བཅར་བ་ཡིན་ཏེ་
 མཇལ་ཁ་བཏང་མ་ཕྱུང་ཐེར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བཟོན་རྒྱ་ཡོད་དམ།
 ལྷག་པར་ཨ་ཐར་གྱིས་ཐུས་སུ་ལགོང་ས་མཆོག་ལ་“དགོངས་སེལ་”ཐེར་བ་
 ལྟ་ཆེད་དངོས་སུ་ལས་གཞི་དུ་བཅར་རྒྱ་ཕྱུང་ཡོད་པས། དེ་དུས་དེབ་ནང་
 ཁ་སྒྲོབས་མཐོ་པོས་“ཨ་རུ་ཐེར་འདོན་ལྟ་ཅིས་ཡོད་”ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་
 དངོས་འབྲེལ་ཁུངས་འཁྲོལ་བ་ཞིག་ལྟ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་འདི་
 ཅི་རེད།

སྒྱིར་ཆགས་ཤོག་ནང་འཁོད་ཆད་དང་། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་
 ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཆད་ཆང་མ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་
 དང་དེའི་རྩ་བའི་སྲིད་བྱུས་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བྱེད་སྒྲུབ་མེད།
 ལྷག་པར་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་བྲག་པ་དང་། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པའི་གཏམ་བཤད་ལ་
 གསར་འཁོད་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་ཀྱིས་དོགས་འདྲི་ལྟས་
 པའི་བཀའ་ལན་དུ་སྒྲེར་གྱི་དགོངས་འཆར་ཡིན་ཞེས་གསལ་པོ་འཁོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་གཙང་སེལ་བཀྲིས་པ་ལས་བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གི་རྩ་བའི་སྲིད་
 བྱུས་ཡིན་པ་འཇམ་སྒྲིང་ཆགས་ཤོག་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་འཁོད་ཐོན་

པདན་ནོན་ནོལ་ཐག་ཡི།

བྱང་མེད།

པོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ཁས་གཙང་མ་ཞིག་སྒྲུངས་ཤེས་ཡོད་པ་
ཡསྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མིང་ཙམ་གྱི་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་
ཁྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱ་དམར་པོ་ནས་ཐོབ་པ་ལའང་དགའ་ཆོག་ས་
མེད་བཞིན་དུ། རྒྱ་ནག་པོ་གོ་མིན་ཏང་ལ་དེ་བས་ཡུ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་བྱེད་
དགོས་དོན་གཞར་ཡང་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་མཆོག་ནས་ལེགས་པར་མཁྱེན་
རྒྱབ་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་ཁྲིད་ཆོས་ཁྱུས་པར་སྟོས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་བརྗོད་དོན་དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཡོད་དང་། ཁམས་པ་གི་གསོན་གཉིས་
ཀྱི་རེ་དོན་སྤྱིང་པོ་ཡིན་མིན། པོད་ཡུལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མིན་དང་།
པོད་མིས་དཔུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡོང་མིན་བཙས་ཕྱག་མཐིལ་དུ་
སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། ཁྲིད་ཆོས་ཁ་ནས་བཤད་
བཤད་ལྟར་ཁོག་ནས་བཙུ་གི་ཡོད་ཆེ། ཡོད་པ་མཆོག་ལ་ཁྱུ་དགོས་པ་
ངོ་མ་དེ་གོས་མཐུན་དེ་མ་བཞག་གོང་དགོངས་བསྐྱོར་ཡསྟན་མེད་དང་།
ཡོད་པ་མཆོག་ནས་ནོར་འབྲུལ་ཆབས་ཆེན་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོན་གསལ་
པོ་གནང་སྐྱབས་ནོར་འབྲུལ་ངོས་ལེན་དང་འབྲེལ། འཕུལ་དུ་བྱེར་འཐེན་
ཞུ་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ལ་གང་ཡང་ཁྲིད་ཆོས་ཁྱུས་མེད།
མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་གཉིས་བརྒྱད་ནས་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དེ་ཡང་འགན་འཁུར་
གཡོལ་ཐབས་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ཁས་ལེན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། ནོར་
འབྲུལ་ངོས་ལེན་དང་བཟང་སྟོན་ཐོག་ནས་དགོངས་ཞུ་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་དུ་པོད་

གཞུང་བཀའ་ཁྱི་གཉིས་ལ་ཁ་པོ་ཆེན་པོས་ཆ་རྒྱུན་འདོན་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད།

གཞན་ཡང་ “འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་ལོངས་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་སྐུ་འཕྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཆུངས་རྣམ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་རྣམ་པས་ཉོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གུས་ཚོས་བཙོང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན། གུས་ཚོས་ལོངས་ས་མཆོག་ལ་བདེ་སྐྱབས་ལྷ་སྐྱབས་ཐོབ་ན། བྱེད་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་དོན་གང་ཕྱི་སྟོན་པ་ཞིག་རྣམ་ཡང་བཀའ་སྟོབ་བསྐུལ་གྱི་མིན་པ་གུས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་” ཅས་པའི་བཤད། ལོངས་ས་མཆོག་གིས་དངོས་དོན་གང་ཕྱི་སྟོན་པ་རྣམ་ཡང་མི་སྲིད་པ་བདེན་ཡང་། བྱེད་ཅག་གིས་རྗེ་བྱེད་མ་དེས་ཏེ། གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའི་ནང་བྱིས་པ་ལྟར་ན། ལོངས་ས་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཡོད་མདོག་གི་བཙོས་མའི་རྣམ་པ་བལྟན་ཐོག་བཀའ་ཁྱི་གཉིས་ཀྱིས་བར་ནས་ཚུ་སྦྲང་ཅ་མེད་བཟོ་ཅིས་དང་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་བྱས་ལུགས་བཤད་དེ་གནད་དོན་གྱི་ངོ་པོ་བསྟར་ཐབས་བྱས་ཡོད། དུས་སྐབས་གཞན་དག་པར་བཞག ལོངས་ས་མཆོག་གི་དྲུང་དྲུང་བཅར་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་ཐལ་སྦྱར་གྱིས་དཔོངས་སེལ་ལུས་པ་དང་། ལོངས་ས་མཆོག་རྣམ་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་དང་། ས་གཞི་དུལ་དག་ཡིན་ཞེས་ཐབ་གསལ་གསུང་གི་དབྱགས་དབྱང་རྩལ་རྗེས་སུ་འདྲ། ཨ་ཐར་གྱིས་མདོན་སྐྱུམ་འདྲེམས་མེད་དང་དམིགས་ལུ་འན་བཅངས་ཀྱི་སྟོན་ས་ལོངས་ས་མཆོག་དང་པོད་གཞུང་ལ་སྟོན་འཇུགས་ཆོད་མེད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་སྐུ་པོ་གཞན་དག་གིས་པར་ལེན་བྱས་ཏེ་ཉེ་ལམ་

འདེན་དོན་དོ་མེད་ཀྱལ་།

འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་བརྟན་འཕྲིན་འོད་སྤེར་པའ་སྟེ་འགྲེམས་སྟེལ་
བྱེད་ཚུལ་དག་གི་ཐོག་ནས། བྱེད་ཅག་གིས་ “འདི་གང་གི་དཔོན་པོ། ཕྱི་མའི་བླ་
མ་ཐེ་ཆོས་སོ་མཉི་མེད་པའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡུ་ཤོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་”
ཅེས་བཤེད་པ་འདི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཡིན་མིན་མེད་གསལ་མེད་གསལ་དུ་གྱུར་ཡོད།

“ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཞུས་ཟེར་པའི་
སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཟེར་པའི་འགོ་བཤེད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས།
ཡུ་ཤོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་སྒོར་གནང་རྒྱུ་དངོས་བདེན་ཡིན་ན། ཡུ་ཤོང་
ས་མཆོག་དགོངས་བབ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་
ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཞུས། དེ་མེས་བཀའ་ཆོག་སྤྱི་མེད་སར་བཀའ་སྤྱིར་ཞིབ་ཆོད་
བྱུང་སྐབས་ཀྱང་ཡུ་ཤོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་སྒོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་དང་།
ཐུགས་བབ་མ་གྱུར་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཞུས།
ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་“ལན་འདེབས་སུ། གོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲིན་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་དངོས་བདེན་ཡིན་ན། འོ་མཇལ་ཆེད་
བཅར་སྐབས་བྱེད་ནམ་པས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས། གལ་སྲིད་བྱེད་
ནམ་པ་བཅོས་བཞག་པའི་ལྷ་སྐྱེ་ལྷ་པུ་ཡར་ཞུ་བ་ལས་གསུང་མི་འཕྲོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན།
མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་བརྒྱད་གོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཞུས་པ་དེར་
ཅིའི་ཕྱིར་དོས་ལེན་མ་གནང་། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་བསད་
ཀྱིས་ཆོང་རྒྱག་གི་མིན་ཞེས་རྒྱགས་གདམ་ཆོག་ངན་ཅིའི་གསུངས། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་
གཉིས་བརྒྱད་གོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ལུགས་ཡུ་ཤོང་ས་ཡ་སྐྱབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལྷན་སེང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཞུས། ཟླ་འཁུམ་རྒྱན་ལས་དང་།
 བཀའ་རྒྱུན་གཞན་ཆོར་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་འདུག་ཅེས་གོ་བསྐྱར་ཙམ་མ་གནང་།
 བར་ཁྱེད་བཀའ་ཆོག་ས་གནིས་གཅིག་པོས་ངན་ཐག་ཅིའི་ཕྱིར་བཅད། གྲོས་གཞི་ཕྱིར་
 འཐེན་ཕྱེད་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རྣམ་གཅིས་ནས་ངོས་ལེན་མ་གནང་བར་ཤོད་མི་ཟུ་དང་།
 མདོ་སྙྱད་ནང་ཁྱུ་ལ་དཀྱིག་གཞི་ཅིའི་ཕྱིར་བཞག། ཁུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་རྒྱུ་འདེད་མིག་ས་
 ལུ་ལ་ངན་འཆར་མེད་ན་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱེད་དུ་མ་བརྒྱག། ཁུ་སྐང་ཙ་
 གཏོར་གཏོར་རྒྱུ་འདེད་མིག་ས་ལུ་ལ་ངན་འཆར་མེད་ན་གདན་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་
 བཞེས་ཏེ་གྲོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གྲོས་ཆོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོས་ལེན་མ་གནང་།
 གདན་ས་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་ཆད་བཏང་། གདན་ས་གསུམ་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
 དང་། ཤོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་མི་བཅི་མཁན་ཡིན་ཚུ་ལ་གྱི་མཚན་སྐྱས་མི་ངན་ཁག་གཅིག་
 ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱུ་རུ་བརྒྱག། གྲོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་ལ་དགེ་སྦྱོར་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན།
 གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་བཞག་མཁན་ཆོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱ་དུས་ཐག་གཅོད་མ་
 གནང་བར་རྟོག་དུ་ཆེན་པོ་ཆེད་བཅོ་ཅི་ཕྱིར་གནང་། གུས་ཆོས་ལ་གོང་ས་ཆེན་པོ་ཆོ་འདི་
 ཟླ་གནིས་དང་མི་འགལ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལྷན་ཤོག་ལུ་ལ་བཅིའི་ཕྱིར་བཀག། ལྷན་
 ཤོག་འབྲེལ་ལམ་མ་ཞུས་པར་བཀག་འཁོག་གིས་ཕྱིར་སྒྲོག་གནང་བ་དེ་ཁྱེད་རྣམ་པས་བར་ན
 རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྒྱབ། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཁུ་སྐང་ཙ་གཏོར་གཏོར་རྒྱུ་འདེད་མེས་མེད་ན།
 གུས་ཆོས་ ༡༩༡༥།༡༡ ཉིན་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་གྲོས་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དེ་ལུ་ཟླ་ ༦
 ཆོས་ ༡ ཉིན་སྐྱེ་སྐྱེ་འཇུག་ཆང་ནས་ཡིག་ཆ་དེ་བཀའ་ཆོག་ས་གནིས་ལ་གནང་། ཟླ་ཆོས་
 གཅིག་དང་གནིས་ལ་ང་ཆོས་བཀའ་ཆོག་ས་མདུན་སེང་ས་གནིས་བཅར་ནས་མདོ་སྙྱད་ཟུ་

པདན་དོན་དོན་མེད་པ་ཤིག་ཀྱི།

འབྲུག་གཞིས་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་བྱུ་ཞུས་པ་བཅས་བྱས་ཏུ་མ་ཕན་པར།
ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་དང་། ཡིག་ཆ་མེད་ཀྱི་དོན་ཁ་ལོ་ལོག་སྐྱུར་
བྱས་ཏེ་མནར་སེམས་ཆེན་པོས་དཀྱོག་གཏམ་གཏོར་བཤིག་གི་གསལ་བསྐྱགས་ཇོ་བླག་
ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་། བོད་བརྟན་མྱིད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སྲོག་ཆོས་
བཏང་བྱས་ཏེ་བྱ་དམར་ལ་འབབ་འཛིང་བྱས་ནས་བྱས་ཇེས་བྱལ་བྱེད་ཐུབ་ཏུ་མེད་པ་
བྱ་མཁན་གྱི་ཁམས་པ་དང་། ཁམས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཡོད་པ་དེ་ཙུ་གཏོར་ཅིའི་ཕྱིར་
གཏོར་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་ཙུ་གཏོར་གཏོར་ཆེད་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཆོ་འདི་ཕྱི།
ཁྲུལ་རོ་ཆ་མོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱ་བ་མ་ཏུ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་།
དེ་ན་ལན་ལོག་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བའི་ནམ་མཁུན་རང་སྲོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་།
མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་གནས་པོད་བརྟན་མྱིད་མི་རིགས་བཅས་སུ་ཞབས་འདེགས་
འགྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་པོད་ཀྱི་བྱ་ལ་རབས་སུ་གསལ་བྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཙུ་གཏོར་བཏང་བས།
བོད་བྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་ལས་དོན་ལ་ཕན་ཐོག་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་།
ཁམས་པ་ནང་ཁྲུལ་དུ་དུ་མ་བྱ་མང་པོ་བཟོས་པས་བོད་བརྟན་མྱིད་མི་རིགས་དང་བཅས་
པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཕན། རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་གནས་སྐད་དུ་མང་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་
དེས་བརྟན་དག་བྱ་དམར་ལ་གཏོར་ལེན་བྱས་པས་བྱེད་ནམ་པ་འགའ་རེས་བྱ་དམག་མིག་
གིས་མ་མཐོང་བར་སྒོ་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་སྐད་པ་དང་། ཐ་ན་དོག་ཁྲེས་ཁུར་ནས་
གོ་མ་བཏོད་བྱལ་ན་བྱ་ལོག་ནས་བདེ་ཐག་ངང་ཡོང་བྱུ་བྱུང་བའི་བཀའ་དྲིན་དེ་བྱེད་ནམ་
པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དྲན། རོ་ཆ་བྱུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་དགོས་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་སྐད་གི་ཕྱིན་ལས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་བྱལས་

བདེན་དོན་ལྟོ་ལྟོ་བྱེད་པ་ལྟེ།

ཆེ་བའི་དགོངས་བཞིན་ཕྱག་ལམ་གནང་ལྟར་མ། མིན་བྱས་འཛིན་ལྟར་ས་བཅས་མ་རུང་།
པ་འདི་ལྟ་བུ་ལམ་མི་འཁྱོན་བཞིན་དུ་དུང་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་དགོངས་ལུ་མི་གནང་བ་དང་།
དོ་ལག་བརྒྱད་ཁོན་གནང་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་དྲི་བ་དོན་ཚན་གཉིས་གནང་
 བར་ལན་ཅི་ཡང་མེད་པར་དྲི་བ་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་ཁྲལ་བྱེད་པ་འདི་ལན་གྱིས་
 དབུལ་བ་མིན་ན་ཅི་རེད། བྱས་ཤིང་སྟེ་རྩལ་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་རྩལ་
 གཅིས་དཔའ་པོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྤང་བྱལ་བ་ལྟན་སྤང་དང་
 མངས་དམག་སྤང་དང་། རྩེ་བྱལ་མདོ་སྤྱོད་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་ཅག་མི་
 ཁ་གས་ཐིག་གིས་མཚོན་བྱལ་བ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་མཚོན་མི་བྱལ་བ་དེ་མདོ་སྤྱོད་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་བཟོས་ཟིན་པར་བརྟེན། ཁྱོད་ཚོས་ཚུ་སྤང་དང་ཚུ་
 སྤང་། ཁམས་པ་དང་ཁམས་པ་ཞེས་མདོ་ཁམས་སྤྱིའི་ལ་རྩུ་ཅོད་ཁྲལ་བྱེད་ཀྱང་།
 སྤྱོད་པོ་བབས་ས་ནི། ནད་སྤོང་ལྔ་དེ་སྤོང་ནད་གཞུང་བསྐྱར་གྱིས་སྐྱར་
 འགོང་བཤད་ཅིང་། ཚུ་སྤང་གི་ལས་གནས་སུ་མཐུན་གནས་ན། བོད་གཞུང་
 ལ་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དོས་ལེན་ཡོད་
 ཅས་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པའི་སྐབས་སུ་བོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་
 དང་ཚུ་སྤང་ཅ་གཏོར་གཏོར་གི་ཡོད་པའི་སྤོན་འཇུགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

བཅན་ཕྱོད་པོ་དག་ལྟར་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་
 འོངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་གནད་གལ་པོ་ཆེར་བསམས་ཏེ་རྩ་དོན་ལ་གཞི་དཔེ་
 ལས་ཀ་བསམ་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱེད་མཁན་མི་བདུན་དང་། རེ་ལ་ཤེས་

བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁན་མི་ཁ་གསལ་གྱི་གཡ་ལམ་མོན་རྩེ་ག་ཤེས་མ་
 བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱུང་བྲུགས་ལ་བསྐྱགས་གནང་བ་ལས།
 རྒྱལ་གཅེས་སྐྱབས་བསམ་ཅན་གྱི་ཁམས་པའི་སྤྱི་གཏུགས་དང་ཁམས་པ་ཡོངས་
 ལ་གཞན་དང་སྤྱི་མཚུངས་གཟིགས་སྤྱོད་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་
 བཞིན་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་གྱི་བཀའ་ལ་ཅི་མཁན་ཡིན་མིན་དཔྱད་འཕྲུག་མོགས་
 ཅང་ཁུལ་དཀྱུག་གཞི་དང་། རང་གཞུང་གི་འགན་དབང་ལས་འདས་པ་གནང་
 རིགས་མེད་སྐབས། བྱེད་ཆོའི་ཉོག་བཤད་དེ་ཆོས་ཁུངས་འཁྲུལ་ཐབས་མེད།

མདོ་སྟོང་གྱི་འབྲས་ལྷན་གཉིས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱང་གསོད་གནང་བ་གང་
ཡང་མེད། འདིར་ཆོང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་མ་ཤེད། ཡར་མར་གོང་སྒྲིག་ཡུལ་དང་
པ་མ་ཤེད། བྱེད་རང་གཉིས་སྐྱུ་ལས་ཁག་སོང་སྟེ་བྱེད་ཡག་ཡོད་པ་མ་ཤེད།
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱགས་གདམ་ཆོག་འདུག་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོང་སྒྲིག་
པ་ནང་བཞིན་བསྒྲིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཤེད་ཅེས་བྱེད་ཆོས་དགོས་འདུག་ཅེ་ཆེན་
བོད་ན་པ་དེར་གསུངས་པ་ལས་སྐྱུ་འབྲས་ལྷན་གཉིས་ལ་ཞུ་གི་མེད།

མདོ་སྟོང་གྱི་འབྲས་ནམ་གཉིས་བརྒྱད་ཤོས་གཞི་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་
ཡིན་ཞེས་ཞུས་ལུགས་ཀྱིས་མཆོན་ཡོང་ས་མཆོག་ལ་ཡུན་གསན་ཞུ་འོས་
ཁག་ཞུས་ཡོད་ལ། གྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་དང་། བཀའ་བློན་གཞན་ཆོར་བཀའ་
བསྟར་གནང་འོས་ཀྱང་གནང་ཡོད་པས། ཐག་གཅོད་འདི་དག་བར་ནས་གང་
ཐག་རེ་རྩེད་གིས་བརྒྱ་ཁག་ཅིག་ཆོད་ཀྱིས་བྱས་ཚུལ་སྤྱོད་འདི་ཡང་ཁྱེད་མེད་
རྒྱན་གདམ་འབའ་ཞིག་རེ་ད།

དེ་མི་ན་དྲི་བ་ཁག་ཅིག་གི་ལན་ལྟར་དུ་སྤང་བྱེད་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ནི་
གཞི་མེད་སྟོན་འཇུག་སྤང་འཁྲིག་བཤད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་འདིར་ལན་
སྟོན་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཆོའི་དྲི་བའི་ནང་གི་ “ཁམས་པ་
ཆོས་ལོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཅིའི་ཕྱིར་དོ་མི་ཤེས།” ཞེས་པའི་བཤད།
པོད་གཞུང་གི་དོས་ནས་ཨ་ཐར་ལྟ་བུའི་ཁམས་པ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ལོག་ས་
མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དོ་མི་ཤེས་པ་ལས། ཁམས་པ་སྤྱིས་ལོག་ས་མཆོག་གི་
བཀའ་དྲིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དོས་
འཛིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཆེན་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཁམས་པ་སྤྱིས་ལོག་ས་མཆོག་གི་
ལ་དད་གུས་ཅེ་གཅིག་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྤྱུབ་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པ་དེ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་བྱེད་ཅག་གིས་ “ཁམས་པ་ཆོས་ལོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཅིའི་
ཕྱིར་དོ་མི་ཤེས།” ཞེས་ཁམས་པ་སྤྱིས་ལོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དོ་མི་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་དོན་དོ་མའི་
མཐོང་རྒྱུང་དང་དམའ་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་དྲི་བ་དེའི་དོན་
ཁམས་པ་ཆོས་ལོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཅིའི་ཕྱིར་དོ་མི་ཤེས་ཏེ་ཤེས་སོ།།
ཞེས་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་ཁུལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་དོ་ཤེས་
མཁན་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཁམས་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཁུལ་ཡིན་མདོག་བྱས་ཀྱང་།
ཨ་ཐར་བྱེད་ཅག་གི་ལྷ་ཆེས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ལོག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་
དོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་།། ཡང་བྱེད་ཆོའི་དྲི་བར་ “བྱེད་
ནམ་པ་མི་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཆོ་དུད་འགོ་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་” ཞེས་པ་

འདི་ལོ་ལན་ནི་བྱེད་ཅག་རང་གིས་འདེབས་དགོས་པ་སྟེ། ཨ་ཐར་སོགས་
 གྱི་འཆོ་གོས་གོ་གནས་ནི་པོད་མི་མང་ཆོགས་སྤྱི་ལས་ལེགས་པ་མེད་ཀྱང་།
 ཞན་པ་མེད་པས་གནས་བབ་དུད་འགོ་ལྟ་བུར་གྱར་མེད་མོད། བྱིས་ཀྱི་
 བསམ་སྦྱོང་ནི་འདི་ལྟེ་གཉིས་མེད་དུད་འགོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལོད་པར་མ་ཟད།
 སྤྱི་བ་རྗེས་མ་དག་ཏུ་འང་ངན་སྤང་སྤྱི་མས་དགོས་པའི་རྒྱ་བསལས་
 སྤང་སྤྱི་མ་པས། དེ་ལྟར་ཅིའི་ལྟར་ཆགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུད་ཅག་གིས་དྲི་བ་
 བཞོད་པ་བཞིན་བྱེད་ཅག་གིས་བསམ་གཞིགས་ཟབ་མོས་རང་གིས་རང་ལ་ལན་
 འདེབས་དགོས་སོ།།

“བསྐྱར་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟ་བུ་གནང་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བའི་
 སྤྱི་རྒྱུ་ལན་འདེབས་”ཟེར་བའི་འགོ་བརྒྱུད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས།
 ལོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གི་སྤྱི་
 རྒྱུ་སྤྱི་ཆོས་གསུམ་ཁ་བུ་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་ནས་ཡང་བྱང་མ་
 སྤྱི་བ་དང་། ཡོང་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་རྗེ་བཞིན་གསལ་
 བཤད་ཡོང་བ་ཞུས་སྐབས་གང་ཟག་ཏུ་བྱག་པ་དང་། བཀའ་སྤྱི་ཏུ་བྱག་
 པའི་གསུང་བཤད་ཐོན་ནས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་གྲོས་ཆོགས་དང་།
 གསར་ཤོག་བཅས་སྤྱི་གསལ་བསྐྱགས་ཟིན་པའི་ལུང་འདྲེན་རེ་བྱང་མ་
 གཏོགས་ཁུངས་སྤྱི་ལ་གནང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ད་དུང་བྱེད་ཆོས་དེ་
 བསྐྱར་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟ་བུ་གནང་བའི་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅས་གསུངས་
 ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སྤྱི་ལོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པར་བཅི་བཀའ་

པདན་དོན་དེ་མེད་པར།

བཟུགས་བཞེད་ཡོད་པའི་བཙུགས་མེད་ནམ་པ་དང་བཙུགས་ཀྱི་ལོ་དོན་གྱུ་བ་
མཆོག་གི་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་སྟེ་འབྲེག་བཤད་དང་།
ཐོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་སྟོན་འཇུགས་སྒྲིལ་མང་
བྱས་པར་གོང་དུ་ལན་འདེབས་ཞིབ་པར་སྤོང་བའི་པས་འདིར་བསྐྱར་སྒྲིལ་མི་བྱ།
འདིར་བྱེད་ཅག་ལ་དེ་བཞུགས་རང་འདི་བར་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་ཆོས་
བཤད་པ་ལྟར་ཐོད་གཞུང་གིས་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་སྐྱུ་བ་
ཀྱི་ཡོད་ན། རྒྱལ་ཞིན་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་དབྱས་གཙང་དང་། མདོ་སྨད་མི་
མང་། བྱེད་ཅག་མི་ཉུང་ཤས་ལུང་པའི་མདོ་སྟོན་མི་མང་བཙུགས་ཀྱིས་ཐོད་
གཞུང་ལ་འོ་ལོ་ལེ་བྱེད་པ་ཅི་རེད། ས་འཁོར་སྟོན་ས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་
པ་འདི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་བས་ག་ལ་ཡིན།

དོན་སྟོང་གཅིག་ནས་ཀྱི་ལོ་དོན་གྱུ་བ་མཆོག་གི་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་
དེ་ཡང་ཆོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་དགོངས་ཚུལ་མིན་པ་དང་། གཉིས་
ནས་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ནམ་པ་དང་བཀའ་སྒྲོན་ནམ་པ། དྲུང་ཆེ་ནམས་
དང་གསར་འགོད་པ་སོགས་བྱུར་ཉན་ཁག་བཙུགས་ཡོད་པའི་མདུན་བཀའ་བྲི་
ཀྱི་ལོ་དོན་གྱུ་བ་མཆོག་གིས་“ཕན་སྒྲིལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ལས། ཅུ་དོན་
ལ་འགྱུར་ངེས་བཤད་རིགས་མེད”ཅེས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པོས་གསུངས་པ་དེ།
དེར་ཡོད་ཀྱན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་གིང་བརྒྱད་ལམ་ཁག་བརྒྱད་འཇུག་གིང་
ལ་བྱུ་བ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པས། ད་དུང་ཆོགས་གཙོས་གསལ་ཁ་གཏོང་
དེ་གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱས་མིན་ལུགས་སོགས་མཇུག་བསྟོར་སྤྱི་བཞེད་ཅི་ལ་

དགོས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་སྐབས་འཛོལ་བ་རེ་བྱང་ལས་གཞན་དཔྱད་ཅུན་སུ་ཞིག་
 བོད་གཞུང་གི་ཚོལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་འཛོམ་
 གནང་མཁན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་རྗེས་སྐག་འཛེར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བྲིས་སོགས་ཀྱི་ཐད་གདམ་འཆལ་
 ཁྱེད་མེད་མང་ཙམ་ཞིག་བྲིས་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དོན་དང་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས་
 གནས་སྐབས་བཞག།

དེ་རྗེས་ “ཀྱི་མིའི་ཙ་ཁྲིམས་སུ་བཀོད་པའི་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་པ་ཟེར་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་
 འོག་བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས། ལོ་ངོ་ས་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཆོག་གས་
 སུ་གསུང་བཤད་དུ་གསལ་བའི་རང་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ལ་ཀྱི་དམར་གྱིས་ནམ་
 པར་འགྱུར་བའི་རང་བཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འབྲེལ་བརྗོད་ནན་པོ་བྱས་ཡོད་
 པ་དང་། ཐེ་ཀུ་གྲོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་རང་ལུགས་རང་སྤྱོད་ནི་ཀྱི་སྐད་
 བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་ཀྱི་མིའི་ཙ་ཁྲིམས་ནང་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་
 ཞེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་སྤྱི་ཙམ་མེད་པ་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་གསལ་ལགས།
 མ་ཟད་ཀུ་སྐང་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ཙ་བའི་དམ་བཅའ་བོད་རང་བཅན་གཙང་
 མ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཀྱན་དུ་བཤད་བཞིན་
 དུ་སྐོག་དུ་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཚུད་པའི་རང་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་“རོས་ལེན་
 གྲོས་ཆོད་འཛོག་པའི་རོ་སྐོག་མི་མཚུངས་པ་དེ་མཛད་གཙོ་ནམ་པའི་བསམ་
 སྤྱོད་མཆོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་འདེབས་སུ།

པདེན་ནོན་ནོའི་བྲག་རི།

ཏན་ཏན་ང་ཚོའི་བསམ་སྡོད་མཆོན་པ་ཞིག་ལས་སུ་གང་ལ་ཁ་འབག་ལག་ཕྱིས་བྱ་རྒྱུ་མེད།
ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་བཤད་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ནམ་པ་འགྱུར་བའི་
རང་བཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྲེལ་བཤེད་ནན་པོ་བྱས་ཡོད་ནའང་། གེ་ཤན་སྤྲིད་གཞུང་
ནས་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་བཤད་དེར་ཆ་ཚང་ངོས་ལེན་ཡིག་ཐོག་
ནས་ཞུ་གི་ཡོད་པའི་གསལ་བསྐྱགས་པོད་གཞུང་རང་ནས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ལ་སོང་།
རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་རང་བཅན་ཁས་མ་བླངས་ནའང་གེ་ཤན་སྤྲིད་གཞུང་ནས་བོད་རང་
བཅན་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བོད་རང་བཅན་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེན་
དུ་མི་བརྒྱུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། གསུང་བཤད་དུ་གསལ་བའི་རང་སྤྲིད་རང་སྡོང་
ཞེས་པ་དང་། གེ་ཚུའི་གྲོས་མཐུན་དུ་འཁོད་པའི་རང་ལུངས་རང་སྡོང་གཉིས་བསྐྱར་ན།
གཅིག་བྱས་ན་རང་སྤྲིད་ཞེས་པ་དེས་སྤྲིད་དོན་གྱི་གོ་བ་ཆ་བོ་ཞིག་དང་། རང་ལུགས་ཞེས་
པ་དེ་འཇམ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་འགྲོ། འོན་ཀྱང་གཅིག་བྱས་ན། སྤྲིད་ཅེས་པ་དེ་ཐུན་
མོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་གྱི་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན།
ཅེས་དང་། ཡང་། བྱིད་ནམ་པས་རང་ལུགས་རང་སྡོང་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་
མིའི་ཅ་བྲིམས་ཁག་དུ་འཁོད་པའི་རང་སྡོང་ཞེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་སུ་ཅམ་མེད་གསུངས་པ་
དེར་ང་ཚོས་བརྗེས་ན་ཁྱུངས་ལུང་མེད། རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བྲིམས་ནི་སོ་སོ་ཡིན།
རྒྱ་ནག་པོ་གོ་མིན་ཏང་ངམ། གེ་ཤན་སྤྲིད་གཞུང་གི་ཅ་བྲིམས་ནང་བོད་རང་སྡོང་ལྗོངས་
ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་མཐོང་ཐོས་དྲན་གསུམ་མེད། རྒྱ་དམར་སྤྲིད་གཞུང་ནས་
ཀྱང་ ༡༩༥༦ ལོར་བོད་རང་སྡོང་ལྗོངས་གྲྭ་སྒྲིག་འཐུས་མི་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བ་ཞིག་
འགོ་བརྩམས། ༥༥ ལོར་དངོས་སུ་ཚུགས་ལུགས་ཅམ་བཤད། ༡༥ ལོ་ལོ་ ༡༠

འཁོར་པའི་དུས་དྲན་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲ་འབྲིག་གྱུར་ལུ་ར་བསྐྱགས་ཤིག་བྱས་པ་ཙམ་ལས།
 རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བྲིམས་ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་
 ཞེས་གཏིང་ཟབ་མདོག་དང་། གཏན་འཁེལ་མདོག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་ཡོངས་སུ་
 བྲགས་མདོག་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་མ་རེད། གལ་སྲིད་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་
 གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བྲིམས་ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཞེས་པ་ཞིག་བྱེད་ནས་
 པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དུ་གྱུར་ནའང་དེ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད་ཅིང་།
 ང་ཚོས་གྱུར་ངོས་ལེན་མེད། བྱེད་ནས་པ་རྒྱ་མིའི་ཚུགས་སུ་བྱགས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ལངས་
 དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཐེ་ཆུའི་བར་གྲོས་གཞི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་གསུམ་བཞག་པ་
 དེ་རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། རྒྱ་མིའི་ཙུ་བྲིམས་ཁག་ཏུ་
 འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་དང་ཁྲད་པར་སུ་ཙམ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད།
 ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་མགོངས་མཆོག་བོད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྱེད་དུ་ངོས་
 འཛིན་དང་རྒྱ་བསྐྱར་ཞུ་གི་ཡོད་དུས་མི་འབྲིག་པ་བོད་མིར་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ།
 བྱེད་ནས་པར་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་བཞག་ན་གྲོས་གཞི་དོན་ཆེན་གསུམ་དེ་
 རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཀའི་ཙུ་བྲིམས་ནང་དུ་ཡང་མེད་ལ། ཡོད་དོན་ཡང་མེད། རྒྱ་དམར་
 གྱིས་ངོས་ལེན་ཡང་ལམ་མེད་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མེད། ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་ནས་གྱུར་
 ངོས་ལེན་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ཨེ་ཡོང་བསམ་པ་ལས་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་
 མེད། ལམ་ནས་གྲོས་གཞི་མོས་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་གྲོས་ཆོད་བཞག་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།
 གྲོས་ཆོད་ལ་ཐེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཐམ་བོ་དོན་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་ལས་ཐམ་ཡང་
 བོ་དོན་དགོས་པ་རེད། བྱེད་ནས་པས་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཙུ་བྲིམས་

པདེན་དོན་དོ་མེད་པ་ལྟར།

ཁག་དུ་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཞེས་པ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡེ་ནས་མེད་པ་
ཞིག་ཡོད་ལུགས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པ་འདི། ང་ཚོ་རྒྱ་སྐད་ཅ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་
ཀྱི་ལག་ཆ་ཅམ་ལ་ཤེ་ནས། བོད་མི་མང་གི་མགོ་ལ་སྤྱུ་གཤུ་ཞུ་མོ་ནག་པོ་ཞིག་བཀོན།
བཏག་དཔུང་མེད་པར་གཡམ་རྒྱུག་ཕྱེད་པའི་ལམ་སྒོ་གསར་བཞིག་ཕྱེ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་
གཡོ་སྤྱུའི་སྤྱུ་ཐག་རིང་པོས་བོད་མི་མང་ནམས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གི་ལམ་དུ་རྒྱུང་
ནས་འཕེན། ལགོང་ས་ལ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་
མཐུན་ལམ་གསེར་གྱི་ཐག་པ་དེ། སྤྱོད་ས་རིས་ཆེ་འདོད་ཀྱི་རལ་གྱི་ནོན་པོས་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་འོག་ནས་དུམ་བུར་བཏུབ། དཀར་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོ་འཕུལ་ལས་
འཕྲོས་པའི་གཏམ་བཤད་ཐམས་ཅད་དར་ཆོན་འཇུག་རིས་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་སུ་གྱུར།
རྒྱ་བོད་ཐ་དད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་འཛིགས་དོ་མེད་པ་ལྟར་རི་ཁྱ་བུ་དེ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་
མཆན་གནས་ལོག་པར་སྤྱད་དེ་མི་དགའ་ཕྱག་དོག་གི་གནམ་ཁུགས་ཁྲོ་ཆུ་ངར་མས་མི་
མངོན་པའི་དབྱིངས་ནས་ཐལ་བའི་སྤང་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་བཟོས་པའི་ཡིག་ཆ་ནག་པོ་
འདི་ཁྱ་བུ་འཇམ་སྒྲིང་ནང་ཁྲབ་སྒྲེལ་གནང་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་གཤམ་བསྐྱད་པའི་
དབུ་བོ་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ཁྲིད་ནས་པའི་ཡིག་ཆ་དེས་བོད་སྤྱིའི་ཅ་དོན་ལོ་རྒྱུས་
ཅ་གཏོར་བྱས་པ་ཞིག་ལས། ང་ཚོ་གཅིག་པུར་དེ་ཅམ་གྱི་ཡན་གནོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
རྒྱ་སྤང་གི་ཅ་བའི་དམ་བཙའ་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ལས་གཞན་གང་གང་ཁས་ལེན་
ཕྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱན་དུ་ཤོད་བཞིན་གསུངས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་
རྒྱ་བཞི་སྤང་དུ་ག་བཞུན་སྤང་དུང་ཐང་དམག་གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་འདིའི་དམིགས་ལུ་ལན།
གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུན་པ་ས་དར་དོ་དར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཟེན།

ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་བྱུང་ནའང་ཀྱང་ནག་གཞུང་གསར་པ་གུན་
བྱན་ཏང་གིས་གཞུང་ནས་བསམ་སྒྲིག་གོང་དགོས་པའི་བྲིམས་གནད་དུ་འགྱུར་ཆུ་མ་ཟད།
འཛམ་གླིང་ཚུལ་ཁབ་གཞན་ཁག་ནས་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་
བདེན་དོན་དགོངས་བཞེད་ཇི་གནང་ལ་བྲིམས་གནད་དུ་བཅི་བདེ་བ་ཞིག་ལས་གཞོད་འགལ་
ཡོང་གཞི་མེད། ད་ལྟའི་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུད་སྐྱེས་ཟེར་བ་འདི་འབྲི་ཆུ་ཡན་གྱི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
གཅིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ནི་བོད་ཡོངས་ཨོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཐ་ན་
གུང་བྱན་གྱིས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཞེས་ཚུད་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཆང་མར་བྱུང་གི་ཡོད།
དེས་ན་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུད་སྐྱེས་ཟེར་བ་དང་། རང་སྤྱོད་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་
རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་བཅས་མི་འདྲ་བའི་ཆུ་མཚན་དེ་ལྟར་དང་། བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྐྱོང་
ཟེར་བ་ལ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཆུ་མཚན་གསལ་པོར་བཞོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཅེས་ཟེར་བར་ལན་མདོར་བསྡུས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཀུན་
བཟུལ་སྤྱི་གཉིས་ནས་“ཆུ་སྐང་སྤྱི་གཉིས་འཛུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་བཅའ་བོད་རང་
བཅོན་གཙང་མ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་བཤད་
བཞིན་དུ་སྒྲིག་དུ་རང་སྐྱོང་ངོས་ལེན་གྲོས་ཚེད་འཛིག་པའི་ངོ་སྒྲིག་མི་མཚུངས་
པ་དེ་མཇུག་གཅོད་ནས་པའི་བསམ་སྒྲིག་མཆོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་”ཞེས་ངེས་
པར་ལན་དུ་ “ཏན་ཏན་ང་ཚོའི་བསམ་སྒྲིག་མཆོན་པ་ཞིག་ལས་སུ་གང་ལ་
ཁ་འབག་ལག་བྱིས་བྱ་རྒྱུ་མེད་” ཅེས་ངོ་སྒྲིག་མི་མཚུངས་པའི་བསམ་སྒྲིག་
མཆོན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཨ་ཐར་སོགས་ནས་བྱི་
ཆུལ་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཡོད་ཆུལ་དང་དོན་དུ་བཟུལ་དགོངས་

ལས་འགལ་བའི་བྱ་རན་མང་པོ་བརྩམས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རང་བཅན་གཙང་
མ་ཙོང་མཁན་མུ་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གོ་གནས་སུ་བཟུང་དེ།
ཁ་ནས་རང་བཅན་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་བོད་སྐད་ལས་ཁྲུང་ས་མཉམ་བོད་ཀྱི་ཁོངས་
བྱ་ཀྱའི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ། ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཡོང་ས་མཆོག་ལ་དཔོང་ས་སེལ་
ཞེས་པ་ཞུས་ཐོབ་བྱུང་རྗེས་དོན་དམ་དུ་ཡོང་ས་མཆོག་ལ་མཆོན་སྟུང་
འདེབས་ཆད་མེད་ཀྱི་དེ་པ་བཅས་ཁྲུང་ས་མཆོག་གི་སྟོན་ཚུལ་སྟེ་བོ་ཀྱན་གྱི་
མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་འདི་དག་ཁོ་ནར་བསམས་པས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་གི་དེ་བ་
དང་གཏམ་བཤད་ལ་རིན་ཐང་གང་ཡོད་གཏན་འཁེལ་བྱེད།

ཁ། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་སུ་སྟུལ་བའི་གསུང་བཤད་དང་ཁྱེད་ཅག་གི་
གྲོས་མཐུན་དབར་ཅ་བའི་བྱ་རན་པར་འདི་ཡོད་དེ། ༡། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་
སུ་སྟུལ་བའི་གསུང་བཤད་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་ཡོང་
ས་མཆོག་ནས་དངོས་དོན་དང་བྲིམས་དོན་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆད་ལྡན་པའི་
ཐོག་ནས་སྟུལ་བཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁྱེད་ཅག་གི་གྲོས་མཐུན་དེ་ནི་དངོས་དོན་
དང་བྲིམས་ལུགས་གཞན་དག་པར་བཞག་མདོ་ཁམས་མུ་བཞི་སྒྲིག་དུག་
སྒྲིག་འཇུགས་རང་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་ཅ་འགལ་གྱིས་བཞག་པ་ཞིག་རེད། ༢།
ཡོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དེ་གྲོས་མཐུན་མིན་ཞིང་ཁྱེད་ཅག་གི་དེ་
གྲོས་མཐུན་རེད། ༣། ཡོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་ནང་ “ཡོ་ ༡༠༠༠
ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་རང་བཅན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་”
ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། ཁྱེད་ཅག་གི་གྲོས་མཐུན་རྒྱ་ཡིག་ནང་ “རང་དབང་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཀློང་།

དམངས་གཙོས་ཀྱང་གོ་གཅིག་གུར་བུར་བའི་སྡོན་འཁོའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་ལ་ ༡།
ཐོད་ཀྱི་རང་སྡོང་ལམ་ལུགས་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་”ཞེས་དང་། ཐོད་ཡིག་ནང་
“རང་དབང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འོག་ལ་རྒྱ་ནག་ཅིག་སྤྱི་ལ་སྐབས་
ཐོད་ཀྱི་རང་ལུགས་རང་སྡོང་ལ་སྤྱང་སྡོབས་དང་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་”ཞེས་སོགས་
བོད་དེ་ཐོད་རྒྱུ་ཁོངས་ཡིན་ཤིང་གསལ་བ་དེ་སྡོན་རང་བཅན་ཡིན་པ་གསལ་འདོན་
གང་ཡང་བྱས་མེད། དེ་མིན་གྱི་ཞིབ་ཐུའི་ནང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཡང་ཁྱེད་
ཅག་གིས་སེ་ཏར་སེ་སྤྱག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་གོ་དོན་“ང་ཚོས་ཀྱང་ཡག་པོ་
ཤེས་”ཟེར་བ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་གསལ་བ་འདིར་བོད་མེད།

ག༽ ཟེ་ཕན་གྱིས་ཡོ་རོབ་སྐྱོས་ཚོགས་སུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་བཤད་ངོས་ལེན་
བྱས་ན། “ཐོད་རང་བཅན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཐོད་རང་བཅན་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེན་དུ་མི་བཅུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ།” ཞེས་པའི་
ཐད། ཟེ་ཕན་གྱིས་ཐོད་རང་བཅན་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐོད་གཞུང་གིས་ལེན་དུ་
མ་བཅུག་པ་ཞིག་ནམ་བུར་མིན་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྡོན་དགོས་པར་ཟད།

ང༽ རང་ལུགས་རང་སྡོང་ནི་རྒྱ་སྐད་ཐོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མིའི་ཅ་
ཁྲིམས་ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་རང་སྡོང་ཞེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་སྤྱད་པར་སྤྱ་ཅམ་མེད་ཅེས་
སྤྱས་པར་དགག་ཁུལ་དུ། “རྒྱ་ནག་པོ་གོ་མིན་ཏང་ངམ། ཟེ་ཕན་སྤྱད་གཞུང་
གི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་ཐོད་རང་སྡོང་སྡོངས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་མཐོང་ཐོས་
དེན་གསུམ་མེད།”ཟེར་བ་བཤད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། “རང་སྡོང་” འཁོད་པ་
ལས་ “ཐོད་རང་སྡོང་སྡོངས་” འཁོད་ཅེས་སུ་སྤྱི་ལ་ཟེར་རམ། ཆོག་གནད་

འདི་ཙམ་ལའང་མགོ་པོ་གདུགས་ལྟར་འཁོར་ན། རང་སྲིད་དང་རང་ཕྱགས།
རང་སྤྱིང་དང་རང་འཛིན་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ནི་གང་ནས་འབྱེད་ནུས།

[illegible]

ཆད་ ཡང་ “ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་ལུགས་སྲིད་གཞུང་པོ་
མ་ཡོངས་པར་ཆོས་མེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་བཙོ་ཐབས་བྱེད་པ་”
ཞེས་དང་པོ་ད་རང་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཙམ་བྱུང་ན་འགྲིག་
པའི་ལས་དོན་རྒྱུ་ཀྱང་གནང་བཞིན་པ་སོགས་ཁྱེད་མེད་ལུང་མེད་དུ་སྐྱེས་ཏེ།
རང་ཉིད་ཆོལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེལ་དང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ལ་སྤྱང་སྐྱོབས་
བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་ནམ་པ་སྟོན་ཐབས་བྱེད་པའང་བཅས་མའི་རྣོ་སྐར་ཙམ་
སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཆོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར་སྐྱོ་སྐྱར་
མཚན་སྤྱད་དང་དབུ་བསྐྱོར་ཞུས་པ་དེ་གས་རང་མདོག་གསལ་པོར་བརྟན་པ་
མ་ཡིན་ནམ།

“པོད་གཞུང་གིས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་
 སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས་”ཞེས་པའི་འགོ་བརྟེན་འོག བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས།
 པོད་གཞུང་གིས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པ་དང་། འབྲེལ་ལམ་
 གནང་བྱ་མིན་པའི་ཅ་དོན་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐབས་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སྐྱེ་
 ཚབ་སྐྱེས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལམ་ལྗོངས་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་ཞིན་དུ།
 པོད་གཞུང་གིས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་ཨུ་
 ཚུགས་བསྟུན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཟག་
 བྱེད་བྱག་རེ་བྱུང་གིས་སྐོར་གྱི་དགོངས་འཆར་གསུངས་པ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་
 བུས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ཞིན་དུ་དུང་དེ་དག་གཞུང་གི་ཐུག་ལས་ཡིན་ཚུལ་
 ཨུ་ཚུགས་མཐའ་བསྐྱེལ་གནང་ལུགས་འདིས་མདའ་མོ་འཕེན་འདོད་མ་ཡིན་
 པར་གཞུ་མོ་བཅག་འདོད་ཡིན་པ་དེ་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་
 ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ། བྱེད་ནམ་པས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ལ་ངོས་ལེན་དང་།
 འབྲེལ་བ་གནང་བྱ་མིན་པའི་ཅ་དོན་འགྱུར་བ་གཏོང་མིན་གྱིས་སྐྱེ་ཚབ་སྐྱེས་ཀྱི་ལས་
 རིམ་ལམ་ལྗོངས་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་ཟེར་བ་དེ་གཞི་མེད་སྟོན་ཏམ་གྱི་
 གཏམ་བརྟན་དུ་ནས་མང་ཚོགས་མགོ་སྐོར་གཏོང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་འཛོལ་ནག་ཉེས་
 འགོལ་ཐབས་དང་། ཚུ་སྐང་ཅ་གཏོར་གཏོར་པའི་ངན་བྱས་སྐྱག་པའི་གཡོ་ཐབས་ཤིག་
 ཡིན་པ་ལས། དོན་དངོས་སུ་འདྲེག་པའི་གཏམ་བཤད་ན། ཟེ་ཕན་དུ་སྤྱང་གི་ལྷོགས་པ་ག་
 ལ་རམ་པ་ལྟར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་སྐྱེ་ཚབ་བཏང་གནང་བའི་མི་དྲག་ནམས་ཀྱིས།
 ང་ཚོ་པོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ནམ་དགོས་དོན་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ་གཅིག་ཁོང་ཚོར་བརྟེན་པའི་ལོ་

ལྷ་ས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་དང་། སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་གོ་བྱེད་མེད་པ་དེ་དང་གཅིག
 ལྷ་ཆབ་ནས་པས་དེ་སྤྱི་ནས་བྱ་བོད་གཉིས་འབྲེལ་ལམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་དང་།
 མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འབྲེལ་ཐབས་གོས་གཤམ། བར་ལམ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་
 ལམ་ཡག་པོ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ར་འབྲེལ་ཡིན་གནས། ད་ཆ་ཕན་ཚུན་དོ་མེད་ལྷ་ས་
 དེར་དགའ་བོ་བྱུང་ལུགས། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་རང་དབང་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་
 ཐེ་ཕན་ཡར་ལྷུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་ནས་པ་ཆོའི་ལུག་ལས་གནང་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལུགས།
 དེར་ང་ཆོ་དགའ་མོས་ཆེ་ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷན་རིང་ཁ་བྱལ་གྱུར་པའི་རང་
 བྱིས་གཞིས་ལྷ་བྱུར་སྤེལ་བས་པ་ཡིན་པ་ཐོའི་ནས་པ་བཅས་དོས་དགའ་སྤེལ་ལད་མ་ཡག་
 ཡག་མདོག་ཁོ་ན་གསུངས་ནས་ཚུ་ལེན་ཆོས་སྒྲོང་དུ་སྤྱིར་ལོག་གནང་བ་དེ་དང་གཉིས།
 བོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ཆེད་འཇུགས་བྱས་པའི་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་
 བ་དེ་དོས་ལེན་མེད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་དོས་ལེན་མེད་ཁུལ་བཤད་དེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་དགའ་བྲག་དོག་གིས་ལག་ཆར་
 བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་གཅིག་བྱུར་མ་ཡིན་པར། གོ་མིང་ཏང་སྤྱིད་གཞུང་ངས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་
 གི་སྤྱོད་འཛིན། དེ་བཞིན་སྤྱིད་ཚོན་བཅས་པར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་འདིར་དོས་
 ལེན་མེད་པའི་ལྷ་མཆོན་ཐད་ཀར་གསུངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་ད། གསུངས་སར་སྤེལ་ས་
 དུས་ཆེ་བར་རྒྱུད་གསུམ་སུ་ལའང་ཆོག་གཅིག་གསུང་བྱུབ་མེད་པ་དེ་དང་གསུམ། ༡༩༥༩
 ལོ་ནས་བཟུང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ནས་སྤྱིད་བྱས་འདྲ་མིན་གྱིས་བཅོན་ཕྱི་ལོ་བོད་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དཀྱུག་ཀྱིན་
 ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་དང་། བཅོན་ཕྱི་ལོ་གཞུང་ལ་གཞོད་འགའ་འབྱོར་བས་བཟོས་པ་ལས་བཅོན་

ཡེན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཅི།

ཕྱི་ལ་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོགས་པ་དེ་ཕྱི་དང་དང་འདི་མ་ཕྱི་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ།
མི་བསད་ཁྲག་སྐྱོར་ཡང་ཕྱི་དང་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཀྱི་དངོས་དོན་རྒྱ་མཚན་མི་
ངོ་གདོང་ཐུག་སྐབས་བཤད་དགོས་པ་དེ་རིགས་ཚིག་གཅིག་གསུང་རྒྱ་ལྟར་བཞག་དུང་
དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་མི་ལོ་སྤུས་ཅུ་མོ་གངས་རིང་དོན་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ཕྱི་དང་བཡིན་ལུགས་ངོ་
དགའ་སྟེ་ལུང་ལོན་གསུངས་ཏེ་ཅ་དོན་སྒྲོས་བཏང་གནང་བ་དེ་དང་བཞི།

དེར་མ་ཟད། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན། ཞེས་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་རྒྱ་
ནག་སོག་པོའི་དབང་འོག་དུ་ཡོད་ལུགས་སོགས་ནས་མན་རྒྱ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཤིང་
ཕྱི་དང་། སོག་པོ། བོད་བཅས་ལ་རང་བཟོའི་རིག་པས་འཛིན་པའི་རྒྱ་སྐྱོད་དེའི་འོག་གོ་
མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་ནས་མགོ་སྐྱར་ཞུས་ཏེ་གཞི་མེད་རྒྱ་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་སྟེ་སྟེ་ལ་བབས་དངོས་
སྤྱི་ཕྱིས་བཡིན་པའི་ཁྲུང་ས་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ས་བཟང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དགོངས་ལམ་དུ་མེད་པ་
དང་། ཚིག་ཐུར་ཅམ་གྱི་ངོ་སྐྱོད་མ་ཐུབ་པར་བྱ་ཁ་ཏ་གཅིན་པ་བཏང་ཆེས་སྟེ་བསམ་པ་ལྟར་ཁ་
སྒྲོང་ལག་སྒྲོང་དུ་སྟེ་བསམ་པ་དང་ཟུ། ང་ཚོ་བཅན་ཕྱི་ལ་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་རྣམ་
པས་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་རྒྱ་ས་མེད་མང་པོའི་རྒྱ་ལམ་དུ་བོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་ག་
ཅག་ཡིན་ཚུལ་ངོས་ལེན་མེད་ཁྲུལ་དང་། མེ་ཕན་སྲིད་གཞུང་དང་གཞུང་གི་འབྲེལ་ལམ་
གཟེ་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ཁ་གཅིག་ནས་གསུང་བཞིན་དུ། དོན་ངོ་མར་མེ་ཕན་དུ་ལེབས་
དུས་མེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བཞོད་སྒྲིག་སྟེ་ལེན་འོག་མེ་ཕན་སྲིད་སྒྲོན་
དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་མི་སྤྱི་རྣམས་འཛོམས་སྟོན་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོས་ཅི་
གསུངས་དང་ལེན་གནང་བ་ལས་དོན་གནད་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་རིགས་མེད་པ་ཡོངས་
གྲགས་ར་འཕྲོད་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མེ་ཕན་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་འཕམ།

མན་ངང་དང་གི་ཚོགས་པ་དང་སྒྲིག་དུ་ཡིག་འབྲེལ་གྱིས་དེའི་ཚུགས་སུ་ཡངས་ཁུལ་གྱི་
 རྣམ་པ་བཞུགས་པ། ཁོང་ཚོའི་མི་རེ་གཉིས་དང་ཐུག་སྐད་ཡོད་པ་བཅས་འདྲ་མིན་སྒྲིག་ཚོགས་
 བྱིག་གནང་བ་དང་གསུངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་དོགས་པས་ཐུང་།
 བོད་རེ་བས་ཐུང་ཟེར་བ་ལྟར་ཐུང་སྟེ། སྐབས་དེ་དུས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྡེ་ལེན་པས་
 ང་ཚོའི་ཆེས་མཐོའི་སྐྱ་ཆབ་རྣམ་པར་ཁྱེད་ལྟན་རྒྱས་ག་དུས་ཐེབས་ཀྱི་ཡིན། འདི་ཆེས་ ༡
 རྣམ་ཉིན་གསུང་སེང་ཡིན་པས་ཁྱེད་ལྟན་རྒྱས་ལ་སྡེ་ལེན་ཁྱུ་མཁན་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
 ཅས་ལབ་པར་བརྟེན་མཁྱོགས་པོར་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་རྒྱུར་ནས་ཐ་ན་མི་དང་མིའི་
 འབྲེལ་བ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡང་བོད་སྐད་སྐད་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་
 དོན་ཆགས་འཛིག་གི་འཕག་ཆག་བརྒྱབ་དུག་པས་ལས་རིམ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་
 ཡང་ལམ་སྟོང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་སོ་སོས་བཟོས་པ་དེ་དང་དུག།

༡ ང་ཚོས་ཐོན་དུ་ཁྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཐོང་མཆན་ལག་
 ཁྱེར་མི་ས་ཁྱུས་པའི་དཔང་རྟགས་བཀའ་ཚོན་གྱི་སྐྱེ་པར་ཡོད་པའི་ཐོང་མཆན་ལག་ཁྱེར་མི་
 ས་ཐངས་པའི་པར་བཤུས་ངོ་མ་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། ༢ ཟས་སོང་རིན་འབབ་ཡོངས་ཚོགས་
 བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱད་པའི་དཔང་རྟགས་ཅིས་འཛིན་ངོ་མའི་པར་བཤུས་ཡུལ་ཡོད་
 པ། ༣ བསུ་སྡེ་ལ་སྡེ་ལེན་ལས་བཅར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱས་པའི་དཔང་རྟགས་
 ཁོང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སྡེ་ལེན་བྱས་ལུགས་ཁྱེད་
 རྣམ་པར་གསུང་རྒྱུ་མེད་པ། ༤ རྒྱ་གར་ནང་ཕྱིར་ལོག་རྒྱུ་བོད་མི་མང་མདུན་ཞལ་མི་
 སྡེ་ལས་ཅན་ཡོང་ཐབས་དགོངས་ནས་༧༩༧༩༧༩་ལ་སྲིད་ཚོན་མཇུག་དུས་བཟོ་དགོས་
 ལུགས་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་པས་མི་སྡེ་ག་ཐུབ་ཀྱི་མེད་སྐབས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཁྱེད་

མཛེན་དོན་ནི་ཡི་གེ་གཤམ་།

བཅོ་ལྔ་ཚེ་རིང་གིས་གོ་སྐྱོན་ཞུས་པ་ལས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་མ་ཡིན་པ་གཞན་སྤྲིན་གིས་མཇུག་པ་ལས་པོད་མོག་གསུང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མིད་མོན་མཇུག་པ་ལས་པོད་མོག་སྤྲིན་ཚབ་ནམ་པ་དང་། པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྡེ་ལས་གཞན་སྤྲིན་གཅིག་མེད་པའི་འདྲ་པར་དོ་བཟུས་ཡུལ་ཡོད་པ། ༥ མིད་མོན་ནམ་པ་ལོང་ས་མཚོག་ཐེ་ཕན་ནང་ཕེབས་འདོད་ཡོད་གསུངས་པ་དེར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། གུས་བསུ་ཕེབས་སྤྲིན་ཐབ་རྒྱས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤྲིན་ཚབ་གཅིག་ཐེ་ཕན་དུ་བཞག་ན་ཡག་པོ་དང་གལ་ཆེན་པོ། ཕན་ཐོག་ཡོང་རྒྱུར། ཁོང་ནམ་པ་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཁྲེད་ནམ་དང་ཞིབ་ཐུའི་བཀའ་མོལ་གནང་། འདི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རེ་དེ་ཅེས་གསུངས་པ་དེར་ལེགས་སོ་བྱུགས་མེ་ཆེ་ཞུས་པའི་དཔང་ཉགས་སུ་སྤྲིན་ཚབ་ནམ་པ་ཚུར་ཕེབས་བྱུང་མེས་པོ་ལོང་ས་མཚོག་ཐེ་ཕན་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་དང་། ཐེ་ཕན་དུ་སྤྲིན་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུ་བཅས་སོས་མཐུན་གཏན་འཁེལ་བྱུང་ཞེས་ ༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་ལོར་དུ་ཡང་ ༡༩༩༣ ལོ་དང་ལྷག་པར་ ༡༩༩༣ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་བཅན་ཕྱོལ་པོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ཡིག་ཐོག་གནང་པའི་ནང་འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གུངས་ནང་པོད་དང་ཐེ་ཕན་དབར་དགོས་མེད་ཀྱི་གླེང་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་བྱུང་ཡང་། ཉེ་ཆར་ཐེ་ཕན་སྤྲིན་ཚབ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་འདུག་ཞེས་བཞུགས་པར་ང་ཚོས་དང་ལེན་གྱིས་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བཅས་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་སུས་ཡོད་ཅེས་ཁྱ་མེས་སུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་དག་གིས་པོད་གཞུང་ནས་པོད་མོག་ལས་ཁུངས་ལ་དོས་ལེན་དང་། འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་མེན་གསུངས་པ་དེ་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡུ་མའི་འོག་གི་རྒྱ་དོང་རྒྱར་གྱི་སྤྲིད་བྱས་ཤིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་བུལ་པ། ༦

བཅའ་ཁྲིམས་པོ་དེ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱ་ས་མི་མང་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་མེས་ཀྱི་འཇུག་སྟེ།
 འདས་པའི་ལོ་ངོ་སྐུ་མ་རྩུ་མོ་གྲངས་ནང་བོད་དང་། ཐེ་ཕན་དབར་རྟོག་སྦྱང་ཅམ་མ་ཟད།
 བོད་མི་ནང་ཁྲལ་མི་བསད་ཁྲག་སྦྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་རིགས་དགོས་མེད་
 བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱ་ས་ལངས་ཕྱོགས་ལམ་སྟོན་ནོར་འཁྲལ་བྱུང་
 བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། བོད་མི་མང་གིས་རྒྱག་བསམ་སེམས་ཤུགས་འབྱེར་བ་ཞིག་
 ཡིན། ཡང་དེང་སང་ཐེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་བྱ་མིན་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཆེ།
 འདས་པའི་རྟོག་སྦྱང་དང་། མི་བསད་ཁྲག་སྦྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་རིགས་དགོས་
 མེད་ཡིན་གསུང་བྱུ་ཅི་ལ་ཡོད། འདམར་རིག་དུས་ས་ལ་བབས། །མདའ་གཞུ་རིག་དུས་
 གནས་ལ་འཕུར་ཟེར་བའི་དཔེ་རྩེ་ཟེར་ལོ་བའི་འདུང་། ཟ་ཐུབ་པའི་འདམར་ཡིན་མིན་
 ཉགས་དབྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུ་བོད་དབར་གྱི་སྲིད་བྱ་ས་ལངས་ཕྱོགས་རྩ་འཛིན་བྱ་གཞི་
 གང་ཡང་མེད་པར། ལྷང་བ་གང་འདྲིས་དུས་ཟེར་ལས་ཟེ་དང་། མི་རེས་གཏམ་ཟེ་
 གསུངས་གནང་གིས་གཞི་ཅའི་སྲིད་བྱ་ས་བརྒྱུད་རིམ་རྩ་འཇུགས་བྱ་ལུ་སྟེ་གཅིག་བྱུང་
 མེད་པ་དེ་དང་བདུན།

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་ཞིབ་པ་གོང་དུ་སོང་བའི་པ་ལྟར། སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་
 གྱིས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ནམ། དགོས་འདུན་འདི་ཡིན་སྟེ་གཅིག་གསུངས་ཡོད་
 མེད་དང་། རྒྱ་ཆོམ་སྟོང་ལོག་དུ་སྦྱིར་ལོག་གནང་བ་ཡིན་མིན། བོད་སོག་
 ལས་ཁུངས་ངོས་ལེན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཐུབ་ཡོད་མེད། ༡༩༥༩
 ནས་བཟུང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་བོད་མི་ནང་ཁྲལ་དྲེད་ག་
 རྒྱུན་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་པོ་དེ་གཞུང་ལ་གནོད་འགལ་འགྲོ་ཐབས་བཟོས་ལུགས་

འདིན་ནི་ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟུང་།

གསུངས་མིན། བྱ་ཁྱ་ཏ་གཅིན་པ་བཏང་རྗེས་སུ་སྒྲེབས་པ་ལྟར་ཁ་སྟོང་ལག་
སྟོང་དུ་ལོག་མིན། རྒྱུ་རྟོགས་པས་འཕྲུང་དང་བོད་ཀྱི་བས་འཕྲུང་བ་བཟོས་མིན།
ཐ་ན་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡང་
མོད་སྐངས་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་དོན་ཆགས་མིན་སོགས་གསེར་ས་འོག་དུ་ཡོད་
ཀྱང་འོད་ནམ་མཁའི་དཔེ་ལྟར་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཟེར་བ་བརྒྱད་མ་དགོས་
པར་བོད་ཐེ་ལྟ་བུ་བས་སོ་སོར་འཛིན་ཏེ་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་འབྲེལ་ལམ་དམ་
ཟབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་མཛོན་སུ་མ་མིག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་
དག་ཙམ་ལས་དོན་གནད་གཅིག་ལ་བསྐྱར་ལྡབ་ཡང་ལྡབ་སྒྲོས་གར་འབྲབ་འབྲབ་
བྱེད་པ་ལ་ལན་འདེབས་ཀྱང་བསྐྱར་ལྡབ་ཡང་ལྡབ་དགོས་གལ་མ་མཐོང་།

མཐོང་མཆན་སྤེལ་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་བྲངས་པ་ཟེར་བ་ནི་འགྲོ་
ལུགས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་སྟེ། མཐོང་མཆན་སྤེལ་བོད་སོག་ལས་
ཁྲུངས་ནས་ལེན་ཐབས་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་རུང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་
ལ་སྤེལ་སྒྲིད་དབང་ག་ལ་ཡོད། ཟས་སོང་རིན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་སོག་
ལས་ཁྲུངས་ནས་བྲངས་པ་ཟེར་བའི་དཔང་རྟགས་སུ། ཁྲུངས་འཕེར་ས་རྟགས་
ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིག་ཤོག་ངོས་གཅིག་ས་འཕྲུར་གནམ་འཕྲུར་བྱས་པས་
ཁྲུངས་སྒྲེལ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ། ཐེ་ཕན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསལ་ངོ་མ་ཁག་
འབྲུང་འབྲུར་རིམ་པས་ཀྱན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་ཤར་རེས་པས།
དེ་དུས་སྤེལ་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་བརྒྱད་དེ་ལེན་མཁན་སུ་ཡིན་པ་དང་།
ཟས་སོང་ཙམ་མ་ཟད། ཐ་ན་རྒྱ་གར་ནང་གི་ཁང་གླ་དང་། ཆོགས་འདུའི་འགྲོ་

གྲོན། དབྱེན་སྒྲོར་དཀྱུག་གིང་གི་ལས་དོན་བརྩམས་པའི་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་
 རྫོགས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་སྤྱད་སྒྲུངས་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གྱུར་ངེས་
 རེད།

ཕར་སྐྱེ་ཆབ་གདན་ཞུ་གནང་མཁན་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་གཙོ་ཉག་ཏར་ཏའོ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་གི་འགྲོ་སྤང་དང་བསུ་སྒྲེལ་
 མང་གཙོ་ཚོགས་པས་ཞུས་པ་ཞིག་རེད། སྐྱེ་ཆབ་ཚོ་དང་ཐེ་ཕན་སྤྱད་སྒྲོན་
 མཇུག་སྐབས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དེར་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་
 ཡང་སྤྱད་སྒྲོན་ནས་ཞིབ་ཐུབ་བཀའ་མོལ་ཁོང་ནས་པ་དང་གནང་གསུངས་
 པར་སྐྱེ་ཆབ་ཚོས་ལེགས་སོ་བྱུགས་ཤིང་ཆེ་ཞུས་པ་ཟེར་བ་བདེན་འབྲེལ་ཙ་
 བ་ནས་མ་རེད། སྐྱེ་ཆབ་ཚོས་སྤྱད་སྒྲོན་ལ་ཐེ་ཕན་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་དེ།
 རང་དབང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཉག་ཏར་ཏའོ་བརྒྱུད་སྤྱད་མཐུད་
 གནང་བྱ་ཡིན་གནས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་སྒྲོན་ཆད་ ༡༩༩༩
 ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ འཁོད་བཀའ་ཤག་གི་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་གནང་
 ཞིང་གསལ་པོ་བཟོས་སོག་འབྲེལ་བཞིན་ལན་མང་བཞིན་ཟེན་པ་ལྟར་སྤྱད་ཡང་
 བཞིན་བྱ་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྤྱད་མཐུད་དུ། ཀྱན་བཟང་སྒྲ་མནས་ལམ་ནོར་ལྷོ་ག་ཤེས་བྱས་རུང་
 མ་བྱས་རུང་། དོན་དུ་པོད་གཞུང་ནས་ཐེ་ཕན་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ངོས་ལེན་གནང་
 གི་ཡོད་མེད་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀྱན་བཟང་སྒྲ་མནས་པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་
 གཙོ་འཛིན་དང་། འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་པོད་གཞུང་ལ་ཞུས་ཤིང་།

པདེན་དོན་དོ་ཨེ་པུ་ཤི།

པོད་གཞུང་གིས་དེ་དག་ངོས་ལེན་གནང་ཞེ་ཀུན་བཟང་ཆ་མ་ཐེ་ཕན་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་
སུ་ཐེངས་གཅིག་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཐེངས་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
གང་ལྟར་དོན་དུ་ཀུན་བཟང་ཆ་མ་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་བཏང་གནང་
བ་ཡིན་སྟབས། བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་ངོས་ལེན་གནང་
བ་ཅིང་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་པོད་གཞུང་གི་ཨོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན། པོད་མོག་ལས་
ཁྲུངས་ནས་ཀུན་བཟང་ཆ་མ་ལ་དོན་ཚན་བཞི་འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བསྐྱར་བ་དེ་བཅན་ཕྱོད་
པོད་གཞུང་ནས་པོད་མིའི་གནས་ལུལ་ཁག་ལ་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ཡོད། པོད་
མོག་ལས་ཁྲུངས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་ན་དགོས་དོན་འགྲིག་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤོད་རེས་
གནང་དོན་མེད་པ་བཅས་པོད་གཞུང་ངམ། ང་ལྟའི་དབང་འཛིན་འགན་འཁུར་བ་བྱེད་ནས་
པས་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་སྐྱེལ་ལུ་ཚུགས་མ་བུས་ན།
བྱེད་ནས་པས་པོད་མི་མང་རྒྱས་མེད་ནམས་ལ་རང་གཞུང་གི་མཚན་གནས་དབང་ཆ་པོད་
སྐྱོད་གནང་ཞེ་པོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་རང་ཚུགས་དང་། གཞན་ཚུགས་འཛིན་པའི་ལག་ཆ་སྐྱབ་
ཞེ་ནང་ཁུལ་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ཕུ་དགྲག་མདའ་དགྲག་གིས་མགོ་སློར་གཏོང་བཅས་སུ།
གོ་མིན་ཏང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱད་ཏུ་བཞག་ མེད་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་ཁྱུར།
མེད་སློན་ཟེར་བ་དེ་ཕྱག་པའི་གོང་དུ་བཀྲ། འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དམངས་
གཙོ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ལག་གཡས་པའི་ཅེ་མོར་འཕུར། པོད་མི་མགོ་སློར་གཏོང་
མཁན་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་མི་དྲག་གསལ་བསྐྱད་པ་འག་ཏར་ཏའོ་ཟེར་བ་དེས་མགོ་སློར་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་པོད་མིའི་མདུན་སར་དགྲུང་སྤོན་གྱི་དབྱིངས་སུ་བཏོགས།
འདས་པའི་ལོ་རབས་དུ་མའི་རིང་པོད་མི་ནམས་ཀྱིས་ཐེ་ཕན་ཞེས་མི་དགའ་བལྟ་

ཁྱུང་བསྐྱུགས་གནང་བ་གང་ཡང་མེད།

ཐོད་གཞུང་གིས་ཐེ་ཕན་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་གཏན་ཚུགས་
 ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ལས། ཐོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དདུལ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 མཉམ་དགུག་ཆེན་ལྷན་གྱི་ཕྱི་ལོ་དང་། ཁྱེད་ཅག་དང་ལྷན་བྲིས་ལས་འགལ་
 གྱི་གྲོས་མཐུན་འཛིག་མཁན་ཐོད་སོག་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ཐེ་ཕན་གཞུང་ལ་
 འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་མིན་པའི་ཐག་གཅོད་དང་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་གནང་ཞིང་།
 ད་ཆ་དོན་འབྲས་ཀྱང་ཡག་པོ་སོན་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན།
 དེར་འཕུལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་འགག་ངེ་ཡོད་ནི། ཁྱེད་ཅག་གི་ཟུང་སྒོ་
 འགག་པའི་སྤྱུག་སྒྲུབ་ཆེ་ཚུལ་དེ་དང་། ཉེ་པའི་ཆར་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 ཐོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དདུལ་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱེད་རྣོག་གསར་པ་ཐོན་
 མཚམས་ཙུ་པའི་ཆ་ནས་ཆོད་ཟིན་པ་སོགས་ནས་མཐོང་ཐུབ།

དོན་སྤྱིང་བསྐྱེལ་ནས་བཤད་ན། ཁྱེད་ཚོའི་དེ་བར་དང་གི་ནང་དུ་
 “ད་ལྟའི་དབང་འཛིན་འགན་འཁུར་བ་ཁྱེད་རྣམ་པས་ཐོད་སོག་ལས་
 ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྤྱིལ་ཨུ་ཚུགས་མ་བྱས་ན།”
 ཞེས་བྲིས་པ་ལྟར། མ་བྱས་བྱས་ལྷགས་ཀྱི་ཁུངས་སྤྱིལ་དུ་ལྟར་སྤང་གི་རྒྱ་
 མཚན་འགའ་ཡང་བསྐྱར་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཁྱེད་བཤད་སྤེམ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་
 “ཐོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་ཨུ་ཚུགས་བསྐྱོན་པ་དེ་
 ལས་ལྷག་པའི་མཉེས་ཁ་གཡོག་ཅི་ཞིག་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་
 ཞུས་པ་དང་ཁྱེད་པར་ཅི་ཡོད།

གང་ཐག་སྒྲེར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ཞེས་པ་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་ཡོད་ན་གྲུབ་
མཆོག་སྒྲེར་དོས་ནས་ཡར་སྔོན་ཚུར་ལེན་སྒྲོར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ན་དུ་
དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལེན་མེད་པ་བཀའ་སྒྲོན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་སོགས་
ཐེ་ཕན་དུ་ཐེབས་པ་དང་། ཀུན་བཟང་མ་མའི་སྒྲོར་རྒྱུན་གཏམ་དང་སྒྲགས་
བཀོད་པ་ནི་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པའི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་།

“བརྒྱ་གསུམ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལ་སྟོས་མེད་བྱས་
ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྒྱུད་ཡོག་བཀའ་སྒྱིག་ཉིས་ནས།
གོང་དུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་དང་། བྱང་རིམ་ལ་སྟོས་ཏེ་ད་ལམ་
ཚུ་བཞི་སྒྲུང་དུག་དང་། ཐེ་ཕན་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་དབར་གྲོས་མཐུན་
ཐོག་མཚན་རྟགས་འགོད་མཁན་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། བྱུང་དཔོན་
རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་། ཟུར་ཉན་པ་ཉིང་ཁྱི་དབང་རྒྱལ། པད་མ་བདེ་ལེགས།
ཀུན་བཟང་མ་མ། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་། བསོད་ནམས་ཡུན་ཚོགས་བཅས་
ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། རྒྱག་བསམ་ལ་སྟོན་ཡོད་མེད་བརྒྱུད་དཀའ་ཡང་།
གནང་སྤྱོད་ཐེ་ཕན་ཐོད་ཚུངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཆེ་ག་སྒྲིལ་གྱི་རྩ་བ་དང་།
པོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བཅི་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྟོན་
མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་ཅ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་།
མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོད་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུགས་
པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་ཡུམ་པས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལ་འད་སྟོན་
མེད་གནང་བར་དོས་འཛིན་དང་གསལ་བསྒྲགས་མི་ཞུ་བཅས་མེད་དུ་གྱུར།

ཅེས་གསུངས་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ། མི་བདེན་རྒྱན་སྒྲིག་བྱུང་རིམ་ལ་སྟོན་
 པའི་གསུང་ཆེག་འདི་རིགས་ལ་དེ་པའི་ལམ་ནས་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་འདུག ག
 ས་སྐྱེ་ལེགས་བཤད་ལས། ངན་པ་ཡལ་ཆེར་རང་གི་སྒྲིན། །གང་ཡིན་གཞན་ལ་འགོ་བར་
 བྱེད། །ཁྱེད་ཀྱི་མི་གཙང་ཆོས་པའི་མཆོ། །ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་འབྱེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། ཁྱེད་ནམ་པས་སྐྱེས་གསང་མེད་པར་སྐྱེ་འཇུག་གོས་ཆོགས་ནང་དང་།
 འཇམ་སྒྲིང་སྐྱེ་ནང་གང་མར་གསལ་བསྐྱགས་འབྲེལ་བཤད་གནང་དོན་དུ། རྒྱ་མིར་བརྟུན་
 མཁས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་ཡོངས་ཐབས་མེད་ལུགས། བོད་ཀྱི་ས་སྡེ་རྒྱན་
 རིང་རྒྱ་ལོག་དུ་ལྷག་པ་ནམས་ཡར་སྤྱད། འབྲི་རྒྱ་ཡན་ཆོད་རང་སྐྱོང་རྒྱ་ལོག་པོ་ཞིག་
 རྒྱར་ལེན་པའི་འབད་བཙོན་གནང་ལུགས་དེ་དག་བོད་རྒྱ་ལོག་ཆོས་ལ་གསུམ་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་ལྷ་
 བཟེར་བ་ཡར་བཞག་བོད་ཀྱི་ས་སྡེ་དུམ་བུ་ཁ་བྲལ་གསལ་པོ་གཏོང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ༡
 དེང་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱ་ལོག་ཟེར་བ་དེ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་མེད་དམག་མཆོམས་
 ཀྱིས་ཆོད་པའི་འབྲི་རྒྱ་ཡན་དང་། བྱུང་པོ་གསེར་ཆའི་བོག་ལ་རྒྱན། རྒྱ་ཁ་རྒྱ་ཡན་གྱིས་
 ཆོད་པའི་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་བའི་རྒྱ་བྱོན་དེ་རང་དབང་བསྐྱར་
 གསེའི་དམིགས་ལུལ་བཅི་མེད་ཀྱི་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ལྷ་བས་བོད་རང་བཙན་ཅ་མེད་བཟོས་
 པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ༡ མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དགོངས་རྒྱུ་ལ་དང་ཅ་བ་ནས་མི་མཐུན་པ་
 གསུངས་པའི་མདོ་སྟོད་དེ་བལ་པོའི་མི་མེར་བྲམ་པ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བྱིམས་ཟེར་བ་དང་།
 རྒྱ་གར་མི་མེར་མགོ་མེ་བླ་མ་ཟེར་བ། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མི་པ་བྲམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཟེར་
 བ་བཙས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་མི་སྐྱ་ཁག་གཅིག་ཁྱེད་ནམ་པས་འཇམ་ས་ལོག་དར་ཐག་
 གི་སྒོ་བྱར་དུ་དགུང་སྟོན་དཀྱིལ་ནས་ཐོག་བབས་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་ཁམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་

འདིན་ནོན་ནོལ་པའི་པྱ་གཉིས་།

ཀྱི་ཆབ་ཕྱེད་ཐུབ་དགོས་མདོག་གིས་ཡོག་པ་ཡོས་ཐུབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀྱང་ཆོག་ས་
ཐེབས་གདན་ཞུ་ཕྱེད་པའི་དམ་པ་ཆེན་པོས་མི་འབྱོན་འབྱོན་མདོག་གི་ཁ་ཐོ་བསྐྱེད་པར།
བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས་པོད་རང་བཅན་ཐོབ་པ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་
སྤྲ་བཞུས་ཕྱི་བཞུས་སྤྱི་གཅིག་མི་གནང་བར་ཕག་པས་ཚུ་འབྲུང་བནང་བཞིན་སྤྱན་ཐུར་དུ་
གཟེགས་ཏེ་མི་རྒྱ་གཉིས་ཐད་ནས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་ལ་དབང་རྒྱས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཕ་མས་བུ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་གནང་སའི་མི་རན་ཁོ་ཚོར་མདོ་སྟོད་ཟེར་ནས་དེའི་དགོངས་པ་
དང་ཅ་བ་ནས་མཐུན་གྱི་མི་འདུག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། མི་ཁོང་ཚོའི་དགོངས་པ་དང་།
ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད། དཔེར་ན་ ༡༩༩༡ ལོར་ལྷོ་ལིར་རྒྱ་
སྤང་ཆོག་ས་ཆེན་སྐབས་སོག་ཞབས་དུང་ཟེར་བའི་བླ་ཡོག་སོ་རྩལ་གྱི་སྟོ་བ་མཁན་ཁོ་དང་།
སོ་རྩལ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཆབ་མདོ་ས་ཁྲལ་དང་། ནག་རྒྱ་ས་
ཁྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ནམས་ཚུ་སྤང་བྱུར་པ་ཞིག་འཇུགས་ཐབས་མ་བྱས་ན།
མ་འོངས་པར་རང་བཅན་དང་། རང་རྒྱུད་ག་ཟེ་བྱུང་ཡང་འབྲི་རྒྱ་ཡན་ལས་ཐོབ་ཐབས་
ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཟེད། དེ་དུས་ང་ཚོས་དབུས་གཙང་ལ་བསྐྱོན་དགོས་པ་ལས་ཕྱེད་ཐབས་
གཞན་མེད་སྐབས་ད་ལྟ་ནས་དབུས་གཙང་ཚུགས་སུ་ཉེ་པོ་བཟོ་བྱུང་དགོས། དེས་ན་ད་
ལན་ང་ཚོས་ཆོག་ས་ཆེན་འདི་ཐོག་ནས་རྒྱ་རྩ་གཏོར་བྱུང་ན་དང་། དེ་མིན་དུས་བྱ་
གཉིས་བཟོས་ཏེ་བ་ན་རྒྱ་བ་སྤེགས་དང་། རྒྱ་གཙུག་རྒྱ་བ་སྤེགས་ཐུབ་པ་བཟོ་དགོས།
ནག་རྒྱའི་ཁོངས་གཏོགས་ཨ་མདོ་ཤོག་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་དང་། ཆབ་མདོའི་ས་ཁྲལ་ལ་
ཁམས་པ་ཞེས་ཆོལ་གསུམ་གནས་སྐབས་འཕོད་ཆོག་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་གསང་གྲོས་བྱས།
བལ་ཡུལ་ནས་སོག་ཞབས་དུང་གིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཏོར་རྒྱོན་གཏོང་མཁན་མི་

བརྒྱད་ཁྲིད་ནས་ཡིན་ཤིག་གིས་ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཕྱར་ཤོད་ཆེན་པོ་བཟུངས།
 གང་འཆམས་སུ་ཤར་རྒྱུད་པའི་མི་མང་ཙམ་ནས་དམིགས་ཡུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཤེས་ནི་གསུངས་དང་། འོགས་གནས་བྱུང་ལྟ་བུས་ཐོ་མ་མཉམ་པར་ཁོང་ཚོ་རྣམས་མེད་དུ་
 གྱུར་པ་ཟེར། དམིགས་ཡུལ་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་མཁན་ཆང་མ་དུ་ལྟའི་མདོ་སྟོད་ཚོགས་
 ཆེན་ཐེངས་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཡོད། དེར་བཞེན་གོང་གི་དོན་ཆེན་ ༡ ནང་ ༡
 པ་གཉིས་ཀར་བྱེད་ནམ་པ་དང་དགོངས་རྒྱུལ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་།
 ང་ཚོས་ཐེ་ཐུན་སྟེད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་དོན་ཆེན་གསུམ་དུ་གསལ་བའི་
 ལ་གོང་ས་མཆོག་ཤོད་ཆོས་སྟེད་གཉིས་ཐུན་གྱི་དབུ་བྱིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཤོད་མི་
 ཁ་བྲལ་གཏོང་འཆར་གཅིག་མཐུངས་སུ་ཡོད་པ་བྱེད་ནམ་པས་མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
 དེར་བྱུགས་ཡིད་འོ་རྒྱ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མི་འདུག་གས། ༢ རྒྱལ་ཁབ་དང་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་གཞིའི་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་ཞུགས་པ་གསུངས་ཐང།
 གོང་ཞུས་བྱེད་ནམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དགོངས་རྒྱུལ་འབད་བརྩོན་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་
 དུས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་གཞི་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་ལས་ཁེ་ཕན་
 ལྡོ་གཅིག་ཡིན་པས་མ་ཤེས་གྲུས་ནམ་ཡང་མེད།

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ཡན་མཛོད་བསྟུན་རེ་འདེབས་བ་ལ། ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་
བ་འདི་ཡུལ་བཀའ་བྱི་ཤུས་སྤྱོད་གསལ་མེད་པར་བྱི་འབྲུག་གྲོ་སྒྲོལ་ཆོག་མ་ཙམ་
དང་། འཛམ་གླིང་བྱི་ནང་གང་སར་ཤོད་རང་བཙན་ཡོངས་ཐབས་མེད་ཡུག་ས།
ཤོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་རྒྱ་ཁྱོད་རིང་རྒྱ་ལོག་དུ་རྒྱག་པ་ནམས་པར་སྤྱད། འཕྲི་རྒྱ་ཡན་
ཆོད་རང་སྤྱོད་སྤོངས་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱ་ཁུལ་ཡེན་པའི་འབད་བཙན་གནང་དགོས་

ཞེས་བཤད་འདུག་གས། ཏམ་པ་ལ་བཤད་ཆོད་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། “འཛམ་
 གླིང་ཕྱི་ནང་གང་སར་གསལ་བསྐྱགས་འགྲེལ་བཤད་”་ཅེས་པོད་གཞུང་གིས་
 འཛམ་གླིང་ནང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ཕྱི་ལའང་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་བར་སྒྲ་བའི་ཏམ་གཏམ་འདི་འདྲ་ལ་སྐྱས་ཡིད་ཆེས།
 དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཅག་ལ་དབང་ཏྟགས་མིག་སྟོན་བྱ་རྒྱ་
 ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་མིག་སྟོན་བྱས་དང་། དོན་དུ་གོང་དུ་གསལ་བཤད་ཞིབ་
 པར་སོང་ཟེན་པ་ལྟར་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་སྐྱེ་སྤྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཁྱེད་ཆོའི་དེབ་ནང་ལུང་འདྲན་བྱས་པ་དེར་ཆོལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེལ་
 ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱ་གསལ་མེད་ལ། འབྲི་ཚུ་ཡན་ཆོད་ཀྱི་པོད་རང་སྦྱོང་
 སྦྱོངས་ལེན་རྒྱ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གསལ་མི་འདུག་པས་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་པོད་
 གཞུང་ལ་གཟུགས་མེད་གྲིབ་བཟོ་མ་བྱས་ན་ལེགས།

༡ ཁྱེད་ཅག་གི་དེབ་ནང་ཤོག་བྱ་དཀར་པོའི་ཤོག་སྒྲག་ཆ་ནག་པོས་
 “དེང་པོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཟེར་བ་དེ་ ༡༩༣༡ ལོ་ནས་རྒྱ་པོད་འབྲལ་
 སེལ་དམག་མཆམས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འབྲི་ཚུ་ཡན་དང་། ལྷུང་པོ་གསེར་
 ཆའི་ཤོག་ལ་ཚུན། ཚུ་ཁ་སྟོ་ཡན་ཀྱིས་ཆོད་པའི་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྲང་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་བའི་རྒྱ་བྱོན་དེ་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་
 བཅི་མེད་ཀྱི་གསུངས་ཀྱིས་ཡོད་སྐབས་”་ཞེས་པོད་གཞུང་གིས་དེང་སྐབས་
 རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་དང་སྟོན་མའི་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་ཐད་ཀའི་
 ལྷུང་ཁོངས་ཚུང་དུ་དེ་ཙམ་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་

བཅུ་བཞི་ན་མེད་པ་ཁྱེད་ཚོས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་ཤེས་པ་ཅམ་མ་ཟད།
 བདེན་པའི་མཐུ་བཅན་པས་ཁ་ནས་དབང་མེད་དུ་ཤོར། ལག་ནས་རང་དབང་
 མེད་པར་ཐལ་ཤེས་“བོད་རང་བཅན་ཅ་མེད་བཟོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་
 ”ཞེས་འདྲི་བ་འདིའི་ལན་ཡང་ཁྱེད་ཅག་གིས་འདེབས་དགོས་པར་ཟད་དེ།
 བོད་གཞུང་བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཡངས་ཕྱོགས་ནི་ཁྱེད་ཚོས་བཤད་པ་ལྟར་བོད་
 རང་སྐྱོང་རྒྱུ་རྩེས་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 བཅུ་གི་མེད་པར་བཤད་པ་ཅམ་མ་ཟད། ལག་ལེན་དུ་འང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
 གྱིས་བསྐྱར་བཞིན་ཡོད།

༡ མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། བཅན་བྱུང་ནང་
 གི་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཚོས་རང་གི་ཡངས་ཕྱོགས་དང་ཚུགས་ཆེན་པོས་
 གསལ་འདོན་གནང་བ་དེར་ཟེར་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་བསམ་ཤོག་རང་གིས་
 བྱངས་སྐྱེལ་བྱ་བ་ཅིང་། ཁྱེད་ཚོས་མིང་སྟོས་ཀྱི་མི་སྡེ་དག་མདོ་སྟོད་མང་
 ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་ཤོག་བསྐྱུས་པའི་གྲུབ་འབྲས་གསལ་བསྐྱགས་ཟེན་ཤིང་གཞི་
 ནས་མདོ་སྟོད་མང་ཚོགས་རང་ནས་འོས་འདེམས་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གོ་
 རིམ་འདི་དེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོའི་ལོག་བཤད་ཀྱི་མདུད་པ་རང་གྲོལ་དུ་
 སོང་ཡོད། དེ་མིན་ཁྱེད་ཅག་དང་སོག་ཞབས་དུང་དབར་ལྟ་ཚུལ་མ་མཐུན་པ་
 བྱུང་ཚུལ་ཁྱེད་ཚོས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་འདི་ནས་ཤེས་ཤིང་གསལ་མེད་ཀྱང་།
 བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུ་རྩེས་ཟེར་བ་ཁོ་ན་ལེན་རྒྱུའི་ཐད་བོད་གཞུང་དང་“ཐུགས་
 ཡིད་འོ་རྒྱ་གཅིག་འདྲེས་”ཡོང་བའི་གཞི་ཅ་མེད་པ་དང་ཡོང་ཤེས་སྐྱངས་

ལེན་དོན་རྒྱུ་ལྟར་།

མེད་པ་གོང་དུ་བྱེད་ཆོའི་ལག་ནས་དབང་མེད་དུ་ཐལ་བ་དེ་རེད། བུམས་པ་
སྐལ་ལྷན་ལགས་ཀྱིས་ཁབ་མང་པོའི་སོ་པ་ཡིན་པ་དང་། མོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་
ལགས་ཁྲམ་པ་ཡིན་པ་བྱེད་ཆོས་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་ཏོགས་ཁྲུངས་བུལ་ཡོད་ན།
བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་དེ་མ་བཞག་གོང་མང་ཆོགས་ནང་དེ་ལྟར་ཡིན་
ལུགས་སྒྲེང་ཅམ་ཡང་བྱེད་པ་ཡར་ཟད། རང་གཞུང་ལ་ལུ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་
འདི་ཅི་རེད། བྲིམས་འགལ་གྲོས་མཐུན་དེ་བཞག་རྗེས་ཀྱང་ཁྲུངས་སྐྱེལ་ཡོད་
ན་དབང་ཏོགས་དང་བཅས་ཁྲུངས་སྐྱེལ་མི་བྱེད་པ་འདི་ཅི་རེད།

ཡང་མུ་མཐུད་དེ། “ཀྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་གཞིའི་
ལས་དོན་ཐོག་བསམ་བཞིན་ཞུགས་པ་གསུངས་ཐད། གོང་ཞུས་བྱེད་ནམ་པའི་དམིགས་
ཡུལ་དགོངས་ཚུལ་འབད་བཅོན་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་དུས་ཀྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་གཞི་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་ལས་ཁེ་ཕན་སྡེ་གཅིག་ཡིན་བསམ་བཞིག་དུས་
ནམ་ཡང་མེད། བོད་ཀྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དངོས་དོན་ཅོད་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནི།
ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་བྲིད་དུ་གནས་
དགོས་པ་དེ་ཡིན། ང་ཆོ་ཚུ་བཞི་སྒྲུག་གིས་ཞི་དྲག་གང་ཐད་རང་སློག་རང་ཁེ་སློས་
བཏང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཁེ་དབང་ལྟར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་འབྱུང་རེའི་
ཆེད་ལས་དོན་ལ་མགོ་ནས་མཐའ་བར་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཀྱལ་ཁབ་གཞན་སུ་ཞིག་
གི་མི་ཁོངས་མ་བཟོས་ཏེ་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་བྲིམ་མེད་ཡུལ་མེད། ལྷ་མེད་ཟས་མེད།
བོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཁེ་ཕན་ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་འོག་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་སུ་རེ་སྐྱག་གིས་

ལྟར་གྱི་གནས་སྤངས་ལས་ལྷག་པའི་འབྲི་ཚུ་སོགས་ས་མཆོམས་དུ་མ་བྱས་མཆོད་པར།
 རྟོད་མངའ་འཇིག་གངས་སྒོ་མན་ཆད་ནས་སྤང་ཀ་ཚུའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད།
 རྒྱ་ལྷགས་སྒོ་ཅན་ཡན་ཆད་དེ་བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་མན་ཆད་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་བས་ལུང་
 བསྟན་པའི་གདུལ་བུའི་འགྲོ་དོན་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ནམ་འབྲུལ་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བྱོན་པ་ལ་ཁོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་
 གྲིབ་བསེལ་འོག་དབུས་ལྷ་སའི་རྫོང་གི་གྲུ་རྩམ་གསུམ་དེ་འགའ་གས་ཀྱིས་ཉིས་པ་དང་།
 འགའ་གས་ཀྱིས་བཙོང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པས་གྲག་གཅིག་གྱུར་གྱི་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་
 པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་མཆོག་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་དཀའ་སྤྲུག་གང་ལ་མ་
 འཇེམས་པར་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བ་མི་ཚང་མས་བརྟམས་བཙོས་དང་། ལུབ་ཆོད་གཏོང་
 ཆོག་ཆོག་གི་གནས་སྤངས་སུ་སྤྱར་དེ་བརྟུན་ཡོད་ཀྱང་། དང་བདེན་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒོ་
 ནས་ཁམས་པ་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་རེ་དོན་དེ་ལ་ཁོང་ས་ལ་སྤྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ལ་བོད་ཆོས་སྤྲིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་འགན་བདག་དབང་ཆེ་བཞེས་ཡོད་པ་ཞིག་ལུང་ན།
 དོན་གནད་མཐའ་དག་མ་འགྲིག་པ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད་བསམ་པ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་
 ཡང་མེད།” ཅེས་སོགས་འབྲུ་ཆགས་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
 པར་བུ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཞི་སྤང་དུག་གི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱིས་བསྟན་སྤྲིད་
 གཉིས་སྤན་གྱི་བྱས་རྗེས་བཞག་པ་ཀུན་གསལ་ལྷ་ར་བརྟེན་མི་དགོས་ཀྱང་།
 ཨ་ཐར་བྲིད་ཅག་གིས་དེ་སྟོན་ཡང་ལ་ཁོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་དཀོངས་
 དཀྱུག་པའི་ལས་ལན་མང་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་
 མཉམ་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་སྟེ་དབུ་བསྐྱོར་ཞུ་ཅིས་བྱས།

ཡོན་ཏན་ཏན་མེད་ཐག་རི།

ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་བ་བད་སྟོན་གསལ་པོ་གནང་ཡང་སྟོས་མེད་ཞུས། མགོང་
ས་མཆོག་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟོད་ཁུལ་དང་། བཀའ་སླུ་གཉིས་
ལ་སྦྲད་ཁུལ་གྱིས་དོན་དུ་མགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མཛད་པར་
སྟོན་བཅོད་བྱས། དགོངས་སེལ་ཞུས་པའི་དོད་མ་ཡལ་གོང་མཆོན་སྦྲད་སྟོ་
བསྐྱར་ཞུ་བའི་བྱས་ངན་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་དང་།
“པོད་ཀྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དངོས་དོན་ཅོད་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནི།
མགོང་ས་མཆོག་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་
ཁྲིད་དུ་གནས་དགོས་པ་དེ་ཡིན་” ཞེས་བཅོད་པའི་སྟོབས་པ་འདུག་གམ།
འདི་ལ་སྟོས་མེད་བྱས་པ་མི་ཟེར་ན་ཅི་ཟེར། ཏམ་པ་དང་ཡུ་ཚུགས་ཅམ་ལས་
སྟོས་མེད་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཁྲུངས་འཁྲོལ་བ་གཅིག་ཀྱང་བཅོད་རྒྱ་མེད་
པ་འདི་ཅིས་ལན་པ་རེད། བྱེད་ཅག་མགོང་ས་མཆོག་གི་འོག་ “བྱིམ་མེད་”
ཟེར་བ་དང་། “རྒྱ་མེད་ཟས་མེད་” དུ་བསྐྱད་ཡིན་ཟེར་བ་མངོན་སུམ་ལ་
བསྟོན་པའི་རྒྱ་ནག་ཏམ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མགོང་ས་མཆོག་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོལ་
གྱིས་སྦྲད་པའོ། ཏམ་གཏམ་ཆེ་ལུགས་ནི་ “མགོང་ས་མཆོག་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་འོག་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་
སུ་རེ་སྐྱུག་གིས་” ཞེས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་ཆེ་རབས་མང་པོར་མགོང་
ས་མཆོག་གི་བཀའ་འོག་དུ་རེ་སྐྱུག་བྱས་འདྲ་བྲིས་པ་འདིར་གཟིགས་དང་།
གཞན་དག་ཡང་ཟད། མི་ཆེ་གཅིག་འདིར་ཡང་ཁ་ཞེ་མཚུངས་པའི་ཞབས་
འདེགས་མ་ཞུས་པར་ཐུགས་དགོངས་དཀྱུག་གིན་དབུ་བསྟོར་དང་མཆོན་སྦྲད་

ཞུ་བཞིན་ཆོ་ལས་འདས་པ་མ་རེད་དམ།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཆོས་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་དུ་
 “དབུས་ལྷ་སའི་ཇོ་ཤཀ་རྣམ་གསུམ་དེ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཉོས་པ་དང་། འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་བཅོང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པས་གཞུག་གཅིག་གུར་གྱི་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་
 པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་མཆོག་དུ་འགྱུར་སྤྱིར་དཀའ་སྤྱུག་གང་
 ལ་མ་འདྲེས་པར་བོད་མི་བཅན་ཤྱོལ་བ་མི་ཆང་མས་བརྒྱས་བཅོས་དང་།
 ཐུབ་ཆོད་གཏོང་ཆོག་ཆོག་གི་གནས་སྤངས་སུ་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་”
 ཟེར་ཡང་། བོད་མི་བསམ་ཡོད་གཞན་གྱིས་དབྱེད་ན་གཏོང་ནས་སྤྱོད་དགོས་
 པའི་གནས་ཏེ། སྤོན་ཀྱི་ནག་གི་ཤུགས་ཀྱི་དབུས་ངན་འོག་བོད་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
 བོད་སྤྱི་ཞེས་དུམ་བུར་གྱུར་ཏེ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དབུས་ལྷ་སའི་
 ཇོ་ཤཀ་རྣམ་གསུམ་དེ་བོད་མགོ་ནག་རྩམ་ཟན་ཡོངས་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 ཞིང་། ད་ལྟོ་ཀྱི་ནག་གི་འོག་དུ་བོད་མ་དུམ་བུ་མང་པོར་བགོས་ཡོད་ཀྱང་བོད་
 ཡུལ་སྤོད་སྤྱད་བར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཅམ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་མེར་
 ཡང་ཇོ་ཤཀ་རྣམ་གསུམ་ལ་དད་མཇལ་ཞུ་བར་བསྐྱོད་དང་སྐྱོད་བཞིན་པ་འདིར་
 མོས་དང་། འདི་ཅམ་ཞིག་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 འཇོག་དོན་འདུག་གམ། “བོད་མི་བཅན་ཤྱོལ་བ་ཆང་མས་བརྒྱས་བཅོས་དང་།
 ཐུབ་ཆོད་གཏོང་ཆོག་ཆོག་གི་གནས་སྤངས་སུ་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་”ཞེས་
 པའང་རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་མང་པོ་མགོངས་མཆོག་གི་འོག་སྤྱུག་ཚུལ་མངོན་ཤེས་
 ཡོད་མཛོག་གིས་བཤད་པ་དང་། བོད་གཞུང་གིས་འཇམ་སྤྱིར་གི་ནང་ཅམ་མ་

ཡེན་དོན་དེ་མེད་པར།

ཟད། ཕྱི་ལའང་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཏམ་གཏམ་དང་གཅིག་མཚུངས་
ཏེ། དོན་དུ་གཞན་དག་ཡར་བཞག་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དང་།
བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས། ཆོགས་པ་ཁག་གཞུང་ཞེན་བྱས་པ་
ཅན་གྱི་མི་སྣ་བཅས་པར་ཡུལ་དུ་ས་ཆོད་ཅིས་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་དང་དབུ་བསྐྱོར།
མཚན་སྟེན། སྐྱར་འདེབས། བསྟོན་འཇུགས་བཅས་བྱེད་བབས་འདི་ནས་སྐྱས་
སྐྱ་ལ་བྱབ་ཆོད་དང་བརྒྱས་བཅོས་བྱས་པ་གསལ་པོར་ཡིན།

པོད་གཞུང་ནས་པོད་རང་བཅན་བཅོང་ཐབས་དང་། ས་སྡེ་མི་གསུམ་
དུམ་བུར་བཞོ་ཐབས་གནང་བའི་ཉེས་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཡོགས་ཐབས་བསྐྱར་དུ་
བྱས་ཀྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་གཞི་རྩ་ཅི་ཡང་བསྟན་
རྒྱུ་མི་འདུག་པས་ལན་བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་རལ་བ་མ་བྱས།

ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལའང་ལྟོས་མེན་གསུངས་
པའི་ཐད། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི་སུ་ཞིག་གིས་མཐའ་
གཅིག་དུ་ཆོད་དཔག་བྱུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མེད། ང་ཆོས་བརྟན་ན། གཤམ་འོག་
གི་མཇུག་གཅོད་ཁྲེད་ནམ་པས་བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གི་བྲིམས་ལུགས་སྤྱི་གཞི་དང་།
འཛིན་སྐྱོང་གནས་སྟངས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཚང་མ་ཁྲུངས་ལུང་རྩ་བ་ནས་མེད་
པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པ་འདི་དག་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཡོངས་
སུ་འགལ་བ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལ་བརྩི་མེད་
དོག་རོལ་ཁྲེད་ནམ་པས་གཏོང་གི་འདུག འོ་ན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བརྩི་མེད་དོག་རོལ་
གཏོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། བྲིམས་ལུགས་སྤྱི་གཞིའི་ངོས་ནས་དཔེ་མཚོན་ཅམ་བཤད་ན།

མདོ་སྟོང་གི་འབྲས་པོ་མོ་གནིས་པར་མདེའོས་བསྟུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟུན་འཛིན་དང་། བསྟུ་སྟོལ་མ་གནིས་པོས་ཤོག་ཡང་དང་པོར་ཐོབ་ཡོད་ནའང་
སྟོ་བུར་བཀག་འཁོག་གིས་པོ་མོ་དེ་གནིས་སྟེ་འབྲས་ཆོགས་གྲས་སུ་སྟེ་བས་མོང་ན།
རྒྱ་དམར་ནག་གནིས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འཇུག་ནས་པལ་ཆེར་བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་དེ་མ་
ཐག་མཁོ་དྲིང་སྟོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཁྲུངས་མེད་ཁྲིམས་འགལ་
སྐང་ཆེན་སྟོ་རྒྱག་བྱས་པ་ལྟར་གྱིས་དམངས་གཙོ་ཟེར་བ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཟེར་བ་
ནི་མིང་གི་ལྟག་མཚམ་ཡང་མ་བཟུང་པའི་ག་མཛད་དེ་པོས་བསྟུ་བྱེད་མ་བཅུག་པ་དང་།
དེ་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་པོ་མོ་གསུམ་ཡང་བསྐྱར་བར་མདེའོས་བསྟུ་བྱས་ཏེ་དམངས་གཙོ་ཡིན་
ཁུལ་གནང་ཡང་། སྟོན་དུ་པོས་བསྟུ་འགན་འཛིན་གྱིས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་བཏོད་ལྟར་
རྒྱན་མདེ་སྲིད་བྱས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡང་དེ་ལ་མདོ་སྟོང་མི་མང་གིས་ཡིད་
ཆས་མ་བྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུན་འཛིན་དང་། ཀམ་གཡུལ་རྒྱལ། བསྟུ་སྟོལ་མ།
ཆོད་བང་སྟོལ་མ་བཅས་ལ་སྤར་ལས་ལྟག་པའི་པོས་ཤོག་ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་རེད། པོན་གྲང་
མང་མོས་ཀྱི་པོས་ཤོག་ལ་བཅི་མེད་དོག་རོལ་གྱིས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་ལས་རིམ་
སྟེ་གཅིག་མེད་པར་རང་འདོད་རྒྱན་མདེ་སྲིད་བྱས་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་སྟེ་ལ་བྱས་སྐབས།
མདོ་སྟོང་མི་མང་ནས་ལོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་མཛད་པའི་དམངས་
གཙོའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བཅི་ཞེན་བདག་སྟོན་གྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བབྱང་མེས་ཆོག་
མེར་གཏུག་གིས་ཁྲིམས་དོན་ར་སྟོན་ཞུས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་མི་ཁོག་འདྲེ་འཇུག་གི་རྒྱ་
ཐག་རལ་ནས་པོས་བསྟུ་འགན་འཛིན་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་བཅས་པོས་བསྟུ་
ཕྱིར་འགྲུངས་བྱ་དགོས་ཐུག་པ་མོགས་གྱིས་ལོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དམངས་

བདེན་དོན་དེའི་བྲག་རི།

གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཞིང་། དམངས་གཙོ་ཁ་
ཁྱིམ་གྱིས་ཡང་མ་དག་པའི་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟུང་བྱས་ཀྱང་ཆེས་སྟུག་པ་ཁྲུངས་ལུང་སྟེ་
མོ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱག་ལས་ཁྲིམས་འགལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། ཞེས་གསལ་བའི་ཐད།
བཟོད་པར་བྱ་བ་འདི་དག་ཡོད་དེ།

༡༥ མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲས་བར་མའི་འོས་བསྐྱེད་སྟོན་འགྲོའི་འོས་མིག་
དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་། བད་མ་སྟོོལ་མ་གཉིས་སྟེ་བས་ཡོད་ཀྱང་།
སྐབས་དེར་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་ནས་སྟེལ་བའི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་ཇི་གསལ་
བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཤོད་གཞུང་མང་ནས་ངོས་ལེན་མཛད་
པའི་ཚུ་སྣང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པར་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཟུར་ཟའི་བཟོད་
དོན་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་བཀྲམས་པ་དང་། ལ་ཐར་སོགས་ལ་སྟོོ་གཏད་ཡོད་
པའི་དན་རྟགས་ཡོད་པ། གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་དང་འགལ་ཞིང་གཞུང་གི་ཡོད་
ཆེས་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ལ་བརྟེན། འོས་བསྐྱེད་སྒྲིག་གཞི་དོན་ཆོན་ ༡༩
ནང་གསལ་ཅ་པ་ནང་གསལ་ “རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཞིན་པོར་བ་ལྟ་བུའི་ཉེས་འཛོལ་
དབང་གིས་གནས་དབྱུང་བྱས་ཤིགས་” ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཡང་དོན་ཆོན་
༡༩ ནང་གསལ་ ༤་པ་ནང་གསལ་ “ཤོད་མིའི་རྩ་དོན་ལ་གཞིན་པའི་ལས་
དོན་གང་རུང་དང་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དན་
རྟགས་ཡོད་པ་” ཞེས་གསལ་བ་དང་འགལ་སྟབས་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་འདུག

༡༦ བད་མ་སྟོོལ་མ་ནི། དཔྱ་ཁྲལ་འབྲལ་ཆད་ཡོད་པར་བརྟེན། འོས་
བསྐྱེད་སྒྲིག་གཞི་དོན་ཆོན་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་གསལ་ ༨་ པར་ “དཔྱ་

ཁྱལ་འབྲུལ་ཆད་ཡོད་པ་” ཞེས་པ་དང་འགལ་སྒྲ་བས་ཅིས་མེད་གནང་འདུག
གཤམ་ ཅིས་མེད་གནང་རྒྱུ་ཐོག་མར་བལ་ཡུལ་ནས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་
ལྔ་དང་། དེ་རྒྱུ་སྤྱིར་དང་། མོན་སྟོ། རྩི་ལི། མའི་སོར། སྤྱིང་ཆང་།
སེམ་ལ་སོགས་ནས་བྱོན་མི་གྲངས་ ༡༠ ལྷག་ཙམ་རྒྱ་སར་འདུས་ཏེ་འོས་
བསྐྱེད་ལས་ཁང་ལ་ཁྱུ་ཅོད་ལན་མང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་ཆོག་ས་ནང་
ཁྱབ་པར་བརྟེན། རྒྱ་སའི་བྱད་མེད་ཁག་ཅིག་གཙོ་གྱུར་མི་གྲངས་ ༤༠༠
སྟོར་ཤོར་འོང་བ་བདེ་སྤྱང་གིས་འཁོག་ཐབས་བྱས་ཀྱང་མ་འཁོག་པར་གངས་
སྟོད་དུ་བྱར་ཏེ་བལ་ཡུལ་གྱི་མདོ་སྟོད་མི་འཕུས་གནས་ཡུལ་ནང་སྟོད་མཁོན་
ཁང་ལ་བཅག་སྟོར་དང་། ཁང་གཉེར་ལ་ཉེས་བརྟུང་། ནང་སྟོད་དུང་ཆེར་ཁ་
རྟུང་སོགས་བྱས་ཤིང་། བདེ་སྤྱང་གིས་སྟོན་ཚུད་ནས་ཁྱུ་ཅོད་ཆེད་སྟེབས་པའི་
མདོ་སྟོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དང་སྒྲགས་ཉེན་གཡོལ་དུ་འགྲོ་རོགས་བརྟེན་
མེད་ན་གཏོང་བྱག་དག་པོ་འབྱུང་ཉེན་བྱུང་།

ང་། དེ་རྒྱུ་སྟོན་སྟེབས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་གྲངས་དེའི་ཐོག་ ལྔ་བ་འཕར་
སྟེབས་ཏེ་བྱོན་མི་གྲངས་ ༡༤ ཙམ་ཆགས་ནས་གཞོན་ཤུགས་སྤྱད་ཐོག་ ༡༩༧༥
ཟླ་ ༦ ཆོས་ ༥ འཁོད་ལྷ་སྟན་ཕུལ་ཏེ། ལྷ་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་ཐག་
གཅོད་མ་གནང་ན་ཕྱི་ཉེན་ཚུ་ཆོད་ ༡༠ ནས་ཟས་བཅད་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་
ལུགས་ལྷས་པར། འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་ནས་སྤྱིག་གཞི་ལྟར་ཐག་གཅོད་སྟོན་
ཟེན་ལ་བསམ་སྟོང་བསྐྱར་གཏོང་བྱ་རྒྱ་བསྟུང་མེད་ལུགས་བཀའ་ལན་གནང་
བས་མདོ་སྟོད་པ་ཆོས་སྟོན་འགྲོའི་འོས་ཤོག་མང་ཐོབ་ལྟར་དངོས་གཞིའི་འོས་

པདན་དོན་པོ་མེད་པ་ལྟར།

གཞིར་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་ཞུ་དོན་ནམས་ལ་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་
ཞིབ་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་ལོས་བསྐྱུང་ལས་དོན་ཕྱིར་འགྲུངས་བྱ་
དགོས་པའི་དགོས་འདུན་དང་བཅས་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༦ རྒྱུ་ཆེད་ ༡
ནས་སྐུ་འཕྲོས་མི་གངས་ ༥ གྱིས་རྒྱུ་ཆེད་ ༡༩ རིང་བས་བཅད་དོན་ལ་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་སའི་མང་ཆོག་མ་ཉམས་ནང་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཁྱབ་པས་
ཡང་བསྐྱར་བྱུང་བའི་ལངས་ཉེན་བཅས་གནས་སྐྱེད་པ་ཇ་དྲག་ཏུ་བྱུང་།

ཅ། གནས་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲར་བྱུང་བས། བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས་འགན་
ཁུངས་ཏེ་ཞུ་ཆེད་ཆེད་འབྱོར་པའི་མདོ་སྟོང་པ་ཆོར་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༦
ཉིན་བཀའ་ཡིག་གནང་བའི་ནང་ “བས་བཅད་བྱ་རྒྱུ་ད་ལྟའི་རང་རེའི་གནས་
སྐྱེད་པ་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་ནང་གང་ཐད་ནས་མ་ལོས་པའི་
བསམ་ཚུལ་ཡོང་གཞིར་སོང་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་གཞི་ཅའི་ཞུ་དོན་སྐོར་བྲིམས་
མཐུན་ཞུ་གཏུགས་ཆོག་རྒྱུའི་གསལ་བཤད་ཐོན་གནང་ལྟར། བཀའ་བྱི་ནས་
ཀྱང་ལོས་བསྐྱུང་འགན་འཛིན་ལ་སྒྲིག་མཐུན་མང་ད་ཐབས་ཇི་ཡོད་འཕོད་སྐུལ་
སྟན་སེང་ཞུས་ཡོད་ན་དེ་ཅིས་ཁྱེད་ཅག་ནས་བས་བཅད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུའི་
བསམ་གཞིགས་དགོངས་བཞེས་གནང་ཕྱོགས་ཡོང་བ་” ཞེས་གསུངས་པར།
བས་བཅད་ཆེས་ ༥ བར་ཉིན་གཅིག་ཕྱིར་འགྲུངས་བྱས། ཡང་བསྐྱར་ཆེས་ ༥
ཉིན་བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས་བས་བཅད་དོན་ལ་མ་དགོས་པའི་བསམ་གཞིགས་
གནང་ལེགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ རྒྱ་སའི་བདེ་དོན་དང་།
རང་བདེན་ཆོག་མ་ཉམས་རྒྱུ་ཆེད་ཆོག་མ་ཉམས་པ་བརྒྱུད་སོ་སོར་བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས་“ད་

ས་མི་དམངས་སྐྱུ་ཡིན་ནས་སྤྱི་ག་མཐུན་ཞུ་གཏུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཞུ་
འཐུས་ངེས་པར་ཆོག་ཏུ་ཡང་། མཉམ་རུ་བ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་མིན་ལག་བསྟར་
རིགས་བྱུང་ན་གནད་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་འགྲིགས་མིན་''ཞེས་བཀའ་ཏུ་
གནང་ཐོག་ ཆོས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཞིན་བྱ་དུར་བཟང་པོ་དང་།
ཆོས་རིག་བཀའ་སྒོ་ན་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནམ་གཉིས་ནས་སྐར་
ཡང་མང་ཆོགས་ལ་འུར་སྒྲོག་བྱ་མི་རུང་བའི་སྒོར་བཀའ་སྒོ་བ་གནང་ཡིད།
ཡང་ས་གནས་ཁག་ནས་ཞུ་ཅོད་ཆེད་འཁྱུར་བའི་མདོ་སྟོད་པ་ཆོས་ཞུ་དོན་ལ་
ཐག་གཅོད་དོན་སྤྱི་ན་མ་བྱུང་ཆེ་ཆོས་ ༡༩ ནས་སྤྱི་འཐུས་མི་གངས་ ༥༠
ནས་ཟས་བཅད་དོན་ལ་བྱ་ཏུ་ཡིན་སོགས་ཞུས།

ཆེ། འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་དེ་བཞིན་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྡེ་ཆ་ན་ཞིག་
ཡིན་སྟབས། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བཀའ་བཀོད་གནང་དབང་མེད་ཀྱང་།
འོས་བསྡུ་འི་འགན་འཛིན་མཆོག་ལ་འདྲུན་དང་གྲོས་འདེབས་སྤྲུལ་སྤྲོད་གནང་
ཐོག་ལྷག་པར་གོང་ཆུང་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་འོས་བསྡུ་ཕྱིར་
འགྲངས་བྱ་དགོས་པའི་འདྲུན་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་མཆན་གསུམ་འཁོད་གནང་
འབྲས། འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་ནས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱིའི་ཡུག་བྱིས་ནང་གི་ཀྱི་མཆན་
ལུང་བྲངས་ཏེ་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་འོས་བསྡུ་ཡར་འགྲངས་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་
གནང་བ་ལྟར། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོག་གས་ཁང་ནང་རྒྱ་སར་བཅར་
འབྱོར་མདོ་སྟོད་པ་ཆོར་གསལ་བསྐྱབས་དང་བཀའ་སྤྱོད་གནང་ཡོད།

མོང་གི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་མཐོང་བྱལ་པ་ལྟར། སྐབས་

པདེན་དོན་མཛོལ་བྲག་རི།

དེའི་རྩོག་སྒྲེང་ཡངས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་། བཀའ་བྱི་ཟུང་གིས་རྩོག་ཏུ་
འདལས་ཐབས་བྱས་པ་ཞིག་ལས་སྒོར་ཐབས་བྱས་མེད། དེ་བཞིན་སྐབས་
དེར་རྩ་སར་བཅར་འབྱོར་མདོ་སྟོད་པ་སྤྱས་ཀྱང་བཀའ་བྱི་ཟུང་གིས་རྩོག་
ཏུ་དེ་བཞེས་པའི་སྒྲོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་སྒྲེང་མཁན་བྱུང་མེད།
རྩོག་ཏུ་འདིའི་འབྱུང་ཅ་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་པད་མ་
སྒྲོལ་མར་བྱི་འབྲུག་གི་འོས་ཆོས་ལྡན་མིན་དེ་རེད།

ངེད་དྲུང་ཡང་སྤྱག་ཅ་བཅུད་ན། ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ངན་གཡོའི་སྦྱར་
བ་ཡང་ཟུར་ཅམ་མཐོང་ཐུབ་པ་སྟེ། ཨ་ཐར་གྱིས་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥
ཉིན་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་སྤང་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་སོག་ལས་
ཁུངས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་(ཡི་གེ་ཆ་ཆང་ཟུར་སྦྱར་ཁོངས་བཞེད་ཡོད།) ནང་
“.....ས་གནས་གང་ས་ནས་ཁོང་གསལ་བྱས་བབས་ལ་སྤྱག་ནད་མ་ཐེབས་
པར་མི་འབྲུག་བརྒྱ་ཕྱག་བསྟུ་སྒོར་བྱས་འདུག་པར་བཞེན། དེ་དག་ལ་འགྲོ་
ཐོན་འབ་སྤར་མ་འདུག་པར་ལག་ཟད་དཔུང་ཐུག་དུ་ཆགས་འདུག་པས་དཀའ་
ངལ་ཅི་ཆེར་ཐུག་འདུག་ན། འགྲོ་ཐོན་གཏོང་དམིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཕྲལ་
དུ་སྤྱབས་འདུག་གི་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ལས་འདི་ཟུར་གནས་ཐབས་མི་འདུག་
ལྟག་པར་དུ་འང་དེང་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ང་ཆོ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྤང་བྱག་
གི་ཆོགས་པ་འདི་དང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་མདོ་སྟོད་མང་ཆོགས་
དང་བཅས་པ་ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་མིར་བཅི་
སྟེ་བོད་མི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་བབས་འདི་ཐད་སྤྱག་ནད་

ཐེབས་ཐབས་མེད་ངེས་ལ་སོང་ད་དུང་འགྲོ་གྲོན་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་རྒྱུར་སོང་
 དེ་ཅིས་དགོངས་བཞེས་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་” ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དང་།
 ཡང་ཨ་ཐར་གྱིས་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ འཁོད་བོད་སྐད་ལས་ཁྲངས་
 གྱི་དབུ་འཛིན་དང་འགན་འཛིན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བར་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་
 (ཡི་གེ་ཆ་ཆང་རྒྱར་རྒྱར་ཁོངས་བཀོད་ཡོད།)ནང་ “.....དེས་གྱི་
 གནས་ཚུལ་འདིའི་སྐོར་ན་སར་བཅར་མཁན་མདོ་སྟོད་མི་འབྲས་ན་མས་ན་སར་
 རྒྱན་རིང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་བཞུད་དགོས་བྱུང་ཅང་། གནས་སྐབས་དང་།
 ཐམས་མཁོན། སར་རྒྱར་ལམ་གྲོན་སོགས་ཁྱོད་གཅིག་དུ་བཞུ་མས་སྐབས་ཉིན་
 སྐོར་འབྲམ་གསུམ་ཅམ་ཕྱིན་འདུག་པ་ན་མས་ང་ཚོར་ལམ་སེང་བཏོན་ཆོག་
 མེད་སྐབས་གཡོན་ལེན་གཡམ་འཇལ་གྱིས་འགྲིག་ཅམ་བྱུང་སོང་ཡང་།
 སྐྱིན་ཆབ་འབྲལ་དམིགས་མེད་སྐབས་འགྲོ་སོང་ཕྱིན་པ་ན་མས་དགོངས་བཞེས་
 གྱིས་གསོལ་རས་འབྲལ་དུ་ཡོང་བ་དང་ ‘...’ ཞེས་བྲིས་པ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་
 པར་དཔྱད་ན། རྒྱབ་སྐྱོངས་གྱི་དོན་གནད་ངོ་མ་མེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཡང་དེ་བཞིན་ནང་། འཛིན་སྐྱོང་གནང་སྐབས་ནས་དཔེ་མཚོན་ཅམ་བཤད་ན།
 བཅན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་དངུལ་ཅིས་ཁོངས་སུ་གསལ་བའི་དངུལ་འཛོར་ལས་རྒྱ་གར་སྐོར་
 འབྲམ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞབས་མེད་དུ་རྒྱུར་པ།” ཞེས་གསལ་ཐད། དེ་ནི་དངུལ་ཅིས་
 ཁ་མ་འབྲམ་པར་ཉིན་སྐོར་འབྲམ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཁ་གསལ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པ་ལས། དེ་སྐད་དངུལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཆང་བའམ། ཅིས་ཆད་བྱུང་བ།
 ཟེར་བེད་བར་ཚོས་བྱས་པ་གཏན་ནས་མིན། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་ཡིན་ན་དངུལ་

བདེན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད།

ཅིས་ཞིབ་བཤེར་བཀའ་འཁྲོལ་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ནས་གནང་གི་ཡོད་པས་
སྤྱི་འཐུས་རྣམས་མ་མཐུན་པ་ཡོང་ག་ལ་སྤྲིད།

དེ་བཞིན་ནང་མུ་མཐུད་བཀོད་དོན། “དེ་ཡང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་མགོང་
ས་མཚོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བཞིན་གཞུང་ས་རྟགས་ལུ་བཞེས་མཛད་པའི་མཚོན་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་
མཛད་འབྲེན་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་རིའི་སྤྲིད་གཞུང་གིས་ལོ་རེར་ཨ་སློར་འབུམ་ ༡༥
རེ་ནས་ཨ་སློར་འབུམ་ ༡༠ བར་རྟགས་དངུལ་ཡོད་པ། འཇར་མིན་རྟགས་ཚོགས་ནས་དེ་ན་
སློར་འབུམ་བཞི་བརྒྱ་རྟགས་རམ་ཡོད་པ། ༡༡ ལོར་བལ་ཡུལ་མི་མང་ནས་ཞལ་འདེབས་
བལ་སློར་འབུམ་ ༦༡ ལུ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ལུ་རྟགས་ཚོགས་ཁག་དང་།
མི་སྣ་མང་པོས་དངུལ་གྱི་རྟགས་རམ་ཡོང་བཞིན་པའི་ཐོག་དུང་ཞབས་མེད་དུ་གྱུར་བ་
ཞིག་རེད།” ཅེས་གསལ་བྱས་ན། ཨ་རིའི་གཞུང་དང་འཇར་མིན་རྟགས་ཚོགས་
ནས་རྟགས་དངུལ་གྱུང་བ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་གཞི་བཟུང་བལ་ཡུལ་དང་།
ཇི་ཡི། བཞུགས་སྐར་བཅས་ཀྱི་སྒྲེ་ལེན་ཁང་སོ་སོས་པོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་
བ་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་སྒྲེ་ལེན་ཆེད་པེད་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་
སོང་ཁྲ་ལུགས་མཐུན་ཅིས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་རྟགས་དངུལ་ཡོང་ཁུངས་སོ་སོར་
ལས་བཟོ་མས་ཅིས་ཁྲ་ཁ་གསལ་འབུལ་དང་འབུལ་མུས་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
ལོར་བལ་ཡུལ་མི་མང་ནས་ཞལ་འདེབས་གྱུང་བ་རྣམས་ད་ལྟོ་བལ་ཡུལ་སྒྲེ་
ལེན་ཁང་གནས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རིན་འབབ་ཏུ་སྤྲད་པ་ས་གནས་
འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣས་མཐུན་གསལ་ཡིན་པས་འཁྲོག་གཏམ་འགོ་ས་མེད།

དེ་བཞིན་ནང་མུ་མཐུད་བཀོད་དོན། “ལ་དགས་ཁུལ་ར་སྤྱིའི་ཁུ་ལུ་

[illegible][illegible]

བདེན་དོན་ལྟོ་མཉམ་པའི་ཐུགས་སྦྱོར།

འབྱོར་ཁེ་ལན་ལས་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གིས་ནང་ཁུལ་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་གི་ལག་
པེད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཤོག་ཁག་གི་གཞི་ཅུར་འདུག་ཐབས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཐོབ་
ཐང་མོས་མཉམ་སྦྱིད་སྤྱད་མཉམ་སྦྱིད་ཡོང་བའི་མཛད་སྤྱོད་གས་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་དང་།
སྒོ་བས་འབྱོར་ཡོད་ན་ལྷག་བསམ་དང་བྱས་རྗེས་སོགས་གང་ཡང་མ་དགོས་པར་ཕར་
འཐེན་ཚུར་འཐེན་གྱིས་དབང་བྱགས་སྤེལ་ཐབས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ལ་གོང་
ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བཞིག་ཟེད། ཅེས་གསལ་ཐད།
ཉམས་ཐག་ཁིབ་འདུག་ཚོགས་ཚུང་སྤྱི་རྗེས་ཆེད་འདུགས་ཀྱིས་རང་རེའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་གྱི་འཁོས་དམན་ཉམས་ཐག་དང་། སྤྱི་ཉམས་ཐག་ ན་སྤྱད་
གས་གཙོང་བཅས་པར་གཟིགས་སྦྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་ཐོག་
པོད་ནས་གསར་ཐེབས་རྣམ་པ་བལ་ཡུལ་སྡེ་ལེན་ཁང་དུ་འབྱོར་ཉིད་ནས་རང་
མོས་འགོ་ཁྲུངས་འོས་འཚམས་ཤིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བཀོད་སྤྱིག་མ་བྱུང་བར།
ལམ་གྲོན་དང་ཐས་གོས་མཐུན་སྦྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་ཐོག་དགོས་
གལ་ཁག་ལ་འཆོ་སྦྱོན་གཟིགས་སྦྱོར་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་གནང་དང་
གནང་བཞིན་ཡོད། པོད་ནས་གསར་ཐེབས་ཀྱི་འཁོར་གྲངས་མང་བར་བརྟེན།
སྤྱི་འབྱོར་རྣམས་གང་སྤྱར་འགོ་ཁྲུངས་བཅའ་ཉེ་བཀོད་སྤྱིག་མ་བྱུས་ཆེ།
རྗེས་འབྱོར་རྣམས་སྡོད་ཡུལ་མེད་པར་གྱུར་ཉེན་ལ་བརྟེན་གཞུང་སྡེར་
གཉིས་ཀ་ནས་བཀོད་སྤྱིག་གང་སྤྱར་ཡོང་ཐབས་གནང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས།
འགོ་ས་སྡོད་ས་མེད་པ་ཞིག་སྡེ་ལེན་ཁང་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བཏང་བ་བྱུང་མེད།
དེ་བཞིན་སྡོན་མ་སྤྱི་པའི་དགོས་དངུལ་ནང་ཁུལ་ཁ་བསྐྱུར་གནང་ལམ་ཡོད་

པ་སྐར་གནང་བ་ལས་བར་མས་བྱས་ལུགས་བསྟོན་འཇུགས་འདི་རིགས་བྱས་
པས་མན་པ་ཅི་ཡོད།

དེ་བཞིའི་ནང་ད་དྲུང་མུ་མཐུད་བཀོད་དོན། དཔེར་ན། པར་ཀླུ་ལ་པོ་བརྟུང་
ཉི་ཉོང་ནས་འཁོར་བྱིས་སྤུལ་སྤྱར་སྟོར་འབྱུང་ ༥ དང་། རྒྱ་སྐར་ལ་སྟོར་འབྱུང་ ༥
བཅས་ཡིག་ཆ་ཤོག་རོས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་བྱུང་ལུགས་ཡོང་ས་མཆོག་
ལ་ཡསྟན་ལུལ་ཞུས་པར་སྟོག་དུ་མི་ཡོང་ཆེད་བཀའ་གཤམ་ལ་གོ་བསྟུར་ཞུས་ཞེས་ཐེབས་
པ་སྐར་ར་ཆོས་བཀའ་གཤམ་ལ་ཞིབ་གནས་ཞུས་པར། བཀའ་གཤམ་ནས་ཉི་ཉོང་རིག་གཞུང་
ཆོགས་པ་ཟེར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་གནང་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་ཟིན་སྟབས་དདུལ་འབབ་མ་
ཐང་ན་ལེགས་ཚུལ་བཀའ་ཐེབས་བྱུང་། དེ་དོན་བཞིན་ར་ཆོས་དདུལ་འབབ་ཕྱིར་སྟོག་
བྱས་པ་དེ་ལ་གང་ཡང་ཞུ་གི་མེད་ཀྱང་། ར་ཆོས་ཕྱིར་སྟོག་བྱས་མ་ཐག་མན་རྒྱུ་ཉི་ལའི་
སྟོང་སྐར་གྱི་སྟོབ་གྲུ་ལ་དདུལ་འབབ་འབྱུང་ ༩ དང་ཁྱི་རྩ་སྟུང་པ་ཐངས་པས་མ་ཆད།
ཉི་ཉོང་གི་མི་དེ་སྟོབ་གྲར་གདན་ཞུས་ཐོག་སྟོབ་ལྷག་ནམས་ནས་རུ་སྟར་བསྐྱེགས་ཉེ་མེ་
ཉོག་གི་ཕྱིང་བ་སྟེ་ལ་ཚུགས་ཆད་གཡོག་པ་སོགས་བྱས་སོང་བ་དང་། འཕྲོས་དདུལ་འབབ་
དེ་གནས་རྒྱང་གྲ་ཆང་ལ་ལུལ་བཞེས་གནང་སོང་ལུགས་ཟེར་འདུག་པ་བཅས་ཉི་ཡོང་
ས་མཆོག་གི་དཔོངས་གཞི་དང་འགལ་བཞིག་ཡིན། ཐན་ལ་རན་སི་རོགས་ཆོགས་གིག་
ནས་ར་ཆོའི་སྟོས་གར་ཆོགས་པ་ལ་རོགས་རམ་གནང་བུས་སུ་ཡོད་པར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥
ལོར་ལ་རན་སི་བྱུང་མེད་ཅིག་གཞིགས་སྟོར་དུ་བྱུང་བ་ད་རམ་ས་ལ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་
རྒྱུ་རོགས་རམ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་གཤམ་གིས་གསུངས་བྱུང་ལུགས་
འབྲེལ་བཞིན་དང་བཅས་རོགས་རམ་ཕྱིར་འབྲེན་བྱས་སོང་བ་དེ་འང་ཡོང་ས་མཆོག་གི་

ཡདན་དོན་དོ་མེད་པ་ལྟར།

དགོངས་གཞི་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསལ་ཐད། ཕར་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཉི་
ཉོང་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་ནས་དངུལ་དངོས་ལྷུ་ལེན་མི་ཚོག་པ་ནི།
ཐུ་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ འཁོད་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་གི་བཀོད་
ཁྲབ་ནང་“ཉི་ཉོང་དུ། སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་གསར་པ་སྟག་འཆར་རིན་པོ་
ཆེ་མེད་པ་འབྱོར་མ་བྱུང་གོང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་ཏེ།
ཉི་ཉོང་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་ནས་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ འཁོད་
གསལ་བསྐྱགས་སྒྲེལ་དོན་སྟོང་པོར། རིག་གཞུང་ཁང་དེ་བཞིན་སྤར་རྒྱུན་སྤར་
གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པའི་དོ་པོ་དམ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། པད་མ་རྒྱལ་
པོ་དགོངས་ལྷུས་ཚབ་དུ་ཚོགས་གཞིན་གས་ Prof. Yoshio M. Kuramae
ལ་བསྐོས་གཞག་བྱས་ཟིན་ལུགས། སྤྱད་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་
གོང་མིང་ཐོག་དགོས་ལུགས་གསལ་འདུག་པའི་ཐད། རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་
གསར་འཛུགས་ཆེད་གཞུང་ནས་པད་མ་རྒྱལ་པོར་བཀའ་བསྐྱར་བཀོད་མངགས་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐོག་མའི་ཚོགས་པ་དེ་བསྐྱེལ་གྱི་མ་དངུལ་ཐོག་ཀྱང་འོས་
བབས་སྤྱི་འདོན་ཡང་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉི་ཉོང་དོན་གཅོད་
ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྐོར་ཆ་འབྱུང་ཆེད་འཛུགས་སྐྱོང་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན།
ཉི་ཆར་བར་དོན་གཅོད་ཟུར་པ་པད་མ་རྒྱལ་པོས་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་འགན་
འཛིན་གྱི་ལས་ཁུར་བྱེད་ཐུས་ཀྱང་། ད་ལྟོ་ཆར་སྟོང་པའི་འགན་ཁུར་སྤར་
དོན་གཅོད་གསར་པར་ཅིས་སྟོན་བྱུང་མི་འདུག་པས་འདི་སྟོན་རིག་གཞུང་
ཚོགས་པར་འབྲེལ་མོལ་གནང་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་དེ་ག་ཁྲབ་ཁོངས་

དང་བཅས་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བྱ་མཆམས་འཛིག་དགོས་ལུགས་བཀའ་ཐེབས་
 འདུག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།” ཞེས་གསལ་བའི་བཀོད་བྱ་དགོངས་དོན་
 དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཆ་དང་ནས་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ འཁོད་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་ནང་། “འདི་ནས་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠
 འཁོད་གནས་སྡུལ་དགོངས་སུ། ཉི་ཉོང་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པར་འབྲེལ་
 མོལ་གནང་བྱུང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་འབྲེལ་བ་མཆམས་འཛིག་དགོས་བྱུང་
 མོང་ཞིང་། ད་ཆ་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་རང་རེའི་སྐྱེ་ཆ་བཟོན་གཅོད་
 གསར་པར་དོན་ཟུར་བའི་ལས་འགན་ལྟར་ཅིས་སྤོང་བྱས་མི་འདུག་སྟབས།
 རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་དང་སྐྱེ་ཆ་བཟོན་གཅོད་ཁང་དབར་སྐར་ལམ་ལས་
 དོན་གནང་ཕྱོགས་མཆམས་འཛིག་མོང་འདུག་པས། ད་ཕྱིན་ཉི་ཉོང་བྱུལ་
 ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་འོས་མཆིས་རིགས་རང་རེའི་སྐྱེ་ཆ་བ་
 དོན་གཅོད་ཆེད་འཇུགས་བརྒྱུད་གནང་ཐབས་དགོས་བྱུང་ཞེས་བཀའ་ཐེབས་
 འདུག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།” ཞེས་གསལ་བའི་གནད་འགག་གི་ཆ་ནས་སྤྱི་
 མཚུངས་ཀྱི་སྒྲུང་ལ་དངུལ་དེ་མ་ལེན་ན་ལེགས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་རེད།
 རྒྱ་ལི་པོད་སྐར་ཉིན་སྟོབ་དང་། གནས་ཀྱི་ཆ་དང་ནས་ཁྱེད་ཚོས་བཀའ་པ་
 ལྟར་གྱི་དངུལ་ཞུ་ལེན་དངོས་འབྲེལ་བྱས་མིན་འདི་ནས་ཤེས་རྟོགས་མེད།

ཡང་དེ་བུ་དེའི་ནང་ ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཅ་ཁྲིམས་སྤོང་དོན་གྱི་
 དུག་དེ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིག་འབྲེམས་སྡེལ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་དམར་གྱི་
 བཅན་ལུགས་སྤྱིར་འཐེན་གྱིས་པོད་ལ་རང་བཅན་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་ནས་པོད་ཀྱི་སྤྱིད་

འདིན་ནི་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་

འདིན་ཞིག་གསར་བསྐྱོད་གནང་ནས་ཡོན་མཚོ་གཤིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་དེ་
ལ་ཅིས་སྐྱོད་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་གནང་གི་མིན་ལུགས་ཐེབས་
པ་དེར་བྱེད་ནས་པས་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཏེ་ཡལ་ཆེར་བཀའ་བཅི་དང་ལེན་དང་།
བཀའ་དོན་འགལ་མེད་ཀྱི་ས་མི་འཛོན་འཛོན་མདོག་གནང་གི་ཡོད་པེད་དེ། ང་ཚོས་
བརྩས་ན་གང་ཉིད་དང་གང་ཉིད་ཀྱིས་བྱུགས་སྒྲོན་གནང་བའི་སྐུ་ལ་པས་འགྲོ་དོན་སྐྱོང་
བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་ཆུ་ལས་སུ་གཅིག་གིས་འཛོན་གྱི་
རེད་བསམ་པ་མི་ལམ་དུ་འང་མེད། ཅེས་གསལ་བྱས། བོད་གཞུང་བཀའ་སྲི་
གཉིས་ནས་ཡོན་མཚོ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་མཛད་
འགན་སུ་མཐུད་སྐྱེད་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་
ནས་ཇི་ཞུས་ཀྱང་གྱི་སྒྲོ་དོར་མངའ་གསལ་ཡིན་པས། “དགའ་བསུ་ཞུས་”
ལུགས་ཀྱི་རྩལ་གཏམ་དང་མཉམ་ “ང་ཚོས་བརྩས་ན་གང་ཉིད་དང་གང་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུགས་སྒྲོན་གནང་བའི་སྐུ་ལ་པས་འགྲོ་དོན་སྐྱོང་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་
བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་ཆུ་ལས་སུ་གཅིག་གིས་འཛོན་གྱི་རེད་བསམ་པ་མི་
ལམ་དུ་འང་མེད་” ཅེས་བཤད་པ། གཡོ་སྐྱེའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། དོན་དུ་ཨ་ཐར་
སོགས་ཀྱིས་ཡོན་མཚོ་གཤིས་མཚན་སྐྱོད་སྐྱོར་ཞུ་ཆུ་ལ་དེ་གའི་ཐོག་ནས།
ཁ་གདངས་ན་ཁོག་མཐོང་ཟེར་བ་དེར་གྱུར་ཡོད།

“བརྩ་བཞི། གྱི་འཐུས་པར་བདེ་ལེགས་འོས་ཚོས་མ་ཆང་ཟེར་བའི་
སྐྱོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྟེན་འོག་ བཀའ་སྲི་གཉིས་ནས།
༥༩༧ བྱད་པར་པར་བདེ་ལེགས་ཅི་བོད་མི་མང་གྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་ནང་

གྱི་འབྲུས་ཀྱི་མཚན་ཁྲར་ཡོད་པའི་ན་དུ་གྲོས་མཐུན་ཚོགས་འདུའི་ནང་ཞུགས་
 པ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་མཚན་ཉག་ས་བོད་མི་ན་ཇི་ལྟར་ཡང་། རང་ཉིད་གྱི་འབྲུས་
 ཀྱི་འོས་ཚོས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཚང་པའི་གཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་
 དགོས་ཀྱང་། རང་སྤྱོད་ངོས་བཞེས་ཀྱིས་གྱི་འབྲུས་ནས་དགོངས་ཞུས་གནང་
 ལྟ་བུས་འདིར་བསྐྱར་སྒྲིམ་མ་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ།
 གྱི་འབྲུས་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་གྱི་འབྲུས་ནས་དགོངས་ཞུས་སྟན་ཤོག་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 ལྟངས་དང་བསམ་ཚུལ་དངོས་ཡོད་འཁོད་པའི་སྟན་ཤོག་སྤུལ་བཞེངས་གཉིས་ལྟེར་སྒྲིམ་
 གིས་མཐར་ཚོགས་གཙུག་ལྷན་གྲོལ་གིས་ཐེན་བྲིས་བཞོས་པ་དེ་རང་སྤུལ་བ་ཡོངས་ཁྲབ་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་ལྟར་རེད། ཅེས་གསལ་བྱས། གྱི་འབྲུས་པ་ད་མ་བདེ་
 ལེགས་ཀྱིས་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྟན་ཤོག་སྤུལ་བའི་ནང་
 དོན་སྤྱིང་པོར། ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མེད་ལོར་ཚུ་སྤང་རྒྱུན་
 ལས་ནམ་པས་སྐད་བཏང་བ་ལྟར་བཅར་དུ་ས་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་གྲོས་
 ཚོད་འཛིག་སྐབས་རེད་འདུག ཟུར་ཉན་ཅམ་ལས་ས་ཡིག་བོད་མེད་ཀྱང་
 གནས་ཚུལ་འདི་ས་རྒྱུན་པས་གྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བཞེང་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་དང་།
 རྟོར་འབྲུལ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་གྱིས་པ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མདོ་སྟོད་
 གྱི་འབྲུས་ཀྱི་ལས་འགན་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་འབྲུས་སྒྲོར་གསལ་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་དོ་བདག་རང་གིས་བྲིས་ཏེ་སྤུལ་བ་ལས་ཚོགས་གཙུག་ལྷན་ཐེན་བྲིས་བོད་
 ཅེས་པ་འཁྲོག་བཤད་ཁོ་ན་ཞེ་གྱི་ཟུར་པར་བདེ་ལེགས་ལགས་ད་ལྟ་སྤྱི་འཚོ་
 བཞུགས་ཡོད་མུས་ལ་སྤུས་ཀྱང་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་ཐབས་མེད།

ལེན་རྟོན་རྟོ་མེད་བྲག་རི།

ཡང་དེ་གཤི་གཤམ་དུ། འོས་ཆོས་མ་ཆང་བར་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་བྱས་མེད།
བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་དང་དངོས་དོན་གཉིས་ཀར་འགལ་མེད།
རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཞེ་ན། ཞེས་རྒྱ་མཚན་ནམ་དག་བཟོད་རྒྱ་ཡོད་ཁྲུལ་བྱས་ཀྱང་
རྒྱ་མཚན་ནམ་དག་ཅི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར། དེ་སྟོན་ཀྱན་བཟང་སྒྲ་མའི་
རྟོག་སྐྱེད་སྟོར་ལ་ཆོགས་རྒྱུ་དང་བཅུགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་དང་། གསལ་བསྐྱགས་
ཟེན་པའི་རྩོད་རྟོག་བསྐྱར་སྟོང་གིས་ཁྲུངས་མ་དག་པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེད་བ་ལས་
གཞན་ཅི་ཡང་བཟོད་རྒྱ་མ་མཆིས། དུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ནང་བྱུང་བའི་
རྩོད་རྟོག་དེའི་སྟོར་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་པོད་གཞུང་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་ལས་
ཆོགས་འདུས་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༤ ཉིན་སྤེལ་བའི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་
བསྐྱགས་ལ་གཟིགས་པར་བྱ་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཡིག་ཆོགས་དབང་གིས་མ་བོད།
ཅུང་ཟད་དོ་སྟངས་བྱ་དགོས་པའི་དེ་གཤི་གཤམ་ཞིག་དུ་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་སྒྲིག་གཞིའི་
ནང་ཐེ་ཝན་སྤྱིད་གཞུང་ངམ། པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ལ་འབྲེལ་བཅམ་བྱ་མི་ཆོག་པ་དང་།
བྱས་ན་འོས་ཆོས་མི་ཆང་བའི་ཆ་རྒྱུན་སྟེ་གཅིག་བོད་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཆོགས་འདུའི་
ནང་འགྲོ་མི་ཆོག་ཟེར་བ་གང་ཡང་བོད་མེད། ཅེས་པ་དེ་རེད། སྤྱི་མཐུན་སྒྲིག་ཁག་གྱི་
དང་གྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་ཆོས་ནང་རྒྱ་ཆ་ས་ནས་གསལ་བར་བཀག་ཡོད་བཞིན་དུ།
འདི་ལྟར་ཏམ་བཤད་བྱ་སྐངས་ལ་དགོད་པོ། དེའི་འོག་དུ་ཐེ་ཝན་གྱི་མི་སྟེ་
སྟོར་ལས་སྟོས་ཏེ་ཉོག་བཤད་མང་དག་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ཐེ་ཝན་གྱི་མི་སྟེ་
བྱེད་བབ་ལ་པོད་གཞུང་གིས་འགན་ཁུར་མི་དགོས་སྐབས་བཞག

“བཙུ་ལྷ་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་གནོད་གཞི་ཡུག་ལས་གནང་བ་ཟེར་བའི་
 སྐོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྒྱུད་འོག་ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས།
 དེ་བཞིན་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གསལ་བཤད་དང་། དངོས་འབྲེལ་
 མ་ཡིན་པའི་རྟོག་བཟོའི་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་མཆོད་རྟགས་འགོད་མཁན་གྱི་
 རྟོག་སྐྱོར་དོན་ཡོད་དང་། མདོ་གཉན་གསེར་དགའ་། ཀམ་། གཡུང་རྩུང་
 རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱང་འགལ་འཛོལ་ལ་དངོས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟབས།
 གོང་ཞུས་ལྷ་ར་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་གནོད་གཞིའི་ཡུག་ལས་གནང་བར་ངོས་
 འཛིན་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་མ་ཟད། དེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་བསམ་ཤོག་
 ཡུལ་མཁན་མི་གངས་ ༡༤ ལའང་དེ་དང་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་འདེབས་སུ། ང་ཚོས་ཐུར་གསལ་བཤད་ཞུས་རིགས་དངོས་
 འབྲེལ་ཡིན་མིན་དང་། རྟོག་བཟོའི་ཡིན་གཟུར་གནས་སྤྱི་བོ་ཀྱན་གྱིས་ཞིབ་འདུག་
 གནང་རྒྱུ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ངོ་སྤྱོད་སྤྱིང་བསྐྱུས་ཤིག་ཞུ་
 དགོས་པར་མཐོང་། ཞེས་ཚོགས་གཙོ་མི་ཐང་ཨ་ཐར་ལ་མཆོད་ན། ཚོགས་གཙོ་གཡུང་
 དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་ལ་མཆོད་ན། ཚོགས་གཙོ་བློན་སྐྱོང་དོན་ཡོད་ལ་མཆོད་ན།
 རྩུང་ཆེ་མདོ་གཉན་གསེར་དགའ་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྩུང་ཆེ་ཀོང་པོ་བྱི་མེད་སྤྱིང་མཁར་
 ཐུབ་བཞུན་དར་རྒྱས་ལ་ཆ་མཆོད་ན། ཅེས་པ་ས་ངན་ཀམ་དོ་རྒྱུ་ལ་ཆ་མཆོད་ན། དངུལ་
 གཉེར་འཛིངས་པ་གཡུང་རྩུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཆ་མཆོད་ན། ཞེས་ཤོག་གངས་ ༡༣༥
 རྣམ་ཤོག་གངས་ ༡༤༡ བར་ཡུལ་བཤད་དང་། རོ་བདག་སོ་སོའི་མི་ཆེའི་
 རོ་རྒྱས་གང་རྒྱས་རེ་བྱིས་འདུག་པ་རྣམས་ལ་གང་ཡང་བརྒྱུད་ཅེས་མེད་ཀྱང་།

འདིན་ནི་ན་མོ་མེ་མེ་བྲག་མི།

མོ་མིན་ཏང་པོད་མོག་ལས་ཁྲུངས་མཉམ་བྱིས་ལག་ལ་ཐོག་ནས་པོད་མི་
མང་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་འཕུང་ལ་སྒྲོར་པའི་བྱོས་མཐུན་འཛིག་
པའི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་མི་ནམས་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་
བྱལ་སྒྲོར་བྱེད་མཁན་ནམས་ལ་ལམ་ནོར་ལྗོག་ཤེས་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་བར་
ལམ་ནོར་དུ་སྒྲོད་མཁན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལས་པོད་མིའི་ནང་
ནས་ཕྱིར་འཕུད་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་སྒྲིག་འཇུགས་གཏོར་ཐབས་བྱས་པ།
ཁམས་པ་དུམ་བྱར་གཏོར་ཐབས་བྱས་པ་སོགས་ནམ་ཡང་མཛད་པ་མེད་པས་
ཅིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག།

དེ་བའི་འོག་གུངས་ ༡༩༡ ནས། མི་གུངས་ ༡༩ དེ་ལ་ཆ་བཞག་ནང་།
ཁྱེད་ནམ་པས་ཇ་དྲག་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཐོག་གསལ་
བསྐྱགས་གནང་བའི་ནང་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ས་ཡིག་འགོད་མིན་སྒྱུ་པོ་མི་རེ་རེ་ས་
འཛིགས་ཞུམ་མེད་པར་བསམ་རྒྱུ་ལྟོད་ཆོག་ལུགས་དང་པོ་དང་། མང་གཙོ་ཡིན་ལུ་
ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་བཏོན་པའི་ཡིག་ཆ་ས་གནས་སོ་སོའི་འགན་ཁུར་བ་འགའ་རེ་ས་ལྗོག་
ཐུབ་ཅམ་དང་། འགའ་རེ་ས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་དང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུར་འདེམས་
མིན་ཐག་གཙོད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་རྒྱལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་དེ། ཞེས་གསལ་ཐད།
ས་གནས་གང་དང་གང་དུ། འགན་ཁུར་བ་སྐྱས་སྐྱུ་དང་གང་ལ་དེ་རྩར་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱལ་པ་ཁུངས་སྒྲེལ་དགོས། ཁྱེད་ཆོར་སྐྱི་བཤད་ཅམ་ལས་མིང་སྒྲོས་
དང་བཅས་ཏེ་བཛྲོད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་གས་རྩན་གཏམ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་སྐྱར་།

དེ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་དོན། མི་མོ་མོས་རང་སྤངས་གང་ཡིན་ཀྱི་དེ་སྤངས་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་ལྟར་
 དངོས་འབྱེད་བྱས་ན་མེད་མོ་ལ་མིན་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཁོངས་སུ་བརྟུག་དགོས་དོན་ཅ་པ་
 ཅས་མེད། མིན་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནང་བརྟུག་པ་ཡིན་པ་ལྟར་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་མེ་དང་། བརྟུག་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པའི་མཆོན་དོན་གྱི་ཆོག་མཚན་ནང་དམ་པ་འཕེབས་
 བྱེད་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་རྟོགས། ཞེས་པར། མི་མོ་མོས་རང་སྤངས་གང་ཡིན་
 བྱེད་སྤངས་ཞེས་པ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་སྤངས་གང་ཡིན་བྱས་པར་གོ་ན་ལས།
 བོད་འབངས་བྱེད་པ་གིས་རང་སྤངས་གང་ཡིན་བྱས་པ་ག་དུས་བྱུང་། མེད་མོ་
 བ་སྤངས་འདིའི་མིན་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནང་འདུག་མཁན་ཡང་བྱེད་ཅག་སྟེ།
 ཐོག་མར་གདན་སའི་མི་འབྲུས་ལེད་སྟོན་གྱིས་རང་འདོད་སྤྱུ་བ་ཐབས་བྱས་
 པ་མོགས་གྱིས་མཆོན་ནོ།། བརྟུག་པ་ལ་དག་ཐེར་དང་བརྟུག་པའི་གཞི་མ་
 དགེ་འདུན་གྱི་མེ་བྱགས་མཐུན་དམ་གཙང་། བརྟུག་འཛིན་སྒྲིམ་ཆེན་གྱི་
 མཛད་པ་འཛིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་བྱགས་སྤངས་གཞིན་པ་ཡོང་བའི་མཛད་
 མཁན་བརྟུག་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ་ཡོང་ས་མཆོག་དང་།
 གང་དེའི་བཞེད་པ་སྤྱུ་བ་ལ་གཞི་ལ་བའི་བོད་གཞུང་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྟུན་
 གསུམ་ནས་གཞི་མེད་སྟོན་འདུགས། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་བྱེད་ཅག་གི་ཁ་
 ཅས་ “དགེ་འདུན་གྱི་མེ་དང་། བརྟུག་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པའི་མཆོན་
 དོན་” མེད་པ་བཞད་གང་གི་གནས་སོ།།

དེ་ནས་མཉམ་པར་བྱེད། དང་པོ་དམངས་གཙོ་ཡིན་པའི་གྱིས་དཔུ་གནང་
 མཁན་རྣམས་ལ་འགན་དཀྱི་མ་གནང་བར་གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་བསམ་ཚུལ་

བདེན་དོན་མེད་པའི་བླ་མ་ཡི།

མིང་ཉག་སྐྱེས་པ་ལྟེན། དེ་མེས་མེ་མཉམ་དང་གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་ངོས་ལེན་མེད་
མཁན་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ དང་། གྲོས་མཐུན་བཞག་པར་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་མི་ ༡༩
ཡོད་ཁོངས་འབྲས་སྤྲངས་ཐོག་གསལ་གྱིང་གཙང་ཁོངས་མི་གྲངས་ ༩ ར་ཐུར་སྤྲུ་
ཆོས་སྒར་ཁོངས་མི་གྲངས་ ༡ ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ལྟེན། གསལ་བསྒྲགས་དེ་ནི།
དམངས་གཙོའི་ཁྱིམ་སྤོང་ལྟར་བྱས་ན། བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ མང་མོས་ཡོད་ན་མི་གྲངས་ ༡༩
བསམ་ཚུལ་མི་ཡོད་པ་ཅིས་མེད་འགྲོ་བུ་ལས་གཞན་མེད་པ་ལྟེན། ཡང་ན་གཅིག་ཀྱང་མ་
ལུས་པར་བསམ་ཚུལ་མཉམ་མཐུན་གྱིས་མིང་ཉག་སྐྱེས་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཐོག་མ་ནས་
གྲོས་མཐུན་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་སྤྱི་གཞི་མ་བརྒྱབ་ན་ཐེར་འདོན་གྱིས་ཉེས་ཆད་གཏོང་བུ་
ཡིན་ལུགས་གསུངས་ཏེ་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཁུལ་གྱི་ཉེ་འགྲུར་རྩན་མ་དེ་མ་བརྩན་ན་སྤྲོ་བས་
བདེ་བ་ཡོད་པ་ལྟེན། དམངས་གཙོ་ཁྲངས་དག་མིན་པ་ནི་མཐོང་མཐོང་བ་ལྟེན། དཔེར་ན།
མེའི་སོར་ནས་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ཅམ་གྱིས་གསལ་བསྒྲགས་དེ་བྱང་བདེན་མིན་སྤྲོ་བས་ས་
ཡིག་རྒྱག་བུ་ལྟར་བཞག་དོན་ལྟེན་ཡིག་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་
ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་
ཐེར་འདོན་བྱེད་ཐབས་བཟུང་བདེ་རིགས་ཏེ་ཅང་གི་མཛད་པ་ཐབས་སྤྲུག་ལྟེན། ཅེས་པར།
མང་ཆོག་སྤྱོད་ལ་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་མི་ཡོད་འཇིགས་ཁུལ་མེད་པར་གསུངས་
པའི་གོ་སྤྲོ་བས་ལུལ་བ་མ་ཟད། མང་ཆོག་སྤྱོད་ལ་བསམ་ཚུལ་གཞི་བཟུང་ཐག་
གཙོད་བྱ་བུའི་སྤྱོད་པར་ལུལ་བ་འདི་མང་གཙོ་རྩན་དག་ཡིན་པའི་དན་ཉག་སྐྱེས་
ཡིན། མང་ཆོག་སྤྱོད་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ དགོངས་ཚུལ་ལ་སྤོང་མེད་བྱེད་པོ་བྱེད་ཅག་
དང་། བྱེད་ཅག་གི་བྱེད་ཐབས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྤྱི་གཞི་འགོད་མཁན་ཅུང་ཤས་

དེ་དག་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་ཁ་གང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོན་
 པར་བྱེད་ཅག་དང་མཚུངས་པར་ངོས་འཛིན་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་ཡང་།
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་བཀུར་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་ལ་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཞིགས་པའི་ངོས་འཛིན་གནང་བ་
 ཞིག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མིན།

གོས་མཐུན་བཞག་པར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོད་ཚུལ་མའི་སོར་རྒྱལ་གོ་བ་
 གཞིས་ཆགས་གསར་རྒྱུ་གི་རྒྱ་སྤྱོད་མི་མང་གི་སྟན་ལུ་མི་གྲངས་ ༡༠༠
 སྟོར་གྱི་མཆོན་རྟགས་སམ་མཛུ་བ་མཐེལ་འཁོད་པ་ཞིག་དང་། ཀུམ་ར་སྟོར་
 གྲུ་དཔོན་གཞིས་ཆགས་ནས་མི་གྲངས་ ༡༠ སྟོར་གྱི་མཆོན་རྟགས་བཀོད་
 པའི་སྟན་ལུ་གཅིག་བཅས་འཕྱོར་ཡང་། འགྲོ་ལུགས་ལྟར་ལུགས་མཐུན་
 འགོངས་ཤོག་མ་བཀངས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་རམ་དགག་བྱ་གང་དུ་འང་ཅིས་རྒྱ་མིན་
 པའི་གནས་ཚུལ་གོང་གསལ་གཞིས་ཆགས་གཉིས་ཀར་ཡིག་ཐོག་ལུ་ཏེ།
 བསམ་ཤོག་གི་གྲངས་འཕོར་ནང་ཅིས་མེད་པ་ལས། བྱེད་ཆོས་བཀད་པ་ལྟར་
 གྱི་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ཡི་སྟན་ཤོག་ལུ་རིགས་མ་བྱུང་།

དེ་བ་དེའི་ནང་ལུ་མཐུད་དེ། ག་རིགས་ནམས་ཐེར་འདོན་མགནང་ན་གྲོས་
 མཐུན་གྱི་དགེ་སྦྱོན་ཐད་བྱེད་ནམ་པའི་ལུགས་འདོད་ལའང་སྦྱོན་གནད་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་
 མེད་བཞིན་དུ་ཐེར་འདོན་གནང་བ་དེ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གདན་
 ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནི་པོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པའི་སྟོག་གི་ཀ་བ་
 ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་ཕྱ་ལྟར་དེར་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ལགོང་ས་མཆོག་

པེན་ནོན་པོ་མེད་ཀྱི་ཐུགས་།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་ཡོད་པ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོན་གནས་
བྱུང་པར་པ་འབྲས་སྤྲུངས་སྟོན་གསལ་སྤྲིང་གི་ཆོས་གྲ་དང་། སྟོབ་གཉེར་མོགས་སྟོ་མོར་
ཚུད་ལ་ཉེ་པའི་མཛད་སྤྲུངས་ཆེ་བྱུར་ལ་ཐུན་ཆ་ནས་མི་མངོན་པའི་དགོས་དབང་ལས།
འོས་བབས་མེད་པའི་མཆན་སྤྲུལ་ཁྱེད་བས་དང་། མེར་སྐྱེ་མཆོད་ཡོན་དབར་དམ་སེལ་
འབྱུང་བབས་ཆེད་བཟོ་གནང་བ་སྐར་དོན་མེད་སྟོན་པའི་སྟེང་ཅིག་བྱུང་དང་ཡོད་བཞིན་
པ་ཞེས་གསལ་བཅད། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་པོད་གཞུང་གི་ས་གདན་ས་ཁག་
གི་བསྐབ་པ་སྟོབ་གཉེར་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་འབྱུང་བབས་ཡོད་ཀྱི་གནང་དང་
གནང་བཞིན་པ་གདན་ས་ཁག་གིས་མཁྱེན་ཆོད་མ་ཟད། ད་པན་གདན་ས་ཁག་
གསར་འཛུགས་དང་གོང་འཕེལ་བྱུང་བ་འདི་དག་མཐར་གཏུགས་ན་ཡགོང་
ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཆོང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད།
ལམ་ལོག་དུ་ཞུགས་པའི་གྲ་པ་ཁ་གས་ཤིག་ཐེར་འདོན་བྱས་པ་གདན་ས་ཁག་
ལ་མཆན་སྤྲད་འགྲོ་ཀྱུ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་མཆན་སྤྲུང་སྟོབ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།
ཁྱེད་ཆོའི་ཤོད་སྤྲུངས་ནི་པོད་གཞུང་དང་གདན་ས་ཁག་དབར་དམ་གཙང་འོ་
མའི་མཆོ་ལ་དབྱེན་སྟོར་ཁྲག་ཐིགས་ཀྱིས་སྐྱགས་བབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་དེ་བཞེད་མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་བརྒྱ་དཔོན་ཐུན་མོང་གིས་སྤྱི་འཇུག་
སྟོན་ཆོགས་སུ་སྟན་ཞུ་ཡུལ་གསལ་དུ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
པོ་མོན་གྱི་གཞིས་ཆགས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་
དུང་ནས་དང་པོ་མི་མང་སྟོན་གནས་བཟོ་དགོས་པ་ལས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་
ནམས་བཞུགས་ན་མི་འགྲིག་ཀྱི་མཆན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་

འདུན་ནམས་འགོ་ནས་བཞུགས་ཆེ་ང་ཆོ་མི་མང་གིས་བྲག་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་
 འཁོད་ཡོད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་མི་ངན་ཁག་གཅིག་གིས་ད་ནས་བརྒྱུད་གདན་ས་
 གསུམ་ལ་མཆོད་འབུལ་ཞུ་ཐབས་མེད་ཅེས་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་གདན་ས་རང་ལ་ཐད་
 ཀར་བཏང་སྐད་འདུག་པ་བཅས་དཀྱུག་གིང་བྱེད་པ་བྱུང་ཡོད། ཅེས་གསལ་ཐད།
 མོན་ཆོ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པོན་དང་བལ་ཡུལ་ནས་མི་མང་ཁག་ཅིག་
 གིས་གནས་བྲིས་དེ་འདྲ་ཡུལ་མིན་མ་ཤེས་གིང་། ཡུལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་
 བཏང་རུང་ཁྱེད་ཆོས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་མི་སྣའི་བྱེད་བབ་དངས་ཏེ་
 གཞུང་ལ་སྦྱོན་བཅོད་བྱེད་པ་འདིར་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། ཁྱེད་ཆོའི་
 བྱ་ངན་ནམས་དངས་ཏེ་གཞུང་ལ་སྦྱོན་བཅོད་བྱས་ན་འང་མི་ཆོག་པ་ཅི་ཡོད།
 སྤྱིང་པོ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་མོན་ཆོར་ཆེབས་བསྐྱུར་གནང་སྐབས་དགེ་འདུན་
 པ་ནམས་མང་ཆོགས་ཀྱི་གོང་དུ་བཞུགས་སུ་བརྟུག་ཡོད་མེད་དེ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཐད་ཁྱེད་ཆོར་ཅི་ཡང་བཅོད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་གསལ་ཡང་སྤྱིང་ “དཀྱུག་གིང་”
 བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མ་རེད་དམ།

ཡང་མུ་མཐུད་དེ། དེ་བཞིན་དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཁྲི་འཛིན་ཡུལ་མཁོན་
 བདག་ཆེན་ཡེན་པོ་ཆེ་ནི་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོའི་བྲག་གཡས་པ་ལྟར་དབུ་
 འོག་དབུང་འདེགས་ཞུ་མཁན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་བྲགས་བཅེས་གཟེགས་པ་ཆེ་ཞིང་། བྲགས་ཡིད་འོ་ཆུ་
 གཅིག་འདྲེས་སུ་ཡོད་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ། ར་ཇ་ཡུར་ས་སྤྱིའི་སྐར་ཁེས་དམིགས་
 འདུགས་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཆོགས་ནང་འོས་བབ་མེད་པའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་དེ་དཀྱུག་གིང་

པདེན་དོན་དེ་ལྟར་བྱུང་།

གི་རྒྱལ་པ་ཐོན་ངེས་ལྟར་ཏེ། ར་ཇ་ཕུར་ཁུལ་གྱི་ཕུད་མེད་ཆོག་མཁམ་པ་དང་། ཕུད་མེད་
ཆོག་མཁམ་པའི་ཆོག་མཁམ་གཙོ་བཙས་ནས་དགོན་པར་འབར་གྱི་ཕུས་ཏེ་བྱ་ལུད་བརྒྱབ་པ་དང་།
འཆོག་འཆོག་མང་པོ་ཕུས་ནས་མི་མང་གིས་དགོས་པའི་མཆོད་འབུལ་མི་ཆོག་ཟེར་བ།
དགོན་པ་རང་ལའང་ཞབས་བརྟན་བྱ་གི་མིན་ཟེར་ནས་ཐད་ཀར་བཤད་པ་སོགས་མཆོན་སྦྲས་
ཞུ་བཅས་གནང་བ་ལྟར་ཕུས་པ་དང་། སེར་སྒྱ་མཆོད་ཡིན་དམ་གཙང་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་དམ་
སེལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་སྟེལ་བས་བདག་ཁྱི་འདི་ན་པོ་ཆེ་མཆོག་པལ་ལྷགས་པག་མི་མེད་མཁམ་པ་དང་།
ཐུགས་སུ་ཆེན་པོའི་ཐོག་པལ་ལྷགས་སྒར་དྲ་རམ་ས་ལར་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་སར་མི་སྒྲ་ཆེད་
བཏང་གནང་སྟེ། ཐོག་མའི་སྐབས་ས་ཡིག་ལེན་དུས་བྱ་པ་སོ་སོར་ཐད་ཀར་འགོངས་
ཤོག་བསྐང་འབུལ་ཞུ་རུ་བརྒྱག་པ་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཡག་པོ་བྱུང་མེད་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་
དམའ་སར་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་ཇེས་སུ་གསུང་དགོས་བཅོས་པ་ ཞེས་སོགས་གསལ་ཐད།
མིང་རྟགས་འགོད་མཁན་ཁྲུངས་ག་ནས་ཡིན་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྲུངས་དེར་
མཆོན་སྦྱད་དང་མཐོང་ཕྱོགས་བཅོས་པར་སྦྲ་བཞི། ཁྱེད་ཆོས་ “ཐུགས་ཡིད་
འོ་ཁྱ་གཅིག་འདྲེས་” ཀྱི་དོན་ངོ་མ་མ་རྟོགས་པའི་རང་རྟགས་གསལ་པོ་བརྟན་
པ་རེད། མཆོད་འབུལ་མི་ཆོག་ ཞབས་བརྟན་བྱ་གི་མིན་ཟེར་མཁན་ས་གནས་
ཕུད་མེད་ཀྱི་ཆོག་མཁམ་གཙོ་རེད་ཟེར་སྟེ་མ་སྟོ་མ་མ་ཡིན་པར་དོན་དངོས་ཁྲུངས་
བརྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་ན་མིང་གསལ་པོ་ཐེར་འདོན་བྱེད་དགོས།

“བརྒྱ་དུག་ མཇུག་གཙོ་དེ་རྣམས་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་གཞུང་
འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱུ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཟེར་བའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས་” ཟེར་
བའི་འགོ་བརྗོད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས། མདོ་ཁམས་ཁྱ་བཞི་སྐང་

རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ག་འཇུག་པ་འདི་བཞིན་གཟི་བུ་ཅིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་
 པའི་ཐོད་མེད་སྤྱི་ག་འཇུག་པ་ཅིན་ཅེ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འབྲུང་
 འགྱུར་ཡང་ཐོད་རང་དབང་སྐར་གསེའི་ལས་འགུལ་དང་། མ་འོངས་རང་
 དབང་ཐོད་ཀྱི་འཇུག་པ་སྤྱི་ག་ཉི་མ་ཀའི་ཐོག་གིན་ཏུ་གལ་གནད་ཅེ་བའི་
 ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་ཀྱང་། བསོད་སྡེ་དམན་པ་ཞིག་ལ།
 ཁོང་དུ་མཚན་འཁོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནམ་པ་རྒྱལ་གྱི་ལས་རྒྱུན་རིང་མདོ་ཁམས་
 རྒྱ་བཞི་སྐར་རྒྱལ་དབུས་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུན་ལས་ཁང་དེ་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐར་
 རྒྱལ་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་བཅན་སྤོལ་ཐོད་གཞུང་
 ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་བཅས་བྲལ་བས་ཇི་སྲིད་མཛད་གཙོ་དེ་ནམས་འཕོ་འགྱུར་
 མ་བྱུང་གི་བར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཕྱིར་བསྐྱུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་ལས་དེ་
 དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། གང་ལགས་ཟེར་ན།
 གོང་གི་སྤྱི་བྱུངས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཚོགས་ཐུན་མོང་
 གིས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུལ་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བཤད་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཞུས་རུང་།
 རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བཀའ་ལན་གནང་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་དུང་ནོར་འབྲུལ་ངོས་
 བཞེས་མ་གནང་བར་མཐུགས་བཟུང་གིས་དགོངས་སྤྱོད་གསལ་འགྱུར་བ་གཏོང་
 ཐབས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་བསྟན་བྱུང་བ་དེ་ལས་བསྐྱར་འགྲིག་ཡོང་
 ཐབས་བྲལ་བ་དངོས་གསལ་རེད། མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐར་དང་འབྲེལ་བ་ཞུ་
 དགོས་ནམ་བྱུང་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་མང་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་གི་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ། དང་པོའི་ཆ་ནས་བྱས་ན། རང་ལུ་ལམ་

བདེན་དོན་དེ་ལྟེ་བྱུག་པའི།

ནས་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་འདུགས་གསུང་དུ་གཏོང་དེ་ལས་འགྲུལ་བཅུ་མས་པ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་ ༡༧
 གྱི་རིང་ཀྱི་པའི་སྐར་དུག་གི་སྐྱིག་འདུགས་འདི་གཟི་བུ་དེ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་ཙུ་ཆེ་
 ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འབྱུར་གལ་གནད་ཆེ་པའི་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་གཟེངས་
 བཟོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ནས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་གཅིག་
 གི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་གསལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ལྟར་བཞག ང་ཆོས་རང་སློག་སློམ་པ་དང་གི་
 དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཚུལ་དང་། ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དམར་གྱི་བཅན་
 རྒྱལ་ས་དཀར་མཆོན་འོག་ནས་གདན་ཞུ་བྱུང་བའི་བྱས་ཐེས་གྲུབ་འབྲས་དངོས་བྱུང་སྐྱེང་
 བའི་སྐབས་གང་དུ་འདྲེས་ཆོག་ཟེ་ཆོག་གི་མི་དཀའ་ནམ་འབྱུར་བཞུན་པ་མ་ཟད། ༡༩༩༡
 ལོར་ཀྱི་སྐར་དུས་དྲན་ཐོག་བཀའ་སློན་བཞུན་འཛིན་ནམ་ཀུལ་ནས་ཀྱི་སྐར་གི་ལོ་རྒྱུས་
 སྐྱེང་གུངས་མང་བའི་གཞུང་མང་སྤྱི་སྤྱོད་ཆང་མ་བྱུགས་གཟན་རོགས་ལས་མེད་ལུགས།
 ཉག་པར་སྐྱེང་ན་ལ་མ་པོ་རོགས་དང་མིའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤྱོད་གཏོང་རོགས་ལས་
 ལན་ཐོགས་མེད་ཚུལ་གསུངས་པར་དེ་རམས་ལའི་མང་ཆོགས་ནས་ཕན་པོ་དེ་འདྲེས་ཞིག་
 གསུངས་སོང་། ཁམས་པ་ཁོང་ཆོར་དེ་འདྲེས་ཞིག་དགོས་ཡོད་ཅེས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་
 དངོས་བྱུགས་སུ་སྐྱེང་རེས་བྱས་པ་དང་། འགའ་རེས་ས་གནས་གཞན་ལ་བཀའ་སློན་
 བཞུན་འཛིན་ནམ་ཀུལ་ལ་ཆེ་བཟོད་དང་སྤྱགས་གནས་འབྲེལ་ཡང་མང་པོ་བྱས་སོང་།
 དེ་ལན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་ནས་སྐྱིག་འདུགས་ལ་གཟེངས་བཟོད་ཆེན་པོ་
 འདི་ལྟར་གནང་བའི་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། ང་ཆོའི་ལས་འགན་འགྲུབ་པར་ཅིས་ཆོག་
 ལྟམས་རང་རེ་ཁ་གསལ་འདོན་མ་གནང་ནའང་ཁྱད་པར་མི་འདུག ཅུ་བའི་ཆ་
 ནས་གསལ་བསྐྱགས་འདིའི་མགོ་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དྲང་བའི་ན་སྤྱོད་གཅིག་མེད་ཀྱང་།

དེ་ན་ན་ན་ན་ན་ན་ན་ན་ན་

མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ལྟར་དུ་ཡོད་པེ། ཅེས་གསལ་བྱེད།

དང་པོ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཟིན་བྱིས་གོ་སྤྱི་གཉིས་ཀམ་པུ་ཏར་
ནང་བཅུག་ཟིན་ན། གོ་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་བཅས་བྱ་ས་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ།
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ལམ་མོ་ཆེ་ཡང་ཀམ་པུ་ཏར་ནང་བཅུག་སྟེ། དེ་
ཐོག་གྲོས་བསྐྱར་དང་སྐྱགས་མཐའ་མའི་སྒྲོན་འབྲེ་སྒྲོན་གཅིག་ཅི་དགོས་བྱེད་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ། བྱེད་ཚོས་མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ནས་ “གང་ཡང་མ་
གསུངས་པར་བཞུགས་འདུག” ཅེས་དང་། “འགའ་རེ་ལྟ་ལྟ་དུ་སྒྲེབས་
པ་ལྟར་གྱི་དགའ་སྤྱོད་དང་བཅས་མོས་མཐུན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་འདུག” ཅེས་
པ་དེ་ནས་ཟིན་བྱིས་ཐོག་བཀོ་སྤྱོད་བྱུང་སྟེ་མཐའ་མ་སྤྱི་མོས་བྱུང་བ་གསལ་
པོར་བསྐྱན་འདུག་ཅིང་། དགག་བྱ་བྱས་ཀྱང་ཅིས་མེད་དོག་རོལ་དུ་བཏང་
སོང་བེར་བ་ལྟ་བུ་བྱུར་ཅམ་ཡང་བཞེད་ཀྱི་མེད་པ་འདི་ནས་བཀའ་སྤྱི་བྱན་མོང་
གི་ཐག་གཅོད་ཡིན་པ་མདོན་པར་གསལ་འདུག

གསུམ་པ། བྱེད་ཚོའི་དེ་བ་ནང་ “སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་
མག་བྱན་མོང་གིས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་དབང་ཆ་མེད་སྤྱོད་གནང་
མཁན་ཚོགས་གཙོ་བོ་མ་གདོང་དང་། བཀའ་སྤྱོད་ཁྲི་པ་བསྐྱན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་
གྲིས་བཀའ་མག་རྒྱན་རྒྱས་ནས་ཐག་བཅད་དེ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སུ་ལྷགས་
སྤྱོད་གནང་” ཞེས་བཀའ་མག་རྒྱན་རྒྱས་ནས་ཐག་བཅད་པར་བཞེད་མ་ཐག་
ལྷ་ཚོག་ཕྱི་འགལ་གྱིས་ “བཀའ་སྤྱོད་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱང་འགའ་རེ་ས་ཤེས་

མེད་པ་དང་། འགའ་ཤེས་འགྲིག་སྤང་བསམ་པ་མེད་མཁན་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་
ཡོད་རུང་། གསལ་པོ་བཟོས་ན་ཁོང་ཚོ་ཡང་སྐྱེ་ངལ་འཕྲད་རྒྱ་ལས་མེད་སྟབས་
བཀའ་བློན་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཁྲལ་དུ་ཡོད་པེད།” ཟེར་བ་འདི་ཅི་པེད།
བཀའ་བཀའ་ལྟན་རྒྱས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་བྱུང་བའི་དོན་གནད་
འདི་སྟེ་བྱུར་ཡང་འཁྲིག་བཤད་བྱེད་ན། གཞན་དག་ལ་ནི་སྟེ་སྟོན།

དེ་བའི་ཁོ་གཞན་གྲངས་ ༡༧༠ བར། ༧༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༧ འོད་
བལ་ཡུལ་གནས་འོད་མདོ་རྫོང་མི་མང་གླིང་མི་འབྲུས་གཤམ་གསལ་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་དེ། ཏུས་ཚེས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱས་ན་འང་བཀའ་བྱི་
གཉིས་ཀྱི་ཐག་བཅད་ཡིག་ཆ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱུགས་གནང་ནས་
ཉིན་ ༥ གྱི་མཆོམས་སུ་བལ་ཡུལ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཐག་བཅད་པའི་ཡིག་ཆ་
དེ་ཀམ་པུ་ཏར་ཞེས་པའི་འབྲུལ་པར་བརྒྱབ་ནས་འབྲེམ་སྤེལ་བྱ་བ་པ་རེད།
དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་རྒྱ་གར་དང་རམ་ས་ལ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་གནམ་གཤིང་
ནང་བསྐྱེལ་མཁན་ཕྱིན་ན་འང་ཕྱི་ཚེས་ ༥ བར་འཕྲོད་ཐབས་མི་འདུག
འཕྲོར་མ་ཐག་ཚོགས་འདུ་བསྡུ་རྫོང་བྱ་མཁན་ཁོང་ཚོ་ལས་ཁྲུངས་ནག་
ཚུགས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་འང་བལ་ཡུལ་གནས་འོད་མདོ་རྫོང་མི་
མང་ལ་ལན་བརྒྱུད་རྒྱ་རམ་མཐར་ཉིན་གསུམ་འགོར་གྱི་རེད། ཚོགས་
འདུ་ཞིག་འཚོགས་མ་ཐག་དུ་ཐག་བཅད་བྱ་བ་མཁན་གྱི་ཤེས་ཡོན་འདོམ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་འང་ཡིག་ཆ་ཁག་འཆར་ཟིན་བཟོ་བ་དང་། དོན་ཚན།
ཚོགས་ཆེན་རྫོང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་སོགས་གདན་འཁེལ་བྱ་རྒྱ་རམ་མཐར་

ཉིན་གསུམ་འགོར་གྱི་རེད། ཀམ་པུ་ཏར་རྒྱལ་ཡུལ་འཛོལ་བ་དང་བརྒྱབ་ནས་
 ལུ་དག་བཟོ་བ་སོགས་ལ་མ་མཐར་ཉིན་ ༡ འགོར་གྱི་རེད། དེ་ནས་ས་ཡིག་
 ལེན་པར་མ་མཐར་ཉིན་གཉིས་འགོར་ངེས་བཅས་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཟམ་གདོང་དང་།
 བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཙམ་ཡོད་ན་འང་ཁྱོད་བསྐྱོམས་པའི་ཉིན་གྲངས་
 ༡༠ ལྷག་མི་འགོར་པའི་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག ཅས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་བལ་
 ཡུལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་ལ་སྟོན་ཚུད་ནས་བརྒྱད་སྟུལ་གནང་པའི་དན་རྟགས་སུ་
 དངས་འདུག དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱགས་
 རྒྱ་ས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་སྐར་མ་ཁ་ཤ་ཤས་ནང་ཐུར་འཕྲིན་ཕྱི་ལ་གཏོང་རྒྱུ་ཆ་
 རྒྱུན་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། སྐྱགས་ཐོག་མཁྱོགས་འཕྲིན་གཏོང་བའི་
 ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་ཐུས་རེད། དེ་མིན་ཐབས་ཟད་འུ་ཐུག་གི་ཐབས་ལམ་སྟེ།
 གཞུང་གི་གསལ་བསྐྱགས་ཆ་ཆང་ཁ་པར་བརྒྱད་རྒྱ་ས་ནས་བསྐྱགས་ཏེ་བལ་
 ཡུལ་ནས་སྤྱི་འདུག་བྱས་ན་འང་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ནང་ཆ་ཆང་སྤྱི་འདུག་མ་ཐུབ་
 པ་མེད་པས། མདོ་སྟོད་མི་མང་ཞིག་གིས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ཆོགས་ལ་
 བསྐྱགས་བལ་ཡུལ་དུ་འཕྱོར་བར་ཉིན་གྲངས་དེ་ཙམ་འགོར་དོན་འདུག་གམ།
 དེ་མཚུངས་སྤྱི་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དང་ཐངས་ངང་ཤུགས་
 རུས་བསྐྱེལ་ན་ཆོགས་འདུ་འཛོགས་རྒྱ་དང་གྲོས་ཐག་གཙོད་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་
 གཟའ་འཁོར་གཅིག་ནང་འཕུལ་འཕུལ་མི་ཐུབ་པ་མེད་པས་ཁྱེད་ཅག་གི་ཉིན་
 གྲངས་མང་པོ་ངེས་པར་འགོར་ངེས་སུ་བཤད་པའི་འཁྱོག་གཏམ་ལ་གཞི་རྩ་
 མ་མཐོང་།

ཡང་མདོ་སྟོད་སྡེ་འཕུས་ལི་ཐང་ནི་རྩེ་མཉུན་ཨ་ཐར་སོགས་ཀྱི་
སྐང་སྡིག་འཇུགས་ཀྱི་གོ་གནས་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་བྱས་ཀྱང་། དགོངས་
པ་ཞུ་བའི་དུས་ཚོད་ལྗང་ངེས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ལུགས་བཤད་པར་མ་བཟད།
༧༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་མ་གཏོགས་བཀའ་སྡེའི་གསལ་བསྐྱགས་ལྗོངས་
དང་རྩ་ས་གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཆ་དུ་ལག་སོན་མ་བྱུང་བའི་སྒྲོར་བཤད་འདུག
དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མདོ་སྟོད་སྡེ་འཕུས་གཉིས་བརྒྱད་བཟང་
སྟོད་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་ལུགས་གསུངས་པ་ནས་མ་བཅིས་པར།
ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ འཁོད་བཀའ་སྡེའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ཆེས་ནས་ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༡༥ འཁོད་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྐང་རྒྱན་ལས་གསར་པར་གཞུང་འབྲེལ་
ངོས་འཛིན་གྱི་གསལ་བསྐྱགས་མ་གནང་བར་དུས་ཡུན་རྒྱུ་ཤིང་གསུམ་ལ་ཉེ་བའི་
དུས་ཚོད་བྱུང་ཡོད་བཞིན་དུ། ད་དུང་དུས་ཚོད་ལྗང་ངེས་མ་བྱུང་ཞེས་ཉམ་
བཤད་བྱེད་ས་འདུག་གམ། གཞུང་གིས་གནང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་བྱིད་
ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་བྱིད་ཆོར་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༦ བར་ལག་འཁྱེད་མ་བྱུང་
པར་ཆ་བཞག་ནའང་། བྱིད་ཆོའི་དེ་བཙང་ཇི་གསལ་ལྟར། ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡
ཉིན་བཀའ་སྡེ་གཉིས་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནང་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྩིས་གྲོས་
ཚོགས་དེར་ངོ་བཙུག་པའི་མདོ་སྟོད་སྡེ་འཕུས་ལི་ཐང་ནི་རྩེ་ཟླ་ ༡ ཚེས་
༡ ཉིན་བྱིད་ཆོའི་ཡིག་ཆ་དུ་དོན་གནད་དེ་རང་གི་ཆེད་དུ་ཐེབས་འདུག་པས།
ཁོང་གིས་གསལ་བསྐྱགས་དེ་མཉམ་དུ་བསྐྱམས་ཡོད་ཤག་ལ་བརྟེན་ “མི་ལ་མི་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཀའ་སྡེའི་ཐག་བཅད་པའི་གནད་དོན་རོ་བཙམ་ལོས་ཤེས་ཀྱང་”

པད་ནཏོན་ནཏོན་པའི་བྲག་རི།

ཞེས་བརྗོད་ས་མེད་པ་སོ་སོས་བཟོས་འདུག

ཡང་དེ་བཞིའི་ཤོག་གུངས་ ༡༧༡ ནས། འོ་ན་བཀའ་ཤག་དང་། ཁོང་
ཆོས་ཚུ་སྒྲུབ་དུ་མ་བྱ་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཐབས་དང་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱུག་གཡོ་གང་འདྲ་
སེ་གནང་བ་མེད་ཟེར་ན། ༡༧༧ བྱི་རྩ་ ༦ ཆོས་ནང་ཨ་མཛོད་བུས་མ་བདེ་སྤང་བཀའ་
ཚོན་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ལྷོ་ལེར་མ་རྩལ་ཉི་ལའི་པོད་མེད་སྤོད་སྤོད་ལེན་པ་ཆ་ཕྱིར་པའི་མགོན་
ཁང་ནང་བཞུགས་དེ་ཉིན་གཉིས་རག་ཕྱག་རག་དབང་དང་། ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ།
ཆ་ཕྱིར་འགྱུར་མེད། དོན་འགྲུབ་ཆོས་འཕེལ། པདྨ་མཁའ་འགྲོ། རྒྱ་རི་ཉི་མ་བཅས་དང་
འཆོག་འཆོག་བྱས་དེ་གནས་རྒྱལ་འདི་དང་། དེའི་སྤྲོན་དུ་ཆོགས་གཙོ་ཨ་ཐར་ལ་ནག་མེད་
རྒྱུན་འཇུགས་བྱས་པ་བཀའ་ཤག་གིས་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་མ་བྱུང་སྤྱི་ལས། གཞི་ཆེན་པོ་བྱས་དེ་
བཞག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཚུ་སྒྲུབ་སྤྱི་ག་འཇུགས་ལ་མང་ཆོགས་རྩོད་འགྱུར་ཐབས་ཐོག་ལས་
འགྲུལ་གསར་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤེལ་ཐབས་རྒྱུག་གྲོས་གནང་ནི་ཤར་རྒྱག་དོར་
མེད་དུ་བྱིན། དོར་མེད་ནས་དེ་ལྷོ་ལེན་མ་འགའ་ཤས་དང་གོ་བསྐྱར་མངགས་ཆ་གནང་།
དེ་རྗེས་བྱི་རྩ་ ༧ པའི་ནང་ཤར་རྒྱག་བལ་ཡུལ་དུ་གནས་ཐོག་ནས་བྱིན་དེ་ཀ་ཐ་མན་གྱར་
ཞག་གཉིས་བཞུགས་ནས་བལ་པོའི་མི་སེར་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཁྱོད་བཟང་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་།
སོ་རུལ་སོག་ཞབས་དྲུང་ཅན་དང་། ངན་ཆོགས་བྱས་དེ་དེའི་ཁོང་ཅམ་དུ་གཞུང་ཞབས་
མཛོད་སྤོད་ཁོངས་ཡིན་པ་ཆོས་འཆར་གཞི་བཞག་པ་དེ་ལེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ལུགས་དང་།
རག་ཕྱག་རག་དབང་ཅན་ནས་འཆར་གཞི་ཞིག་བཞག་པ་དེ་འང་ཁོང་ཆོད་དེ་སྤྲོ་ནས་ནང་
ཁུལ་འགལ་རྒྱུའི་མཐོང་རྒྱལ་ཡོད་སྤྱི་ལས་མང་ཆོགས་བྱིངས་ནས་ཐེ་ཆོས་དང་མཐོང་
རྒྱལ་ཡོང་བཟོ་འདུག་ཅིང་། གཞུང་གི་འཕེལ་བཞེས་པོས་དེ་བལ་ཡུལ་མཛོད་སྤོད་མི་མང་དང་།

པདན་ནོན་ནོན་མེད་པུགས།

ལས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དང་། ལས་ཁུངས་བཅས་ཡོད་མར་མ་དུ་ན་ཉི་ལའི་ཤོ་མོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་གས་
ཀྱིས་དག་དམག་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་སྟེ། ལས་ཁུངས་ནང་གི་སྐྱུ་པར་རིན་པོ་ཆེ་དོ་བརྒྱབ་སྟེ་ས་ལ་
ཕབ། ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་ལྷག་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་ཁང་པར་དོ་རུབ་བརྒྱབ།
འགའ་རེས་སྡོད་ཁང་མེར་སྟེག་གཏོང་ཐབས་སོགས་བྱས། སྐབས་དེར་ང་ཚོ་མི་གྲངས་ ༥༠
སྟོར་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཁང་པའི་སྟེང་འོག་ནས་ལ་ལན་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་ང་ཚོའི་སྡོད་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་སུ་ཡོང་བ་དང་།
ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་གར་པའི་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ས་ཆ་དང་
ལས་བཀལ་ཏེ་ཕྱིན་མེད། ཁོང་ཚོའི་བྲིམས་འགལ་ཀྱི་བྱ་སྡོད་ལ་ཀྱག་ར་བསྐྱོར་སྤང་བས་
བྲིམས་ཉེས་ཐོག་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ཀྱག་ར་གཞུང་གི་སྟོན་སྟོབས་ཀྱི་སྤང་བ་པ་
གཏན་འཇགས་གནང་སྟངས་པའི་བཀའ་བྱིན་ནི་དུས་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
ཀྱག་ར་གཞུང་གི་དམངས་གཙོའི་བྲིམས་ལུགས་ལ་སྟོང་ནས་བརྟེན་དུང་སྟེ་བ་བྱུང་། དེ་
རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ཆུ་སྒང་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་གྱི་སྡོད་ཁང་ནང་ཁོང་ཚོ་བཅན་
འཇུག་གིས་ནང་གི་མཆོད་གསོམ་གཏོར། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་སྐྱུ་དང་། བཀའ་གདམས་
མཆོད་རྟེན་སོགས་རྟེན་གསར་རྟེན་ཡོད་ཆད་དང་། རང་ཆས་ཆང་མ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས།
ཨ་ཐར་གྱི་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྐྱག་པ་བཏང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་ནས་སྡོད་ཁང་ལ་མི་སྟེག་བྱེད་
པར་ཉེ་སྟོར་དུ་གཞན་གྱི་ཁང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བརྒྱད་པ་གྲ་ཆང་
གི་མཁོན་ཁང་ཡོད་སྐབས་སྤང་སྟོབ་ཐུབ་ཅམ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་རྒྱལ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་
བཤགས་ཆོག་ཀྱང་། ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྐྱག་པ་བཏང་བའི་ཉེས་པ་བཤགས་ཐུབ་ཐབས་མེད།
དེ་ནི་མི་རབས་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་བྱ་བཞག་ཅིག་ཡིན། དེ་

རྗེས་མ་རྒྱན་ཏི་ཡའི་སྡོད་སྒྲུབ་རྩིང་པའི་ནང་པསྒྲུབ་མཁའ་འགྲོ་དང་། ཆ་ཕྱིར་འགྱུར་མེད།
 ལྷ་མི་ཕུང་ལྷག་ ཟམ་མཁན་མཁས་གྲུབ་ཅན་གྱིས་འགོ་བྱེད་དེ་ཆུ་སྒྲུབ་ཅ་མེད་གཏོང་མཁན་
 ཁས་ལེན་དཔའ་པོ་མི་གུངས་ ༡༡༡ ཐོན་ནས་མནའ་གན་དམ་འབུལ་གྱི་མིང་རྟགས་
 འགོད་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དབུས་གཙང་ཆོགས་པ་དང་། མདོ་སྐད་ཆོགས་པ་
 གཙོ་མ་ཆོགས་པ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཆད་ངོ་ཚོལ་གྱིས་འགྲུལ་ཤུགས་ངོ་སྤྲོད་གཏིས་ཐད་ནས་
 མཉམ་རུབ་བྱས་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་བར། བཟོད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དང་པོ།
 བྱེད་ཆོས་ “འོ་ན་བཀའ་གཤམ་དང་། ཁོང་ཆོས་ཆུ་སྒྲུབ་དུ་མ་བྱ་ཁ་བྱལ་གཏོང་
 ཐབས་དང་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུ་འོག་གཡོ་གང་འདྲ་སེ་གནང་བ་རེད་ཟེར་ན།”
 ཞེས་དཔང་རྟགས་ལྟར་མེད་ཁྱུངས་བྱུབ་གསེར་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཁྱུལ་གྱིས་ཞིབ་
 ཆ་ཆེ་མདོག་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་ཀུན་ཁྱུངས་མེད་ལུང་མེད་ཡིན་པ་ནི་འགོ་
 འདྲུགས་སྐབས་ “༡༩༧༩ ཟླ་༦ ཚེས་ནང་” ཞེས་ཆེས་གུངས་རྒྱན་བཅོ་
 བྱ་ཅིས་བྱས་ཀྱང་མ་བྱུབ་པའམ། བྱུབ་ཀྱང་བདེན་པའི་རྒྱས་མཐུས་འགོད་ཆད་
 གྱུར་པ་འདིས་བྱོད་ཆོའི་འཕྲོག་གཏམ་ལ་བདེན་ཆ་ཇི་ཡོད་གསལ་བར་གྱུར།

གཉིས་པ། བཀའ་སྒྲོན་ལྟ་མོ་ཆེ་རིང་སོགས་སྐབས་དེར་བཀའ་མོལ་
 ཇི་ཕྱིར་ཏ་ལམ་བྱེད་ཆོ་ཡང་ཆོགས་འདྲུར་མཉམ་དུ་ཡོད་འདྲའི་ཞིབ་ཆ་ཆེན་
 པོར་བྲིས་པ་དེ་གནའ་མིའི་ཁ་རྒྱན་ལ་ “རྒྱན་ལ་རྒྱན་གྱི་དི་ཞིག་འཐུལ་”
 ཞེས་པ་དེ་རེད། རྒྱན་གཏམ་གྱི་ཁ་གཏད་ས་ནི་མོང་དུ་བྱེད་ཆོས་བལ་ཡུལ་
 མི་མང་ཆོས་མ་སྐྱལ་དང་བྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནང་བ་དེ། བོད་གཞུང་གིས་
 ཆེད་དུ་བསྐྱུལ་བར་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུབ་གིས་སྐྱབ་ཁྱུལ་བྱེད་པ་དེ་ལས་མ་འདས་

པདན་ནོན་ནོལ་པལ་ཤི།

ཤིང་། སྒྲིང་པོ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། ཆོས་གྲངས་འདི་ལ་མི་
འདི་དང་འདི་བྱུག་སྟེ་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་སོང་ཞེས་ཁྲུང་སྟེ་ལ་ཞིག་བྱོས་དང་།
ཁྲུང་ཆོས་འཛོམས་སོང་ཞེས་མིང་སྟོས་བྱས་པ་དེ་དག་དུས་སྐབས་དེར་ཕྱི་ལི་
མན་རུ་ཁྱི་ལ་སོགས་ལ་མཉམ་འཛོམས་ཚུན་ནས་བྱུང་མེད་པ་བཀའ་བྱི་གཉིས་
ནས་ཁྲུང་སྟེ་ལ་བྱས་ཆོག

གསུམ་པ། སྒྲིང་འབྲས་ཆོགས་གཙོ་བོ་བཤད་པའི་ན་པོ་ཆོས་ལྡི་ལིར་
གསུང་བཤད་གནང་མ་ཐག་མི་མང་ནང་ཁྲུང་འབྲས་འཛིང་བྱུགས་ཆེ་བྱས་
ལུགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པའི་རྒྱན་གཏམ་རེད། དེ་བཞིན་ཁྲུང་
ཆོའི་ལས་ཁྲུང་སྟེ་ལ་དང་སྟོན་ཁང་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དག་ཀྱག་བྱས་
ཚུ་ལ་བཤད་པ་དངོས་བདེན་ཡིན་མིན་གཞུང་ནས་ཤེས་རྟོགས་མེད་ཅིང་།
གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བཀའ་ཙམ་བྱུང་དབང་དུ་བཏང་རུང་། གཅིག་ཏུ་ན་བོད་མི་
སྒྲིང་དང་སྟོས་སུ་མདོ་སྟོན་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་ཀྱི་ཕྱོག་སྟོགས་སུ་ལངས་
སྐབས་མང་ཆོགས་ངར་ལངས་པས་དང་། གཉིས་སུ་ན། བོད་གཞུང་མང་
ལ་མིང་གས་བཅོ་ཆེད་ཁྲུང་ཆོས་རྒྱལ་ནས་བྱས་འགོད་ཀྱིས་བྱིང་སྟོང་བྱས་
པའང་སྤྲོད་དེ། ཨ་ཐར་ཁྲུང་ཅག་ནི་ཅ་བའི་བླ་མར་ཡང་ལྟོས་མེད་དང་།
དབུ་སྟོར་ལྟ་ལོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བྱུང་ན་གཞན་དག་ཚོ་མ་པར་བེ་ཆོམ་མེད་
པ་ནི་བརྗོད་ག་ལ་དགོས།

བཞི། རྒྱག་པར་ཚུ་སྐང་ཅ་མེད་གདོང་མཁན་ཁས་ལེན་དཔལ་བོ་མི་
གྲངས་ ༡༩༩ མོན་ནས་གནང་གན་བཞག་ཅེས་པ་ནི་བྱིས་པ་ཡང་མགོ་བསྟོར་

ཡང་ཆོག་གཙོ་བོ་གདོང་གིས་ཆུ་སྒྲིག་འདྲུག་ཅ་གཏོར་ཐོག་
ཁམས་པ་མགོ་བདུང་། བོད་གཞུང་དང་ཁམས་པ་ཁག་ཅིག་ཡ་བྲལ་གཏོང་
ཐབས་འབྲས་ཤོར་མེད་པ་བྱས་ལུགས་སོགས་གཞི་མེད་སྟོན་འདྲུགས་མང་པོ་
བྱས་འདུག་ཀྱང་། བྱང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། བར་ལམ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་
ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ལམ་ནས་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ར་སྤྱོད་གསལ་པོ་ལན་གཅིག་
མིན་པར་བྱང་ཟིན་སྐབས་འདིར་མ་སྟོས།

དེ་རྗེས་ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་ནས་ཇི་ལི་མན་ཏུ་ཁི་ལའི་བདེ་དོན་
ལ་ཞལ་པར་གནང་སྟེ་མི་ ༡༠༠ སྟོར་རྒྱ་སར་ཟས་བཅད་དོ་ཤོལ་བྱེད་པར་
གཏོང་དགོས་ལུགས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བདེ་སྤྱང་བཀའ་བློན་གྱིས་སྟོན་ག་
བྱས་ལོག་རྒྱ་སར་མེ་མདའ་དང་མདེུ་ལོར་འདྲེན་བྱས་ལུགས་དང་དེ་ཡང་
ཁམས་པ་གནས་ཡོད་མང་པོ་གསོད་ཆེད་ཡིན་ཚུལ་ཁྲུངས་དང་། དཔང་
རྟགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྟོག་བཟོའི་སྤྱང་རིང་བྱིས་འདུག་པར་ལན་འདེབས་
དགོས་གལ་མ་མཐོང་། བོད་གཞུང་གི་རྩ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་འཆེ་མེད་ཞི་བ་
ཁོ་ན་ལས་འཆེ་བའི་ལས་སྟེ་གཅིག་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ཡིན་པ་ལྟར་།
གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་རྟོག་གི་ཐལ་དོ་རྟུལ་དུ་བཟླག་པར་བྱས་སོ།།

ཡང་དེ་གའི་མཇུག་ཏུ་ “བྱས་བཞོད་དེ་འབྲ་བཤམ་གྱི་ཡོད་པ་ནང་དོན་
ཤེས་རྟོགས་ཡོང་དུས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁྲུངས་ནང་དུ་གོ་གནས་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པའི་
ཁམས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟོ་འགྱུར་ནས་བོད་སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ལ་སྐྱེག་བསམ་དང་
སེམས་ཤུགས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཐང་ཆད་དེ་དགོངས་ལུ་བྱ་དགོས་ཀྱི་ར་པ་རེད།

སྐབས་དེའི་བདེ་སྲུང་དྲུང་ཆེ་ནི་ལས་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་པ་ཅམ་ཡིན་པམོ་འདུག
 བཀའ་ཚོན་བསྟན་འཛིན་ནས་ཀྱལ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱལ། རྩ་མོ་ཆེ་རིང་།
 རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ཟེར་བ་ནམས་ནི་ཚུ་མགོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྟ་རོ་དམར་པོ་ཟེར་བ་དེ་རེད།
 དཀྱག་གཞི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཕྱགས་འདུག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐང་པ་རེད་ཡོད།” ཅེས་ཟེར་བར།
 ཁྱེད་ཆོའི་བཤད་པའི་བྱས་བཀོད་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་
 མེད་སྐྱེད་ས་གོང་དུ་གསལ་བར་སྟོན་ཟེན། དེར་བརྟེན་བྱས་བཀོད་དེ་འདྲར་
 བརྟེན་ནས་བདེ་སྲུང་ནང་གི་ཁམས་པ་གཅིག་སྟོང་པམ་སྟེ་དགོངས་ཞུ་བྱས་
 ལུགས་དང་དཀྱག་གཞི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཕྱགས་འདུག་སྤྱི་ན་མིན་སོགས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་གཏམ་རེད། ཁྱེད་ཆོར་དངོས་འབྲེལ་ཁུངས་སྟེལ་ཀྱུ་ཡོད་ན།
 དགོངས་ཞུ་བྱས་པའི་བདེ་སྲུང་གི་ལས་བྱེད་དེའི་མིང་འདོན་བྱ་མི་རྒྱས་པར་
 རེ་པོང་རྩོམ་སྐྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ཡང་ བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་མདོ་ཁམས་ཚུ་སྐྱེད་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཞུ་དགོས་ནས་བྱུང་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་མང་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་གི་ཡིན་
 ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ནས་པས་ཉལ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱིས་གནང་བ་འདྲ།
 གང་ཡིན་ཟེར་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཚུ་སྐྱེད་སྒྲིག་འཇུགས་ཅ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་སུ་
 ལམ་མེད་ས་ཁབས་ཐག་འཐེན་གྱི་ལས་ཀ་བལ་པོའི་མི་མེར་རྟག་པ་སྟོང་བཟང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 ཅན་ལ་དངོས་སུ་མཉམ་རུབ་གནང་སྟེ། བཀའ་ཚོགས་བཀའ་བསྟར་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག་
 ༡༩༩༩ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༣༧ ལོའདྲ་ནང་གསལ་དུ། ཚུ་སྐྱེད་ས་གནས་ཀྱི་ན་ལས་ཁག་སོ་
 མོའི་འབྲུས་མི་མཉམ་བསྐྱོང་བྱུབ་ཐབས་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བཀའ་

བདེན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་ཡིག་རིམ།

གཤམ་གྱི་ས་གསལ་བཤད་ཞུ་བྱའི་མཚོན་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་འཐུས་ཞེས་བཀའ་གནས་
ཁོང་ཚོར་ཅིས་སྤྱོད་གནང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུག་ཞུ་བྱུ་གསུངས་པ་
དེ་ཙམ་རལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ས་གནས་ཚུ་སྤང་བྱུན་ལས་ཁག་ཀྱང་རང་
རང་འདོད་མོས་སུ་འགྲོ་བྱུ་ལས་གཞུང་ལ་སྒྲོམ་ས་མེད་པ་ཆགས་ཡོད། ཅིས་གསལ་ཐད།
ཁྱེད་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་ཐད་ཀར་མདོ་སྤོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་མི་འཐུས་
ལ་འབྲེལ་བ་བྱུ་བ་ཐབས་སུ་གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་
ཏག་ཏག་བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བཀའ་ཡིག་དང་མཐུན་ཡོད་པ་ལས་
འགལ་མེད།

ཡང་དེ་བའི་ནང་། “ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མདོ་སྤོད་
དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞེས་བལ་པོའི་མི་སེར་ཇག་པ་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
བལ་པོའི་མི་སེར་སྟོག་ར་དབང་བྱལ། བལ་པོའི་མི་སེར་གྲགས་པ་རྩེ་རྩེ། རྒྱ་གར་མི་
སེར་མགོ་གཉིས་མ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་ནས་རང་མཚང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོག་ཏུ་
སྐས་ཏེ་མདོ་སྤོད་མི་མང་གི་ཆབ་བྱེད་མཐུན་གྱི་འཐུས་མི་ཁམས་ཀྱི་ལུང་ཚན་ ༡༥
ཚུ་སྤང་ས་གནས་རྒྱན་ལས་ཁག་ ༡༧ ཡོད་ཚུལ་མི་བདེན་རྒྱུག་མཐའ་འཁྲུལ་ལ་
མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤོད་ས་མཚོག་ལ་ལྷན་སེང་ཞུས།” ཞེས་གསལ་ཐད།
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལག་འཁྲེར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་པོད་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་ཁོངས་ནས་མི་བྱད་
པ་བཙན་བྱོལ་པོད་མིའི་བཙའ་བྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་ཀྱི་
ལུང་ཚན་དང་ཚུ་སྤང་ས་རྒྱན་དངོས་སུ་རྩི་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དེའི་ཚོགས་འདུའི་
ཡིག་ཆ་དང་། ཚོགས་བཙའ་བ་མང་པོ་ད་ལྟ་གསོན་པོར་གནས་ཐུས་ལ་བརྟེན།

སྒྲིག་འཇུག་པ་འགྲོ་ས་མེད།

ད་དུང་མུ་མཐུད་བཀོད་དོན། དེ་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་ཤུགས་སྒྲིག་ཞུས་
 ལྟེན་པ་མཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དབུ་སྒྲོར་ཞུ་གི་མེད་ཤག་དང་། སྒྲིག་དུ་གཞུང་
 གི་དོན་ཆེན་གསུམ་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་ཡིག་བསྐྱབས་གནང་དོན་མདོ་སྒྲིབ་
 མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ནས་རྒྱ་སྐང་ལ་རྒྱབ་སྒྲིབ་མེད་ལུགས་གསལ་བསྐྱགས་ལ་སྒྲིག་མེད་
 ཡུང་ཡོད་པ། མདོ་སྒྲིབ་རྒྱ་བཞི་སྐང་དུ་གཞི་མེད་སྐུ་ཀུན་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྐབས་དེའི་ཆོགས་དབུར་གདན་ཞུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཆོགས་
 མེད་པ་ལ་ལྷག་པར་བཀོད་གནང་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡུང་མ་ཡོང་བའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འཆོགས་།
 ཆོགས་འདུ་དེ་ཐོག་མཁོང་ས་མཆོག་ནས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བར་གཞི་འཛིན་ཏེ་གཞན་
 པན་སྒྲིབ་མེད་རང་བཞིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཀའ་སྒྲོབ་ཐབས་ལ་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་བའི་ནང་
 གལ་གནད་ཆེ་བོས་ནི་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཤིག་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་མཉམ་དང་།
 ལྷག་ན་ལྷག་མཉམ་བུ་རྒྱར་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཆོལ་གསུམ་མི་མང་མེར་
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལམ་མོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་དགོས་པ། ལྷག་པར་རྒྱ་བཞི་
 སྐང་དུ་གཞི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེན་པོའི་ཆོལ་ཁ་ཡིན་པ་མིགས་སྐུ་ལ་ཡོད་
 པ་ནམས་པོད་མི་ཆང་མས་སྒྲིབ་དབུས་སུ་བཅངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀུན་གསལ་རེད།
 ཅེས་ཤིང་སུ་ཡི་རང་ཡོད་འདུའི་ནམ་པས་བཤད་ཀྱང་། བྱིས་སུ་ཨ་ཐར་གྱི་
 གཏམ་བཤད་འོད་སྟེར་ནང་སྐབས་འདིར་མཁོང་ས་མཆོག་ཆོགས་མགོན་དུ་
 ཆེབས་བསྐྱར་གནང་བར་སྒྲིབ་བཞིན་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཆོལ་གསུམ་སྒྲིབ་ན་
 མཉམ་སྒྲིབ་དང་ལྷག་ན་མཉམ་ལྷག་གི་དགོངས་གཞིར་ཡོད་ཆེས་ཅུ་བ་ནས་

པདན་དོན་རྒྱུ་ཡི་ཡག་ཤི།

མེད་པའི་སྟོན་འཇུག་ས་དང་ས་ལྷ་བྱས་འདུག་པར་བསམས་ན་ “ལྷ་རྒྱས་ལྷ་བྱང་
མ་སྟོང་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས།” ཞེས་པ་དོན་དུ་བྱར་བ་སྟོན་བརྗོད་དང་།
“པོད་མི་ཚང་མས་སྟོང་དབུས་ལྷ་བཅངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀུན་གསལ་པེད།”
ཟེར་བ་ཁ་ཞེ་མཚུངས་པའི་གཏམ་མིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ།

ཡང་དེ་གའི་མཇུག་དུ་ “ཡང་གུས་ཚོར་དགོངས་སྟོགས་གྱུར་བ་དང་།
ཐུགས་ལམ་གྱུར་གཞི་བྱུང་དོན་ཡང་བསྐྱལ་མོང་། ཐུགས་ཁག་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གུས་
ཚོས་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུས་པ་དེ་འདྲ་ག་ལ་སྤྲོད། གཞན་ནས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་ཞུས་པ་དེ་
འདྲ་ཡིན་མི་སྤྲོད། མ་ཇིག་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟུང་པོར་བ་ཡིན་པ་ནི་པོད་ཀྱི་སྟོན་སྟུང་དང་།
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་ཡོང་ངེས་ཡིན།” ཞེས་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པར་
ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་མིན་པའི་གཡོལ་ཐབས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། དོན་དུ་དེ་སྟོན་
དགོངས་པ་ཡང་ཡང་དཀྱག་པ་དང་ཐུགས་ལམ་གྱུར་གཞི་མང་པོ་བྱས་པ་ཁས་
ལེན་བྱས་འདུག་ པོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་གྲོས་མཐུན་བཞག་རྗེས་སུ་
བསམ་བཞིན་དུ་འགོངས་མཚོག་ལ་སྟོན་མེད་ལྷ་སྟངས་དང་། དབུ་བསྐྱོར་
ལྷ་སྟངས། སྟོན་འཇུག་ས་དང་མཚན་སྟངས་ལྷ་སྟངས་བཅས་ལ་གཞིགས་ན།
དེ་སྟོན་གྱི་བྱ་ངན་ནམས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་གསལ་པོ་མ་ཡིན་ནམ།

ཡང་དེ་གའི་མཇུག་དུ་ “འགོངས་མཚོག་གིས་ཕྱིར་འབྱུང་ག་ཐབ་ག་ཐབ་
བྱེད་དགོས་བཀའ་བསྐྱལ་བ་བཞིན་རྒྱ་བཞི་སྟངས་དུག་གས། མདོ་སྟོད་ཚོལ་ཁ་དེར་བྱུང་བ་
ཡིན་ན། གུས་ཚོ་མི་རྣུང་གས་གིག་ལ་བཀའ་ཅི་གསུངས་ལུང་ཅི་སྐྱལ་ལྷ་རྒྱ་ལས་མེད་ངེས་
ཡིན།” ཞེས་ཆེ་བཞག་ཁྱུང་བསྐྱར་བྱ་བྱའི་སྟོན་སྟོབས་ཡོད་མདོག་བྱས་རྗེས་

“འོན་ཀྱང་མི་འདི་ཚོས་ལགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡ་རིེའི་སྤང་
 རྒྱན་རེད། ཁོང་ཚོ་ལས་ང་ཚོ་སྤྱི་བཅུགས་ཁྱེད་བཞིན་ཕུས་བཅུགས་ཕུས་ན་དྲག་གི་རེད།
 ཐ་ན་ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱི་ལ་བ་རང་ཕུས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་ཕུས་
 ན་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཡོད་ཐག་ཚད་རེད། བོད་མི་ནམས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་ཁོངས་ཕུས།
 རྒྱ་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྒྱ་ལག་དྲུ་ཕྱུང་ཆད་རང་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ཏ་ལས་པའི་ཟ་ཕེད་ཕུས།
 ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཚན་ཕེད་སྤྱོད་ཕུས། དེའི་ཐོག་ནས་རང་གི་ཁེ་ཕན་
 སྐབས་གང་ཐུབ་ཕྱེད་མཁན་ནི་ལགོང་ས་ཆེན་པོས་ཐུགས་རེ་གནང་བའི་མི་དེ་ཚོ་རེད་བསྐྱད་
 ཡོད་པ་རེད།..... གང་ལྟར་བཀའ་སློབ་བསྐུལ་བ་བྱོད་མ་ཡལ་གོང་ཁོང་ཚོས་མངོ་
 རྩོད་གྱི་མི་སྤྱི་ནམས་རེ་རེ་བཞིན་མིང་ནས་འཕོད་དེ་རོ་ཚོལ་སྐད་ཅིར་གྱིས་བཀའ་གཤམ་
 ཚོགས་ཁང་ནང་བཤད་མཁན་མ་གཏོགས་ཉན་མཁན་གཅིག་གྱུང་མེད་པ་ཕུས། གངས་
 ཅན་སྤྱིད་གཤོང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་ཚོགས་ཁང་ནང་བསང་རེས་ཕྱེད་དྲོགས་གྱིས་
 འགའ་རེས་རྒྱ་གར་སྒོར་སྤྱང་བར་སྒྲན་མེད་ཞུས་པ་དང་། འགའ་རེས་སྒོ་དང་སྒྲེའ་ཁྱུང་
 ནས་ལྟ་སྒོ་དང་སྒྲེའ་ཁྱུང་ཡང་བརྒྱབ་སྟེ་མཐོང་དུ་མ་བཅུག་པ་སོགས་ཕུས་པ་ལས།
 གོང་ས་མཚོག་ནས་ཐུགས་རེ་གནང་འཕེར་ཡོད་པ་ཞིག་ཅ་བཞིན་ནས་ཕུས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 གཞིན་སྤྱི་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་འདུ་བ་མི་གངས་ ༡༣༥ ཡོད་ཅེས་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ནང་མི་
 གངས་ ༡༤༡ ན་རམ་ས་ལ་ནས་རེད།..... ཁམས་པ་རེད་དེ་ཁམས་པའི་སྐྱེ་ཆབ་ཐུབ་
 མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད།..... ཁས་ལེན་པ་མི་གངས་ ༥༤ ཐོན་པ་དེ་ནམས་
 ནས་རྒྱ་སྤང་གི་མི་སྤྱི་ནམས་དམར་བསང་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་པར་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་
 དམ་བཅའ་བཞག་པ་རེད།” ཅེས་སོགས་རྒྱན་གཏམ་ག་སྟག་བཀོད་དེ། ལགོང་

ལེན་ནོན་དེ་མེད་པ་ལྟར།

ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་ལེན་མ་ཞུས་པའི་སྒྲིན་ཆ་འགོ་བས་ཐབས་དང་།
རན་ཁག་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་སྟོང་མི་མང་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་དཀྱིས་འདུག

ལྷག་པར་དུ་དེ་བ་དེའི་ཤོག་ངོས་ ༡༡༠ ནས་ “ད་བར་བཀའ་ཆོག་ས་
གཉིས་སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་གནང་སྐྱོད་ཡང་རྩོམ་ལན་བརྒྱབ་མེད། ཆོད་འཛིན་ཅ་བ་ནས་
མེད་པར་བྱུང་ཆོད་ཁོ་ན་གཏོང་ན་རྩོམ་བཅི་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད། བྱེད་བཀའ་ཆོག་ས་
གཉིས་ཀྱི་དག་པོ་རྩོམ་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱུར་དག་པོར་འཛིན་ན་ཡང་ཡང་དག་པོར་
འཛིན་རྒྱུ་ལས་དྲིན་ཆེ་བ་ལོ་རྒྱུས་སུ་མེད། མི་ཆེ་དང་མི་རབས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་མེད། མ་འོངས་པར་ཡང་བྱེད་ཆོ་ལྟ་བུ་དང་གཤིབ་འདོད་མེད། རྩོམ་དམར་
བསད་བཏང་བྱུང་ན་བྱེད་ནམ་པའི་ཁེ་སང་གནང་། ག་མེ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་ན་བཟོས་ཤོག
མ་བཟོས་ནས་ལྷག་པ་གང་ཡང་བསྐྱེད་མེད་པ་དེ་བྱེད་རང་ནམ་པས་མཁྱེན་གྱི་རེད།
རྩོམ་རྒྱ་སྤང་དབུས་རྒྱུན་ལས་ནམས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། རྩོམ་ཞུ་རུ་མ་
བརྒྱུག་པར་མི་རན་ཁོང་ཆོ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་དུ་གོ་སྒྲིག་གིས་བཅན་འཕྲོག་གཏོང་མཁན་གྱི་བྲམ་
པ་བྱུ་ཆོག་ས་རྒྱུར་སྐོང་གནང་དགོས་དོན་ག་མེ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་གདོང་རིས་ངོ་མ་
དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་ཅིང་། འདིའི་ནང་གི་ “རྒྱུར་དག་པོར་འཛིན་ན་”
ཞེས་པ་དང་། “མ་བཟོས་ནས་ལྷག་པ་གང་ཡང་བསྐྱེད་མེད་” ཟེར་བ།
“དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། རྩོམ་ཞུ་རུ་མ་བརྒྱུག་པར་མི་རན་
ཁོང་ཆོ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་དུ་གོ་སྒྲིག་གིས་” ཟེར་བཞི་མདོན་སུམ་ལ་སྟོན་པའི་
རྒྱན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གོང་དུ་སྤྱོད་ཟེན་ཁག་ལས་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་།
གོང་གསལ་བྱེད་ཅག་གི་བརྗོད་ཆོག་ལ་ལན་ནི་བྱེད་ཅག་གི་དེ་བ་དེ་རང་གི་

མོག་ངོས་ ༡༥ པར་ “འཇམ་གླིང་གི་སྒྲེ་པོ་སུ་ཞིག་ལ་རང་གི་གཞུང་
 ྲིག་མེད་ན་མི་འགྲིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར།
 ང་ཚོས་ཀྱང་རང་ལ་གཞུང་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། མེད་ན་མི་འགྲིག་པ།
 དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་ལྟར་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་འཁྱུང་གནང་བའི་
 གཞུང་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོང་བཅས་མེད་པ་ངོས་འཛིན་ཞུ་མི་ཤེས་པ་ཅི་ལ་
 སྤྱོད་” ཅས་པ་འདི་འབུལ་བ་ལགས་གིང་། སྤྱི་མི་མཐུན་པ་དེ་གཉིས་ལས་
 བྱེད་ཆོའི་ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་པ་དང་། རྒྱལ་མདུན་མི་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་
 དེ་གསལ་བར་མཆོན་མི་འདུག་གཤ།

ད་དུང་མུ་མཐུད་བཀོད་དོན། “དཔེར་ན། བྱེད་བཀའ་ཚོགས་ནམ་པ་ཕུགས་
 སུ་བཞུགས། རྒྱ་སྐད་གི་མི་ནམས་རིམ་བཞིན་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཁོངས་ནས་བྱིར་
 འབུད་གནང་བ་དང་། མང་ཚོགས་སྤྱི་བྱིངས་ལ་རྒྱ་སྐད་གི་མི་ནམས་དགྲ་པོ་ངོ་མར་ངོས་
 འཛིན་ཐབས་སུ་མགོ་པོ་ཆོངས་སུ་འཇུག་པའི་ལོག་གཏམ་མཐའ་མེད་པ་ཡིག་ངག་གཉིས་
 ཐོག་ནས་གསུངས། བོད་དུ་ཞུས་པའི་མཆོན་ཆ་གོ་སྒྲིག་གི་ལས་འཆར་དང་སྒྲུགས་རྒྱ་སྐད་
 གི་མི་གསོད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བར་མེད་དུ་གནང་བ་འདི་རིགས་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་བཀའ་
 དགོངས་དང་ཅ་འགལ་མཁྱེན་ནམ། བོད་མིའི་སྲོག་རྩ་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་སྤྱི་ལ་ཡོངས་ཐབས་
 ཀྱི་ཕུག་ལས་གིག་ཡིན་ནམ། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 ང་ཚོ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ནམ་པའི་
 ཕུག་ལས་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་དང་གང་འདྲ་སེ་མཐུན་གྱི་རེད།”
 ཞེས་པའི་ཐད། རྒྱ་སྐད་གི་མི་སུ་ཡང་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཁོངས་ནས་བྱིར་

འདིན་དོན་དེའི་ཐག་རི།

འབྲུད་བྱས་པ་མེད་ལ། ལྷག་པར་དམངས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་འབྲུད་དགོས་བསམས་
དབང་དུ་བཏང་རུང་གཏོང་གིས་ཐབས་མེད། ལྷག་པར་མང་ཆོགས་སྤྱི་བྱིངས་
ལ་ཚུ་སྤང་གི་མི་རྒྱམས་དག་པོ་དོ་མར་དོས་འཛིན་ཐབས་སུ་ལོག་གཏམ་མཐའ་
མེད་ཡིག་ཐོག་གཉིས་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་འདུག་ན། མིག་སྟོན་བྱས་དང་།
ཚུ་སྤང་གི་མི་རྒྱམས་པར་བཞག ཟེ་ཕན་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མཐུན་འཛིན་
མཐན་དང་། ལོ་གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་སྟོན་མེད་བྱེད་མཐན།
བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ “དག་པོར་འཛིན་ཚུ་ལས་དྲིན་ཆེ་བ་ལོ་ཚུས་སུ་མེད།
མི་ཆེ་དང་མི་རབས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་ལོ་ཚུས་མེད། མ་འོངས་པར་
ཡང་བྱེད་ཆོ་ལྷ་བྱ་དང་གཤིབ་འདོད་མེད་” ཟེར་མཐན་ཨ་ཐར་བྱེད་ཅག་
ཉུང་གས་རྒྱམས་ཀྱང་དག་པོ་དོ་མར་འཛིན་དགོས་སྟོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་
ནས་གསུངས་རིགས་མེད། ཚུ་སྤང་གི་མི་གསོད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་ཟེར་བ་གོང་
གི་བཅས་སྤྱང་དེ་ཡིན་ནམ། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། ། ལྷག་པར་ “ང་ཆོ་
འཆེ་མེད་ནི་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ནམ་”
ཞེས་འདྲི་བ་ནི། འཆེ་མེད་ནི་བའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་དེ་འཛིན་མཐན།
འཛིན་ཡུལ་བཅས་པའི་སྟོར་ལ་ཆ་ཚུས་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཆོངས་གཏམ་སོ། །

དེའི་མཐུག་དུ་བཀའ་ཐོན་བྱི་པ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྒྲེར་གྱི་དགོངས་
ཚུལ་ཡིན་གནས་གསལ་པོ་བཞེས་པ་དེའི་སྟོར་སོགས་ལ་ཉོག་བཤད་མང་ཅམ་
འདུག་རུང་། ལན་ཞིབ་ཕྱ་གོང་དུ་སོང་བྱིན་པ་དེས་འཐུས་པ་བྱས།

“བཙུ་བདུན། མི་མང་བྱིངས་ནས་ད་ལམ་ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་མ་
 འཕྲུག་པའི་སྒོ་ནས་ཟེར་བའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས།” ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་
 འོག་བཀའ་བྱི་གཉིས་ནས། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། ཨ་རི་སོགས་ས་ཁུལ་རིས་
 མེད་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བཞི་སྒྲུང་དུག་གི་མི་མང་བྱིངས་ཡོངས་
 གྱིས་ད་ལམ་ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་མ་འཕྲུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞོར་འཁུལ་
 ཅན་གྱི་རྒྱན་ལས་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་དྲང་བདེན་རང་དབང་གི་
 སྒོ་ནས་ཐེ་མཚན་གཞུང་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རན་བུས་ལམ་དུ་
 མ་གཏོང་པར་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་ལྷག་བསམ་དོན་ཅ་
 གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་དམ་བཅའ་དོན་རྗེ་བཞིན་མི་གཡོ་བར་གནས་བཞུགས་བྱུང་བ་
 འདི་ཉ་ཅང་བཟུགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆེ་བ་མ་ཟད། འབྲུང་འཆར་ཡང་བོད་
 རང་དབང་སྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཕྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནང་ཆོལ་གསུམ་
 དམ་ཆོག་གོང་བུ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅན་བྱུང་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་སོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དཔུང་གདང་མཉམ་སྒྲིག་
 གོམ་པ་མཉམ་སྒྲིལ་མཛད་རྒྱུ་མ་ཟད་མདོ་སྨོད་མི་མང་ནང་ཁུལ་དམ་ཆོག་དོན་
 ཅ་གཅིག་སྒྲིལ་གནང་རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་བའི་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཞུ་གི་ཡོད།
 ཅས་གསུངས་པར། ལན་འདེབས་སུ། “གསུངས་པ་ནམས་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་
 ན་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མི་འདུག འོན་ཀྱང་བདེན་འབྲེལ་ཅ་བ་ནས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གསལ་པོ་ཞུས་ན་” ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསལ་དག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་།
 དོན་དུ་དམ་བཟད་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཁམས་པ་ཆོར་ “རྟག་དཔུང་བྱེད་པའི་རང་

པེན་དོན་མེད་པའི་བྱུང་ཁུངས།

དབང་གི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྒོ་བྱར་དུ་ཡིན་མིན་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་
བརྟེན་ཁམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་” སྒོར་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པའི་
རྒྱན་དང་། ཡང་ “ཕྱོགས་འགའ་རེས་ང་ཚོར་ཡང་དེ་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་དང་། ཞལ་པར།
ངོ་མཚན་བཅས་ཀྱིས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ན་དགེ་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདི་མཁན་མང་པོ་བྱང་
བར། དེ་དག་ལ་གཞུང་གི་བཀའ་ལྟར་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་སུ་མཐུད་མང་ཚོགས་ལ་
དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱི་བཤད་” ལུགས་བརྗོད་འདུག འདི་ཡང་ཉམས་བཤད་ཡིན་པའི་
ཉམས་ཞི་ཐོད་དུ་ “འགའ་རེས་” ཞེས་བཤད་རྗེས་དེ་གའི་འོག་དུ་ “མང་པོ་
བྱང་” ཞེས་ “འགའ་རེ་” “མང་པོར་” ལྟར་བ་དེ་གསུམ་ཁ་གསུམ་གྱི་དང་།
དོན་དུ་བྱོད་ཚོས་སྐབས་དེར་མང་ཚོགས་མགོ་བོ་སྒྲོལ་གཞིའི་དཀྱོག་རྒྱ་ཅི་
བྱས་གསལ་གསལ་བྱིང་བྱིང་རེད།

དེ་གའི་འོག་དུ་ “གཞི་ནས་ས་ཡིག་རྒྱག་དགོས་པའི་བཅན་བཀའ་གཏོང་
གཞི་ནི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་། གྲོས་ཚད་
བཞག་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ལ་ས་ཡིག་བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས།
ཁུ་སྐང་འགོ་འཛིན་རྒྱན་ལས་པ་ནམས་ཕྱིར་འབྱུང་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་པ་དང་། དགོངས་
ཞུ་མ་བྱས་ན་ཁུ་སྐང་ཚོགས་པ་དེ་འི་སྤྱད་བར་པོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མི་གནང་བ་དང་།
དེ་སྔ་ངོས་ལེན་གནང་བ་ཕྱིར་བཟུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ས་ཡིག་བརྒྱབས་
པ་མེད།” ཅས་སོགས་ཟེར་བར། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཁུ་སྐང་འགོ་འཛིན་
རྒྱན་ལས་ནམས་ཕྱིར་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། དགོངས་ཞུ་མ་བྱས་ན་ཁུ་
སྐང་ཚོགས་པ་དེ་འི་སྤྱད་བར་པོད་གཞུང་ནས་ངོས་ལེན་མི་གནང་བ་དང་།

དེ་ལྟ་ངོས་ལེན་གནང་བ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་མདོ་
 ལྟོད་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ས་ཡིག་རྒྱག་དགོས་དང་བརྒྱབས་པ་རེད་ཅེས་སྐུ་རྗེས་
 གང་དུའང་བཟོད་མྱོང་མེད་པས། བྱེད་ཆོས་ “དེ་ལ་ས་ཡིག་བརྒྱབས་
 པ་མེད་” སོགས་ཟེར་དགོས་དོན་མེད། གནད་འགག་ནི་བྱེད་ཆོས་གོང་
 དུ་ “གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆོན་གསུམ་པོ་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་།
 གྲོས་ཆོད་བཞག་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ལ་ས་ཡིག་
 བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས་” ཞེས་མདོ་ལྟོད་མང་ཆོགས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ ནས་ས་
 ཡིག་བརྒྱབ་པར་བྱེད་ཆོས་ཁས་ཁྲུངས་པ་དེ་རང་ཡིན། དེ་འདྲའི་བྲིམས་འགལ་
 བྱེད་མཁན་ནི་ཚུ་སྐང་གི་སྤྱི་གཞི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་རྒྱན་ལས་སུ་
 གནས་ཐབས་མེད་དེ། ཚུ་སྐང་གི་སྤྱི་གཞི་ལེ་འུ་གཉིས་པ། དོན་ཆོན་ ༡
 རང་གསེས་ ༥ པའི་ནང་ “སྐེར་རམ། ཆོགས་པ། ཤོག་ཁག་སུ་ཐད་ནས་
 སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་མཆོན་གནས་ལ་གཞོད་གཞི་ཡོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་རིགས་
 མི་ཡོང་བ་གཙོ་དོན་དགོས་གལ་” ཞེས་དང་། དོན་ཆོན་ ༡༥ རང་གསེས་ ༦
 ཆེ། དབུས་རྒྱ་ཁྱི་ཆོགས་མིར་མི་རུང་བའི་སྤྱེ་བོ་ནི་ “དགྲ་བོ་དམར་ནག་
 གཉིས་ཀྱི་རན་པའི་བསྐྱལ་བྱས་འོག་ཕྱིན་པར་ཁྲུངས་སྤྱེལ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་”
 ཞེས་གསལ་ཡོད་པས་སོ། དོན་སྤྱིང་མང་ཆོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་དམ་སྤྱད་པར་
 བྲིམས་འགལ་ལུགས་འགལ་གྱིས་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་མཉམ་གྲོས་ཆོད་
 བཞག་པ་གསལ་པོ་ཆགས་པར་མ་ཟད། གྲོས་མཐུན་དེ་ཉིད་རྒྱས་མེད་བཟོ་
 བའི་ལས་རིམ་ལ་མཐུན་འགྱུར་ཙ་བ་ནས་མ་ཞུས་པར་བརྟེན། དེ་འདྲའི་

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡི་གེ།

ཁྱིམ་ས་འགལ་དང་རན་ཤེད་སྐལ་རལ་བྱེད་མཁན་ཁྱེད་ཅག་དགོངས་ཁྱེད་
མ་བུས་དབར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་འཛིན་ཕྱིར་བསྐྱུ་མ་བུས་རང་བུས་རེད།
ཐོད་གཞུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་འཛིན་ནི་ཐོད་གཞུང་གི་ལག་དྲུལ་ཡོད་པས།
རྒྱ་མཚན་ལྡང་ངེས་ཡོད་པ་དང་དགོས་ངེས་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་བསྐྱུ་
གནང་རྒྱུ་འདི་དབང་ཆ་ཡང་ཐོད་གཞུང་ལ་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་ངོས་འཛིན་
ཕྱིར་བསྐྱུ་གནང་བ་དེ་རྒྱ་སྐད་མྱིག་འཇུགས་གཙང་མ་ཆགས་ཆེད་ཡིན་ཞིང་།
གསལ་བསྐྱགས་དེ་གནང་རྒྱུ་ཨ་ཐར་ཁྱེད་ཅག་དངོས་འབྲེལ་རྒྱ་སྐད་གི་
མྱིག་འཇུགས་ལ་གཞིན་དང་། སྤྱོད་ལ་བསམ་ཤེས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན།
དུས་ཚོད་ལྡང་ངེས་བྱུང་ཡོད་པ་དེའི་རིང་མདའ་དགྲུག་ཕུ་དགྲུག་མ་བུས་པར་
རྒྱན་ལས་ནས་དགོངས་ཁྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བུས་ན་གཞུང་འབྲེལ་
ངོས་འཛིན་བསྐྱར་ཐོབ་འཕུལ་མ་ཉིད་དུ་ཡོང་བས་སོ།།

ཡང་ “འཇམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐོད་མི་ནང་ཁྱེད་དུ་ཚད་རྒྱུ་མཐའ་
མེད་པར། མི་རབས་རྒྱུད་དང་བཅས་པར་འཁོན་འཛིན་རྒྱབ་ཐབས་མེད་པ་འདི་ཁྱེད་ནམ་
པས་ཆེད་བཟོ་གནང་བ་འདི་སྐྱེ་ཕྱན་གཞུང་དང་ཐོད་མོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རན་བུས་ལམ་
དུ་མ་གཏོང་ཟེར་བ་དེ་ཕར་བཞག་ཆེད་མངགས་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ་”
ཟེར་བའི་དུས་བབ་དེ་འདི་ལ་གཟིགས་དང་། འཇམ་གླིང་སྤྱི་དང་ཐོད་མི་
ནང་ཁྱེད་དུ་མི་རབས་མང་པོར་འཁོན་འཛིན་རྒྱབ་ཐབས་མེད་པ་ཐོད་གཞུང་
གིས་ག་རེ་བཟོས་འདུག ཁྱེད་ཅག་རན་ཤེད་སྐལ་རལ་བ་ཁག་ཅིག་གི་
བུས་རན་ལམ་དུ་མ་བུ་དང་བར་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་དམ་

ཆོག་པོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གནས་པར་བྱས་པ་དེར་ཟེར་རམ། ཡང་ན།
 བོད་སྐད་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་དེ་སྟོན་ཐོན་མུས་ཀྱི་ཚུད་རྟོག་དེ་
 རིགས་ཅུ་མེད་ལྟར་བཤེར་ཟེར། ཡང་མིན་ན། ཁྱེད་ཅག་གིས་མོར་འབྲུལ་
 རོས་ལེན་དང་ཆུ་སྐང་སྒྲིག་འདུགས་གཙང་བཟོའི་ཕྱིར་ལས་གནས་ནས་
 དགོངས་ཁྱེད་ཀྱི་བྱས་པར་རྟོག་སྒྲིང་སྒྲིང་མང་བཟོས་པ་དེར་ཟེར་རམ། ཡོད་
 ས་མཆོག་ལ་དབུ་བསྐྱོར་དང་མཆོན་སྟེང་ཁྱེད་ཀྱི་བས་མཆོན་གང་ཐུབ་བྱས་པ་དང་།
 དམ་ཆད་བྱིས་པ་དེར་ཟེར། ཞིབ་དུ་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཚུད་རྟོག་འདིའི་ཅ་བ་དང་
 ཡལ་ག་ཆང་མ་ཁྱེད་ཆོའི་མོར་འབྲུལ་གྱི་བྱ་སྟོང་དང་ངན་ཤེད་སྐལ་ར་ལ་གྱི་
 སྟོང་ཆུལ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཐུག་ས་གང་ཡང་མེད།

ཡང་། “འབྲུང་འཆར་ཡང་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་ཆེ་སྔ་
 ཟེར་བ་འདིའི་ཐད། རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་ཟེར་བ་དེ་ཡི་གོ་དོན་དེ་བོད་རང་བཅོན་ཡིན་
 ནམ། ཡང་ན་རང་སྲིད་རང་སྲོང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་ལུགས་རང་སྲོང་ཡིན་ནམ།
 གསལ་པོ་མེད་པ་འདི་གསལ་པོ་བཟོན་ལས་དེ་མིན་བཅོན་ཁྱོད་ལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་ལངས་སྟོན་གསལ་བོ་གདུང་མེས་མཉམ་བསྐྱེད་དབུང་གདང་མཉམ་སྒྲིག་གོ་མ་པ་
 མཉམ་སྒྲིག་མཛད་སྟེ་ཟེར་བ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་མགོ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟེད། དཔེར་ན།
 རང་དབང་ཟེར་བ་ནི་མི་སྣེར་ལ་ཡང་རང་དབང་ཡོད་མེད་ཟེར་ཆོག དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 དབང་ལ་གལ་ཆེ་བ་དེ་ཅུ་ཟེར་གྱི་མེད། རང་དབང་ཟེར་བ་ལ་རང་བཅོན་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 བཀག་གིས་རང་བཅོན་བཤད་ན་ནི། ཡོད་ས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལ་འགོག་ཀྱིན་བཟོ་
 བ་ཟེད་ཅེས་སྟོན་བཟོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། རང་སྲིད་རང་སྲོང་ཟེར་ན་ནི། ཡོད་ས་མཆོག་

པདན་དོན་ནི་མེད་པ་ལྟར་།

གིས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་བ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། རང་ལུགས་རང་སྐྱོར་ཟེར་ནན་གྱི་སྐད་
དང་པོད་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་པོད་རང་སྐྱོར་སྐྱོང་ས་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་དང་དེ་འདྲའི་
བཤད་ཚུགས་ལ་བརྟེན་བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཟེར་བ་ནི་
འཇམ་སྒྲིང་སྐྱེ་བོ་སྤྱིག་གིས་ཅ་འཛིན་འཕེར་བ་མེད་པ་འདི་རེད།” ཅེས་གསལ་ཐད།
རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་ཆོལ་གསུམ་པོད་མི་རྒྱལ་ལ་རང་
སྲིད་རང་སྐྱོར་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ་དེ་བྱུང་ཐབས་ནི་བྱེད་ཆོའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་
ངོས་ ༥༥ པར་ “འགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ནི། པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
འདོད་དོན་ལ་བྱུགས་བཅུ་ཆེན་པོས་གཞི་འཛིན་གནང་སྟེ་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་།
ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་ལམ་དབུས་མ་ཞེས་བཀའ་སྲུང་སྲུ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་
པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། བཀའ་དགོངས་དེ་ལ་འཇམ་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་བས་
གུས་བཀྱར་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཀྱང་མར་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་ལ་བརྩི་བཀྱར་བསམ་
ཤེས་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་”
ཅེས་ཤོག་བྱ་དཀར་པོའི་ཐོག་ཡི་གེ་ནག་པོ་བྲིས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བྱེད་
ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་འཇམ་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་བས་གུས་བཀྱར་ཞུ་བཞིན་པ་
སྟེ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཨ་རི་དང་། འཇར་མན། དུ་འོ་བ་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩
གྱི་མཉམ་སྦྲེལ་གྲོས་ཚོགས་བཅས་སོ་སོ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད།
དེ་ནས་ད་བར་ཁྱིན་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་བཞལ་བས་སྲུང་སྲུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྲོས་
ཚོད་ཐེངས་ ༣༥ ལྷག་བཞག་ཡོད། པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
དེའི་ཐོག་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་ག་ལ་དགོས།

“བཙོ་བཙུད། བཙུ་ཆ་ ༡༧ དགོངས་ཚུལ་དང་ཀྱབ་འགལ་གྱི་མཛད་
 བྱས་མཁུགས་བཟུང་གནང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་པའི་སྒོར་གྱི་ལན་འདེབས་”ཅེས་
 པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས། གོང་དུ་མཚན་སྟོང་སྟེ་སྟེ་
 པའི་ཚུ་སྐང་མཛད་གཙོ་ནམ་པས་ཀྱང་མདོ་སྟོད་མི་མང་བཙུ་ཆ་ ༡༧
 དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཛད་སྟེ་གསལ་
 བསྐྱར་བཙོས་གནང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལ་གུས་བཀུར་དང་།
 མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་བྱིད་ཀྱི་མཛད་སྟོད་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཟུག་བཞེས་བསྐྱར་པའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཞུ་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་
 མིན་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དང་ཀྱབ་འགལ་གྱི་མཛད་བྱས་མཁུགས་
 བཟུང་གནང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བཟང་
 སྟོད་དང་འགལ་པའི་མཛད་སྟོད་ཅིག་ཡིན་པ་སྟོང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ལན་འདེབས་སུ། “འདི་རིགས་ལའང་བདེན་འབྲེལ་ལེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད།
 ཅིའི་ཐུར་ཞེ་ན། མདོ་སྟོད་མི་མང་བཙུ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་མོ་དགུའི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པར་ཟེར་བདེ། ཟེ་ཟན་སྤྱིད་གཞུང་དང་ཚུ་སྐང་དབར་གྱིས་གཞི་གྱིས་ཆོད་དོན་ཚན་གསུམ་
 བཞག་པ་དེར་ངོས་ལེན་ཡོད་དང་མེད། ཚུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ནམ་པར་གྱིས་ཆོད་བཞག་ཆོག་
 པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་ས་ཡིག་རྒྱག་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་གནང་བ་ལ་ཐུ་
 གུ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁོངས་ཡིན་པ་བཙས་ཀྱི་ས་ཡིག་རྒྱབ་མཐུན་མི་གངས་ ༡༧༠༠༠
 ཡོད་པ་དེར་ཟེར་བ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་སྟོད་མི་མང་ ༡༧༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པ་མིན་
 ཏེ་འོས་བསྐྱེའི་ཐོབ་ཐང་གི་དེ་བཀའ་རྒྱུང་ལྟར་གྱི་མི་འཕྲོར་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་

བདེན་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤིན་པར་དེ།

དེ་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདེན་པ་མིན་པར་དེ་མེས་མདོ་སྟོན་གྱི་འབྲུས་
བར་མའི་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སྟོན་བྱ་བྱུང་རིམ་དམངས་གཙོ་ཆོག་མོག་ ༡༩༧༥|༦|༡༠
འཁོད་པའི་ནང་འོས་བསྐྱེད་འགན་འཁུན་ནས་སྐབས་ ༡༡ པའི་འོས་བསྐྱེད་དེ་བགཞུང་
དུ་མདོ་སྟོན་མི་མང་འོས་བསྐྱེད་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་མི་གང་ས་ ༡༥༠༠༠ ཡོད་ཅིས་གསལ་
བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་དེས་མི་འཕྲོད་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ཟེར་བདེ་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་དཔང་
ནགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ལ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་མདོ་སྟོན་མི་མང་
གིས་དགོངས་ཚུལ་དེ་ཚུ་སྒྲུབ་ཅ་མེད་གཏོང་བ་ལྟར་དང་། མདོ་སྟོན་དུ་མ་བྱུང་གཏོང་བ་
ད་ཡོད་ཚུ་སྒྲུབ་ཚུ་ན་ལས་ནམས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱ་བ་ལྟར་དེ་ཕྱི་ལོ་དེ་གཞུང་ནས་ཚུ་སྒྲུབ་འོས་
ལེན་བྱས་པ་ནམས་ཕྱིར་འཁེན་བྱ་བ་ལྟར་ཟེར་བདེ་དག་མདོ་སྟོན་མི་མང་གིས་མོས་མཐུན་
བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་གསལ་པོར་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་སྒྲུབ་ཚུ་ན་ལས་
ནམས་གསོད་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་བདག་ཐོབ་བཅན་འབྲེག་བྱེད་མེ་
བྱུང་ལྟ་མཐུན་བལ་པོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མི་མེར་རྒྱག་ཁྲམ་སོ་རྒྱལ་བ་མི་རན་སྐྱོ་
བཟང་ཚུ་ལ་བྱིས་པ་དང་། བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཐུན་མེད་པ་མེ་རྒྱུང་
དུ་འབྱོག་ཡོད་པ་དང་། ར་ཆོར་རྒྱལ་སྐྱོར་འགྲུལ་ཆེ་བྱེད་པ་ཞིན་པ་དེ་མདོ་སྟོན་མི་མང་
གི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་དང་། རྒྱལ་པར་ཆོག་པ་ཁག་
དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་བ་བཅས་ཆང་མས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་ར་ཆོར་རྒྱལ་དང་།
སྟོན་བཟོད་མིག་སྐྱལ་མི་རྒྱུ་བྱས་རུང་མདོ་སྟོན་མི་མང་བྱིངས་ནམས་མཆོ་འབྲེལ་
བ་རྒྱུར་ར་ཆོར་འབྲེག་སྐྱལ་ཡོད་པ་འདི་མདོ་སྟོན་མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལ་ར་ཆོས་གསུམ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མང་ཆོག་གིས་ར་

ཚོར་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་
 ལྷག་པ་ཞེས་བསྟར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་དང་མཛད་སྤྱོད་བཟང་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་
 མཆོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟོད་ཀྱི་འབྲུས་བར་མའི་འོས་བསྟུ་ལྟ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 བསྟན་འཛིན་དང་། ཀམ་གཡུ་རྒྱལ། བསྟན་ལམ་བཅས་ལ་མདོ་སྟོད་མི་མང་སྟོང་ལྷག་
 ༥༧ རྣམ་འོས་ཤོག་ལྷགས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱེད་རྣམ་པས་བཙུ་མེད་དོག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འོས་ཤོག་
 གྲངས་ ༥༩ ཅམ་ལས་མེད་མཁན་ལ་ཅུས་འགྲོ་བཏང་སྟེ་ཀྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་དྲ་རྒྱ་
 མི་ཆད་པ་བཟོས་ཡོད་ལུས་དེ་དག་ཁྱེད་བཀའ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་།
 མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་དབུ་བྱེད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དང་
 ཚོས་དུས་ནམ་ཡང་བཟོ་འདོད་མེད། ཁྱེད་རྣམ་པས་མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་
 ཞིང་། བཟང་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི་མཛད་སྤྱོད་མཁྱེད་གས་བཟུང་མི་གནང་བར་མདོ་སྟོད་
 མི་མང་མང་མོས་ཀྱི་འོས་ཤོག་ལ་ཅུས་འགྲོ་གནང་སྟེ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲུས་མེད་པ་བཟོ་
 ཐབས་མི་མཛད་པའི་རེ་བ་ལྷག་ཡིན། གལ་ཏེ་མང་གཙོ་གཅིག་སྟེད་ལས་ལུགས་ལས་
 ལྷག་པའི་མཛད་ལུས་སུ་མཐུན་དེ་གནང་ན་རྒྱ་རིང་བ་ལྷགས་ཏེ་ལུ་ཚུགས་མ་གནང་
 བར་བོད་མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་རང་དབང་སྤྱོད་དུ་འཇུག་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལེགས་སམ།
 ཁྱེད་རྣམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་དང་མང་གཙོ་གཅིག་སྟེད་རྒྱ་མིའི་ལས་ལུགས་ལྟར་ནམ་
 ཡང་ངོས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདིར་སྟུན་གྱིས་གཟེགས།
 དགོངས་པས་དབུད་ན་མི་ལེགས་སམ། མདོ་སྟོད་མི་མང་དང་ཕ་ཆའི་སློབ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ལ་བདེ་སྟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅུས་ཟེར་བ་ལ། ༡༥ ལུ་གུ་ལོ་ཆད་
 མ་སོན་པ་སུ་ལ་ས་ཡིག་བརྒྱུ་བ་བརྒྱུག་འདུག་སྟོན་ཤིག ༡༦ མདོ་སྟོད་ཀྱི་མི་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཀློང་།

ཁོངས་ཀྱི་གར་ཡུལ་མིའི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་ཅིག་སྐྱེས་རང་འདྲ་ཡོད་ན།
འོས་འཕེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད།
༡༥ མདོ་སྟོད་མི་མང་ ༡༩༠༠ ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་
ནས་གསུངས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། ༡༦ འོས་བསྐྱེད་ཐོབ་ཐང་གི་དེ་བ་
གཞུང་ལྟར་གྱི་མི་འཛོམས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བདེན་འབྲེལ་
ཡིན་མིན་སྐབས་དེའི་འོས་བསྐྱེད་དེ་བ་གཞུང་ད་ལྟར་ཉར་ཆགས་ཡོད་མུས་
ཡིན་པས་ཏམ་བཤད་འགྲོ་ས་མེད། དེ་མེས་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་བར་མའི་འོས་
བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་མི་གངས་འཕམ་བ་དངོས་བདེན་ཡིན་དཔང་དུ་བཏང་རུང་།
དེས་སྐབས་འདིའི་དེ་བ་གཞུང་གི་མི་གངས་རྩན་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་སྒྱུབ་ཐུབ།
༡༧ དེའི་འོག་གི་ཏམ་བཤད་ནམས་ལ་སྟོན་དུ་ལན་བཏབ་ཟིན། ༡༨ མདོ་སྟོད་
མི་མང་གིས་ཁྱེད་ཚོར་བྱུང་སྟོན་ཡོད་མེད་གོང་གསལ་འོས་ཤོག་གིས་གསལ་
པོ་བཅོས་ཟིན་པར་མ་ཟད། ཁྱེད་ཚོས་མདའ་དགྲུག་ཕུ་དགྲུག་ཇི་ཙམ་བྱས་
ཀྱང་བྱ་ངན་དེ་རིགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་མ་གནང་བ་དེས་གསལ་པོར་མཆོད།
༡༩ མདོ་སྟོད་སྤྱི་འབྲུས་བར་མའི་འོས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལན་འདེབས་
གོང་དུ་སོང་ཟིན་པས་འདིར་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་བྱས།

དོན་མིང་དེ་སྟོན་རང་གཞུང་ནས་ཁྱེད་ཚོས་མདོ་སྟོད་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་
༡༠ དགོངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མཛད་སྤྱོད་གས་
ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་སྟེ། མང་ཆོག་གི་དགོངས་ཚུལ་ལ་གུས་བཀུར་དང་།
མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་དབུ་བྱིད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་

ཕྱག་བཞེས་བསྟར་བའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཞུས་ཀྱང་། ད་ཆ་བྱེད་ཅག་གི་སྒྲིལ་བྱེད་བྱེད་སྒྲུང་ས་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྲལ་བ་གསལ་པོར་གྱུར་མོང་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

“བཙུ་དགྲ། གདུང་གྲུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འཁྱོར་བྱུང་བ་ཟེར་བའི་སྒྲོར་གྱི་ལན་འདེབས།” ཞེས་པའི་འགོ་བརྒྱུད་འོག་བཀའ་སྒྲིལ་གཉིས་ནས། རེས་སྤུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། ཚོགས་པ་སྦྱིད་སྤྱུག་སོགས་སྦྱི་སྡེར་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་རན་བླ་ས་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པ་དང་། བཙན་འཁྲུག་བོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བླ་ས་ལ་གདུང་གྲུགས་གཅིག་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འཁྱོར་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་དོན་སྒྲོ་ངེས་བྱུང་བེད་ཀྱི་ཆང་མས་ཕྱགས་ཁྲུང་བཞེས་པར་ཡི་རངས་བསྤྱུགས་བརྒྱུད་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ། “དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། ཚོགས་པ་སྦྱིད་སྤྱུག་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་རིམ་འཁྱོར་བྱུང་དོན་སྒྲོ་ངེས་བྱུང་བདེན་ཡིན་འགྲོ། འོན་ཀྱང་ནང་དོན་ཐེ་ཕན་སྤྱིད་གཞུང་དང་། བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་བླ་ས་རན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འོ་ཞོལ་ཇི་ཡིན་བརྒྱུད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཕྱག་བྲིས་ཕྱལ་མཁན་བལ་ཡུལ་ནས་སོག་པོ་རྒྱ་མའི་དགོན་པ་དང་། མི་སྲོར་བདེ་སྤྱིའི་གཞིས་ཁོང་བཀྲིས་སྒྲུན་པོའི་དགོན་པ། ཐེ་ཕན་ནས་སྤྱིར་བལ་ལས་གཞིའི་ཁོངས་འཁྱོང་སྤྱད་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཚོགས། ཐེ་ཕན་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་གདན་ཞུ་བྱས་པའི་བལ་ཡུལ་གནས་སྤྱོད་སོ་རྒྱལ་པ་སོག་ཞབས་བྱུང་བདུད་འཛོམ་ཞེས་པ། བོད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་སུ་སྦྱ་ཆབ་ཆེད་གཏོང་གནང་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པར་གསུང་།

པའི་ཀུན་བཟང་ཐུ་མ། བྱེད་ནམ་པས་ཆེད་འཇུགས་གནང་པའི་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་ཟེར་པའི་
ཆོགས་པ། རྒྱལ་ལོ་གཞིན་ཏུ་ཆོགས་པ། སྤྱི་ཁམས་ལྟ་སྤྱག་ཆེ་རིང་ཅན་གྱི་སྤྱིད་སྤྱག་
སོག་ཞབས་བྱུང་དང་བསོད་དཀྱུམ་ཅན་གྱི་བྱང་རིགས་སྤེལ་བཞི་ཟེར་པའི་སྤྱིད་སྤྱག་
བུམས་པ་སྤྱི་ལྟོན་དང་ཨ་མདོ་སྤྱི་བཟང་ཅན་གྱི་སོ་ལས་སྤྱིད་སྤྱག་ ཨ་མདོ་བསྟན་འཛིན་
མགོན་པོ་ཅན་གྱི་མ་འོངས་ཞེས་པའི་ཆོགས་པ། ར་སྤྱག་ངག་དབང་དང་སྤྱི་འབྲས་ནམ་
རྒྱལ་དབང་འདུས་ཅན་གྱིས་སྤྱིག་གཞི་བཅན་གྱི་ཆོགས་པ། མདོ་སྤྱི་ལྟོན་ཨ་མདོ་
རེ་ཀོང་བསྟན་པ་དང་། ཁོ་པའི་དགེ་སྤྱག་ཐེ་མཚན་ཏུ་ཡོད་པ་དོ་ཟེ། སོག་ཞབས་བྱུང་དང་།
ཨ་ལགས་འཛིན་མེད་ཅན་གྱི་བོད་སོག་ལས་བྱུངས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་གསང་པའི་ཆོགས་པ།
རྒྱལ་ལོ་འགྱུར་མེད་ཅན་མི་ ༩ ཡོད་པོད་མི་ཡར་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆོགས་པ་སོགས་གཙོ་རྒྱུ་
བུས་པས་སྤྱག་བྱིས་མང་པོ་སྤྱལ་ཡོད་པ་བདེན་པེས་ཡིན་གྱི་རེད། དེ་དག་ལ་ཡི་རངས་
བསྟན་པ་བཟོད་གནང་བཞི་སྤྱགས་འདོད་རེད། བྱེད་ནམ་པས་དེ་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་པའི་
ངོས་འཛིན་ཡང་ཞུ་གི་ཡོད། ང་ཆོས་ཚང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་གསལ་དུ་གཏོང་གི་
མེན་ལགས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་པའི་ཐད། བཅན་ཁྱོད་པོད་གཞུང་གི་སྤྱིད་བུས་
ལ་གདུང་བུགས་གཅིག་སྤྱི་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱག་བྱིས་འབྲེལ་མཐུན་ནི་བཀའ་སྤྱིའི་
གསལ་བསྟན་སྤྱི་ལྟོན་གསལ་ལྟར། རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྤེལ་ཁག་དང་།
ཆོགས་པ་སྤྱིད་སྤྱག་སོགས་སྤྱི་སྤེལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནམས་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལ་བྱེད་ཆོས་ཤེས་བཞིན་བསྟན་འདོགས་ཀྱིས་གོང་གསལ་གྱི་དམ་བཤད་
བུས་པ་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་ར་སྤྱག་བྱིས་གནང་མཐུན་གང་དག་ཡིན་པ་དང་།
ནང་དོན་ཅི་ཡིན་མེན་ཐད་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་མུད་བྱེད་ཅག་ལས་སྤྱག་པའི་ཤེས་

ཉོག་པ་ལྟར་པ་གཞན་དག་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་གི་ས་
 བོན་པའི་ “དགག་བཞག་གཏམ་གྱི་ཐོག་མདའི་ཤོག་ངོས་ ༡༩༩༡༩
 པར་“ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༦༡པ་ པའི་ནང་ཚོ་ལ་ཁ་ཡོངས་རྒྱུ་གས་དང་།
 ཚོགས་པའི་མིང་ཁྲུང་ཡོད་ཚད། ཐ་ན་སྤྱད་སྤྱད་གི་མིང་ཁྲུང་མཁན་དང་།
 མི་སྤྱིར་བཙས་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་ཁྱུ་སྤྱང་གི་སྤྱི་གཞུགས་འདིའི་
 ཐོག་ངོ་རྒྱུ་གྱི་ཡིག་ཆ་དྲག་ཆར་འབབ་པ་ལྟར་བྱས་བྱུང་.....”
 ཅས་བཤད་པ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་གསལ་བཤད་གཞན་དགོས་དོན་མ་མཆིས།

གཞན་ཡང་དགྲ་པོའི་མེ་མདའི་འོག་ནས་རང་སྤྱི་སྤྱི་གཞུགས་གཏོང་གིས་
 ཞི་བའི་སྤྱད་འཕོད་འཛམ་སྤྱིང་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བྱེད་མཁན་ཆབ་
 མིང་བཅོན་ཟུར་གྱི་ཚོགས་པ་དགྲ་བཅུ་གསུམ་དང་། རང་བཅོན་གྱི་ལྷ་
 བ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་མཁན་ཞི་ལི་ས་གནས་གཞོན་ནུ། ཀུན་གཟིགས་
 པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཁྲུངས་འཁྱོལ་བ་ཅི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་གཞི་མེད་མཚན་ཤས་དང་།
 དངོས་དོན་དང་མི་འཚམས་པའི་ལོག་བཤད་བྱེད་པ་འདིའི་སྤྱིང་པོ་བཤད་ན།
 ཁྱེད་ཅག་མི་རེ་བྱུང་གིས་པོད་ཀྱི་དཔའ་པོའི་བྱས་རྒྱུ་ཁ་ཡོངས་འབྱེད། པོད་སོག་
 ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དཔལ་དངོས་བསྐྱབ་བྱུར་བཞག་སྤྱི་བཞག་སྤྱི་གཉིས་གཞོད་ཀྱི་
 ལས་ངན་ལན་མང་དུ་བཅུམས་པར་ངོ་རྒྱུ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་མ་རེད་དམ།

“ཉི་ཤུ། དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་མེད་བཟོས་བྱེད་ལྟུལ་
 སྤྱིར་གྱི་ལན་འདེབས།” ཞེས་པའི་འགོ་བཟོད་འོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས།

ད་ལན་གྱི་གསལ་བསྐྱགས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཚུ་བཞི་སྐར་དུ་ག་དང་ཐེ་ཐུན་པོད་
 ཐོག་ལས་ཁྲུངས་དབར་བཞག་པའི་ཐོས་མཐུན་ཟེར་བའི་དོན་ཆོན་གསུམ་ཅན་
 གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ཁྲུངས་མེད་ཅིས་མེད་དུ་བཞེས་ཟིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་ནམས་ཐག་ཚོད་མཐུག་བསྡོམས་གཙང་མ་ཟིན་པ་ཡིན་
 པས་སྐད་ཕྱིན་མང་ཆོགས་ནང་དོན་གནད་འདི་ལས་སྐྱོས་པའི་རྣམས་སྐྱེད་དང་།
 འཁོར་ཚོད་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་གཞིའི་རིགས་ནམ་ཡང་
 མི་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྐྱར་དམ་ཟབ་གནད་གལ་ཆེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་སུ། གསུང་བབ་དེ་རིགས་བདེན་དོན་ཅ་ནས་བྱུང་མེད།
 གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཆད་བཏོན་པ་དེས་ཐོས་མཐུན་དོན་ཆོན་གསུམ་
 ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ཁྲུངས་མེད་ཅིས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་ང་ཚོར་བྱད་པར་གང་ཡང་མེད།
 བཅན་དབང་གི་ལས་ཀ་དང་། སྐད་ཆ་གང་ཡང་ཁྲིམས་མཐུན་དངོས་དོན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
 མེད་པ་སྤྱི་སྤེལ་རེད། ང་ཚོ་དོ་བདག་གིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་ཞུས་དུས་མི་འགྲིགས་
 པ་དང་། དེ་རྗེས་གདན་གསུམ་སྤྱི་ཆབ་ནམ་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་
 གུའི་ཐོས་ཆོད་བཞག་པའང་འགྲིག་མེད་གསུངས་ཏེ་བཅན་བྱགས་གནོན་བཙོར་བྱས་
 པ་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཆོགས་ནང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཚུ་སྐར་ཅ་
 གཏོར་གཏོར་ཐབས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་མོང་དགོངས་ནས་ལྟ་བཤད་ཐུ་བཤད་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དེ་རིགས་དོན་དངོས་སུ་གནས་ཐབས་མེད་པ་ཀྱན་གསལ་རེད།
 དེར་མ་ཟད་དོན་གནད་ནམས་ཐག་ཚོད་མཐུག་བསྡོམས་གཙང་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་
 སྐད་ཕྱིན་མང་ཆོགས་ནང་དོན་གནད་འདི་ལས་སྐྱོས་པའི་རྣམས་སྐྱེད་དང་། འཁོར་

ཚུད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོད་གཞིའི་རིགས་ནས་ཡང་མི་འབྲུང་བའི་
 ཐུགས་གནང་ཟབ་བཞེས་གནང་གལ་ཞེས་གསུང་མཁན་བཀའ་སྤྱི་གནིས་ཡིན་ཀྱང་།
 དོན་དངོས་སུ་དངོས་གནས་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྙོག་གླེང་དང་། འཁོར་ཚུད། སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོད་གཞི་ཐམས་ཅད་བཟོ་མཁན་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་གཙོ་
 བཅས་ཡིན་པའི་ཚུད་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་རྙོག་དུ་བྱུང་ཆད་ཀྱི་ཐུགས་ཅད་དང་།
 ཀྱན་སྒོང་བྱེད་མཁན་ཆང་མ་བཀའ་ཤག་དང་ཚོགས་གཙོ་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 བཀའ་ཚོགས་གནིས་མ་ཐེ་བའི་རྙོག་དུ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མེད་པ་གོང་དུ་མང་
 པོ་ཞུས་ཡོད་པས་འདིར་བསྐྱར་བསྒྲུབ་མི་བྱ། དཔེར་ན། མི་ངན་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 ཅན་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་མི་གཞན་བརྒྱད་ལས་འགྲུལ་སྤྱེལ་ཆེད་ཉིན་སྒོར་འབུམ་ ༥
 དུས་གཅིག་ལ་སྤྱད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་དང་། ཐན་བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་
 ཟེར་བའི་མི་ཚོ་ལའང་སྒོར་ཁྲི་ལྷག་སྤྱད་ཡོད་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས། ལས་འགྲུལ་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཅད་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ས་བཀའ་སྒྲོན་བསྟོན་ནམས་སྟོབས་ཀྱལ་དང་། ལྷ་མོ་
 ཆོ་རིང་ཅན་རེད་ཡོད། དེའི་ཐོག་བསྐྱར་འཛིན་ནམ་ཀྱལ་རེད། རོ་རྩེ་དག་འདུལ་དང་།
 མདོ་སྐད་སྤྱི་འཐུས་ཨ་མདོ་བསྐྱར་པ་དང་། དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་ཀྱལ་དབང་འདུས་
 ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་ཀྱུགས་ཡིན། དཔེ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཤ་མ་བཟའ་ཟེར་མཁན་སྒྲ་མ་རེད།
 ཤ་ཚོན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མས་བཟའ་ཟེར་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལྟར་བཀའ་ཤག་དང་ཚོགས་གཙོ་
 བཅས་ནས་མདོན་སྤྱོད་འཛེམ་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་མི་ཡོང་བའི་ཐུག་ལས་
 གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་རིགས་པོད་མི་ནམས་བསྟོན་སྡེ་དམན་པའི་རྟགས་ལས་གཞན་ཅི།
 ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ༡༩ ཁྱོད་ཚོས་ “གཞུང་མང་མཉམ་རུབ་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡོད་

ཆོད་བཏོན་པ་” ཞེས་པ་ནི། མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་རང་གི་དབང་ཆ་བེད་
 གྱུར་དེ། བཅན་བྱེད་པོ་དང་གཞུང་གི་མཛད་སྟོན་ས་ལ་ཐུབ་སྟོར་དང་། བྱེད་ཆོས་
 བྱིས་ས་འགལ་གྱོས་མཐུན་བཞག་པར་ངོ་མོལ་གཙང་མ་གནང་བ་དེ་ཡིན་པས།
 དེས་གྱོས་མཐུན་དེ་རྒྱས་མེད་དུ་ངེ་ལྟར་གཏོང་མི་རྒྱས། འོ་ན་བྱེད་ཆོས་
 སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་མིན།
 བྱེད་ཆོ་རྒྱུང་ཤས་ཡིན། བྱེད་ཆོ་རྒྱུང་ཤས་མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ལས་གལ་ཆེ་
 བ་ཡིན་ཟེར་རམ། ༡༥ བོད་གཞུང་གིས་དུས་གང་དང་སྤེམ་ཐོག་བཅན་དབང་
 གི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་པ་མེད། མིང་ལ་བྱང་བཞེན་ཟེར་ཡང་
 དོན་དུ་རྩལ་གཏམ་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོག་ས་པར་ལོ་མང་བཏོན་པ་དེའི་ཐོག་དང་།
 དགག་བཞག་ཡིན་ཟེར་བའི་དེ་བཞེན་བྱིས་པ་དེ་དག་ཆང་མ་རྩལ་དང་ཏམ་
 བཤད་ལས་དོན་དངོས་ཁྲུང་ས་སྟེལ་བྱུང་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ་ཆོག་ས་ཐོག་
 གསལ་པོ་ཆོག་ས་ཡིད། ༡༦ བྱེད་ཆོས་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་ཅེས་བཤད་
 པའི་བྱེད་སྟངས་ངོ་མ་གང་ཡིན་གོང་དུ་སྒྲུབ་ཟེན་པས་འདིར་བསྐྱོས་མ་བྱས།
 ༡༧ བྱེད་ཆོར་སྒྲིག་འཇུག་ས་གཙང་བཟོའི་ཆེད་དང་། མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཆོག་ས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལ་བཙུ་བ་ཀྱང་གིས་དགོངས་ཞུ་བྱ་བྱུའི་དུས་ཆོད་
 རྒྱང་ངེས་སྤང་གྱང་དང་ལེན་བྱ་བྱུ་ལྟ་བུ། ཡུལ་དུས་ཆོད་ཅིས་ཀྱི་བྱང་ན་མུ་
 མཐུད་སྤེལ་བར་བཞེན། མདོ་སྟོད་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་རྒྱ་སྤང་དམིགས་བསལ་
 ཆོག་ས་ཆེན་བསྐྱོངས་ཏེ་རྒྱུན་ལས་གསར་འདེམས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་འདི་དག་
 གི་རྒྱུན་ཅུ་བྱག་ས་ནི། བྱེད་ཆོའི་བྱེད་བབ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

པདྨ་འཛོམས་པའི་ཡུལ་།

གི་དགོངས་པར་དེ་བས་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱག་སེ་དང་།
དེས་དུས་ཚོད་བཟང་ཤོས་ཡིན་པའི་སྐོར་ལན་མ་འཕུག་པར་སྤྲད་དེ་ཉིན་གངས་ ༥
ཀྱི་མཚམས་ནས་མི་རན་ཆོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་སྤྲོད་ཐོན་གྱི་དཔལ་པོ་ནམས་མདུན་
སྤྲོད་ཀྱིས་གྲོས་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེས་གསལ་པོ་ཆགས་པ་རེད། ཉིན་གསུམ་
མི་རན་ཁོང་ཚོའི་གསལ་པོ་མི་གངས་ ༥ ཚོགས་འདུའི་གོ་སྐྱོག་ཆེད་དེ་རམ་ས་ལར་
བཅར་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། ཉིན་མཚན་བར་མེད་དུ་འཛོགས་ནས་མི་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་
གོ་སྐྱོག་གཙང་མ་བཟོས་གནང་བ་ནམས་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་ལྟར། ར་ཆོ་ཡང་
ཁམས་པ་རོ་ཤེས་གསལ་ཡིན་སྟབས་ཆང་མ་ཤེས་ཤོགས་བྱུང་ལགས་ཞེས་པའི་ཐད།
ཅ་བའི་ལན་འདེབས་གོང་དུ་སོང་བྱིན་ཡང་། བྱེད་ཆོས་སྤྲོད་དུ་བཀའ་སྤྲོད་ལྟ་
མོ་ཆེ་རིང་ཞི་ལི་དང་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་སྤྲོད་སྤྲོང་བྱས་ཚུལ་གྱི་གཞི་མེད་
སྤྲོད་འཇུགས་བྱས་པར་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དུ་བཀའ་སྤྲོད་གསལ་བསྐྱགས་སྤྲོད་
བར་མི་ཞིག་བསྐྱོད་ནའང་ཉིན་གངས་འདི་འདྲ་འཁོར་གྱི་རེད་ཅེས་ཅིས་བསྐྱོར་
ཏེ་རྩན་གཏམ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། ད་ཐེངས་བཀའ་སྤྲོད་གསལ་
བསྐྱགས་གནང་རྗེས་སྤྲོད་ཕྱིན་ཕྱིན་པའི་སྤྲོད་ལན་མ་འཕུག་པར་སྤྲད་ཅེས་
ཐུ་ཕྱི་མི་མཐུན་པར་སྤྲོད་པ་འདིས་སྤྲོད་མདུད་སྤྲོད་བཞིག་བྱས་མི་འདུག་གམ།
སྤྲོད་ཕྱིན་ཕྱིན་པའི་སྤྲོད་པའི་གཏོང་བྱུང་ལ་འཁོར་ཡང་བྱུང་བས་དེ་སྤྲོད་ཉིན་
མང་པོ་འཁོར་བྱུགས་ཀྱི་ཉོག་བཤད་དེ་གང་དུ་སོང་། མདོ་སྤྲོད་མང་ཚོགས་ལ་
གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་བཅའ་བཞུགས་མདོ་སྤྲོད་མང་ཚོགས་
ལ་ཕྱག་སེ་བཏང་བར་སྤྲོད་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། བཀའ་ཚོགས་གཉིས་ནས་

བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གཅོད་སྤྱི་མཐུངས་ཐེག་སེ་བཏང་བ་ལས་
 བལ་ཡུལ་གྱི་མདོ་སྟོང་མང་ཆོག་ས་སུ་ལའང་ཐད་ཀར་ཐེག་སེ་བཏང་བ་མེད།
 བལ་ཡུལ་ནས་ཕོ་མོ་བདུན་ཆོག་ས་འདུའི་གོ་སྤྱི་གཞེད་རྒྱ་སར་བཅར་ཏེ་བཀའ་
 བཀའ་དང་ “ཉིན་མཆན་བར་མེད་དུ་འཆོག་ས་” ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཤོད་
 མཁན་དོ་མ་ཆ་ནའང་། ཉིན་མཁན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་མེད། “ར་ཆོ་
 ཡང་ཁམས་པ་དོ་ཤེས་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་ཆང་མ་ཤེས་ཏོག་ས་བྱུང་ལགས་”
 ཟེར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྲུངས་སྤྱེལ་མི་ཐུབ། བཀའ་བཀའ་དུ་དུས་རྒྱུན་ཤོད་མི་
 བཅར་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་བལ་ཡུལ་དུ་གནས་སྟོང་གྲེད་
 མཁན་ཡང་ཡོད་སྟེད། འོན་ཀྱང་བཀའ་བཀའ་ནས་དམིགས་བསལ་ཆོག་ས་
 ཆེན་ཆོག་ས་རྒྱུར་བསྐྱེད་སྟོང་བྱས་པ་དང་། བལ་ཡུལ་གནས་སྟོང་མདོ་སྟོང་
 མི་སྡེ་དང་ཉིན་མཆན་བར་མེད་དུ་ཆོག་ས་པ་གཏན་ནས་བྱུང་མེད།

བཀའ་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་སྟོང་བསྐྱེད་ཤོག་
 རྟེན་ ༡༡ ཅན་ཞིག་ ༡༧༧༩ ཟླ་ ༧ ཆོས་ ༡༥ ཟླལ་བར། ཨ་ཐར་སོགས་
 གྱུ་དེབ་དེའི་མཛུགས་དུ། ཨ་ཐར་ཅན་ནས་ “ཡང་ལན་” དུ་འཛོད་པའི་
 ལན་ཐན་ཐུན་གང་འཆམས་ཤིག་བཀོད་འདུག་པར་ལན་འདེབས་གོང་སོང་དེ་
 དག་གིས་མ་འཐུས་པ་མེད་སྟབས་འདིར་བསྐྱེད་ལན་འབྲི་བའི་ངལ་བ་སྤངས།

འོན་ཀྱང་བཀའ་སྤྱིའི་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་ནང་། རྒྱ་སྤྱི་ཆོག་ས་
 གཅོད་རང་ཆོག་ས་གཞིན་ནམ་གཉིས་མགོང་ས་མཐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇལ་ཁུ་
 སྐབས་མདོ་ཁམས་ཐུ་བཞི་སྤང་དུག་དང་གོ་མིན་ཏང་སྟོང་གཞུང་དབར་བཞག་

པདེན་དོན་པོ་མེད་པ་ཟེར།

པའི་སྒྲིལ་ཆོད་ཡིག་ཆ་པོད་ཡིག་ངོ་བཤུས་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡུལ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོན་
དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། མ་འགྲིག་པའི་དགོངས་ཚུལ་གསལ་
པོ་བསྟན་པ་གནང་ཡང་། སྦྱོན་ཆ་ལོ་བསྐྱར་ཁྱེས་ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་ནམ་འགྱུར་
གང་ཡང་ཁྱེས་མེད་པ་དེ་རང་ནས་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་ཀྱི་གལ་ཆེ་ཅིས་
པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་བདེན་དོན་མིན་པ་གསལ་པོར་གྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པར། སྐབས་དེར་མངལ་བཅར་སྐབས་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པ་དང་།
སྦྱོན་ཆ་ལོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ནམ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ༡༥ བཀའ་སྤྱི་
གཉིས་ནས་ “ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་བཟོ་བཅོས་དང་དོན་སྦྱོར་
བརྒྱབ་སྟེ་” བཀོད་ཚུལ་དང་། ༡༦ ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ “ངའི་སར་བཤད་
པར་ཡོང་བ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་ག་སྤྱི་ལོག་པ་རེད་གསུངས་ལུགས་དེའི་
ཐོག་ནས་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པའི་མངོན་ཏགས་གསལ་པོ་བསྟན་བྱུང་།
གུས་ཆོས་དགེ་སྦྱོན་དགོངས་སྒྲོར་ཁྱེས་པ་མེད་ཆེ། ངས་ཁྱེད་རང་ཆོར་བསྐྱབ་
བྱ་བརྒྱབ་ན་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་དོན་འདུག་གམ། ཞབས་བཅར་བྱུབ་
ཐབས་འབད་བཅོན་དགོས་དོན་མི་འདུག་ མི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར་ལས་
གུས་ཆོས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་ཕྱག་དུ་ཡུལ་དགོས་དོན་མི་འདུག་” ཅེས་སོགས་
ཀྱི་མཆན་ལྟར་སྤང་དང་འབྲེལ་མེད་མང་པོས་སོག་ངོས་བཞི་བཀའ་འདུག་
དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། ༡༧ བཀའ་སྤྱི་ཟུང་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
སྒྲོབ་ལ་བཟོ་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱས་འདུག་གམ། འབྲེལ་ཡོད་དོན་གནད་དྲངས་
པ་ལ་དོན་སྦྱོར་བརྒྱབ་པ་ཅི་ལ་ཟེར། བཀའ་སྒྲོབ་ཆ་ཆང་གེས་བྱ་གསར་དེབ་

སོགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། གྲྭ་པ་བ་འཁོར་ཐག་སོགས་ནང་འགྲེམས་སྡེ་ལ་བྱེད་
མཁན་གྱིས་དོག་སྒྱུག་རྒྱག་དགོས་དོན་དང་བརྗོད་ཅོངས་བྱ་དགོས་དོན་འདུག་
གས།

༡༥ ལམ་གྱི་མཚམས་ཀྱི་མཚམས་ “ངའི་སེམས་བཤད་པར་ཡོང་བ་འདི་
དངོས་གནས་བྱས་ན་གཉིས་ལོག་པ་རེད” གསུངས་ལུགས་དེའི་ཐོག་ནས་
དགེ་སྤྱོད་དགོངས་སྒྲོལ་ཞུས་པའི་མངོན་ཉག་གསལ་པོ་བསྟན་ཐུབ་”
ཅེས་བྲིད་ཅན་ཟེར་ཡང་། ལམ་གྱི་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་གསུང་
ཆ་ཆང་ནི་ “ལམ་ནས་འདི་འདྲའི་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་
ན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ་བཞག་གོང་ལ་ང་ཚོར་སྐད་ཆ་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོད།
ད་ལྟ་བྲིད་རང་ཚོས་སྐད་ཆ་བྱས། ཡིག་ཆ་ཚུན་ཆད་བཞག་ཆར་བ་རེད།
འདི་བཞག་ཆར་རྗེས་གཞི་ནས་ངའི་སེམས་བཤད་པར་ཡོང་བ་འདི་དངོས་གནས་
བྱས་ན་གཉིས་ལོག་པ་རེད། འདི་མ་བཞག་གོང་ང་ཚོར་སྐད་ཆ་དང་གོ་བསྐྱར་
མ་བྱས་པར་ལས་ཀ་ཆང་མ་ཆར་དུས་གཞི་ནས་བརྗོད་པ་འདི་མགོ་ཉིང་ལོག་
པ་རེད། ད་ངའི་སྐད་བར་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་།” ཞེས་ཐེབས་འདུག་པས།
བྲིད་ཚོས་བཤད་པའི་ལུགས་བསྟན་དེ་འདྲ་ཞིག་གང་ན་འདུག བྲིད་ཚོས་
ཡང་ “གུས་ཚོས་དགེ་སྤྱོད་དགོངས་སྒྲོལ་ཞུས་པ་མེད་ཆོ། ངས་བྲིད་རང་
ཚོར་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་གནང་དོན་འདུག་གམ་”
ཞེས་ལམ་གྱི་མཚམས་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་རོགས་ཞེས་ཡར་ཞུས་པར་མར་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཐེབས་འདྲ་བཤད་ཀྱང་། ནང་དོན་ངོ་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཞིག་སྟེ།

པདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ལྟར་།

དེ་ཡང་ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ “ངས་བྱེད་རང་ཆོ་ཁུ་བཞི་སྒང་དུག་ལ་ད་
ལྟ་བར་དུ་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད། བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་
སྒོ་གང་ས་ནས་མཐུན་འགྱུར་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངས་བྱེད་རང་ཆོར་
འདི་བྱེད་འདི་མ་བྱེད་ཅེས་བསྐབ་བྱ་བར་བྱེད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་མ་རེད།
དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ངས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པར་ཉན་འཛོག་མ་བྱུང་བ་སྒོ་ཕམ་ཡོད།
ད་ཆ་ཡིན་ན་ཡང་ངས་འདིར་འགྲེལ་བཤད་བར་བྱེད་རང་ཆོས་ཉན་གྱི་
རེད་བསམ་པ་མི་འདུག ཉན་རོགས་བྱེད་ཅེས་བཞེད་ཆུ་གང་ཡང་མེད་”
ཅེས་ཐེབས་པ་དེ་ནས་སྒོ་ན་ཆད་བཀའ་གནང་བ་མང་པོར་ཉན་འཛོག་མ་ཞུས་
པར་བརྟེན་ད་ཐེངས་ཀྱང་ཉན་གྱི་རེད་དགོངས་གྱི་མེད་པ། ཉན་རོགས་བྱེད་
ཅེས་བཞེད་ཆུ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཐུགས་ཕམ་དང་བཅས་གསུངས་འདུག་པ་
ལས། གཞན་བྱེད་ཆོས་དགོངས་སྒོར་ཞུས་པ་ཞིག་དངོས་ཤིག་གཉིས་ཀར་
བསྟན་མི་འདུག

ཡང་བྱེད་ཆོས་ “འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་།
ཆོག་གཙོ་གཉིས་ལ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ལུགས་དེ་གཞི་
ཐོག་ནས་དགེ་སྒོ་ན་དགོངས་སྒོར་ཞུས་པ་གསལ་པོ་མངོན་མི་བྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་” ཞེས་
བཤད་འདུག དེ་ལ་བཞེད་པར་བྱ་བ་ནི། བྱེད་རང་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ཤོག་ངོས་ ༡༡
ཅན་དེའི་ནང་ “དེ་འབྲུལ་ཡིག་ཆ་གཞན་དེ་ཕྱག་དུ་སྦྱུལ་བར་བཀའ་ཤག་ལ་
གོ་བསྟར་ཞུས་མིན་ཐེབས་སྐབས། དང་ཐོག་འདི་གར་སྟན་མེད་ཞུ་བས་
གོ་བསྟར་མ་བྱུང་ཞུས། ཡིག་ཆ་འདི་བཀའ་ཤག་དང་ཆོག་གཙོར་གནང་

བདེན་དོན་དེ་མེད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཤིག་ཡིན།

བསྐྱར་མ་བྱུང་ཞུས། ཡིག་ཆ་འདི་བཀའ་ཤག་དང་ཆོག་མཚན་གཙོ་བོ་གནང་གི་ཡིན་གསུངས།
ཞེས་པ་མོང་མ་མཆོག་གི་སྐབས་འདི་འདྲི་བཀའ་སྒྲོ་བ་གཞན་དག་ཡོངས་ཏེ་གསུངས་
པར་བཞག་“འདི་གསང་བ་བྱས་ཏེ་ང་ལ་ལམ་ན་པན་ཐོག་མ་མེད། འདི་
གནང་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོག་མཚན་གཙོ་བོ་གཉིས་
ལ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མ་ཟེད” ཅེས་གསུངས་པ་དེར་ཡང་བཟོ་
བཅོས་བྱས་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཟེད། “མར་གནང་བ་ཡང་ང་ཆོས་བསྐྱར་སྒྲོ་བ་
བྱུས་བྱལ་”ཞེས་པའི་སྒྲིང་པོ་བབས་སའི། རི་བཞིན་བསྐྱར་སྒྲོ་བ་བྱས་ན།
རང་གི་ངན་མཚང་ལ་ཕྱག་སྐྱབས་བཟོ་བཅོས་དང་བྱུང་བྱུ་གཏོང་བ་དེ་མ་ཟེད་
དམ། གཞན་པ་མོང་མ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དཀྱིག་ཅིང་། དབུ་སྒྲོར་དང་
མཚན་སྒྲིང་ཞུ་བྱས་སར་གཞན་དག་མ་བྱས་པ་ཅི་ཡོད།

གཞན་ཡང་དོགས་པ་ཟ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི། མོང་དུ་བྱངས་པའི་
ཁྱེད་ཆོའི་ཆོག་མཇུག་དེར་ “མི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར་ལས་གུས་ཆོས་ཀྱང་
ཡིག་ཆ་ཕྱག་དུ་ཕྱལ་དགོས་དོན་མི་འདུག” ཅེས་པ་འདི་ཟེད།

ལེབ་བཞི་པ།

ཨ་ཐར་ཅན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བྱ་ངན་འགའ་ཞིག་

ཨ་ཐར་ཅན་གྱི་བྱ་ངན་བརྩམས་པ་ནམས་ཡོངས་ཇོགས་འབྱེར་མི་ལང་ཡང་།
འདིར་གནད་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཐེར་འདོན་བྱས་ན།

འགོང་ས་མཆོག་གིས་དགོངས་འབྲུག་གི་ནམ་པ་བཞེས་ཏེ་བཀའ་སློབ་ཐེབས་
པའི་རྗེས་དང་། མདོ་སྟོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ནས་ངོས་ལེན་མེད་པའི་
གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་རྗེས། བཀའ་སློབ་བྱང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་
ལེན་མེད་པའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྗེས་བཅས་སུ་འང་ཐེ་ཕན་པོད་སོག་ལས་
ཁུངས་དང་འབྲེལ་ལམ་ལྟ་རྒྱུ་ལྟ་བུས་ཏེ་དདུལ་དངོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གྲངས་ཏེ་
བྱ་ངན་བརྩམས་པ།

༡། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥།༦།༥ རྒྱ་སྐད་འཛིན་སྐྱོང་ཁང་གི་མིང་ཐོག་ནས་
པོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་ནང་།

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཟེར།

“ ༡༡། མཁུན་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱག་པོ་དེ་མོག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ལྷན་
ཀྱས་མཆོག་གི་དྲུང་དུ།

རྒྱལ་པོ་འབུལ། དེང་དབུ་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ་མཆོག་
སྐུ་མང་དགེ་སྤྱོད་དཔེ་བའི་ངང་དེ་ནས་ ༧༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ གནང་གནས་
འདིར་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༩ ཉིན་ལག་ལོན་བྱུང་བར་བྱག་སྤྲེལ་རྒྱུ་ཆེ་དང་འབྲེལ་
ཕྱག་གསལ་ལྟར་གནང་སྐྱོང་ཞུ་བྱ། སྤྱི་མཉམ་དུ་དེ་བསྐྱེལ་ཞུས་པའི་ཆོག་སྤྲེལ་པའི་
སྤྱི་གཞི་དང་། དེ་བསྐྱེལ་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་ཆོག་ཆེན་ཐོན་པ་ No. S/
27815 of 1995 ཅན་དང་། ཆོག་སྤྲེལ་པའི་འབྲེལ་མི་མཆོན་ཐོ་དེ་བསྐྱེལ་
ནང་ཡོད་པ་བཅས་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ཕྱག་ལོན་མཆོག་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་མཉམ་གྱི་ཞལ་
བཞེས་གནང་བ་བཞིན་དོན་སྤྱི་མཉམ་གྱི་ཡོང་བ་གནང་རོགས་ཞུ་བྱ། དང་།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྤྱི་མཉམ་དབུ་འཛིན་རྒྱུ་ཆེ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞལ་བཞེས་གནང་བའི་
རོགས་རམ་ཆ་ཆང་བསྐྱར་གནང་ཡོང་བ་དང་།

འཁུན་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཕུལ་བའི་ཕྱག་སྤྲེལ་ཡོན་སྐྱོར་དང་།
ནས་ཕོགས། ལས་མི་གང་མང་ཞིག་ལེན་བྱུང་བའི་གནང་རོགས་ཞེས་གནས་
ཕུལ་ཞུས་པ་བཞིན་དོན་སྤྱི་མཉམ་གྱི་ཡོང་བ་གནང་རོགས་ཞུ་བྱ། དེ་ལྟར་བཀའ་
འཁྲུག་བྱུང་བསྐྱོན་འདི་ནས་བཏང་བའི་མིར་རང་བྲིམས་རང་གིས་སྤྱུང་དགོས་
པའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་གཙང་མ་ཞུ་བྱུང་ཡིག་ཆ་བཞག་སྟེ་བཏང་བྱུང་སྟེ་མོང་།
སྤྱི་དེ་ལྷན་ནས་གང་གསུང་པ་ཞུ་བྱུ་ལས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཡོང་
བའི་འགན་ལེན་ཞུ་ཆོག་པ་དང་།

བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས་སྒྲིབ་ནས་ལྷན་ན། མདོ་སྟོད་
 གྱི་འཕུས་བར་མའི་འོས་བསྐྱར་ཁོངས་པོ་མོ་གསུམ་དགོས་པ་ནས་བལ་ཡུལ་
 ས་གནས་རྒྱན་ལས་ནས་བཏང་བའི་འོས་དམིགས་མི་ ༤ བཏང་བ་རྣམས་
 ལ་འོས་གངས་ ༡༠༠༠ རས་འོས་གངས་ ༥༠༠༠ སྒྲིབ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 འོས་ཆོས་མ་ལུན་པའི་མི་རེད་བཅས་ཕྱད་པའི་འཕྲོས་ལྷག་ནས་མི་གངས་ ༩
 ཡི་འོས་དམིགས་བཏོན་པ་ནས་ ༡ ལ་ ༡༡༣༠ དང་། མཐའ་མ་འོས་གངས་
 ༡༠ ཡོད་པ་བཅས་དེ་དག་འོས་ཆོས་ལུན་པའི་གས་སུ་ཅིས་ཏེ་མང་ཆོགས་
 རང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པར་བཏོན་བལ་ཡུལ་ས་གནས་རྒྱན་ལས་གྱི་འཕུས་
 མི་དང་། རིར་སྡེ་དགེ་གཞིས་ཆགས། རིར་མཆོག་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས།
 སྤྱིང་ཆང་གཞིས་ཆགས། གཤུ་གཞིས་ཆགས། བ་ལ་ཀུ་སྤྱ་གཞིས་ཆགས།
 རྩེ་ལི་བཅས་ནས་འཕུས་མི་གངས་ ༡༠ སྒྲིབ་རྒྱ་སར་ཕྱིན་ཏེ་གྱི་འཕུས་ལྷན་
 ཁང་དུ་བཅར་ཏེ་འོས་བསྐྱར་ལས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་ལ་ངོ་མོ་ལ་བྱེད་སྐབས་
 དེར། དེའི་སྟོན་མདོ་སྟོད་གྱི་འཕུས་གཉིས་ནས་སྟོན་བཞིན་ལུས་སྐབས་ཁོ་
 ཆོ་མི་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་བཅའ་བྲིམ་སྟོན་ཆོན་ ༡ པའི་ནང་གསལ་ ཆ།
 ༩། ༩་པ་བཅས་གྱི་ནང་འགལ་འཛོལ་ཡོད་ཚུལ་ཡིག་ཐོག་ཡར་ཕུལ་མ་
 གྱུད་བྱུང་བའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་འདི་མཉམ་ཟུར་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་།
 ད་རེས་ས་གནས་ཁག་གི་མི་འཕུས་རྣམས་ངོ་བཅར་སྐབས་བཞིན་གསལ་
 ལ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་འཛིན་ཁོང་རང་ལ་སྟོན་གང་ཡང་འཇུགས་རྒྱ་མེད།
 འོན་ཀྱང་མདོ་སྟོད་དམིགས་བསལ་ཆོགས་པར་ངོས་ལེན་མེད་ཚུལ་བཤད་

བདེན་དོན་དེ་མེད་པ་ཟེན།

པ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ངོས་ལེན་གནང་བའི་ཚོགས་པར་ངོས་ལེན་མིན་
ཐོག་ཆུ་སྒང་རྒྱན་ལས་རྩིང་ (འདི་ནས་ཆོག་གཉིས་གསུམ་མི་གསལ་) ཡོད་པ་
ཅིས་པ་དང་། དེ་མིན་མི་ ༥ པོ་དེ་དག་གིས་རང་བཙན་ལག་དེབ་ནང་རྒྱལ་
བསྟན་མ་དདུལ་ཆ་ཆང་འབུལ་མེད་ཅང་ཕྱིར་བཏོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་འདུག
དེ་འདྲའི་ངང་ཡར་མར་ཁྱ་གཏུག་བྱེད་བཞིན་སྐབས་ཁ་སང་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡
ཉིན་བལ་ཡུལ་ནས་ཕེབས་པའི་འཕུས་མི་རྣམས་ན་སར་ནང་སྲིད་མགྲོན་ཁང་
ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དེར་མི་འཕུས་རྣམས་ན་ཤོད་དུ་བསྐྱོད་དེ་མགྲོན་
ཁང་ནང་མེད་སྐབས་དེར། ན་ལྷེང་དུ་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁི་གངས་གསོག་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་འོས་བསྐྱུ་དབུ་འཛིན་དང་བདེ་
སྤྱང་བཙས་ནས་དངོས་གྲུགས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བྱས་ཏེ་བྱད་མེད་
ཚོགས་པ་དང་། དབུས་གཙང་། དགུ་བར་གསུམ་ཚོགས་པ་བཙས་ནས་སྐྱེ་
དམན་ཅན་གཞོན་ཇི་ཡོད་ཐོག་ཇི་ལྟར་མི་གངས་ ༡༠༠ སྟོར་གངས་ཅན་སྐྱེད་
གཞུང་དུ་ཡོང་ཏེ་ནང་སྲིད་མགྲོན་ཁང་ནང་བལ་ཡུལ་འཕུས་མི་ཚོ་བཞུགས་
གནས་ཀྱི་ལྗེ་མིག་མགྲོན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ས་ནས་འཕྲོག་སྟེ་ཉེས་བརྟུང་
བཏང་བ་དང་འབྲེལ་ནང་བཙའ་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་འབྱེར་བྱས་པ་མ་ཟད།
རྟག་འཕྲོས་བཙའ་དངོས་རྣམས་ཀྱང་བཙགས་ཅོག་བྱས་ཏེ། བྲིམས་མེད་ལུང་
པར་སྟེབས་པ་རྟག་བྱས་འདུག་སྐབས་མི་འཕུས་རྣམས་ནས་ད་ནི་དཀར་སར་
ནག་ཐིག་ཅིག་མ་བྱུང་བར་དུ་འགྲིག་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལུགས་བཤད་
སྐབས་ས་གནས་གང་ས་ནས་གོང་གསལ་བྱས་བབས་ལ་སྤྱག་ནད་མ་ཐེབས་པར་

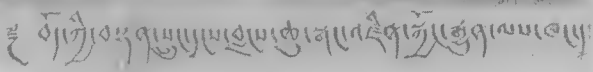
མི་འབྲས་བུ་ཕྱག་བསྐྱོར་མྱོང་བྱས་འདུག་པར་བརྟེན། དེ་དག་ལ་འགྲོ་གྲོན་འབ་
 སྐྱར་མ་འདུས་པར་ལག་ཐད་དཔུང་བྱག་ཏུ་ཆགས་འདུག་པས་དགའ་ངལ་ཅི་
 ཆེར་བྱག་འདུག་ན། འགྲོ་གྲོན་གཏོང་དམིགས་མི་ཉུང་བཞིག་འཕྲལ་དུ་སྐྱབས་
 འདུག་གི་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ལས་འདི་སྐྱར་གནས་ཐུབ་ཐབས་མི་འདུག
 ལྷག་པར་དུའང་དེང་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ང་ཚོ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་
 གི་ཚོགས་པ་འདི་དང་། དེའི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པའི་མདོ་སྐྱོད་མང་ཚོགས་
 དང་བཅས་པ་ཐེ་ཅན་བོད་སོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་མིར་བཅེ་སྟེ་
 བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་བབས་འདི་ཐད་སྤྱག་ནད་ཐེབས་
 ཐབས་མེད་ངེས་ལ་སོང་ད་དུང་འགྲོ་གྲོན་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བྱུར་སོང་དེ་ཅིས་
 དགོངས་བཞེས་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ།

དེ་བཞིན་སྟོན་དུ་ཞལ་བཞེས་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་བེན་པས་ཀོ་ཤུའུ་ཏར་
 གྱི་གོང་ཆད་འདི་མཉམ་ཞུས་པ་བཞིན་དཔུལ་འབབ་ཀྱང་གཏོང་གནང་ཡོང་བ།

རྩ་བའི་གང་ཅིའི་བཀའ་བསྐྱུར་ཆེད་འདི་ནས་ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཆེ་
 ཐུབ་བསྟན་ལགས་གཉིས་དེ་ར་བཅར་ཞུ་བུ་གལ་ཆེ་སྟེ་མ་པས་བཅར་འབྲས་
 ཚོག་པའི་ཚོག་བྱུ་བཅས་དགོངས་མངའ་མཐུན། རྒྱ་ལི་ཚུ་སྐང་དཔུས་བྱུན་
 ལས་ཁང་ནས། ༧༥ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༥ ལ།”

བདེན་དོན་དེ་རྒྱུ་ལྟར་གྲག་རི།

Regu. No. S 341/ul 1992

Welfare Society of Central Dolkham Chushi Gangdrug (India)

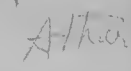
House No. 39.

New Title, a Colony.

[illegible][illegible][illegible]

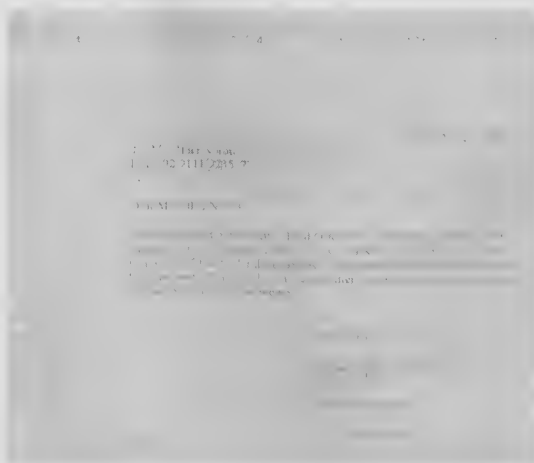
ཅ་པའི་གང་མིའི་ཡུལ་ཤར་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དང་དྲུག་པའི་ཕྱང་བཟུང་ལག་གཉིས་ཤིན་པའོ།
 རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྱེད་པའི་འཇམ་དཔལ་པའི་ཚག་ལུང་པའི་མཛུགས་སྐྱེ་བའི་འཇམ་དཔལ་པའི་མཛུགས་སྐྱེ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १५ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १५ ॥

༡། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥།༡༡།༢༩ བོད་སྐད་ལམ་ཁུངས་ནས་ ༡༩༩༥ ཟླ་
༡༡ ཚེས་ ༢༩ འཁོད་དབྱིན་ཡིག་སྐད་འཕྲིན་ལྷན་ཁང་།

“བཅུ་བའི་སྐད་ཁྱེད་ལ་མ་ཐར་མོར་བྱུང་། བྱི་ལོ་ལྟེན་ལྟེན་བའི་ལྷན་ཁང་སྐད་
བྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༣ འཁོད་པ་ང་ཚོར་འབྱོར་བྱུང་། ཀམ་པུ་ཏར་གྱི་
མཐུན་ཀྱིན་མཁོ་སྐད་ཆེད་རོགས་དངུལ་ཡོང་བ་ཞུས་ཐང་། བོད་སྐད་
ལམ་ཁུངས་ནས་ཨ་སྒོར་ ༥༠༠༠ གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན།
དངུལ་འབོར་འདི་བྱི་ཚེའི་དངུལ་དེ་བ་ནང་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་འཕྲོད་འབྱོར་
བྱུང་མཚམས་ང་ཚོར་བྱུང་འཛིན་བསྐྱར་རོགས། དངུལ་འདི་བྱི་ལོ་ལྟེན་ལྟེན་
སྐྱོད་ཡག་པོ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད། གཤམ་པུ་ཤིན་གྱིས་” ཞེས་གསལ་འདུག

མཆན། གཤམ་པུ་ཤིན་ཞེས་པ་རྒྱ་མིང་གི་བོད་སྐད་ལམ་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཡིན་ཏེ་
རྒྱ་མཆོ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

༡། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧།༥།༢༥ ལྷོ་ལི་ཁུ་བཞི་སྐང་དུ་གནུག་དཔུས་སྤྱི་ཁབ་
 ལྷན་ལས་ཁང་ནས་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ལ་བཏང་
 བ་ནས་ནང་།

༡༡། །མཁུན་ཆ་བས་ཕུལ་བྱུང་བོད་སྐད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ལྷན་
 ལྷན་མཆོག་གི་ཞབས་དུང་དུ།

སྐབས་འདྲུལ། ལམ་ཙམ་དགོངས་མངའ་བཞིན་
 ཉེ་སྡོན་མའེ་སོར་ཆེ་ལ་གོ་བ་སྐོས་ནས་དེ་གར་ལས་མི་ཁམས་རིགས་སྤྱིན་
 པ་དེ་དག་ལ་དེང་སྐབས་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་རེ་བྱུང་
 གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ན་ཆ་རྩིང་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་འཁོན་འཛིན་དང་།
 ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ལམ་ཁ་གསར་པ་ཞིག་འཛོལ་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། ལྷ་གར་
 ཕྱིར་སླིད་ལས་ཁུངས་དང་། ནང་སླིད་ལས་ཁུངས་གཉིས་ལ་སྣན་ཞུ་ཕུལ་
 དེང་སང་ཐེ་ཕན་དུ་བོད་མི་འགྲོ་མཁན་ཆོར་སྐབས་བཙོལ་བའི་ལག་ཁྲེར་ཡོད་
 པ་ལས་ལྷ་གར་གྱི་སྤྱི་མེ་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཡིན་ཅང་། ལྷ་གར་སྤྱི་མེ་བརྒྱན་
 མ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རེད། མི་དེའི་གསལ་ཐེ་ཕན་དུ་མ་གཏོང་རོགས་གྱིས།
 ལྷད་ཕྱིན་ང་ཆོས་ཞིབ་འདུག་བྱ་ཆེད་དུ་མི་དེ་ཆོའི་སྤྱི་མེ་འདྲ་བལྟས་གིག་སྤྱོད་
 རོགས་གྱིས་སྐོས་ལ། འདི་གའི་ཐེ་ཕན་སྤྱི་ཆབ་ལ་བཀའ་ནན་གནང་ཡོད་འདུག་
 པ་མ་ཟད། འདི་གའི་ [visa] ལས་ཁུངས་ནང་ཀ་ཏ་ནས་ཡོང་བའི་ལས་བྱེད་པ་

འདིན་ནི་ལྟ་མཁེ་ཐག་རི།

ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལའང་པོད་གཞུང་ས་གིས་ངན་བསྐྱལ་བ་གྱིས་པར་བརྟེན་ [visa]
ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་སྐྱེ་ཞབས་ཏིང་སར་ཚོགས་གཙུག་ཨ་ཐར་དང་།
བྱང་ཆེ་བྱུང་བ་སྟུན། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་བཅས་ཆེད་བཅར་གྱིས་རྒྱ་མཚན་
གསལ་པོ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཞུས་སྟེང་། སྤྱི་མེད་འདྲ་བ་གྲུས་
རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྤྱིད་དང་ནང་སྤྱིད་གཉིས་ལ་འབུལ་རྒྱ་མིན་ལུགས་བཀའ་གསལ་
པོ་གནང་བུང་།

ད་སྟོན་ཞུ་སྟེང་། འདི་གའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཆབ་ཁང་ནང་ནས་
དམིགས་བསལ་པོད་དུ་འགོ་རྒྱུའི་སྤྱི་མེད་ཞིག་སྟོན་ཐུས་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
སྤྱི་མེད་ཞིག་གནང་བས་བྱང་ན་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཅི་སྟེ་དེ་འདྲ་
མཛད་དཀའ་ཡོད་ཆེ་དེ་གའི་ལྟན་ཁང་ནས། འདི་གའི་ [visa] ལས་ཁྲུངས་
བརྒྱུད་ཐད་ཀར་ [visa] གནང་འཇུག་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་བཀའ་འཕྲོལ་
གནང་སྟོང་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱ།

འདི་ནས་རྒྱ་སྐད་རང་ཁྲུངས་ནས་དེ་གར་ལས་མི་གཏོང་འཇུག་ཆོག་
པའི་བཀའ་འཕྲོལ་གནང་སྐབས་ཅི་ནས་ཡོངས་བ་ཞུ་རྒྱ། དེ་འདྲའི་བཀའ་
འཕྲོལ་ཆོག་མཆན་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན། ཅ་བའི་ང་ཚོར་མིང་དོན་
གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་གས་མཚུང་ང་ཚོའི་མི་
ཁོངས་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱད་ཕྱིན། དེ་གའི་བཀའ་བཞིན་ཁྲིམས་མཐུན་ཞུ་
རྒྱའི་འགན་ལེན་གཙང་མ་རྒྱ་སྐད་སྤྱི་ག་གཙུག་སར་ནས་ཞུ་ཆོག་པ་མ་ཟད།
མི་ལེགས་ཉེས་ཇི་ཡིན་ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་རང་ཁྲུངས་ནས་ཞུས་ཏེ་དོན་དུ་འགན་

ཁྲར་གཙང་མ་ཞུ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་དོན་དོན་སྒྲིན་སོན་པ་གནང་སྒྲིང་ཡོང་བ་ཞུ་
བྱ་བཅས་ནམ་མངའ་མཁྱེན་ མཁྱེན་ མཁྱེན་ ལྡེ་ལི་ཚུ་བཞི་སྒྲང་དུག་དཔུས་
སྒྲི་བྱ་བྱེན་ལས་ཁང་ནས ༧༥ ཟླ་བ་ ༥ རྗེས་ ༣༥ ལ།

५२॥

Rel : 25/1325-2938

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Welfare Society of Central Bokham Chushi Gangdrug (Ind

Dated 19

[illegible][illegible][illegible][illegible]

द्वयः

Alhaz Naurin

བདེན་དོན་དེ་རྩེའི་བྲག་རི།

༤། ཐུ་ལ་ ༡༩༩༥༥༥༡༦ ཉིན་བོད་སྐད་ལས་ཁྲུང་སྐད་འདི་
སྡེ་ཆོན་གྱི་འགན་འཛིན་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་མིང་སྐད་བཟང་བའི་
དབྱིན་ཡིག་ཡི་གེ

Tel : 2511325-2935177

རྒྱ་གར་གྱི་དབུས་ཁོངས་ཁྱེད་ཀྱི་མཉམ་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་པ་ལེགས་པར་གྲོལ།

Regd. No. S. 23417 of 1992

Welfare Society of Central Dokhain Chushi Gangdrug (India)

House No. 39,
New Tibetan Colony,
Majnu - ka - Tilla,
DELHI - 110054

Ref. No

Dated.....199

Norbu and Kalsang Gyatotsang will also come over there together. So we would like you to kindly consider the necessary arrangements for them to come over there as soon as possible. Mr. Athar Norbu and Kongpo Thuptan are coming from India but Mr. Kalsang Gyatotsang will come from the States.

5. It also becomes imperative for us to be able to give scholarships to our needy people in India and Nepal as the Tibetan government threatens to remove the students of our people from central schools and not to admit any more students.

In conclusion we fervently request you to kindly give your favourable consideration to the above points so that we may be able to stay on in this massive political turmoil of ours.

Future correspondence may please be addressed to Mr. Cheme Tsering as our address is not safe.

With best wishes and kind regards.

Yours sincerely,

Athar Norbu

Athar Norbu
(President)

‘ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ འཁོད་ཐེ་ཕན་པོད་སྟག་ལས་
ཁུངས་པོད་དོན་འགན་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན་ཏན་གྱི་མཆོ་ལ་བཏང་གནས་ནང་།
ཀམ་སྤུ་ཀར་ཉོ་དམིགས་དོང་གོང་དངུལ་ཁང་བརྒྱད་ཡ་སྟོར་ ༥༠༠༠།༠༠
འཕྲོད་འཕྲོར་བྱུང་བ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་དང་འབྲེལ། ད་ལྟའི་ང་ཆོའི་དཔལ་
འཕྲོར་གྱི་གནས་སྐྱངས་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་ ༡༣ པའི་
འོས་བསྐྱུ་ལོ་རྗེས་མར་འཁེལ་བས་འཕྲོ་སྤང་ཆེ་སྐབས་ང་ཆོའི་དོང་གོང་དངུལ་
ཁང་བརྒྱད་སྟོར་ ༣༠༠༠༠།༠༠ ཐམ་པ་གལ་ཆེར་བཅིས་ཏེ་གདོང་ཐབས་
ཡོང་བ་ཞེས་གསལ་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་པོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལམ་ International Tibetan
 Association ཟེར་བ་ཐ་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་བཏགས་ཏེ་དེ་བ་སྐྱེལ་གྱིས་ཁ་
 བུང་ཞི་ལི་གསར་པ་གསེར་དགའི་ལྗོངས་གནས་ R/20, Greater Kailash
 Part I, New Delhi-48) ཞེས་གསལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་ཤོག་དེ་རིགས་
 བེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཤམ་གསལ། ཞི་ལི་ནས་དབུས་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་སམ་ལྷན་
 རྒྱུར་ཟེར་བ་བཀོད་ཡོད།

༦། ཐུ་ལོ་ ༡༩༧༥།༡།༡ ཉིན་ལྷོ་ལི་ཆུ་སྐང་རྒྱན་ལས་ཀྱི་མིང་ཐོག་
ནས་པོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོར་
བཏང་གནས་ནང་།

[illegible]

Welfare Society of Central Dokham Chushi Gangdrug (India)

Ref. No

Dated.....199

[illegible]

১৫ জু '৯২ ১০

